

Idrettsplan 2023–2027

Rullering av anleggsdelen

Høringsutkast

BERGEN
KOMMUNE

Forsidebilder: Rune Carlsen, Anders Seim Berentsen, Ronny Lockert, TIF Viking ved Roger Gjelsvik

Innhold

1. Innledning.....	7
1.1. Sammendrag.....	7
1.2. Forutsetninger for rullering av idrettsplanens anleggsdel.....	8
1.3. Prosess for rullering av idrettsplanens anleggsdel og medvirkning.....	10
2. Overordnede strategier for anleggsutvikling i Bergen kommune.....	11
2.1. Miljø og bærekraft	13
2.2. Prinsipielle avklaringer for utbygging av klubbeide anlegg.....	13
2.3. Idrettsanlegg og idrettsparker.....	14
2.4. Idrettshaller	14
3. Status- og behovsanalyse for dekning av idrettsanlegg i Bergen kommune	16
3.1. Bakgrunn for status- og behovsanalysen.....	16
3.2. Beskrivelse av analysemetoden	16
3.3. Anleggssituasjon i Bergen	17
3.4. Statusanalyse for idrettsanlegg i Bergen kommune.....	20
3.5. Resultater av statusanalysen	21
3.6. Oppsummering statusanalyse	33
3.7. Byutvikling og fremtidig behov for idrettsanlegg.....	33
4. Byovergripende idrettsanlegg	36
4.1. Utvikling av ulike byovergripende anlegg.....	36
4.2. Anlegg for egenorganisert aktivitet	52
5. Arna bydel.....	58
5.1. Innledning	58
5.2. Hva har skjedd hittil i planperioden (2017–2022)?.....	58
5.3. Statusanalyse for anleggsdekning i bydelen.....	58
5.4. Planlagt byutvikling i bydelen på lengre sikt	60
5.5. Vurdering av anleggsutvikling i resterende planperiode (2023–2027) i Arna bydel .	60
5.6. Oppsummering og tiltak i Arna bydel	62
6. Bergenhus bydel	64
6.1. Innledning	64
6.2. Hva har skjedd første planperiode (2017–2022)?.....	64
6.3. Statusanalyse for anleggsdekning i bydelen.....	65
6.4. Planlagt byutvikling i bydelen på lengre sikt	68
6.5. Vurdering av anleggsutvikling resterende planperiode (2023–2027) i Bergenhus bydel	68
6.6. Oppsummering – prioritert anleggsutvikling i Bergenhus bydel resterende planperiode (2023–2027).....	70
7. Fana bydel	72

7.1.	Innledning	72
7.2.	Hva har skjedd første planperiode (2017–2022)?	72
7.3.	Statusanalyse for anleggsdekning i bydelen.....	73
7.4.	Planlagt byutvikling i bydelen på lengre sikt	74
7.5.	Vurdering av behov for anleggsutvikling i Fana bydel resterende planperiode (2023–2027) 75	
7.6.	Oppsummering - anleggsutvikling i Fana bydel resterende planperiode (2023–2027) 78	
8.	Fyllingsdalen bydel..... Feil! Bokmerke er ikke definert.	
8.1.	Innledning	80
8.2.	Hva har skjedd første planperiode (2017–2022)?	80
8.3.	Statusanalyse for anleggsdekning i bydelen.....	81
8.4.	Planlagt byutvikling i bydelen på lengre sikt	82
8.5.	Vurdering av behov for anleggsutvikling i Fyllingsdalen bydel resterende planperiode (2023–2027)	83
8.6.	Oppsummering – prioritert anleggsutvikling i Fyllingsdalen bydel resterende planperiode (2023–2027)	85
9.	Laksevåg bydel	87
9.1.	Innledning	87
9.2.	Hva har skjedd første planperiode (2017–2022)?	87
9.3.	Statusanalyse for anleggsdekning i bydelen.....	88
9.4.	Planlagt byutvikling i bydelen på lengre sikt	90
9.5.	Vurdering av behov for anleggsutvikling i Laksevåg bydel resterende planperiode (2023–2027)	90
9.6.	Oppsummering - anleggsutvikling i Laksevåg bydel resterende planperiode (2023–2027) 93	
10.	Ytrebygda bydel.....	96
10.1.	Innledning	96
10.2.	Hva har skjedd første planperiode (2017–2022)?	96
10.3.	Statusanalyse for anleggsdekning i bydelen.....	97
10.4.	Planlagt byutvikling i bydelen på lengre sikt	98
10.5.	Vurdering av behov for anleggsutvikling i Ytrebygda bydel resterende planperiode (2023–2027)	99
10.6.	Oppsummering - anleggsutvikling i Ytrebygda bydel resterende planperiode (2023–2027) 101	
11.	Årstad bydel.....	103
11.1.	Innledning	103
11.2.	Hva har skjedd første planperiode (2017–2022)?	103
11.3.	Statusanalyse for anleggsdekning i bydelen.....	104

11.4. Planlagt byutvikling i bydelen på lengre sikt	106
11.5. Vurdering av behov for anleggsutvikling i Årstad bydel resterende planperiode (2023–2027)	106
11.6. Oppsummering – prioritert anleggsutvikling i Årstad bydel resterende planperiode (2023–2027)	112
12. Åsane bydel.....	114
12.1. Innledning	114
12.2. Hva har skjedd første planperiode (2017–2022)?.....	114
12.3. Statusanalyse for anleggsdekning i bydelen.....	115
12.4. Planlagt byutvikling i bydelen på lengre sikt	117
12.5. Vurdering av behov for anleggsutvikling i Åsane bydel resterende planperiode (2023–2027)	117
12.6. Oppsummering – prioritert anleggsutvikling i Åsane bydel resterende planperiode (2023–2027)	119
Referanser	121
Vedlegg 1. Oversikt over gjennomførte og pågående anleggs-prosjekter i kommunal regi i perioden 2017–2022	123
Vedlegg 2. Prioriteringsliste for rehabilitering og utbygging av idrettsanlegg i resterende planperiode 2023-2027.....	128
Tiltak med midler avsatt i handlings- og økonomiplan 2023–2026	128
Prioriterte tiltak i resterende planperiode 2023–2027 som må vurderes ifm. fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplaner	131
Øvrige behov for anleggsutvikling	134
Annen anleggsutvikling som ikke prioriteres i resterende planperiode 2023–2027	136
Vedlegg 3. Innspill til nye nærmiljøanlegg – Idrettsplan 2013–2027 – Rullering av anleggsdelen.....	139
Vedtak om nærmiljøanlegg	139
Innspill fra referansegruppen	139
Innspill fra Bymiljøetaten.....	140
Innspill fra Bergen og omegn friluftsråd.....	141
Vedlegg 4. Liste over idrettsanlegg i Bergen kommune	143
Arna	143
Bergenhus	145
Fana	148
Fyllingsdalen.....	152
Laksevåg	155
Utendørsanlegg	157
Ytrebygda	159
Årstad	162

Åsane 166

1. Innledning

Byrådet legger med dette fram høringsutkast til *Idrettsplan 2023-2027 – Rullering av anleggsdel* som kommer frem som vedtakspunkt 1m til [Idrettsplan 2017–2027 – Idrettsbyen Bergen – aktiv og attraktiv for alle](#)¹ (sak 73-17), vedtatt av bystyret 25. mars 2017, som følger:

“Rullering av anleggsdelen skal i tråd med forutsetninger i statlig spillemiddelordning gjøres hvert fjerde år”.

Behov for rullering av anleggsdelen til *Idrettsplan 2017–2027* hvert fjerde år kommer også frem i planstrategien for Bergen kommune (sak [246/20](#)).

Hovedmål, overordnede strategier og føringer i gjeldene plan berøres ikke av denne rulleringen. Det er anleggsdelen som beskriver konkrete tiltak for utvikling og rehabilitering av idrettsanlegg i Bergen kommune som gjennomgås og rulleres. En ny idrettsplan for perioden 2027–2037 som omhandler informasjon om både aktivitetsutvikling, idrettens økonomiske rammevilkår, idrettsanleggenes tilstand og anleggsutvikling, vil bli lagt frem for bystyret når det nærmer seg planperiodens slutt.

1.1. Sammendrag

Kapittel 1 «Innledningen» gir en kort innføring i bakgrunn og forutsetninger for rullering av idrettsplanens anleggsdel, samt en beskrivelse av medvirkningsprosessen i dette arbeidet.

Kapittel 2 «Føringer og overordnede strategier for anleggsutvikling i Bergen kommune» beskriver hvilke føringer og strategier som har innflytelse på arbeidet med å utvikle gode idrettsanlegg som del av et godt tilbud for alle innbyggere i Bergen kommune.

Kapittel 3 «Status- og behovsanalyse for idrettsanlegg i Bergen kommune» presenterer en analyse av anleggsdekningen i Bergen kommune sammenlignet med andre storbyer i landet. I kapittelet sammenlignes også anleggsdekningen i bydelene.

Kapitel 4 omtaler idrettsanlegg som i idrettsplanen kategoriseres som byovergripende anlegg. Dette er anlegg som på grunn av sin størrelse ikke er naturlig å bygge i alle bydeler, eller som er spesialhaller som er utviklet med tanke på å møte anleggsbehovet til aktive i hele byen.

Kapitel 5 til 12 er bydelskapitler, og omhandler idrettsanlegg i hver bydel. Kapitlene inneholder en oversikt over hva som har skjedd hittil i planperioden til *Idrettsplan 2017–2027*, en statusanalyse for anleggsdekning i bydelen, en beskrivelse av planlagt byutvikling i bydelen på lengre sikt, og hvilke tiltak for idrettsanlegg som prioriteres i den enkelte bydelen i resterende planperiode.

Planen inneholder også en tabellarisk oversikt over gjennomførte og pågående anleggsprosjekter i kommunal regi i perioden 2017–2022 i vedlegg 1, en samlet liste over prioriterte tiltak i vedlegg 2, en liste over innspill til nye nærmiljøanlegg i Bergen i vedlegg 3 og en liste over alle idrettsanlegg i Bergen kommune i vedlegg 4.

---

¹ *Idrettsplan 2017–2027 – Idrettsbyen Bergen – aktiv og attraktiv for alle* vil av hensyn til leservennlighet i det følgende bli omtalt som *Idrettsplan 2017–2027*.

1.2. Forutsetninger for rullering av idrettsplanens anleggsdel

Idrettsplan 2023-2027 – Rullering av anleggsdelen utarbeides for perioden 2023–2027, og erstatter anleggsdelen i «Idrettsplan 2017-2027 – Idrettsbyen Bergen – aktiv og attraktiv for alle».

1.2.1. Spillemidler

Spillemiddelordningen er hjemlet i lov om pengespill mv. (pengespilloven)², og en del av overskuddet til Norsk Tipping fordeles til idrettsformål hvert år i henhold til §10 i loven. Spillemidler fordeles til ulike formål – helse- og rehabiliteringsformål, idrettsformål, kulturformål og andre samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner –, hvorav størsteparten tilfaller idrettsformål (64 % av totalen). I 2022 ble det fordelt rundt 3,3 milliarder kroner i hovedfordelingen til idrett. Av disse gikk nesten 1,8 milliarder kroner til idrettsanlegg i kommunene.

Spillemidler til bygging og rehabilitering av idrettsanlegg skal bidra til en infrastruktur som gir befolkningen mulighet til å drive både egenorganisert aktivitet og aktivitet i regi av den frivillige medlemsbaserte idretten. Både idrettslag andre aktører kan søke om tilskudd til både bygging av nye og til rehabilitering av eksisterende idrettsanlegg.

[Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet – 2022](#) fastsetter at anlegg som det søkes om spillemidler til, må være omtalt i en vedtatt kommunal plan som omfatter idrett og fysisk aktivitet.

1.2.2. Førende dokumenter og saker for rullering av idrettsplanens anleggsdel

Det er flere dokumenter og saker som danner bakteppet for arbeidet med rulleringen av anleggsdelen.

Idrettsplanen 2017–2027 sine hovedmål vil fortsatt være gjeldene for planperioden. Hovedmålene i denne planen er formulert som følger:

Bergen kommunes idrettspolitik skal være verdibasert og fremtidsrettet for en by i vekst. Det skal tilrettelegges for at flest mulig skal få et variert aktivitetstilbud i sitt nærmiljø både for egenorganisert og organisert idrett. Områder med levekårsutfordringer skal løftes frem, og sammen med idretten skal vi arbeide for å utjevne sosiale forskjeller. Idrettsbyen Bergen skal være en motor i regionen hvor vi satser på breddeidretten, utvikler talentene og legger til rette for toppidretten.

Videre vil følgende delmål for anleggsutvikling være førende:

- I en by i vekst skal Bergen kommune være god på å planlegge for fremtiden. Det skal prioriteres offentlige midler til anleggsutvikling i særlige områder med levekårsutfordringer og samarbeide med idretten for å utvikle varierte, fleksible og funksjonelle idrettsanlegg i hele byen.
- I Bergen skal barnehage, skole, kultur og idrett fremstå som kraftsentre i nærmiljøene.
- Vedlikehold av idrettsanlegg skal prioriteres og Bergen kommune skal være gode på å ruste opp, rehabiliterer og bygge nye idrettsanlegg.

---

² [Lov om pengespill m.v. \(pengespilloven\)](#)

Bergen kommune har i gjeldende planperiode har det fra 2019 til 2022 blitt investert rundt 1,34 milliarder kroner i utvikling og rehabilitering av idrettsanlegg. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig investering på rundt 335 millioner kroner årlig.

Byrådet ønsker at det i denne planperioden fortsatt skal investeres i og realiseres flere idrettsanlegg fordi idrettsanlegg skaper aktivitet, er forebyggende og helsefremmende. At investeringer i idrettsanlegg også er samfunnsøkonomisk klok, bekreftes av rapporten [Nytten av idrettsanlegg og betydning for fysisk aktivitet](#) fra 2022. Rapporten finner at tilskudd av spillemidler til investeringer i idrettsanlegg har en positiv sammenheng med antall timer trent, og beregner at 1000 kroner i økt spillemiddeltilskudd vil resultere med gjennomsnittlig tre minutter mer trening i uken per individ. Rapporten finner også at desto større variasjon i typer anlegg som finnes, desto mer fysisk aktivitet driver ungdommene med, når det samtidig også er investert i større anlegg med kapasitet til mange brukere.

Ut ifra en tankegang at man sammen er bedre rustet til å innfri ambisjonsnivået som ligger i *Idrettsplanen 2017–2027*, er det er også viktig at kommunen spiller på lag med frivilligheten, lag og organisasjoner samt private som er villig til å investere tid og penger i å realisere idrettsanlegg i byen vår.

I byrådet sin politiske plattform [Bergen – en god by for alle](#) har byrådspartiene formulert sin ambisjon om at Bergen skal være en aktiv, sunn og inkluderende by som er preget av et sterkt felleskap gjennom blant annet idrett og frivillighet. Byrådet ønsker å sikre gode vilkår for den organiserte og egenorganiserte idretten gjennom oppfølging av *Idrettsplan 2017–2027* og øke investeringen i nye og opprustning av gamle, idrettsanlegg. Byrådet ønsker å legge til rette for at barn og unge får en god oppvekst og fritid, og at det er et førende premiss at foreldrenes økonomi ikke skal gå utover barnas muligheter og deltakelse i idrett og fysisk aktivitet. Det skal derfor fortsatt legges til rette for gratisprinsippet når idretten bruker kommunale idrettsanlegg, haller og skoler. Byrådet vil prioritere å støtte idretts- og aktivitetsfremmende tiltak og anlegg som tradisjonelt sett har mottatt mindre støtte. Konkrete tiltak som vektlegges i den politiske plattformen er blant annet FYSAK-hus i alle bydeler, og særlig prioritere opprettelse av FYSAK-hus i Loddefjord, midler til svømmebasseng med Laksevåg som førsteprioritet, en videreføring av svømmeopplæring Svøm Bergen og bidra til realisering av ny ishall på Slåtthaug.

[Bergen 2030 – Kommuneplanen samfunnsdel](#) (KPS) ble vedtatt av bystyret 24. juni 2015. Planen er et viktig dokument som skal gi retning for hele kommunesamfunnet, Bergen kommunes tjenesteproduksjon og kommunen som organisasjon, og beskriver utfordringer og fastsetter langsiktige mål og strategier. Byrådet formulerer i kommuneplanens samfunnsdel en visjon om Bergen som en aktiv og attraktiv by. Utfordringene som er beskrevet i planen skal møtes frem mot 2030 ved å utvikle en mer kompakt og velfungerende by med et utvidet sentrum som i fremtiden kan strekke seg fra Kristianborg til Sandviken, sammen med et nettverk av senterområder i Bergen. Planen beskriver en rekke satsningsområder for å nå visjonen, der spesielt satsningen på Gåbyen Bergen og intensjonen om å samlokalisere kommunale tjenester i nærmiljøet har betydning for arbeidet med anleggsutvikling i Bergen kommune.

[Kommuneplanens arealdel](#) (KPA) er den delen av kommuneplanen som skal vise sammenhengen mellom fremtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Kommuneplanens arealdel skal angi hovedtrekkene i arealdisponeringen og rammer og betingelser for hvilke nye tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk, samt hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene. Kommuneplanens arealdel (KPA2018) ble vedtatt av bystyret 19. juni 2019. KPA2018 støtter opp under satsningsområdene i kommuneplanens samfunnsdel, og hovedgrepene er å fremme endringen fra en bilbasert by til en kompakt

gåby, bestemmelser som sikrer god livskvalitet og vektlegging av blå og grønne arealer i byen.

Andre politiske saker med konsekvenser for utvikling og rehabilitering av idrettsanlegg i Bergen kommune er følgende:

- [Prinsipielle avklaringer rundt utbygging av klubbeide idrettsanlegg](#) (sak 257/21). Vedtak i saken fastsetter at det i rullering av anleggsdel av *Idrettsplan 2017–2027* utarbeides en prioriteringsliste for utbygging av klubbeide idrettsanlegg, og at Idrettsrådet i Bergen skal involveres i dette arbeidet.
- [Fremtidig bassengstruktur. Rehabilitering av basseng. Nye basseng og endringer i bruks- og driftskonseptet](#) (sak 19/21). Vedtaket i saken omhandler blant annet endringer i bruks- og driftskonsept for svømmeanlegg, rehabilitering av kommunale svømmebasseng og føringer for hvor i Bergen det skal prioriteres etablert nye svømmebasseng.
- [Skolebruksplan for Bergen 2021–2030: Rom for læring og fellesskap](#) (sak 254/21). Skolebruksplanen er kommunens viktigste dokument for å planlegge og utforme skolebygg og fremtidig skolestruktur. Planen har betydning for utvikling av idrettsanlegg ved at den fastsetter hvilke skoler som skal bygges med idrettshaller ved rehabilitering eller nybygg.

1.3. [Prosess for rullering av idrettsplanens anleggsdel og medvirkning](#)

Med bakgrunn i vedtakspunkt i idrettsplanen, planstrategien til Bergen kommune og forutsetninger i statlig spillemiddelordning, vedtok byrådet [oppstart av arbeidet med rullering av anleggsdelen av idrettsplan](#) (sak 1085/22). Oppstartsaken danner rammen for arbeidet med rulleringen og legger føringer for prosessen. Gjennom oppstartsaken er det også vedtatt at det skal utarbeides en prioriteringsliste i samarbeid med Idrettsrådet i Bergen som viser hvilke idrettsanlegg som skal bygges og rehabiliteres videre i planperioden 2023–2027.

Høringsutkastet til *Idrettsplan 2023-2027 – Rullering av anleggsdelen* er utarbeidet av en prosjektgruppe i Byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett, Seksjon for strategi, utvikling og utredning. For å sikre medvirkning og involvering fra ulike interessenter, er det i arbeidet med høringsutkastet blitt hentet inn innspill fra en referansegruppe som bestod av deltakere fra:

- Etat for idrett, Byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett
- Etat for utbygging, Byrådsavdeling for finans, næring og eiendom (BFNE)
- Etat for eiendom, Byrådsavdeling for finans, næring og eiendom (BFNE)
- Byrådsavdeling for kultur, frivillighet og inkludering (BKFI)
- Idrettsrådet i Bergen
- Vestland idrettskrets

Det har også blitt gjennomført medvirkningsmøter med Kommunalt råd for personer med funksjonsnedsettelse (KRPF), Ungdomsrådet, Eldrerådet og Vestland fylkeskommune. Det har også vært avholdt møter Byrådsavdeling for klima, miljø og byutvikling ved Plan- og bygningsetaten og Bymiljøetaten.

En rullering av anleggsdelen innebærer en gjennomgang av hvilke idrettsanlegg som er realisert og rehabilitert i planperioden og hvilke anlegg som er omtalt i planen, men ikke er gjennomført. Det er samtidig viktig å kartlegge og få innspill på nye behov for utvikling av nye og rehabilitering av eksisterende idrettsanlegg. For å få et best mulig utgangspunkt for å kartlegge behovet for idrettsanlegg har idrettslag i Bergen kommune ved oppstart av arbeidet blitt bedt om å komme med innspill til planen gjennom Idrettsrådet i Bergen. Innspill har også

kommet gjennom møter i referansegruppen, samtidig som Byrådsavdelingen for barnehage, skole og idrett fortløpende har fått innspill som følge av pågående prosesser for utvikling av idrettsanlegg. Innspillene er i denne planen kategorisert som følger:

- Innspill til planen via idrettsrådet i Bergen
- Innspill til planen fra referansegruppen
- Innspill som følge av pågående prosesser for utvikling av idrettsanlegg

En analyse av anleggsdekningen som gjør det mulig å sammenligne anleggsdekningen i Bergen med tilsvarende tall for norske storbyer og mellom bydelene i Bergen kommune er også benyttet i arbeidet med å prioritere utviklingen av idrettsanlegg i Bergen (jf. kapittel 3 *Status- og behovsanalyse for dekning av idrettsanlegg i Bergen kommune*).

I tillegg til arbeidet med innspill og analyse av anleggsdekning har politiske dokumenter og saker som er nevnt i avsnitt [1.1.2. Førende dokumenter og saker for rullering av idrettsplanens anleggsdel](#) betydning for videre anleggsutvikling i resterende planperiode 2023–2027.

Prosjektgruppen og referansegruppen har gjennom åtte møter vurdert til sammen rundt 200 innspill, og foretatt en prioritering av disse i lys av hvilke tiltak som er realistisk å gjennomføre i resterende planperiode. Foreslåtte tiltak ble sortert etter følgende kategorier:

- høyt prioritert
- middels prioritert
- lavt prioritert

Listen over prioriterte idrettsanlegg i resterende planperiode 2023–2027 er å finne som vedlegg 2 til denne planen. Referansegruppen stiller seg bak prioriteringslisten. Tiltak som er prioritert i resterende planperiode er også tydelig merket som prioritert i bydelskapitlene.

Høringsutkastet omtaler også innspill om anleggsutvikling som ikke er prioritert. Tiltak som ikke medfører kommunalt bidrag i form av finansiering av tiltaket, rekkefølgekrav eller kommunal driftsstøtte, kan realiseres som ikke-kommunale idrettsanlegg uavhengig av prioriteringen.

1.4. Beskrivelse av økonomiske konsekvenser og prioritering av tiltak

Idrettsplanen skal beskrive de økonomiske konsekvensene som er knyttet til tiltakene i planen slik at det er synlig hvordan forslagene vil påvirke kommunens økonomi.

Bergen bystyre vedtar både budsjett for Bergen kommune for ett år om gangen og handlings- og økonomiplanen som gjelder tre år frem i tid. *Idrettsplan 2023-2027 – Rullering av anleggsdel* tar utgangspunkt i [handlings- og økonomiplan 2023-2026](#).

Idrettsplan 2023-2027 – Rullering av anleggsdel beskriver både tiltak som det er avsatt midler til i gjeldende budsjett, og tiltak som per i dag ikke er sikret finansiering innenfor gjeldende ramme. Alle tiltak er tydelig merket med hvilken økonomisk konsekvens som er gjeldende for tiltaket.

I tillegg til beskrivelsen av økonomiske konsekvenser er det i *Idrettsplan 2023-2027 – Rullering av anleggsdel* også foretatt en prioritering av tiltakene.

Tiltak som det er avsatt midler til i handlings- og økonomiplan 2023-2026, rangeres som høyt prioritert ettersom Bystyret gjennom sin budsjettbehandling allerede har foretatt denne vurderingen.

Utover dette er det også prioritert tiltak som det per i dag ikke er avsatt midler til. For å kunne gjennomføre disse tiltak er det nødvendig at midler innarbeides i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen. Det er viktig å være oppmerksom på at en slik prioritering ikke er ensbetydende med at tiltaket vil gjennomføres.

2. Overordnede strategier for anleggsutvikling i Bergen kommune

2.1. Miljø og bærekraft

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030 i tråd med Parisavtalen. Byrådet har i sin politiske plattform 2019–2023 slått fast at Bergen bør ha et stort ansvar for å bidra til å nå bærekraftsmålene gjennom å være en foregangskommune innen miljø, bærekraftig utvikling og når det gjelder å være tilpasningsdyktig til klimaendringer.

[Klima- og miljøplan for Bergen kommunes virksomhet 2017–2020](#) er et viktig grunnlag for i Bergen kommune sitt arbeid for å nå klima- og miljømålene.

Det er videre lagt til grunn at det i denne sammenheng er helt avgjørende at Bergen, som Norges nest største by, går foran i arbeidet med å ta grep for å nå bærekraftsmålene i årene fremover. Miljøhensyn skal derfor være et overordnet prinsipp ved planlegging, rehabilitering og nybygg av idrettsanlegg, samtidig som det skal legges til rette for gode og funksjonelle anlegg. Bergen kommune ønsker i samarbeid med idretten og private utbyggere for å satse mer miljøvennlig ved å se på mulighetene for å montere solcellepanel/solparker på taket på nye anlegg, samt minimere utslipp av plast og annet miljøskadelige materiell ved rehabilitering og bygging av nye anlegg.

2.2. Prinsipielle avklaringer for utbygging av klubbeide anlegg

Det er mange ønsker for anleggsutvikling i Bergen og idrettslag og frivillige bidrar sammen med Bergen kommune til realisering av idrettsanlegg.

Bergen kommune har de senere årene bidratt til utbygging av klubbeide idrettsanlegg ved å gi vederlagsfri festetomt til idrettsanlegg, og har også, etter individuell vurdering i hver sak, stått for finansiering av eventuelle rekkefølgekrav. Bergen bystyre har i bystyresak om prinsipielle avklaringer rundt utbygging av klubbeide idrettsanlegg (sak [257/21](#)) fastsatt hvordan Bergen kommune kan bidra når idrettslag selv står for utbygging av idrettsanlegg. Saken skal sikre økt demokratisk styring, likeverdig behandling og forutsigbarhet for alle aktører, og at idrettslag bygger og eier idrettsanlegg under de samme forutsetninger og rettfærdige rammebetingelser fra kommunen. Det er i samme sak også blitt vedtatt at det ved rullering av anleggsdelen til *Idrettsplan for 2017–2027* skal utarbeides en prioriteringsliste for utbygging av klubbeide idrettsanlegg i samråd med Idrettsrådet i Bergen. Prioriteringslisten vil gi føringer for vurdering av vederlagsfri festetomt, og kommunal medfinansiering av for eksempel rekkefølgekrav.

2.2.1. Kommunal garanti

Ved finansiering av klubbeide anlegg har enkelte idrettslag søkt kommunen om å stille garanti for sine låneforpliktelser. Byrådet er positiv til å bidra med kommunale garantier og vil følge dette opp gjennom egne prosesser. For at kommunen skal kunne innvilge søknader om kommunal garanti er det særlig tre krav må oppfylles og vurderes grundig som følge av kommuneloven.

- Tiltaket handler om en investering.
- Tiltaket handler ikke om næringsvirksomhet.
- En kommunal garanti innebærer ikke en vesentlig økonomisk risiko for kommunen.

Søknaden skal behandles i bystyret og må etter dette til behandling hos Statsforvalteren som gjør egne vurderinger av søknaden knyttet til lovverket og de krav som er nevnt over.

2.3. Idrettsanlegg og idrettsparker

Idrettsplanens hovedstrategi for anleggsutvikling er tydelig på at det skal etableres oppvekst- og idrettsparker og at det skal sikres nye arealer til dette i fremtidige kommuneplaner (jf. *Idrettsplan 2017–2027*, s. 137).

Som en idrettspark betegnes et område der flere ulike idrettsanlegg, både innendørs- og utendørsanlegg, er samlet. En idrettspark inneholder ulike anleggstyper samt tilhørende fellesfunksjoner som for eksempel garderober, møterom, treningsfasiliteter og drifts- og servicefunksjoner.

Det har i den senere tid også blitt større etterspørsel etter samlokalisering av innendørs idrettsanlegg der ulike idretter har felles garderober, inngangsparti, møterom, personalgarderobes og kiosk. Et eksempel på en slik løsning er Åsane Arena som er tilrettelagt for cirka 20 ulike idrettsaktiviteter i et stort bygg med flerbrukshall, turnhall, ishall, klatrehall, sandvolleyballhall og arealer for blant annet kampsport, squash, dans og fotball.

Idretten har i likhet med andre frivillige sektorer behov for å tenke nytt og kreativt, særlig med tanke på utvikling av nye moderne og fleksible idrettsanlegg som i større grad rommer flere aktiviteter og aldersgrupper. Idrettsparker med varierte, funksjonelle og fleksible løsninger bør utvikles til lokale kraftsentre for oppvekst- og idrett. En slik samlokalisering av ulike typer anlegg og ulike idrettsanlegg vil bidra til et bedre tilbud til hele befolkningen fordi det er enkelt å nå ulike idrettstilbud, samtidig som en kan dra nytte av allerede eksisterende infrastruktur, idrettsmiljø og stordriftsfordeler, uansett om det er kommunal eller privat drift.

I resterende planperiode 2023–2027 ønsker Bergen kommune derfor å møte de nye trendene og behovene ved å prioritere utvikling av idrettsanlegg og idrettsparker med en klar miljø- og brukerprofil. Dessuten vil de ulike anleggene kunne være mer tilgjengelig med flere typer idrettsaktivitet på tvers av aldersgrupper og kjønn.

Hvilke anleggsprosjekter i tilknytning til idrettsparker som har blitt gjennomført hittil i planperioden og hvilke idrettsparker som foreslås utviklet i fremtiden, kommer frem i bydelskapitlene.

Utvikling av nye idrettsanlegg skal fortrinnsvis skje i tilknytning til eksisterende idrettsanlegg eller idrettsparker.

2.4. Idrettshaller

Idrettshallene har store brukergrupper innenfor mange ulike idretter. Utover de mer tradisjonelle hallidrettstypene som ballidretter, turn og kampsport, brukes idrettshallene også av idretter med større behov for spesialutstyr som bueskyting, bordtennis og kampsport. For å ivareta ulike brukergrupper finnes det idrettshaller av ulik størrelse og med ulike bruksmuligheter i Bergen kommune, og det er nødvendig at hallene raskt kan tilpasses brukergrupper med behov for spesialutstyr. I den daglige driften med vekselbruk mellom idretter må idrettshallene derfor raskt kunne omgjøres fra en gruppes aktivitet til en annen.

I Idrettsplanen 2017–2027 er det formulert en delstrategi om at det skal utvikles idrettsanlegg «med fleksible og funksjonelle løsninger slik at flere brukergrupper nås og hver investert krone gir utbytte i form av mest mulig fysisk aktivitet» (jf. *Idrettsplan 2017–2027*, s. 137). Denne strategien skal fortsatt ligge til grunn når det utvikles nye idrettshaller i Bergen kommune i resterende planperiode.

For å sikre en tilfredsstillende dekning av idrettshaller i Bergen kommune, skal det søkes å oppnå en anleggsdekning som tilsvarer storbygjennomsnittet til Norsk idrettsindeks i alle

bydeler. Utviklingen av nye idrettshaller skal fortrinnsvis skje i bydeler med lavt antall anleggspoeng per aktiv og/eller innbygger.

Tilbygg av spesialarealer for enkelte idretter bør vurderes ved større rehabiliteringer av eksisterende idrettshaller.

Idrettshaller spiller en viktig rolle for skoler ved å gi gode betingelser for kroppsøving og annen fysisk aktivitet i skole- og SFO-tiden. Samtidig er en samlokalisering av skoler og idrettshaller hensiktsmessig fordi idrettshallene tilknyttet skole i mindre grad vil stå tom på dagtid når det ikke foregår organisert idrettsaktivitet i regi av idrettslag. Nye idrettshaller skal derfor fortrinnsvis etableres tilknyttet skoler.

Informasjon om hvor det planlegges bygget nye idrettshaller og hvor og hvordan eksisterende idrettshaller foreslås videreutviklet med tilbygg som er spesialtilpasset enkelte idretter, framkommer av bydelskapitlene.

3. Status- og behovsanalyse for dekning av idrettsanlegg i Bergen kommune

3.1. Bakgrunn for status- og behovsanalysen

Når Bergen kommune skal prioritere rehabilitering av eksisterende anlegg og bygging av nye idrettsanlegg, spiller en rekke faktorer inn i hvordan denne prioriteringen foretas. Prioriteringen skal ta hensyn til både folkehelse og behovene til de ulike idretter, bredde- og toppidrett, samtidig som tilgang til tomter og arealer, finansiering av anleggene og politiske føringer inngår som elementer i prioriteringen. I tillegg til alt dette bør behovet for idrettsanlegg stå sentralt i vurderingen av hvilke anlegg som skal bygges for å sikre at utviklingen av anlegg dekker reelle behov og investeringen i anlegget er hensiktsmessig.

For å sikre at planlegging og bygging av idrettsanlegg i Bergen kommune skjer i tråd med behov for nye idrettsanlegg, har byrådet i sin utredning i saken [Prinsipielle avklaringer rundt utbygging av klubbeide idrettsanlegg](#) (sak 257/21) anbefalt at det i forbindelse med rullering av idrettsplanen, skal gjennomføres en behovsanalyse for utbygging av idrettsanlegg.

Målet med analysen er å undersøke hvilke anlegg det er mest press på i Bergen kommune, hvilke idretter som på grunnlag av medlemstallene har størst behov for flere anlegg for å kunne gi et tilfredsstillende aktivitetstilbud til sine medlemmer, og i hvilke bydeler det er behov for flere anlegg for å kunne dekke behovet.

Utover dette skal behovsanalysen også gi informasjon over fremtidige behov for anlegg ved å identifisere nøkkeltall for anleggsbehov i ulike idretter i fremtiden. Slike nøkkeltall vil kunne brukes som veiledning for eksempel når større byutviklingsprosjekter skal gjennomføres, og det skal avsettes areal for idrettsanlegg.

3.2. Beskrivelse av analysemetoden

Det er mange faktorer som påvirker anleggsdekningen og anleggsbehovet. Antall innbyggere og antall aktive i idretten, antall idrettsanlegg, men også størrelse og kvalitet på idrettsanleggene er viktige å ta hensyn til i en analyse.

[Norsk idrettsindeks](#) som er utviklet av Telemarksforskning, er en oversikt over idrettsaktivitet og idrettsanlegg i Norge presentert på lokalt nivå. Indeksen viser også forholdet mellom idrettsaktiviteten og anleggene.

Ettersom flesteparten av idrettsanleggene er åpne for både den organiserte idretten, men også andre i befolkningen, bør en analyse av anleggsdekningen undersøke dekningen både i forhold til innbyggertallet og i lys av tall over aktive i organisert idrett. Begge deler er ivaretatt i metoden til Norsk idrettsindeks.

Ved å kategorisere og gruppere idrettene på en slik måte at de samsvarer med anlegg som er tilrettelagt for idrettens aktivitet, gjør idrettsindeksen det mulig å treffe utsagn om anleggsdekningen for ulike typer idretter. Samlekategorien «Hallidrett» inkluderer for eksempel en rekke idretter hvis aktivitet primært foregår i ulike idrettshaller. En slik gruppering vil alltid ha en viss svakhet ved at anlegg i noen tilfeller brukes på tvers av flere aktivitetstyper eller tilrettelegging ikke primært knyttet til anlegg (slik eksemplet er med sykkelporten). En oversikt over alle idrettsanlegg i Bergen og deres tilordnede anleggskategori er å finne i vedlegg 4 til denne planen.

For å kunne foreta en realistisk vurdering av anleggssituasjonen innenfor de ulike anleggskategoriene, er det nødvendig å differensiere mellom idrettsanleggene ut ifra kapasitet og kvalitet. Metoden til Norsk idrettsindeks gjør det mulig å vekte ulike idrettsanlegg

ved å tilordne hver anleggstype en poengsum – *anleggspoeng* – som gjenspeiler idrettsanleggets bruksverdi.

Desto større et anlegg er, desto flere aktive som kan bruke et anlegg og jo mindre kostnader for anskaffelse og vedlikehold et anlegg skaper, desto flere anleggspoeng vil idrettsanlegget få. For eksempel vil en stor 11er-fotballbane i kunstgress ha større kapasitet og dermed høyere poengtildeling enn en mindre 7er-fotballbane i kunstgress. Tilsvarende kan en liten 7er-fotballbane i kunstgress vurderes til å ha en høyere poeng enn en stor 11er-fotballbane med gressunderlag, fordi den kan brukes mer intensivt, er enklere å vedlikeholde og gir økt brukstimer.

Når antall anleggspoeng deles på antall innbyggere og antall aktive, kan en oppgi antall anleggspoeng per hhv. innbygger og aktiv. Resultatet vil gi en indikasjon på hvor god anleggsdekningen for en valgt geografisk enhet eller en type anlegg er. Resultatene vil også kunne sammenlignes med tilsvarende tall for andre geografiske enheter som for eksempel Norge eller andre storbykommuner i Norge³.

Norsk idrettsindeks leverer kun analyser for anleggssituasjon ned til kommunenivå. For å se på anleggssituasjonen i de ulike bydelene i Bergen kommune, har Byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett benyttet samme metode som Telemarksforskning. En kvalitetssikret liste over idrettsanlegg i Bergen kommune ble tilordnet bydelen som de hører til, og anleggspoeng etter modellen fra Norsk idrettsindeks. Det ble deretter beregnet antall anleggspoeng per innbygger og aktiv både for bydelene og for ulike idrettstyper.

Avsnittene som følger viser funn fra Norsk idrettsindeks sin rapport som sammenligner Bergen kommune med landsgjennomsnittet og norske storbykommuner, og resultater fra Bergen kommune sin statusanalyse for anleggsdekning i Bergen samlet og de enkelte bydelene

3.3. Anleggssituasjon i Bergen

[Norsk idrettsindeks sin rapport for Bergen kommune](#) viser forholdet mellom anlegg og aktivitet basert på aktivitetstall fra idrettsregistreringen 2020 og antall idrettsanlegg på samme tidspunkt. Det er viktig å være oppmerksom på at det i 2020 har vært en betydelig lavere aktivitet innen idretten på grunn av koronapandemien sine restriksjoner.

Sammenlignet med et normalår som 2019 er det registrert i underkant av 4500 færre aktive i 2020, noe som påvirker resultatene i Norsk idrettsindeks sin rapport.

Analysen av anleggspoeng per innbygger baserer seg på innbyggertallet per 1. desember 2021, der kun innbyggere over seks år er tatt med. Dette fordi det erfaringsmessig er først fra seks år at barn er aktive i idretten på en slik måte som gjør det hensiktsmessig å ta dem med som brukere av idrettsanlegg. Endringer i antall innbyggere og/eller antall anlegg i perioden mellom idrettsregistreringen for 2020 og valgt rapporteringsdato for innbyggertall desember 2021 er vurdert til å være av mindre omfang og ansees som ikke relevant for analysens signifikans.

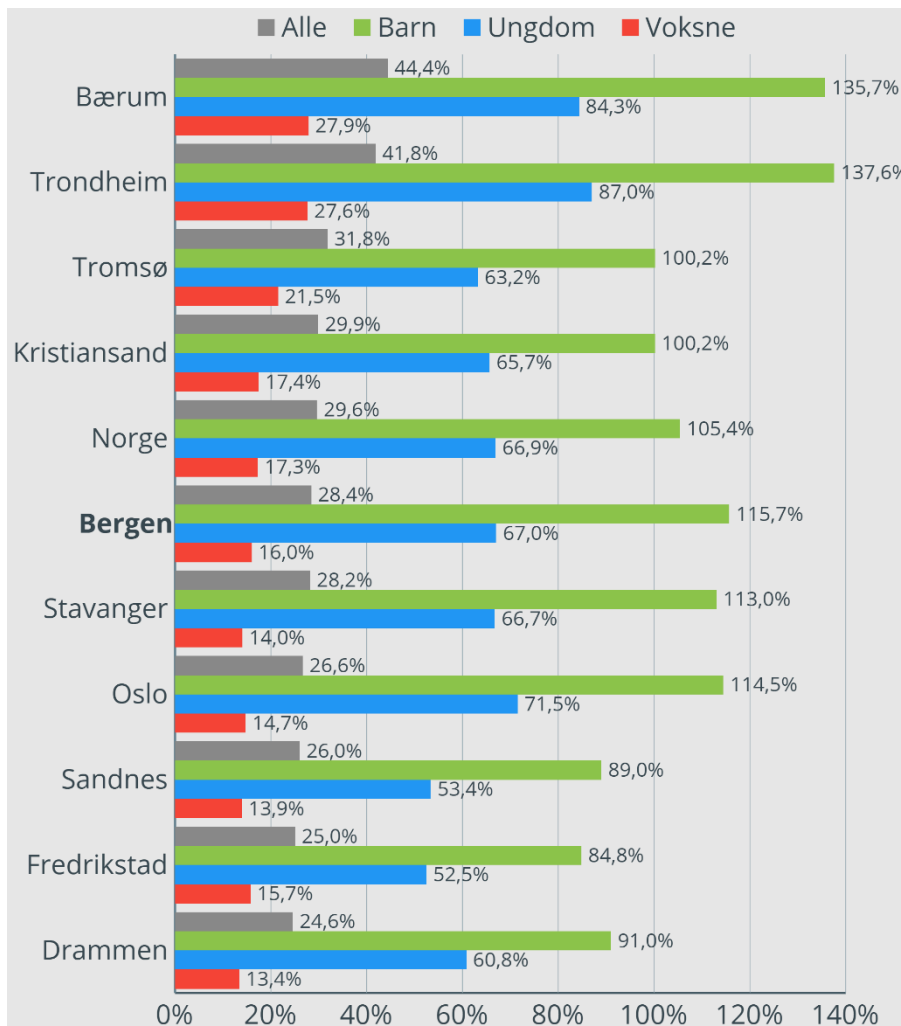
³ Som storbykommuner telles i denne sammenhengen følgende norske kommuner: Oslo, Trondheim, Stavanger, Tromsø, Bærum, Sandnes, Fredrikstad og Drammen.

3.3.1. Antall aktive i Bergen sammenlignet med Norge og storbyer

Figur 1 viser aktivitetsandelen i 2020 i Bergen for ulike aldersgrupper, og sammenligner disse tall med tilsvarende tall for Norge og storbyene.

Det er i 2020 registrert rundt 75 000 aktive i Bergen. Delt på antall innbyggere gir dette en aktivitetsandel på 28,4 %, noe som er litt under landsgjennomsnittet, og omtrent middels med de største byene i Norge.

For barn (6-12 år), rapporteres en aktivitetsandel på 115,7 %. Det vil si at hvert barn i snitt er med i litt mer enn en idrett. Blant ungdom (13-19 år) er aktivitetsandelen 67 %. Bergen sin aktivitetsandel blant barn er tredje høyest blant de største byene i Norge.

Figur 1 - Aktivitetsandel 2020 – Bergen sammenlignet med Norge og storbyene

3.3.2. Anleggspoeng i Bergen sammenlignet med landsgjennomsnitt og tall for storbyer

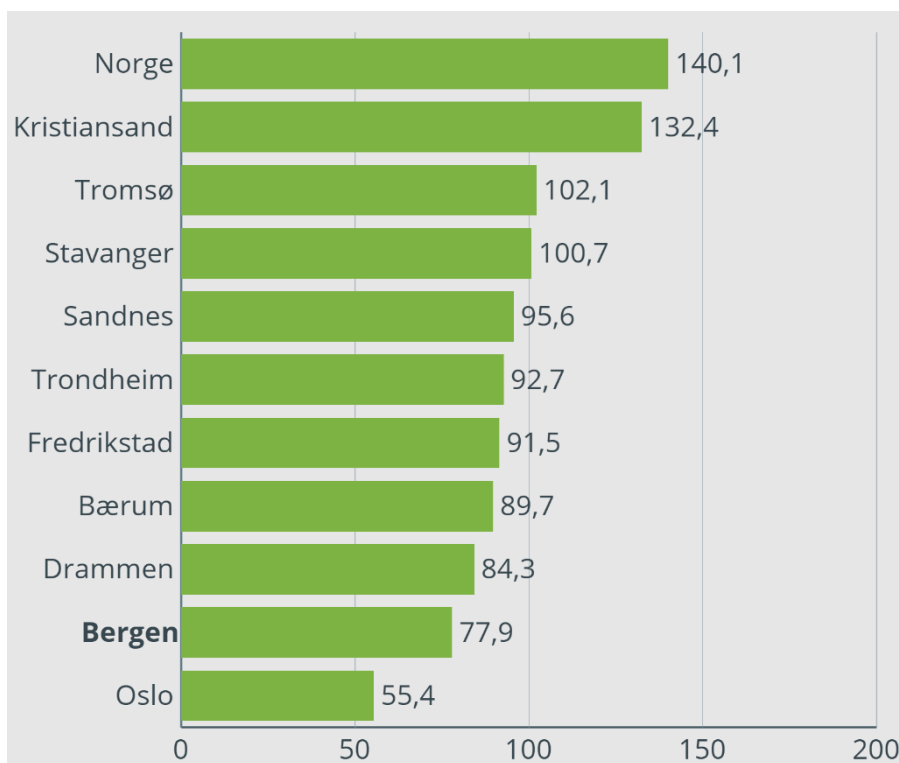
Figur 2 viser anleggssituasjonen i Bergen og utvalgte kommuner i form av anleggspoeng per innbygger som kommer frem av Norsk idrettsindeks sin rapport.

Gjennomsnittlig anleggspoeng per 1000 innbygger for hele landet var 140,1 per 1. desember 2021. Dette tallet er å forstå som en relativ størrelse ment for sammenligning. Det viser seg at kommuner med lavt innbyggertall generelt sett har flere anlegg per innbygger. Dette

gjelder særlig for kommuner med stort areal. I slike kommuner er det behov for flere anlegg for at innbyggerne skal ha et tilbud nær der de bor.

Antall anleggspoeng per innbygger i storbykommunene spenner fra 132,4 til 55,4 anleggspoeng per innbygger. Gjennomsnittlig anleggspoeng per innbygger i storbykommunene er på 92,2.

I Bergen er anleggsdekningen noe lavere enn i de fleste andre ASSS-kommuner⁴ når folketallet legges til grunn. Anleggssituasjonen for ulike idretter og de ulike bydelene i Bergen vil bli omtalt mer detaljert i avsnittene som følger. Oslo ligger under Bergen.

Figur 2 - Anleggspoeng per 1000 innbyggere for Bergen, Norge og utvalgte fylker/kommuner.

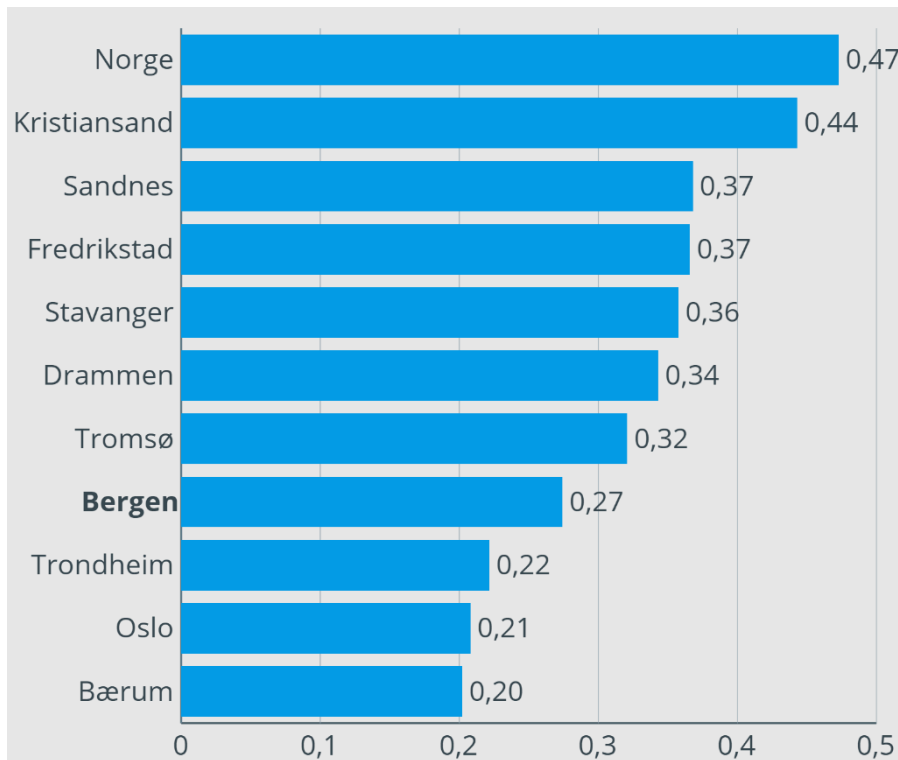
Når man deler anleggspoengene på antall aktive kan man si noe om anleggsdekningen sammenlignet med aktiviteten.

Figur 3 under viser anleggspoeng per aktiv for Bergen sammenlignet med Norge og storbykommunene.

Antall anleggspoeng per aktiv varierer fra 0,44 til 0,20 anleggspoeng per aktiv. Gjennomsnittlig anleggspoeng per aktiv i storbykommunene er på 0,31.

---

⁴ Aggregerte Styringsdata for Samarbeidende Storkommuner (ASSS) er et samarbeid mellom Bergen, Bærum, Drammen, Fredrikstad, Kristiansand, Oslo, Sandnes, Stavanger, Trondheim, Tromsø og KS. Samarbeidet skal bidra til læring og utvikling i partnerskap mellom kommunene og KS.

Figur 3 - Anleggspoeng per aktiv for Bergen, Norge og utvalgte fylker/kommuner

Anleggspoeng per aktiv i Bergen ligger lavere enn i de fleste andre storbykommunene, men noe over Trondheim, Oslo og Bærum, som også er blant de mest folkerike kommunene. Antall anleggspoeng per aktiv er noe lavere enn gjennomsnittlig anleggspoeng per aktiv for denne gruppen.

3.4. Statusanalyse for idrettsanlegg i Bergen kommune

For å kunne undersøke anleggssituasjonen på bydelsnivå i Bergen kommune, har Byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett gjennomført en tilsvarende analyse som Norsk idrettsindeks har gjennomført. Følgende datakilder er benyttet i analysen:

- Innbyggertall for Bergen kommune og bydelene er hentet fra [statistikbanken til Statistisk sentralbyrå](#). Tallet inkluderer innbyggere over seks år.
- Aktivitetstall fra idrettsregistreringen: Rapporter fra Vestland idrettskrets over antall aktive medlemmer i alle idrettslag i Bergen danner grunnlaget for aktivitetstall i analysen. Aktivitetstallene fremstilles som de samme aldersgruppene som Norsk idrettsindeks bruker, og viser kategoriene barn (6-12 år), ungdom (13-19 år) og voksen (eldre enn 20 år). Aktivitetstall i rapportene har fått tilordnet bydeler. Ettersom idrettsaktiviteten har vært sterkt påvirket av koronapandemien og medfølgende restriksjoner, ble det vurdert som mest hensiktsmessig å legge tall for 2019 til grunn for å kunne vise anleggssituasjonen i et normalår.
- Liste over idrettsanlegg i Bergen kommune: Lister over ordinære idrettsanlegg i Bergen kommune (ikke nærmiljøanlegg) fra [anleggsregisteret](#) har blitt kvalitetssikret ved hjelp av egne lister for å få en fullstendig oversikt over alle idrettsanlegg. Listen er å finne som vedlegg 4 til denne planen.

Ettersom en statistisk analyse vil bli mer usikker jo færre observasjoner den baserer seg på, ble det valgt å undersøke anleggsbehovet kun for et utvalg av *anleggs kategorier* som representerer det største antall anlegg i Bergen kommune, og som har den største potensielle brukergruppen. Følgende anlegg som ble valgt ut til analysen:

- Fotballanlegg
- Friidrettsanlegg
- Svømmeanlegg
- Idrettshaller og aktivitetshaller

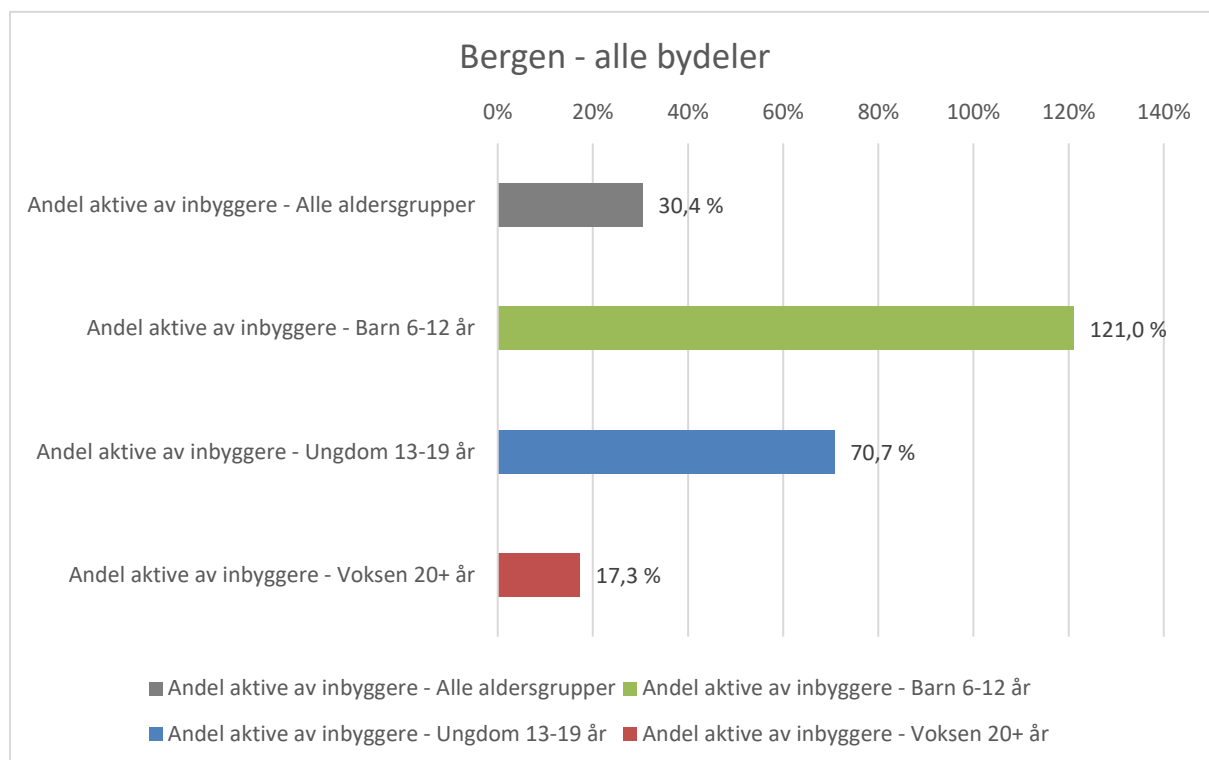
Bruken av og behovet for andre anlegg som for eksempel ski- og alpinanlegg, isanlegg, kampsportanlegg, vannsportanlegg, hestesportanlegg har ikke blitt undersøkt i denne analysen fordi datagrunnlaget ikke er tilstrekkelig til å kunne gi signifikante resultater. Denne planen vil likevel se på behovet for slike anlegg i kapittel 4 *Byovergrepene idrettsanlegg i Bergen kommune* ut ifra en vurdering av andre faktorer som for eksempel antall aktive, antall og kvalitet på eksisterende anlegg og uttalte behov fra de respektive idrettenes miljøer.

3.5. Resultater av statusanalysen

3.5.1. Antall aktive i organisert idrett i Bergen kommune

Det var i 2019 registrert 262 191 innbyggere i Bergen kommune som er eldre enn 6 år. Samtidig var det registrert 79 648 aktive i den samme aldersgruppen i 2019.

Figur 4 viser aktivitetsandelen i de ulike aldersgruppene for Bergen samlet i 2019.

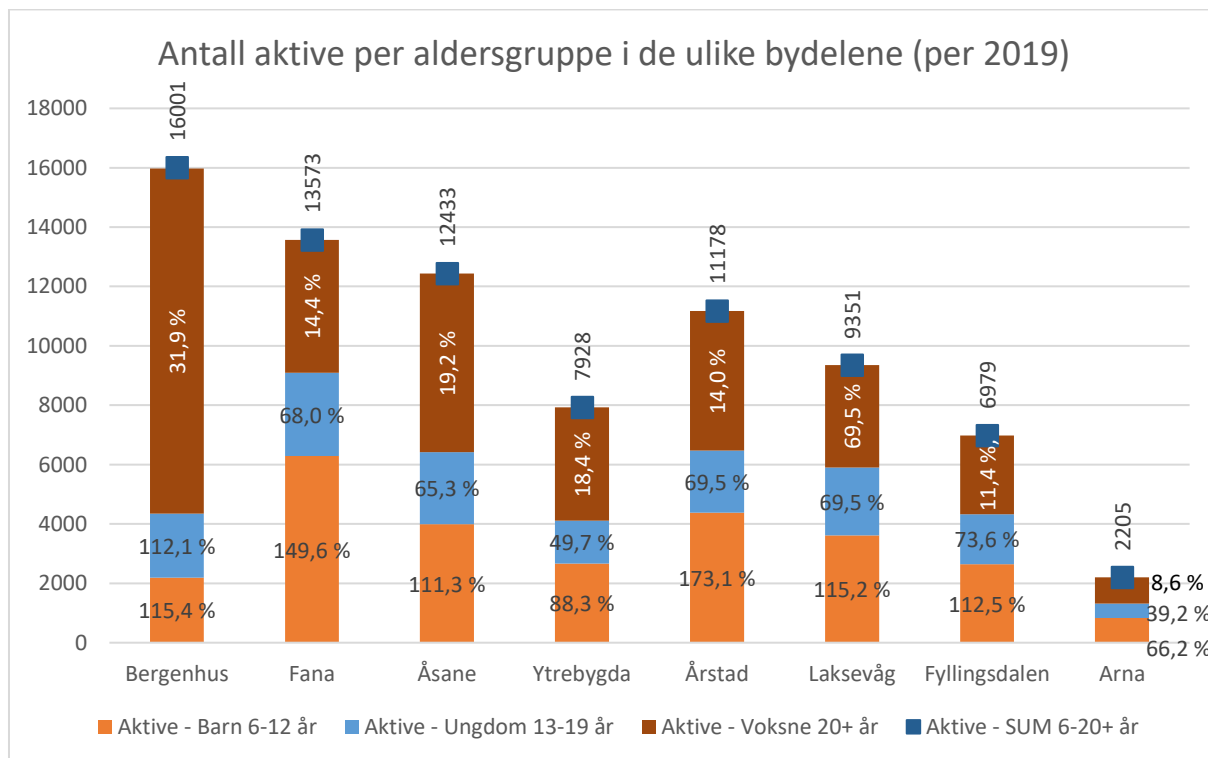
Figur 4 – Aktivitetsandel per aldersgruppe

Sett i forhold til innbyggertallet var aktivitetsandelen i 2019 i Bergen kommune på 30,4 %. Aktivitetsandelen for barn i alderen 6-12 år er 115,4 %, noe som betyr at i snitt hvert femte barn er aktivt i mer enn en idrett. I aldersgruppen ungdommer 13-19 år er det kun 70,7 % eller rundt tre fjerdedeler av alle ungdommer som er aktive i idretten. I aldersgruppen voksne, altså innbyggere som er eldre enn 20 år, er det 17 % eller kun hver femte voksen som er aktiv i idretten.

Når en sammenligner antall aktive i 2019 med antall aktive for 2020 i rapporten fra Norsk idrettsindeks (se avsnitt 2.2), ser en tydelig at koronapandemien med nedstenginger og restriksjoner har ført til en nedgang i antall aktive.

Ettersom idrettsregistreringen ikke inneholder individdata, kan én person være registrert flere ganger dersom personen er aktiv i flere enn én idrett. Dette kan føre til aktivitetsandeler over 100 %.

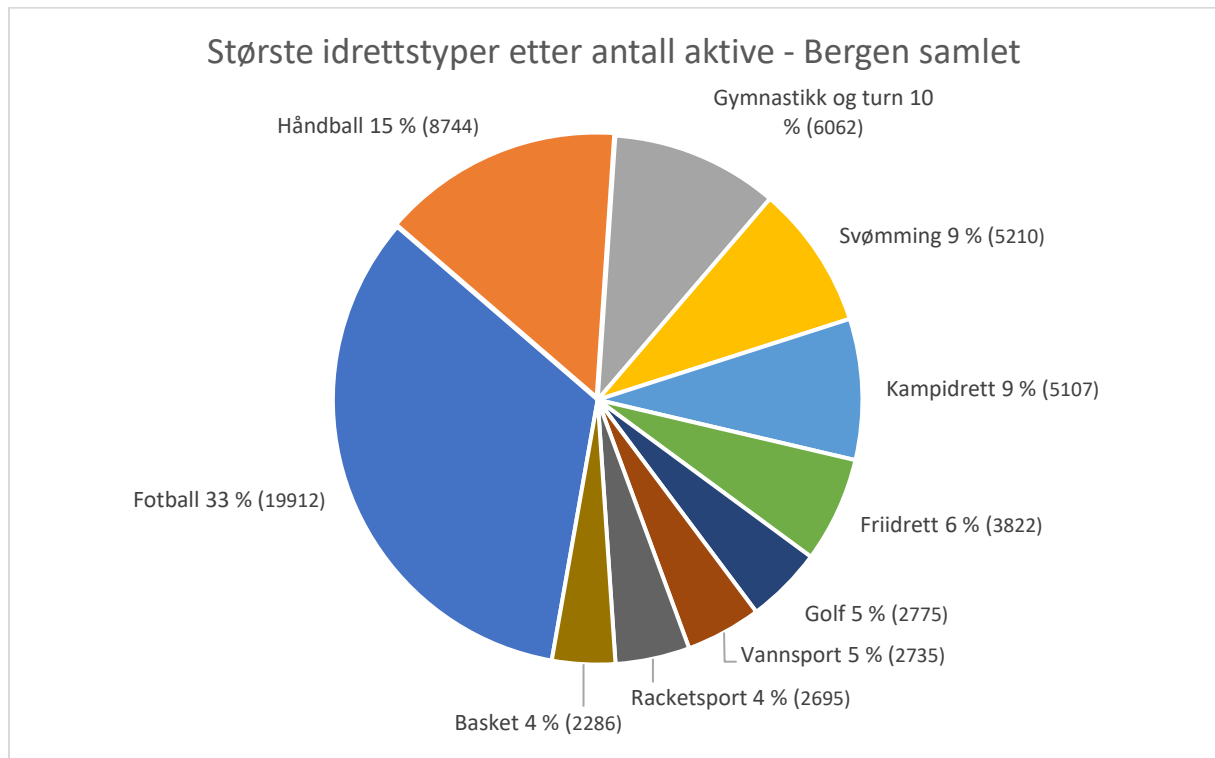
I bydelene fordeler de aktive seg på de ulike aldersgruppene som vist under i figur 5. Figuren beskriver aktivitetsandelen som er antall aktive delt på innbyggertallet per 2019 i den gitte aldersgruppen.

Figur 5 – Antall aktive per aldersgruppe per bydel

3.5.2. Antall aktive i de ulike idrettstypene i Bergen

Antall aktive i Bergen fordeler seg på de ulike idrettstypene som vist i figur 6.

Figur 6 - Største idrettstyper etter antall aktive - Bergen samlet

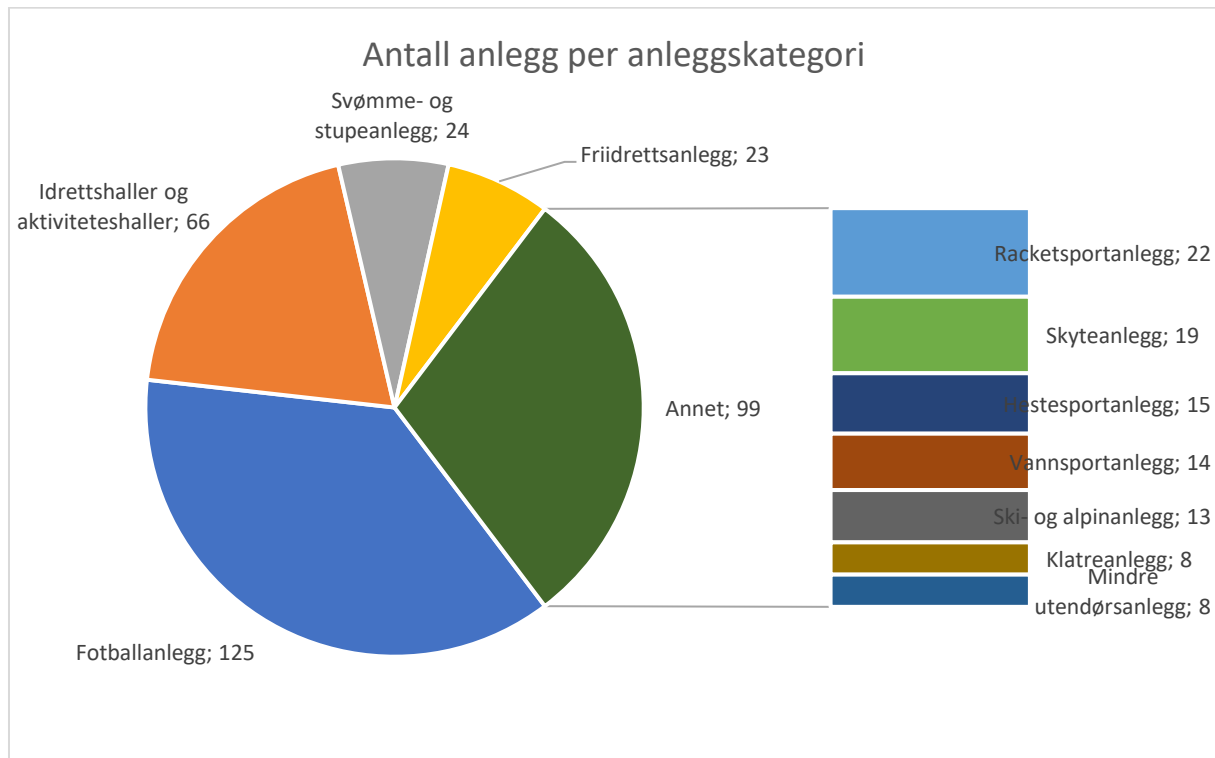
Antall aktive i de ulike idrettstypene per bydel viser seg å være ulikt fra bydel til bydel. Dette vil bli omtalt mer detaljert i bydelskapitlene.

Det er viktig å gjøre oppmerksom på at analysen av antall aktive per bydel er beheftet med noe usikkerhet fordi tallmaterialet baserer seg på hvilken bydel idrettslaget er registrert i, og ikke på hvor i byen de aktive er bosatt eller hvilket sted i byen idrettslagets aktivitet faktisk foregår.

3.5.3. Oversikt over antall idrettsanlegg i Bergen kommune og i bydelene

Det er til sammen 356 idrettsanlegg i Bergen kommune. I tillegg finnes det det 119 fleraktivitetssaler, stort sett mindre gymsaler ved kommunale og fylkeskommunale skoler, i Bergen.

Figur 7 under viser antall anlegg per anleggskategori. Anleggs kategorier som er valgt ut til behovsanalysen (jf. avsnitt 3.4 *Statusanalyse for idrettsanlegg i Bergen kommune*) vises i kakediagrammet på venstre side, mens andre anlegg vises i søylen på høyre side.

Figur 7 - Antall anlegg per anleggskategori

Anlegg for kampsport (7), isidrett (4), motorsport (2), golf (2), sykkel sport (2), luftsport (1) og bowling (1) vises ikke i figuren.

Gymsaler i Bergen kommune bidrar vesentlig til treningskapasiteten for hallidrettene.

Behovsanalysen vil i det følgende konsentrere seg om å analysere anleggsdekningen for fotballanlegg, fríidrettsanlegg, svømme- og stupeanlegg og idrettshaller og aktivitetshaller

Tabell 1 under viser detaljer for anleggskategoriene med størst antall anlegg på seg, som inngår i behovsanalysen. Antall anleggs poeng som etter Norsk idrettsindeks sin metode er tilordnet de ulike anleggskategoriene, kommer frem i parentes.

Fotball	
Anlegg	Antall
Fotball gress 11er (30)	6
Fotball gress 7er (15)	1
Fotball grus 11er (15)	4
Fotball grus 7er (5)	18
Fotball kunstgress 11er (120)	55
Fotball kunstgress 7er (60)	26
Fotball kunstgress 5er eller treningsfelt (30)	10
Fotballhall stor 11er (180)	1

Fríidrett	
Anlegg	Antall
Fríidrettshall 50m (300)	2
Fríidrettsstadion kunststoff (70)	8
Fríidrettsstadion grus (10)	3
Fríidrettsstadion gress (10)	1
Fríidretts treningsanlegg inne (20)	1
Fríidretts treningsanlegg ute (10)	7

Svømme- og stupeanlegg	
Anlegg	Antall
Svømmebasseng 50m (300)	1
Svømmebasseng 25m (140)	11
Opplæringsbasseng (60)	10
Svømmeanlegg ute (10)	1

Idrettshaller og aktivitetshaller*	
Anlegg	Antall
Fleridrettshall trippel (200)	3
Fleridrettshall dobbel (180)	3
Fleridrettshall normal/idrettshall (100)	28
Fleridrettshall liten (40)	20

Stupeanlegg inne (30)	1	Turnhall (60)	3
		Kampidrettsanlegg (20)	7
		Sandvolleyballbane (2)	1
		Fleraktivitetssal/gymsal (10)	119

* I status- og behovsanalysen har fulgt anleggskategoriseringen for idrettshaller etter Norsk idrettsindeks, selv om idrettshaller i Bergen kommune ellers kategoriseres avvikende ved å spesifisere idrettshallens størrelse som trippelhall (72 x 45 m), dobbelhall (48 x 45 m), håndballhall (25 x 45 m), basketballhall (20 x 32 m), volleyballhall (16 x 24 m) og mindre haller/gymsaler i tråd med gjeldende [Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet](#). Idrettshallenes størrelse vil bli spesifisert i kapittel om byovergripende idrettsanlegg og idrettsanlegg i bydelene.

Tabell 1 - Antall idrettsanlegg for fotball, friidrett, svømming og hallidrett

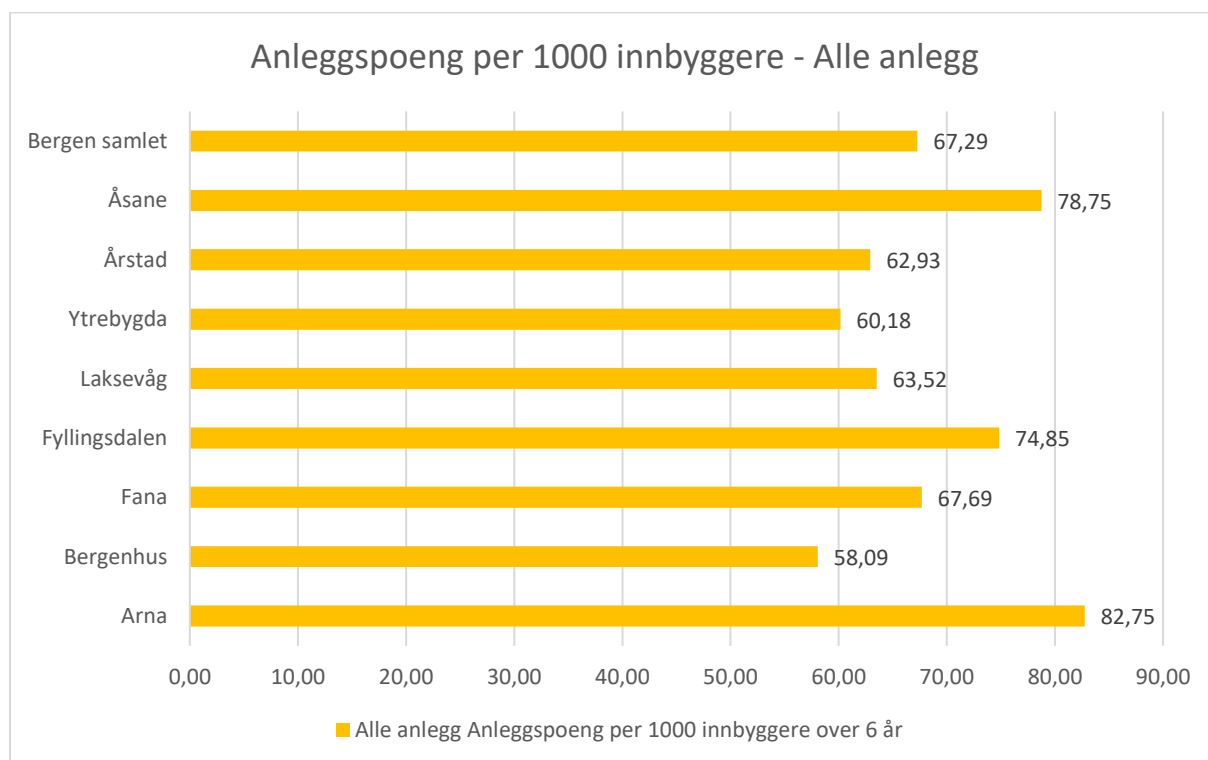
3.5.4. Anleggspoeng i Bergen samlet og i bydelene

Anleggspoeng per innbygger eller aktiv er en måte å angi hvor mange innbyggere eller aktive som *delar på* idrettsanleggene. Her gjelder at jo flere anleggspoeng det er per innbygger eller aktiv, jo bedre er anleggsdekningen.

Anleggspoeng per innbygger i Bergen samlet og i bydelene

Anleggsdekningen per innbygger kan være en god indikator for å vise hvilken tilgang befolkningen har til ulike typer idrettsanlegg. Dette er spesielt relevant i sammenheng med idrettsanlegg som har betydning utover organisert idrettsaktivitet, for eksempel svømmehaller, og idrettsanlegg som i tillegg til organisert idrett brukes til andre formål, for eksempel kulturaktiviteter eller egenorganisert aktivitet.

Figur 8 viser anleggssituasjonen for anlegg for fotball, friidrett svømming og hallidrett samlet i Bergen og bydelene.

Figur 8 - Anleggspoeng per innbygger - Alle anlegg

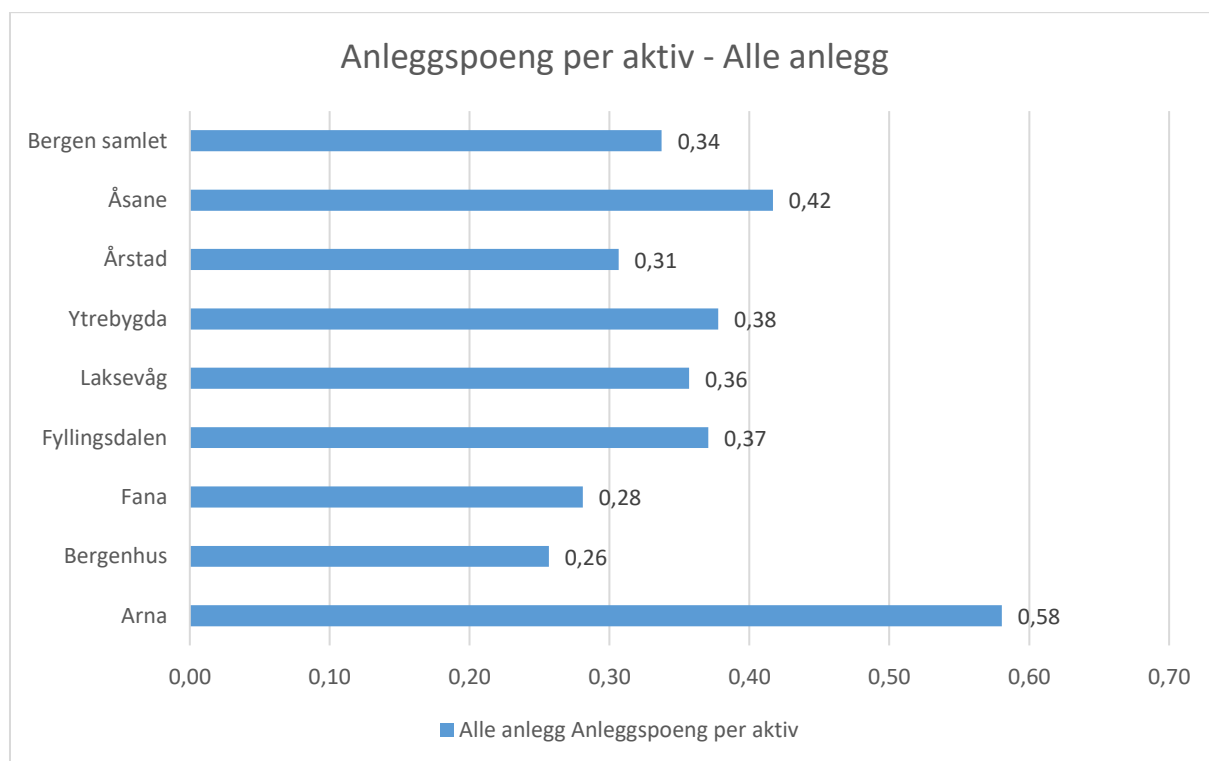
Når bydelene i bergen sammenlignes, ser en at antall anleggspoeng per 1000 innbyggere for fotballanlegg, friidrettsanlegg, svømmeanlegg og idrettshaller i de fleste bydelene ligger

mellom 60 og 75 anleggspoeng per innbygger. Arna og Åsane bydeler skiller seg ut med et noe høyere antall anleggspoeng per innbygger, samtidig som det i Bergenhus bydel er færrest anleggspoeng per innbygger.

Anleggspoeng per aktiv i Bergen samlet og i bydelene

Anleggspoeng per aktiv kan gi informasjon om hvor mange aktive idrettsutøvere som deler på et idrettsanlegg. Jo flere anleggspoeng det er per aktiv, jo bedre tilgang antas tilgangen til å være for de aktive. Anleggspoeng per aktiv er derfor en god indikator for å vise anleggssituasjonen i et område eller for en anleggskategori. Et lavt antall anleggspoeng per aktiv kan tyde på at det er behov for flere idrettsanlegg i et område. Denne indikatoren kan være et nyttig bidrag til prioriteringen av idrettsanlegg ved at den kan brukes til å sammenligne bydeler og ulike anleggs kategorier med hverandre, og kan illustrere behovet i forhold til andre typer anlegg eller områder.

Figur 9 viser anleggspoeng for anlegg for fotball, friidrett svømming og hallidrett samlet i Bergen og bydelene fordelt på antall aktive. Tallene sammenlignes med tilsvarende tall for storbykommunene⁵ og Norge i form av anleggspoeng per 1000 innbyggere.

Figur 9 - Anleggspoeng per aktiv - Alle anlegg

Tall for Bergen kommune viser at det i 2019 var 0,34 anleggspoeng per aktiv, noe som er den nest dårligste anleggsdekningen per aktiv blant storbykommunene.

⁵ Storbykommunene som Bergen kommune sammenlignes med i denne analysen er Oslo, Trondheim, Stavanger, Tromsø, Bærum, Sandnes, Fredrikstad og Drammen.

Innad i Bergen kommune ligger de fleste bydelene på mellom 0,3 og 0,38 anleggspoeng per aktiv. Unntaket er Åsane og Arna bydel som med hhv. 0,42 og 0,58 har en noe bedre anleggsdekning per aktiv, og Bergenhus som med 0,26 anleggspoeng per aktiv har en noe dårligere anleggsdekningen en bydelene ellers. En mer detaljert beskrivelse av anleggsdekningen vil bli presentert i bydelskapitlene.

3.5.5. Anleggsdekning for utvalgte idretter

For å kunne vurdere anleggssituasjonen for de ulike idrettene i Bergen, og for å kunne se på hvilke anleggstyper det er mest press på, er hver anleggstype tilordnet ulike idretter som potensielle brukere av anlegget (se tabell 2). Ved å identifisere antall potensielle brukere av de ulike anleggskategoriene, er det mulig å se hvilke anleggstyper som har flest brukere i Bergen samlet, og hvordan de aktive fordeler seg på idrettsanleggene i de ulike bydelene. Det er viktig å være oppmerksom på at aktivitetstall som figurene baserer seg på, har sitt grunnlag i medlemstall til idrettslag som har registrert adresse i bydelen. Tallene vil dermed ikke nødvendigvis gjengi hvor mange aktive som er bosatt i bydelen og som deler på et anlegg fordi aktive i et idrettslag kan komme fra ulike bydeler.

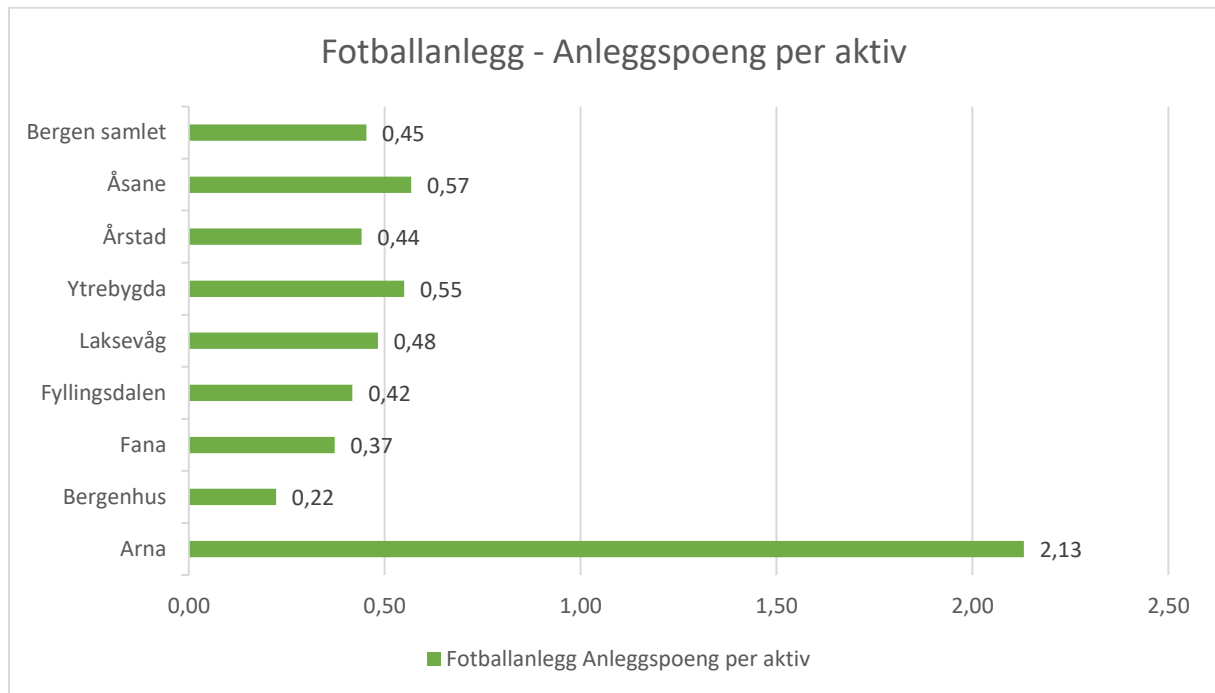
Type idrett	Anleggskategori 1	Anleggskategori 2	Anleggskategori 3
Annen ballspport: basketball, volleyball, innebandy og badminton	Idrettshaller og aktivitetshaller	Gymsal	
Fotball	Fotballanlegg	Fotballhall	
Friidrett	Friidrettsanlegg (ute)	Friidrettsanlegg (inne)	
Gymnastikk og turn	Idrettshaller og aktivitetshaller	Gymsal	
Håndball	Idrettshaller og aktivitetshaller	Gymsal	
Kampidrett	Idrettshaller og aktivitetshaller	Gymsal	Kampidrettsanlegg
Svømming	Svømme- og stupeanlegg		

Tabell 2 - Bruk av anleggstyper

Fotball

I Bergen kommune er det 92 idrettslag som driver med fotball. Det er registrert 19 912 aktive fotballspillere. I forhold til antall innbyggere i Bergen kommune betyr dette at 7,5 % av innbyggerne eldre enn 6 år er aktive innen fotball. Fotballaktiviteten i Bergen ligger med dette omtrent likt med landsgjennomsnittet, og den er nest høyest blant storbykommunene. Aktivitetsandelen blant barn i alderen 6-12 år er 35,9 %, mens den blant ungdom i alderen 13-19 år er den 23,7 %. Begge aldersgrupper er tilsvarende tall for hele landet samlet(?). Fotballaktiviteten er størst i Fana bydel med 3965 aktive, mens det er færrest fotballspillere i Arna med 298 registrerte aktive.

Figur 10 viser anleggssituasjonen for fotball i Bergen og bydelene i form av anleggspoeng per aktiv.

Figur 10 – Fotballanlegg – Anleggspoeng per aktiv

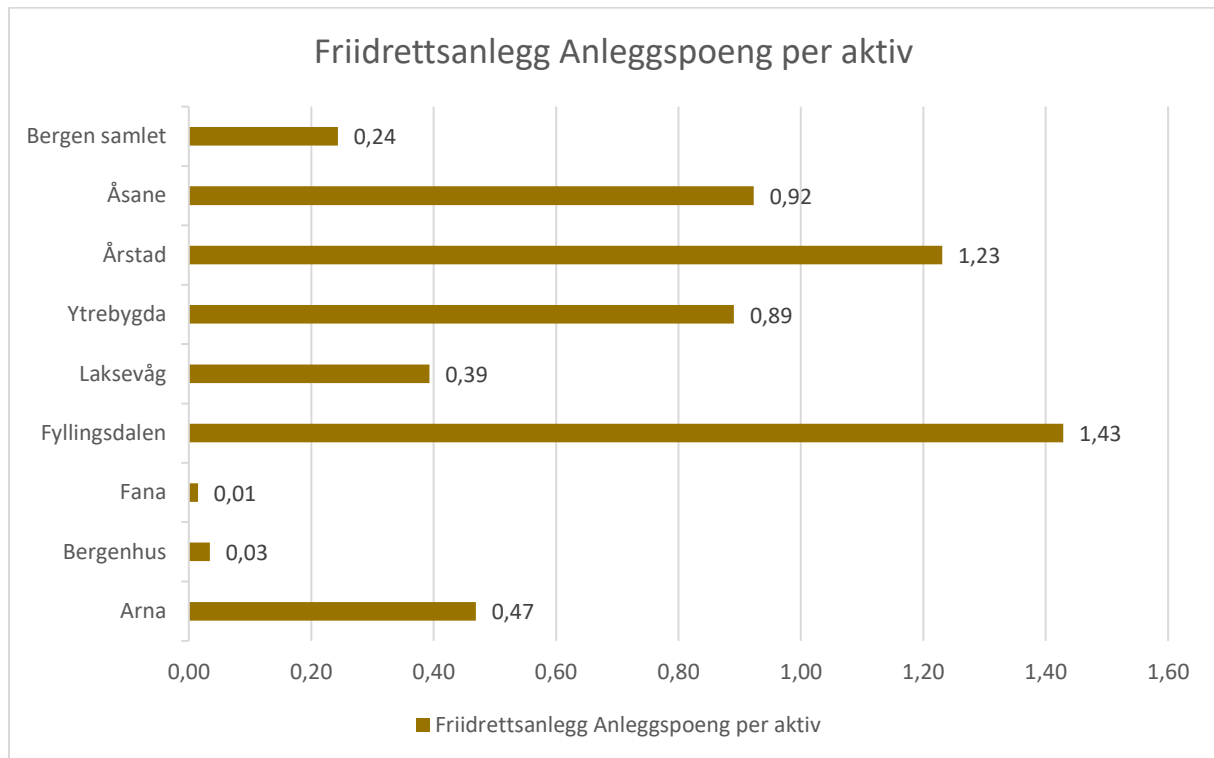
Arna bydel skiller seg tydelig ut med særs mange anleggspoeng i forhold til antall aktive. Dette kan forklares med at det i Arna bydel finnes forholdsvis mange store kunstgressbaner som deles av forholdsvis få aktive innen fotball. Samtidig ser vi at Bergenhus bydel ligger langt under gjennomsnittet hva som gjelder tilgang til fotballflater for de aktive i bydelen. Det er ulike årsaker til det lave tallet på 0,22 anleggspoeng, blant annet utfordringer med å fremskaffe tomter/areal for store idrettsflater i tettbebygde sentrumsområder og et spesielt stort antall registrerte idrettslag med tilsvarende mange aktive i Bergenhus bydel.

[Norsk idrettsindeks sin rapport for fotball](#) viser at det er gjennomsnittlig 0,51 anleggspoeng per aktiv for fotballanlegg i storbykommunene. For å øke antall anleggspoeng per aktiv i Bergen til samme nivå som storbygjennomsnittet, vil det være nødvendig å utvikle fotballanlegg tilsvarende 1 135 anleggspoeng i Bergen kommune. Dersom de prioriterte tiltak for fotballanlegg i denne planen realiseres (se bydelskapitler 5 til 12 for tiltak), vil antall anleggspoeng for fotballanlegg økes med 345 poeng til 9 365 anleggspoeng. Dette vil øke antall anleggspoeng per aktiv til 0,47 poeng.

Friidrett

I Bergen kommune er det 26 idrettslag som driver med friidrett. Det er registrert 3822 aktive innen friidrett som gir en aktivitetsandel på 1,5 % blant alle innbyggere i Bergen. Med dette ligger aktiviteten innen friidrett i Bergen på samme nivå som landsgjennomsnittet, og på gjennomsnittet blant storbykommunene. Aktivitetsandelen blant barn (6-12 år) er 4 % og blant ungdom (13-19 år) er den 2,9 %, som også er omtrent likt som landsgjennomsnittet.

Antall aktive per bydel varierer sterkt mellom bydelene med godt under 100 aktive i bydelene Fyllingsdalen og Årstad til over 2000 aktive i Bergenhus bydel. Det antas at friidrett i større grad er å anse som en bydelsovergripende idrett, der de aktive muligens oftere velger klubber som ikke er lokalisert i nærmiljøet deres. Figur 11 viser anleggssituasjonen per aktiv for friidrett i Bergen og bydelene.

Figur 11 - Friidrett - Anleggspoeng per aktiv

Det er til sammen 22 anlegg for friidrett i Bergen kommune.

Antall anleggspoeng per aktiv ligger i Bergen kommune noe under gjennomsnittet for andre storbyer i Norge og under landsgjennomsnittet. Samtidig viser analysen at anleggssituasjonen i forhold til antall aktive er veldig forskjellig fra bydel til bydel. Mens Arna, Ytrebygda og Åsane bydeler ligger godt over landsgjennomsnittet, ligger Bergenhus og Fana bydeler betydelig under gjennomsnitt for både Norge og andre storbykommuner.

De store forskjellene i anleggsdekningen for friidrett i bydelene kan forklares med svært store forskjeller i antall aktive og ulikt antall friidrettsarealer i de ulike bydelene. Bergenhus og Fana bydel har flest aktive innen friidrett med hhv. 672 og 2043 aktive, men har kun ett friidrettsanlegg hver. Samtidig er det andre bydeler som Fyllingsdalen og Årstad, som har en god anleggsdekning.

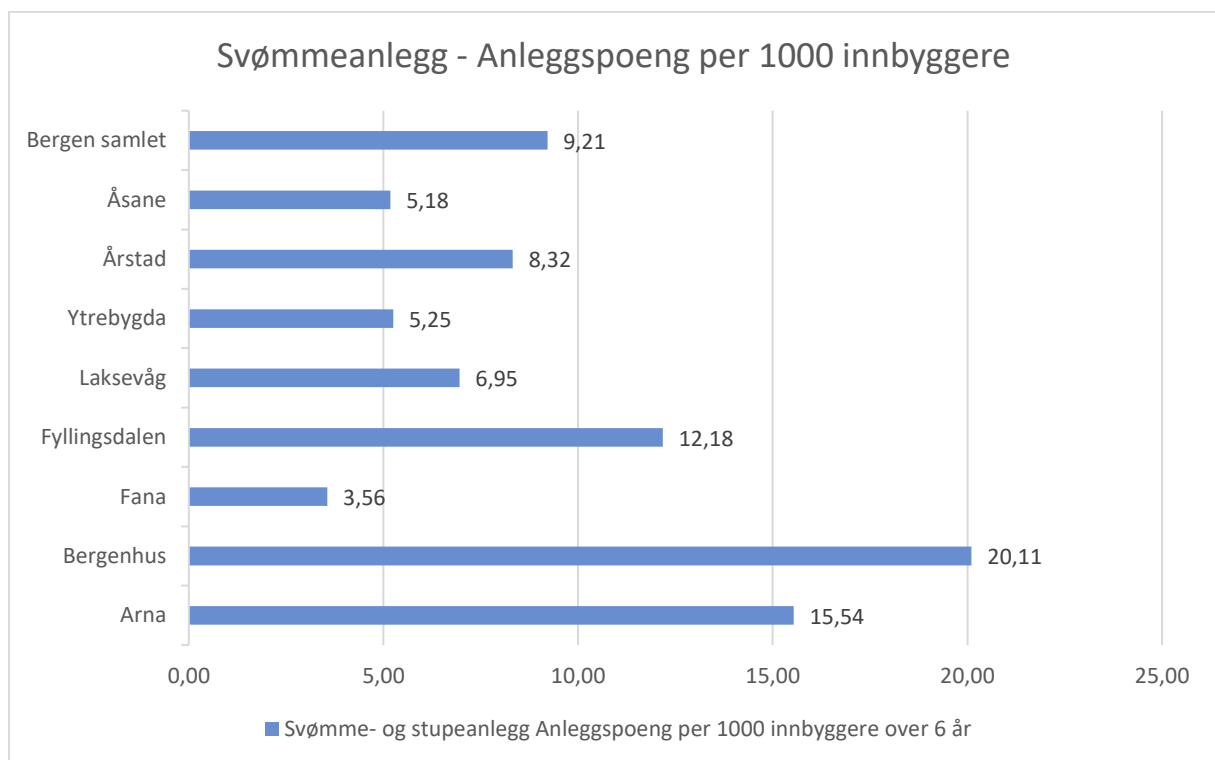
Friidrettsanlegg er plasskrevende idrettsanlegg, og det vil være utfordrende å etablere flere friidrettsanlegg, spesielt i sentrumsnære bydeler, for å oppnå en lignende anleggsdekning som i andre storbykommuner. Det finnes friidrettsanlegg i alle bydeler i Bergen som brukes i bredde-, barne- og ungdomsidretten, samtidig som det er flere friidrettsanlegg av god kvalitet spredt utover byen som kan brukes av eldre og mer mobile aktive og toppidrettsutøvere. Tallene som er vist over, bekrefter at vurderingen av friidrettsanlegg i Bergen kommune opp mot antall aktive ikke bør ta utgangspunkt i den enkelte bydelen, men i den overordnede anleggsdekningen i Bergen.

Antall anleggspoeng for friidrettsanlegg for Bergen kommune ligger litt over storbygjennomsnittet i beregningen gjort av [Norsk idrettsindeks for friidrett](#). Antall anleggspoeng for friidrett vil økes ytterligere med 300 anleggspoeng dersom de prioriterte tiltak for friidrettsanlegg i denne planen realiseres (se avsnitt 4.1.4 for tiltak). Dette vil øke antall anleggspoeng per aktiv til 0,32 poeng.

Svømming

I Bergen kommune er det 13 idrettslag med aktivitet innen svømming. Det er registrert 5210 aktive innen svømming, noe som gir en aktivitetsandel på 2 %. Med dette ligger aktiviteten innen svømming over landsgjennomsnittet, og i øvre del blant storbykommunene. Aktivitetsandelen er 17,5 % blant barn (6-12 år) og 2,8 % blant ungdom (13-19 år) som også ligger i øvre del av gjennomsnittstall for storbykommuner.

Mye av aktiviteten som foregår i svømmeanleggene primært ikke er knyttet til organisert idrett. Svømmeanleggene har en viktig funksjon for folkehelse og rekreasjon, samt at de benyttes til svømmeopplæring for barn og unge i regi av barnehager og skoler. På grunn av svømmeanleggenes store betydning utover organisert idrett, er det hensiktsmessig å vurdere anleggsdekningen til svømmeanleggene ut ifra anleggspoeng per innbygger. Figur 12 under viser anleggssituasjonen per innbygger for svømming i Bergen samlet og bydelene.

Figur 12 - Svømmeanlegg - Anleggspoeng per innbygger

Der er til sammen 24 svømme- og stupeanlegg i Bergen kommune.

Sammenlignet med andre storbyer i Norge har Bergen med 9,21 anleggspoeng litt flere anleggspoeng per innbygger.

Bergenhus bydel skiller seg tydelig ut med over 20 anleggspoeng per innbygger. Dette skyldes at ADO arena, som er Norges hovedanlegg for svømming og stup, og som utgjør 390 anleggspoeng, er plassert i denne bydelen. Anleggsdekningen i noen bydeler er å anse som tilstrekkelig sammenlignet med tall for andre storbyer i Norge. Dette gjelder Arna, Fyllingsdalen og Årstad bydeler. Samtidig er det flere bydeler – Fana, Laksevåg, Ytrebygda og Åsane – som har under syv anleggspoeng per innbygger, noe som indikerer at det er behov for flere anlegg i disse bydelene.

Hvordan anleggssituasjonen for svømming i Bergen kommune tenkes løst, er beskrevet i sak om fremtidig bassengstruktur (sak [19/21](#)) og vil bli nærmere omtalt både i avsnitt 4.1.2 *Svømmeanlegg og fremtidig bassengstruktur* og i bydelskapitlene.

Hallidrett

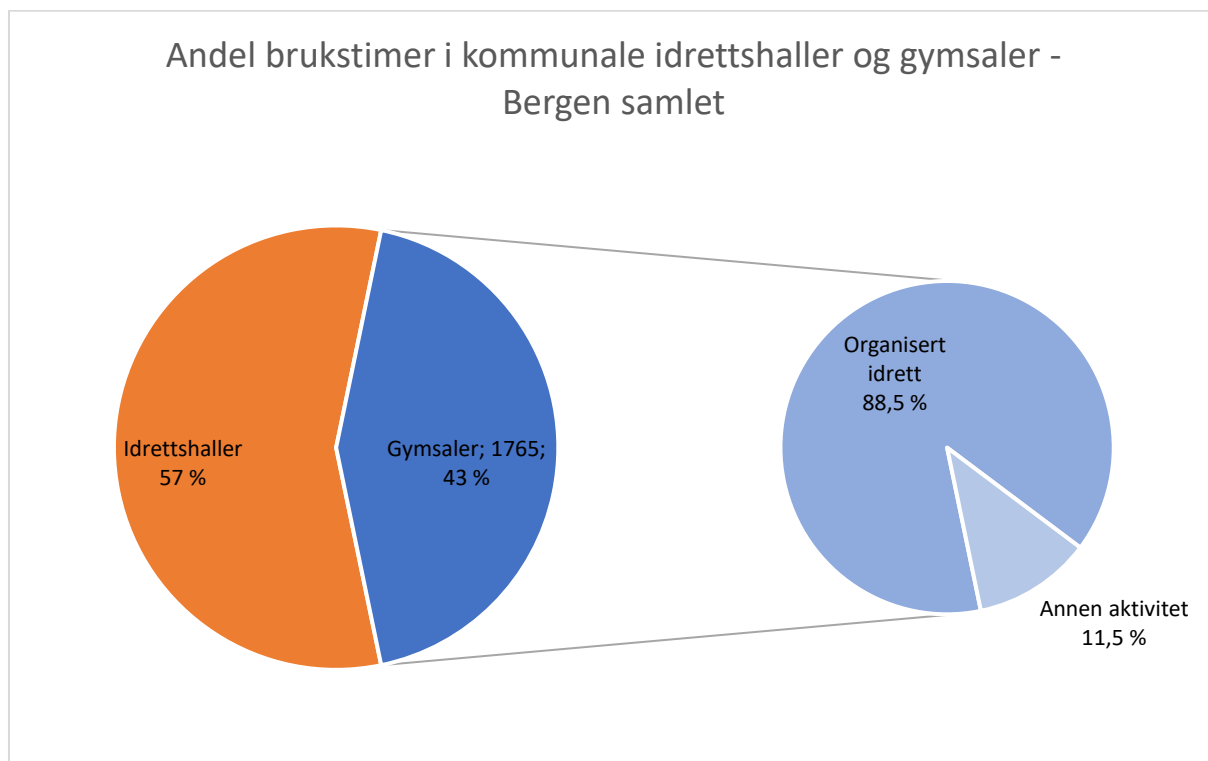
For å kunne vurdere anleggssituasjon for typiske hallidretter er det identifisert flere ulike idretter som samlet danner brukergruppen for idrettshaller. I denne brukergruppen inngår:

- håndball
- annen ballspport: basketball, volleyball, innebandy og badminton
- turn og gym
- kampsport
- styrke- og vektløfting

Det er totalt 158 idrettslag i Bergen kommune som driver med en eller flere av idrettene som er nevnt over. Disse utgjør til sammen 23 239 aktive, noe som gir en aktivitetsandel på 9,8 %. Med dette ligger aktiviteten innen hallidrettene over landsgjennomsnittet, og nest øverst blant storbykommunene. Aktivitetsandelen er 49,1 % blant barn (6-12 år) og 26,7 % blant ungdom (13-19 år). Aktivitetsandelen for disse aldersgruppene plasserer Bergen i toppsiktet blant storbykommunene.

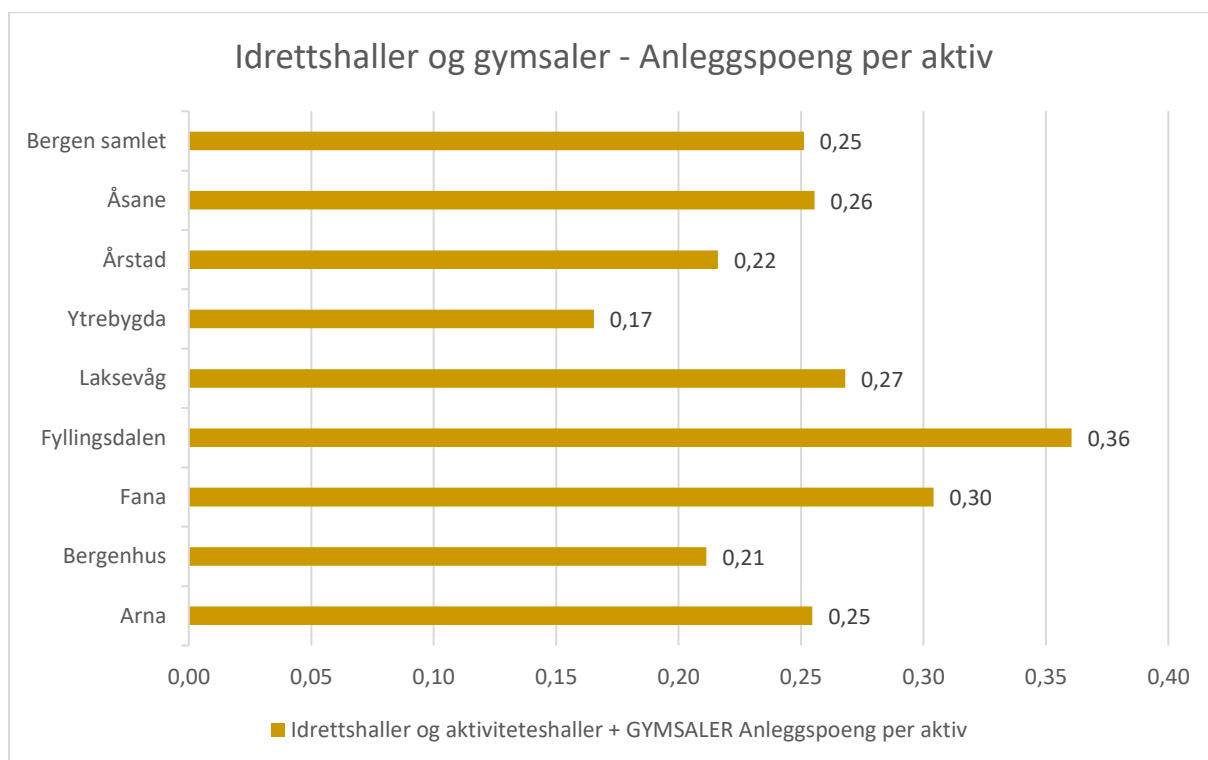
Det er til sammen 65 idrettshaller og aktivitetshaller i Bergen kommune. Dette tallet inkluderer anlegg for kampsport og spesialhaller for turn og sandvolleyball, men ikke gymsaler.

Utover idrettshaller og aktivitetshaller er det Bergen kommune i tillegg 119 fleraktivitetssaler eller gymsaler, vanligvis samlokalisert med skoler. Gymsaler er ikke i alle tilfeller en fullgod erstatning for større idrettshaller, men det foregår allikevel mye organisert idrettsaktivitet i gymsalene. En undersøkelse av bruken av kommunale idrettshaller og gymsaler i Bergen kommune, basert på lister over tildelte treningstider, viser at gymsaler utgjør rundt 43 % av hallkapasiteten (se figur 13). 88,5 % hallkapasiteten i gymsalene brukes av den organiserte idretten, mens resten av tiden brukes av andre aktører fra musikk, kultur og frivillighet.

Figur 13 - Andel brukstimer i kommunale idrettshaller og gymsaler

Ut ifra gymsalenes betydning for idrettsaktiviteten, er det hensiktsmessig å beregne anleggsdekningen på bakgrunn av både idrettshaller og gymsaler slik som det også gjøres av Norsk idrettsindeks. Figur 14 viser antall anleggspoeng per aktiv for for idrettshaller og gymsaler samlet.

Figur 14 - Idrettshaller og gymsaler - Anleggspoeng per aktiv

Tall for bydelene viser store forskjeller når en ser på anleggspoeng per aktiv for idrettshaller og gymsaler. Bydelen Arna, Fana, Fyllingsdalen, Laksevåg og Åsane ligger noe over gjennomsnittlig antall anleggspoeng for Bergen. Her er det Fyllingsdalen som skiller seg tydelig ut med flere anleggspoeng per aktiv enn gjennomsnittet. Bydelene Bergenhus, Ytrebygda og Årstad har færre anleggspoeng per aktiv innen hallidrett. Der er spesielt Ytrebygda bydel som ifølge analysen har behov for flere idrettshaller og gymsaler sammenlignet med andre bydeler i Bergen. En mer detaljert omtale av anleggssituasjonen vil bli presentert i bydelskapitlene.

Bergen kommune ligger litt under gjennomsnittlig antall anleggspoeng for hallidrett i storbyer som beregnes av [Norsk idrettsindeks sin rapport for hallidrett](#), noe som tilsvarer en mangel på rundt 260 anleggspoeng for idrettshaller og gymsaler. Dersom de planlagte tiltak for idrettshaller og gymsaler gjennomføres, vil antall anleggspoeng økes med 620 anleggspoeng slik at antall anleggspoeng per aktiv innen hallidrett vil ligge litt over storbygjennomsnittet (se bydelskapitler 5 til 12 for tiltak).

3.6. Oppsummering statusanalyse

Analysen av anleggssituasjonen viser at Bergen kommune ligger noe under gjennomsnittet for de største og mest utbredte idrettsanleggene for fotball, friidrett, svømming og hallidrett om en sammenligner med de andre storbyene.

Variasjonene mellom bydelene er store avhengig av hvilken type idretter en ser på. En enkel forklaring for dette er at enkelte av idrettene må anses som bydelsovergrepene.

Om anleggssituasjonen slik som den fremstår i denne analysen er tilfredsstillende er avhengig av hvilken strategi en velger for idretten i Bergen, og de enkelte kategoriene spesielt. Kombinert med behov og ønsker som har kommet frem gjennom kunnskapsinnhenting i referansegruppen vil statusanalysen danne et godt grunnlag når det skal prioriteres anlegg i ulike bydeler, og når det skal vurderes ulike typer anlegg opp mot hverandre.

Selv om analysen fungerer som et godt verktøy for å støtte opp under prioriteringer som gjøres i idrettsplanen, er det noen usikkerhetsmomenter knyttet til den. Dette gjelder blant annet ulikt behov for treningstid på idrettsanlegg i ulike aldersgrupper og ulike trenings-/konkurransenivåer, mulighet for raske svingninger i antall aktive fra år til år og usikkerhet rundt hva som kan ansees som objektivt anleggsbehov i de ulike type idrettene. Analysen bør derfor ikke brukes som eneste verktøy for å vurdere anleggsbehovet i Bergen kommune, men som supplement til innspill som har kommet fra referansegruppen og andre i arbeidet med idrettsplanen.

3.7. Byutvikling og fremtidig behov for idrettsanlegg

Bergen er en by i utvikling med flere store byutviklingsprosjekter i årene som kommer. Eksempler på disse er blant annet prosjekter på Mindemyren og Dokken.

[Bergen 2030 - Kommuneplanen samfunnsdel \(KPS\)](#) og [Kommuneplanens arealdel \(KPA\)](#) gir også føringer for utbygging av kommunal infrastruktur som barnehager, skoler, kulturarenaer og idrettsanlegg. Mens vurderingen av areal for barnehage og skole følger lovfestede krav til barnehage- og skoleplasser, og er angitt som konkrete nøkkeltall i [bestemmelser til kommuneplanens arealdel](#), er det ikke beskrevet hvor stort areal per innbygger som skal settes av til idrettsformål.

Statusanalysen i dette kapitlet viser noen av utfordringene som er knyttet til å fastsette objektive nøkkeltall for idrettsanlegg. Dette fordi behovet for idrettsanlegg består av mange ulike faktorer som for eksempel idrettens egenart og behov for ulike anlegg, hvilket

treningsnivå idrettsanlegget er tenkt til og også kommunens og idrettens ambisjoner for hvordan idretten generelt skal utvikles i Bergen kommune, men eventuelt også hvilken type idretter som skal fremmes.

I forarbeidene til *Idrettsplan 2023-2027 – Rullering av anleggsdelen* har Byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett forespurt en rekke særforbund om hvilke nøkkeltall som bør anvendes når det planlegges idrettsanlegg til deres idrett. Byrådsavdelingen har ikke fått tilgang til slike nøkkeltall, muligens fordi slike nøkkeltall ikke er tilgjengelig i Norge.

Det foreslås derfor at rapporter fra Norsk idrettsindeks anvendes som pekepinn på hvor mange idrettsanlegg det bør planlegges for når større byområder i Bergen skal utvikles, foreslås det å ta i bruk rapporter fra Norsk idrettsindeks. Ved å bruke gjennomsnittet for antall anleggspoeng per innbygger vil en kunne identifisere hvor mange anleggspoeng som bør bygges i et byutviklingsområde ut ifra antatt antall innbyggere. For Bergen kommune vil det være mest hensiktsmessig at gjennomsnittlig anleggsdekning for storbyene brukes for å identifisere anleggsbehovet i nye utbyggingsområder.

Type anlegg	Gjennomsnitt storbykommuner: Anleggspoeng per 1000 innbyggere	Gjennomsnitt Norge: Anleggspoeng per 1000 innbyggere
Alle anlegg	79,37	140,1
Fotball	32,08	53,5
Friidrett	2,51	5,1
Svømming	6,80	15,5
Hallidrett *	20,1	29,8
* Inkluderer håndball, annen ballsport (basketball, volleyball, innebandy, badminton), turn og gym, kampsport og styrke- og vektløfting.		

Tabell 3 - Gjennomsnittlig anleggspoeng for ulike anleggstyper i storbykommuner og Norge (Kilde: Norsk idrettsindeks, 2022)

For et utbyggingsområde med et forventet innbyggertall på 2500 innbyggere kan følgende utregning legges til grunn for vurdering av arealbehov for idrettsanlegg.

Av 2500 innbyggere forventes 7 % til å være under 6 år. Dette gir et innbyggertall på 2325 innbyggere som legges til grunn for å estimere antall anleggspoeng i utbyggingsområdet. Utbyggingsområdet vil følgelig utløse et behov for rundt 200 anleggspoeng dersom storbygjennomsnittet legges til grunn, eller 325 anleggspoeng dersom en ønsker å følge landsgjennomsnittet.

Ettersom ulike typer anlegg vil vektes med ulik antall anleggspoeng, vil det være forskjellige scenarioer for å oppnå ønsket antall anleggspoeng. I skisserte eksempel ovenfor kan det for eksempel tenkes å bygge

- Én 11er-fotballbane, kunstgress (120 anleggspoeng)
- Et opplæringsbasseng, inne (60 anleggspoeng) og
- Én volleyballhall (40 anleggspoeng)

eller

- En 7er-fotballbane, kunstgress (60 anleggspoeng)
- En dobbelthall (80 anleggspoeng) og
- Et friidrettsstadion, kunststoff (70 anleggspoeng)

Beregningen av antall anleggspoeng i utbyggingsområder, vil ikke gi informasjon om hvor stort areal som skal avsettes til idrettsformål i et område. Det vil være nødvendig å foreta en helhetsvurdering som inkluderer både utbyggingsområdet, bydelen og kommunen som helhet, for å vurdere hvor mange anleggspoeng som ansees som ønskelig, og hvilke typer anlegg som skal bygges. Først når disse vurderingene er foretatt, og mer konkrete anleggstyper er valgt for et utbyggingsområde, vil det være mulig å fastsette arealbehov som skal avsettes til idrettsformål.

4. Byovergripende idrettsanlegg i Bergen kommune

Bergen kommune har et mangfold av idrettsanlegg, både når det gjelder anleggsklasse, anleggskategori og anleggstype.

Kulturdepartementet tar i Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet utgangspunkt i to ulike klasser for anlegg til idrett og fysisk aktivitet, henholdsvis ordinære anlegg og nærmiljøanlegg. Begrepet *ordinære anlegg* brukes i hovedsak om anlegg for organisert idrett og fysisk aktivitet, mens *nærmiljøanlegg* er et utendørs anlegg eller område for egenorganisert idrett eller annen fysisk aktivitet som ligger i tilknytning til bo- og/eller oppholdsområder. Begge deler vil bli omtalt i dette kapittelet.

En del anleggstyper finner vi i alle bydeler i Bergen kommune, for eksempel fotballanlegg og idrettshaller. Disse anleggene fanger opp en stor andel av den organiserte aktiviteten innenfor idretten. Status for fotballanlegg, idrettshaller og svømmeanlegg er beskrevet nærmere i kapittel 2 om status- og behovsanalyse for idrettsanlegg i Bergen kommune.

Andre anleggstyper er det få av i Bergen kommune, noe som fører til at aktive må bevege seg utover bydelen sin for å kunne bruke disse anleggene. Det er anlegg som i idrettsplanen kalles for byovergripende anlegg. Byovergripende anlegg er vanligvis kjennetegnet ved at de har en grad av spesialisering som gjør de mindre egnet for sambruk mellom ulike idretter (for eksempel klatreanlegg eller bowlinghaller), at anleggene har færre aktive som potensielle brukere som følge av et lavere antall aktive i den respektive idretten (for eksempel vannsportanlegg, motorsportanlegg eller skyteanlegg) sammenlignet med andre idretter, eller at anleggene i stor grad brukes av toppidretten innenfor en bestemt idrett (for eksempel turnhaller og konkurranseanlegg).

I tillegg finnes det anleggstyper som eksisterer i ulike størrelser og med ulikt tilbud til idretten. Eksempler på slike anlegg er friidrettsanlegg. Delanlegg for friidrett i tilknytning til flere idrettsanlegg hjelper med å dekke et minimumsbehov for friidretten i bydeler og byområder. I tillegg finnes det store friidrettsanlegg som dekker behovet for alle ulike aktiviteter innen friidrett og som brukes på høyere nivå og til arrangementer, på utvalgte plasser i Bergen

Dette kapittelet omtaler status på utvalgte byovergripende anlegg og hvordan disse skal utvikles videre i resterende planperiode, og vil gi en oversikt over status og behov for anlegg til mindre idretter som ikke inngår i status- og behovsanalysen i kapittel 2. Kapittelet vil også kort beskrive status og behov for nærmiljøanlegg til egenorganisert aktivitet og friluftsliv, samt drøfte mottatte innspill fra aktører tilknyttet disse feltene.

4.1. Utvikling av ulike byovergripende anlegg

4.1.1. Spesialhaller

Med spesialhall menes idrettshaller med planløsning, utforming og materialvalg for primært å tilfredsstille en spesiell særiddrett (for eksempel ishall, svømmehall, tennishall, fotballhall eller friidrettshall). Idrettens behov for spesialanlegg kan også løses som spesialareal knyttet til eksisterende idrettsanlegg, for eksempel i form av tilbygg til idrettshaller eller innredning av idrettshaller og gymsaler til kampsport.

I Bergen kommune finner vi per i dag en rekke spesialhaller for blant annet fotball, friidrett, turn, isidrett, tennis, skating, hundesport, badminton, riding, skyting, klatring med mer. Det finnes også en del spesialarealer som er permanent tilrettelagt til blant annet kampsport i Haukelandshallen og i Varden idrettspark.

I arbeidet med *Idrettsplan 2017–2027* og denne rulleringen av anleggsdelen har flere idretter spilt inn behov for og ønsker om at det ved utvikling av eksisterende idrettsanlegg og ved nye tiltak ønskes tilpasninger til ulike idretter og deres behov for utstyr.

Det ansees som hensiktsmessig at behovet for spesialhaller og muligheten til å realisere spesialiserte arealer vurderes ved utviklingen av nye idrettsanlegg, ved større rehabiliteringer og i forbindelse med rehabilitering av skoler. Dette kan for eksempel løses for eksempel gjennom tilbygg av spesialarealer for enkelte idretter ved rehabilitering av eksisterende idrettshaller.

I resterende planperiode prioriteres utviklingen av spesialarealer for bordtennis tilknyttet nye Alvøen idrettshall og som et tilbygg til Fyllingsdalen idrettshall. Tiltaket er beskrevet i detalj i hhv. kapittel 6 Laksevåg bydel og kapittel 7 Fyllingsdalen bydel.

4.1.2. Svømmeanlegg og fremtidig bassengstruktur

Status og behov for svømmeanlegg har blitt belyst i sak om *Fremtidig bassengstruktur. Rehabilitering av basseng. Nye basseng og endringer i bruks- og driftskonseptet* ([sak 19/21](#)).

I saken omtales alle svømmebasseng i Bergen kommune og foreslår en ny fremtidig bassengstruktur for kommunale basseng. Under behandlingen av saken har Bergen bystyre fattet vedtak om et endret bruks- og driftskonsept for kommunale svømmebasseng og tomtesøk for nye basseng i Åsane og Fana/Ytrebygda bydeler.

Analysen av anleggssituasjonen for svømmeanlegg som [Norsk idrettsindeks](#) har gjennomført, viser at Bergen ligger under både landsgjennomsnittet og gjennomsnittet for storbyene når det gjelder anleggspoeng for svømmeanlegg per 1000 innbyggere.

Analysen av anleggssituasjonen i de ulike bydelene viser en stor variasjon i antall anleggspoeng per 1000 innbyggere i de ulike bydelene, der Fana, Ytrebygda og Åsane har færrest anleggspoeng.

Svømmeanlegg oppfyller en viktig funksjon ikke bare for organisert idrett, men også for folkehelse og rekreasjon, samt at de benyttes til svømmeopplæring for barn og unge i regi av barnehager, svømmeklubber og skoler. Det ansees derfor som svært viktig at befolkningen og idretten har god tilgang til basseng i Bergen kommune, og arbeidet med å etablere flere basseng i bydelene i tråd med saken om fremtidig bassengstruktur skal videreføres.

Det siste året er det blitt ferdigstilt nye basseng på Ortun skole og Kronstad oppvekstun. Etablering av nytt svømmebasseng i Laksevåghallen og tomtesøk til nye basseng i Åsane, Fana/Ytrebygda bydeler er høyt prioritert i tråd med vedtak i sak om fremtidig bassengstruktur. Konkrete tiltak knyttet til dette arbeidet er beskrevet i bydelskapitlene.

4.1.3. Anlegg spesielt tilrettelagt for personer med nedsatt funksjonsevne

Ifølge studien [Idrett for mennesker med funksjonsnedsettelse](#), utarbeidet for norsk idrettsforbund, er andelen mennesker med funksjonsnedsettelse som driver med organisert idrett lavere enn i befolkningen ellers. Bedre oppfølging av tilrettelagte anlegg identifiseres i studien som ett av tiltakene som kan øke deltakelse i idrett til personer med funksjonsnedsettelse, og det påpekes at kompetanse på paraidrett også handler om kunnskap og bevissthet om universell utforming av idrettsanlegg.

Gjennom spillemiddelordningen kan det søkes om tilskudd på inntil 50 % av godkjente kostnader, maksimalt kr. 1 000 000, når eksisterende anlegg ombygges for å tilfredsstille kravene til universell utforming. Det er et generelt krav at alle idrettsanlegg som skal motta spillemiddeltilskudd må være universelt utformet.

Bergen kommune har noen anlegg som per i dag er tilrettelagt på en slik måte at hele anlegget er tilgjengelig for personer med nedsatt funksjonsevne. Behovet for flere anlegg som er universelt utformet er fortsatt stort, og gjelder for eksempel tilpasning av anlegg til rullestolrugby, rullestolbasket, parabordtennis, el-innebandy, boccia, skyting for blinde med mer

Arbeidet med å sikre at flere anlegg i sin helhet er tilpasset paraiddrett bør intensiveres, og tilrettelegging for paraiddrett bør vurderes i alle større rehabiliteringer eller nybygg av kommunale idrettsanlegg. Anleggene bør utformes på en slik måte at både adkomst til alle deler og funksjoner av anleggene er mulig for personer med funksjonsnedsettelser med og uten hjelpemidler, og det bør tas høyde for at utøvelsen av paraiddrett kan medføre et større plassbehov eller andre fysiske tilpasninger. Det er i sammenheng med utviklingen av idrettsanlegg til paraiddrett også nødvendig å etablere et passende antall HC-parkeringsplasser som gjenspeiler at det vil være mange brukere samtidig som har behov for tilrettelagte parkeringsplasser.

4.1.4. Friidrettsanlegg

Friidrettsaktiviteten i Bergen kommune har de senere år opplevd en del svingninger, men aktivitetsandelen ligger per 2019 på omtrent samme nivå som lands- og storbygjennomsnittet.

Av kommunale friidrettsanlegg finner vi i Bergen anlegg av ulik størrelse og kvalitet. Det er blant annet to friidrettshaller, syv friidrettsstadioner og en rekke mindre delanlegg med løpebaner og anlegg til hopp. Av disse er tre anlegg klassifisert som arrangementsanlegg i friidrett; Fana stadion i Ytrebygda bydel, Leikvang stadion i Åsane bydel og Arna stadion på Gaupås i Arna bydel.

Selv om det i tråd med forslag i *Idrettsplan 2017–2027* har blitt gjennomført oppgraderinger på de fleste friidrettsanlegg, og spesielt på anleggene som fungerer som arrangementsanlegg, er det fortsatt utfordringer med å tilfredsstillere krav til både nasjonale og internasjonale stevner på disse.

I forhold til disse utfordringene har Hordaland friidrettskrets spilt inn behov for oppgradering av Fana stadion, Leikvang stadion, Alvøen idrettspark og Krohnsminde idrettsplass. Videre har de spilt inn ønsker om avsetting av midler til drift og vedlikehold. I tillegg ønsker de at det utarbeides en strategisk plan for utbygging av friplasser i alle bydeler.

Under behandlingen av [Idrettsplan 2017–2027](#) vedtok bystyret at **Fana stadion** skal være Bergen kommunes hovedarena for nasjonale og internasjonale stevner i friidrett. Idrettsplanen anbefaler at oppgraderingen av arrangements- og idrettsfasiliteter prioriteres fortløpende. Gjennom Idrettsrådet i Bergen har Hordaland friidrettskrets påpekt at Fana stadion må oppgraderes for å tilfredsstillere krav til internasjonale stevner. Innspillet fremstår som spesielt viktig i lys av at U-23 europamesterskapet i friidrett skal arrangeres på Fana stadion i 2025. Nødvendige oppgraderinger av Fana stadion for å kunne avholde U-23 europamesterskapet, kartlegges i 2023. Arbeidet med å oppgradere Fana stadion prioriteres, og midler må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Utover nødvendige oppgraderinger av arrangementsbygget anbefales det å gjennomføre et konseptvalgnotat for **nytt arrangementsbygg på Fana stadion**. Videreutviklingen av anlegget må også sees i sammenheng med vedtak om vederlagsfri festeavtale med IL Gneist til friidrettshall ved Fana stadion (sak [1163/20](#)). Midler til en konseptutvikling for et nytt arrangementsbygg må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Byrådet har i Bergen bystyre i juni 2020 vedtatt å inngå en vederlagsfri festeavtale med IL Gneist til **friidrettshall ved Fana stadion** (sak [1163/20](#)), og et arbeid med prosjektering av tiltaket er igangsatt. Tiltaket forutsettes realisert som klubbeid anlegg. Midler til konseptutvikling av rekkefølgekrav er avsatt i handlings- og økonomiplan 2023–2026, i sekkepost *Rekkefølgekrav idrettsanlegg*. Midler til gjennomføring av rekkefølgekrav må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Det er behov for **oppgradering av Leikvang stadion** slik at anlegget fungerer bedre som utendørsarena for friidrettsstevner på regionalt og nasjonalt nivå. Det er i denne sammenhengen blant annet behov for rehabilitering av gressfeltet og løpebanen og oppgradering av tribuner på utendørsanlegget. Det anbefales at arbeidet prioriteres. Midler for tiltaket må søkes innarbeidet ved rullering av handlings- og økonomiplanen.

Det skal også fortløpende gjennomføres nødvendig vedlikehold og rehabilitering på øvrige friidrettsanlegg for å sikre at anleggene er gode nok til å utvikle god lokal friidrettsaktivitet.

Anlegg	Tiltak	Eierskap	Økonomiske konsekvenser
Rekkefølgekrav til ny friidrettshall ved Fana stadion	Konseptutvikling	Ikke-kommunal	Avsatt midler i byrådets handlings- og økonomiplan 2023–2026
Fana stadion – Nødvendige oppgraderinger	Oppgradering	Kommunal	Tiltaket prioriteres gjennomført i resterende planperiode. Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Leikvang stadion	Oppgradering	Kommunal	Tiltaket prioriteres gjennomført i resterende planperiode. Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Fana stadion, arrangementsbygg og tribuner	Konseptutvikling	Kommunalt	Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

4.1.5. Skianlegg

De største skianleggene i Bergen er Fløyen skianlegg med 5 km delvis lyssatt løype, Frotveit og Totland skianlegg med et lyssatt løypenett på til sammen omtrent 7 km, skiskytteranlegg på Frotveit, samt Gulbotn skianlegg med 3,5 km løype. I tillegg finnes det en kortere skiløype i Alvøen idrettspark, skileikanlegg på Frotveit og Gullbotn .

Det er de senere år investert i utbedringer av løypenettet på Fløyen, Totland og Frotveit både i regi av Bergen kommune og gjennom dugnadsarbeid i idrettslag. Ingen av anleggene holder per i dag standard til arrangementsareaer for langrenn og/eller skiskyting. De er derfor å regne som treningsanlegg.

Det er i arbeidet med rullering av idrettsplanen blitt spilt inn ønsker fra ulike aktører innen ski om utbedringer og videreutvikling av eksisterende anlegg, samt etablering av rulleskianlegg i Bergen kommune.

Det har de senere år blitt jobbet med å etablere et **rulleskianlegg ved Stavollen idrettspark** på Stend. Anlegget er planlagt etablert på eksisterende driftsveier med enkel belysning slik at anlegget kan brukes store deler av året. Plasseringen av et rulleskianlegg på Stavollen vurderes som egnet på grunn av nærhet til eksisterende idrettsanlegg og den planlagte løypens høydeprofil og lengde. Et behov for rulleskianlegg i Bergen er også spilt inn til rullering av *Idrettsplan 2017–2027* av Hordalands skikrets gjennom Idrettsrådet i Bergen. Det er i handlings- og økonomiplan 2023-2026 avsatt midler til realisering av tiltaket.

En **videreutvikling av skiløyper på Fløyen** som også inkluderer utviklingen av et anlegg for skileik er omtalt i *Idrettsplan 2017–2027*. Det er ulike tiltak som er spilt inn i sammenheng med anlegg for ski på Fløyen.

Behovet for en ny trasé for skiløypen mellom Fløibanens øvre stasjon og eksisterende lysløype er omtalt i *Idrettsplan 2017–2027*, og det er omtalt at muligheter for en slik ny skiløype skal utredes. Tiltaket er per i dag ikke realisert, men skiløypene på Fløyen vurderes fortsatt til å være et svært godt aktivitetstilbud til befolkningen i alle aldre og et viktig bidrag til og folkehelse. Det er derfor viktig at skiløypene opprettholdes av god kvalitet, og at adgangen til løypenettet er enkel og uten unødvendige interessekonflikter med andre brukere av friluftsområdet på Fløyen. Arbeid med et konseptvalgnotat prioriteres for å finne en egnet trasé som binder aktivitetsområde rundt Fløibanen og lysløypene sammen. Midler til tiltaket må søkes innarbeidet i kommende handlings- og økonomiplaner. Tiltaket ligger innenfor byfjellsgrensen og krever vedtak i bystyret.

Etableringen av et **snøproduksjonsanlegg på Fløyen** anbefales i *Idrettsplan 2017–2027* løst i samarbeid mellom Bergen kommune og andre aktører. TIF Viking og Fløibanen har startet et samarbeid for å etablere snøproduksjonsanlegg ved Skomakerdiket. Det er søkt om og gitt rammetillatelse til å etablere rørledning fra Blåmansvannet og ned til Skomakerdiket for oppsett av snøproduksjonsanlegg. Det er ønskelig å etablere et skileikområde i tilknytning til Granebakken ved Skomakerdiket samt en rundløype for skiopplæring i området rundt Skomakerdiket. Byrådet støtter planene til TIF Viking og Fløibanen. Tiltaket ligger innenfor byfjellsgrensen og krever vedtak i bystyret.

Idrettsplan 2017–2027 uttaler seg positivt om utvikling av skileikanlegg som del av videreutvikling av alle skianlegg. Et ønske om et **skileikområde på Fløyen** er også blitt spilt inn fra Hordaland skikrets som høyt prioritert anlegg, både tidligere og ved denne rullering av idrettsplanen. Etableringen av et skileikområde på Fløyen vurderes som positivt for byens befolkning, og etableringen anbefales sett i sammenheng med utvikling av snøproduksjonsanlegg på Fløyen. Tiltaket ligger innenfor byfjellsgrensen og krever vedtak i bystyret.

En **videreutvikling av skiløyper på Frotveit og Totland** er omtalt i *Idrettsplan 2017–2027*. I sitt innspill gjennom Idrettsrådet i Bergen til rulleringen av idrettsplanens anleggsdel har Hordaland Skikrets prioritert utviklingen av skiløypene på Frotveit og Totland som et regionalanlegg for langrenn høyest. En videreutvikling av anleggene omfatter oppgradering av løypenettet og bygging av garasje for driftsutstyr, personalfasiliteter og eventuelle publikumsfasiliteter inkludert parkering og toaletter. 123 Ski Bergen som interessegruppe for lokale idrettslag og Hordaland skikrets, har de senere år jobbet for å få etablert et trenings- og konkurranseanlegg med kunstsne, asfalterte løyper til rulleski og skytebaner på Frotveit og Totland. I denne sammenhengen har Norges skiforbund (NSF) laget en enkel rapport

etter en befaring i området som viser hvilke løsninger skimiljøet ser for seg er mulig å gjennomføre. 123 Ski Bergen har i dialog med Bergen kommune også pekt på at det gjennom NSF vil kunne gis en økt spillemiddelsats for etableringen av et konkurranse- og treningsanlegg på Frotveit og/eller Totland.

Utviklingen av skianlegg på Frotveit og Totland vurderes som viktig for å sikre at skimiljøene i Bergen har gode anlegg for aktiviteten sin. Samtidig er det knyttet flere usikkerheter til hvordan det er mulig å utvikle området. Usikkerhetene gjelder blant annet spørsmålet om arealer for stadion og skiløyper vil være av god nok kvalitet, om det er mulig å utvide kapasiteten for parkering og tilkomstveier, om sambruk med andre idrettsaktiviteter i området som riding og hundekjøring. Eksisterende løypenett er per i dag avsatt til idrettsformål i KPA, og det vil være nødvendig å avklare i hvorvidt utvidelsen krever en omregulering av nytt(?) areal, samt sikre bruksrett og eierforhold med de berørte grunneierne i området. Det antas at en videreutvikling av skiløypene kan kreve betydelig finansiering utover spillemidler.

For å få et bedre grunnlag til å vurdere hvordan utviklingen av skianleggene på Frotveit og Totland skal skje i fortsettelsen, foreslås det at det i samarbeid med de berørte partene utarbeides et konseptvalgnotat som belyser både muligheter for gjennomføring av den foreslåtte utviklingen og estimerte kostnader til prosjektet. Arbeidet med et konseptvalgnotat prioriteres, og midler til tiltaket må søkes innarbeidet i kommende handlings- og økonomiplaner

I *Idrettsplan 2017–2027* anbefales det at **driftsopplegg for skiløypen/lysløypen på Gullbotn skianlegg** gjennomgås, og at driftsopplegget vurderes å inngå i driftsporteføljen til byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett ved Etat for idrett. Videre ble det påpekt at også leieavtalene med grunneierne må gjennomgås, og at det i den prosessen skal avklares om Bergen kommune skal søke å kjøpe tomtene eller inngå forlengelse av avtalene. Disse behovene er fremdeles gjeldende ved denne rullering av idrettsplanens anleggsdel. Skiløypene driftes i dag av frivillige. Bergen kommune skal i 2023 kjøpe en løypemaskin som er plassert i Gullbotn skianlegg. Avklaringer om fremtidig drift av løypenett på Gullbotn skal overføres til Bergen kommune bør løses i resterende planperiode, og det anbefales at det i denne sammenhengen også vurderes oppgradering og videreutvikling av løypenettet. Midler for tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.

I *Idrettsplan 2017–2027* nevnes Alvøen idrettspark sitt potensiale for videreutvikling av ski- og turløyper, og utviklingen av et **rulleskianlegg ved Alvøen idrettspark** vurderes som positivt dersom det er mulig å realisere. Hordaland skikrets støtter opp under etableringen anlegget ved å prioritere det høyt i sin liste over ønskede skianlegg i Bergen kommune. Et ønske om rulleskianlegg i Laksevåg bydel er også spilt inn av Loddefjord IL gjennom Idrettsrådet i Bergen som fremhever idrettslagets behov for treningsanlegg, fortrinnsvis i tilknytning til Alvøeparken eller ved Storavatnet. Idrettslaget har i samarbeid med Hordaland skikrets gjennomført forarbeider for å undersøke mulige løypetraser, og ønsker å utvikle et slikt anlegg. Det er knyttet stor usikkerhet til om anlegget er realiserbart innenfor gjeldende planbestemmelser for området. Tiltaket prioriteres ikke.

Loddefjord IL ønsker også å utforme et **skileik- og aktivitetsområde ved Alvøen idrettspark**. Idrettslaget ønsker å oppgradere akebakken ved idrettsparken, også kjent som Monsterbakken, ved å investere i snøkanon for å kunne utvide skiaktiviteten i området. En videreutvikling av området vurderes som positivt under forutsetningen at nødvendige godkjenninger til utviklingen av anlegget er gitt, og at anlegget bygges og driftes som klubbeid anlegg.

Anlegg	Tiltak	Eierskap	Økonomiske konsekvenser
--------	--------	----------	-------------------------

Rulleskianlegg ved Stavollen idrettspark	Realisering	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023–2026. Ski- og joggeløyper.
Skiløyper Fløyen	Videreutvikling	Kommunalt	Tiltaket prioriteres gjennomført i resterende planperiode. Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Totland og Frotveit skiløyper og skianlegg	Konseptvalg-notat	Kommunal	Tiltaket prioriteres gjennomført i resterende planperiode. Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Gullbotn skianlegg	Avklaring av dritsopplegg	Kommunal	Tiltaket prioriteres gjennomført i resterende planperiode. Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Rulleskianlegg ved Alvøen idrettspark	Realisering		Ikke prioritert.
Skileik- og aktivitetsområde ved Alvøen idrettspark.	Realisering	Ikke-kommunal	Tiltaket forventes ikke å ha økonomiske konsekvenser for Bergen kommune.

4.1.6. Isanlegg

I Bergen kommune finnes det per i dag én kommunal ishall for kunstløp og ishockey – Bergenshallen – og én kommunal utendørs kunstisbane på Slåtthaug. I tillegg til dette finnes det private isanlegg – Åsane Arena og Iskanten – som også brukes av idrettslagene til organisert trening.

Aktiviteten innen skøyter er noe lavere i Bergen enn i de fleste storbykommunene, og sammenlignet med disse ligger Bergen nederst med halvparten så mange anleggspoeng per innbygger som Stavanger, Tromsø og Oslo.

Behovet for isanlegg er stort, både innen organisert idrett, men også for egenorganisert og rekreasjonspreget aktivitet, og kapasiteten på de eksisterende anlegg er sprengt. Vestland idrettskrets viser også til at en ny ishall i Bergen er å anse som et strategisk viktig anlegg for den videre utviklingen av idrettene.

Den vanskelige situasjonen for skøytemiljøet med manglende anlegg i Bergen forsterkes gjennom at både Bergenshallen og Slåtthaug kunstisbane har behov for totalrehabilitering for å kunne fungere som funksjonelle idrettsanlegg med moderne standard.

Det er nødvendig å sette i gang tiltak for å forbedre situasjonen for isanlegg i Bergen kommune slik at aktiviteten kan opprettholdes og utvikles videre. Følgende tiltak vil derfor prioriteres fremover:

I forbindelse med behandling av Idrettsplanen 2017–2027 fattet bystyret vedtak om at **Bergenshallen** skal avvikles til idrettsformål og at det skal etableres en ny dobbel ishall som treningsanlegg på annen tomt.

Utviklingen av en **ny ishall med to isflater** vil løse behovet for flere treningsflater som er spilt inn av idretten. Vestland idrettskrets viser i sitt innspill til det anleggspolitiske programmet til Norges idrettsforbund, og påpeker at en ny ishall i Bergen er et strategisk viktig anlegg for videre utvikling av idrettene. Arbeidet med å etablere en ny ishall må skje i sammenheng med pågående områderegulering for Slettebakken. Arbeidet med å regulere en ny ishall med to isflater prioriteres. Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Frem til ny innendørs isflate står klar til erstatning for Bergenshallen, må Bergenshallen videreføres til idrettsformål og nødvendig vedlikehold/oppgraderinger foretas som forventes løst innenfor porteføljen for rehabilitering av idrettsanlegg.

I tråd med bystyrets vedtak til representantforslag om ny ishall på Slåtthaug (sak [125/21](#)) fra april 2022 har Fana idrettslag satt i gang et arbeid for å realisere en **ny isarena på Slåtthaug** som klubbeid anlegg. *Idrettsplan 2017–2027* vurderer at Slåtthaug isbane ikke har tilfredsstillende kvalitet på nåværende garderobe-, service- og driftsarealer. I samme plan vurderes idrettens planer om å utvikle en ny isarena med tak som erstatning for dagens utendørs isbane på Slåtthaug som positivt. Behovet for å videreutvikle kunstisbanen på Slåtthaug for å oppnå tilfredsstillende funksjonalitet av anlegget, er fortsatt gjeldende. I tråd med bystyrets vedtak har Fana idrettslag igangsatt arbeidet for å realisere en ny ishall på Slåtthaug. Prosjektet er planlagt realisert som klubbeid anlegg. Tiltaket vurderes som positivt for idretten i Bergen, og prosjektet prioriteres høyt. Bergen kommune har løst rekkefølgekrav i reguleringsplanen knyttet til prosjektet, og ønsker å hjelpe med å realisere en ny ishall på Slåtthaug ved å inngå en festeavtale for ishallens tomt og å vurdere en kommunal garanti for prosjektet. Vurdering av kommunal garanti til tiltaket må fremmes som egen sak til bystyret i henhold (se avsnitt 2.2.1).

De prioriterte tiltakene vil føre til en økning i antall isflater, samtidig som kvaliteten og brukstiden på anleggene vil bli større.

Anlegg	Tiltak	Eierskap	Økonomiske konsekvenser
Bergenshallen	Avvikling av idrettsformål	Kommunal	Tiltaket forventes ikke å ha økonomiske konsekvenser for Bergen kommune.
Ny ishall med to isflater på Slettebakken	Reguleringsarbeid	Kommunal	Tiltaket prioriteres gjennomført i resterende planperiode. Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Ny isarena på Slåtthaug	Vederlagsfri festeavtale	Ikke-kommunal	Tiltaket prioriteres gjennomført i resterende planperiode. Realisering av tiltaket er

			avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
--	--	--	--

4.1.7. Motorsport

Motorsport er en forholdsvis liten, men svært aktiv idrett i Bergen kommune med rundt 500 aktive innen ulike grener. Motorsportklubbene er i positiv utvikling, og har de senere år fostret toppidrettsutøvere og mottakere av idrettsstipend fra Bergen kommune.

Det største anlegget for motorsport ligger på Eikås i Åsane, men det finnes også mindre trialanlegg ved Sandgotna skole i Loddefjord og på Kokstad. Felles for disse anlegg er behov for å sikre arealene til disse anlegg gjennom regulering av områdene til idrettsformål.

I tråd med vedtak i *Idrettsplanen 2017–2027* ble leieavtalen med grunneiere for areal til **Eikås motorsportanlegg** forlenget til 2024. For å kunne videreutvikle Eikås motorsportanlegg til flere idrettsgrener innen motorsport, er det nødvendig å regulere mer areal til idrettsformål. Det pågår ulike reguleringsarbeider i området, og en oppfølging av disse for å sikre nødvendig areal til motorsport i Åsane bydel prioriteres i resterende planperiode. Leieavtalen med grunneierne utløper i 2024, og det anbefales dialog med grunneierne om erverv av tomter når ny offentlig områderegulering er ferdig. Midler til tomteerverv må søkes innarbeidet i kommende handlings- og økonomiplaner.

I forbindelse med rullering av idrettsplanens anleggsdel er det i møte med referansegruppen blitt uttrykt behov for at **trialbanen bak Sandgotna skole** som brukes som treningsbane av Vestkant Trial, sikres til dette formålet. Bergen Trial bruker i dag også fasiliteter i Elvetun ungdomshus, noe som må videreføres dersom et nytt Fysak-bygg oppføres på stedet. Ivaretagelse av klubbens behov for treningsarealer og fasiliteter vil være avgjørende for opprettholdelse av klubbens aktivitet.

Gjennom innspillmøtene til rullering av idrettsplanens anleggsdel har det blitt løftet frem et behov for å sikre **areal til trial på Kokstad**. Anlegget ligger per i dag på deler av flere tomter, og det er nødvendig å avklare om anlegget kan bestå i dagens form, og om en regulering av tomten må gjennomføres. Det anbefales at nødvendige avklaringer gjennomføres, og at et tomtesøk etter alternativt areal for trial på Kokstad innledes dersom det ikke er mulig å videreføre dagens anlegg. Sikring av areal og tomtesøket skal i utgangspunktet løses av byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett i samarbeid med kommunale etater. Dersom det viser seg å være nødvendig med et utvidet tomtesøk, må midler til dette innarbeides ved fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplaner.

Det vurderes som positivt at motorsport kan utøves på ulike steder i byen for å støtte opp under et variert idrettstilbud i bydelene, og Bergen kommune vil bistå idretten med å legge til rette for at trialklubbene har tilgang til nødvendig areal.

Det finnes per i dag ingen anlegg for radiostyrt motorsport (modellfly og modellbil) i Bergen. En tilrettelegging for denne type aktivitet vurderes som positivt, og en vil søke å finne løsninger for å løse denne mangelen i samarbeid med aktører innen radiostyrt motorsport

Anlegg	Tiltak	Eierskap	Økonomiske konsekvenser
Eikås motorsportanlegg	Regulering	Kommunal	Tiltaket prioriteres gjennomført i resterende planperiode. Realisering av tiltaket er avhengig av at midler

			innarbeides i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Trialbanen bak Sandgotna skole	Sikring av areal	Kommunal	Ikke avklart.
Areal til trial på Kokstad	Sikring av areal	Kommunal	Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.

4.1.8. Sykkelanlegg

Sykkelsporten i Bergen opplevde et stort oppsving året før VM i landeveissykling i Bergen 2017, men har siden normalisert seg på rundt 1300 aktive. Brorparten av aktiviteten skjer innen landeveissykling.

Det finnes mindre anlegg for BMX-sykling og noen få større BMX-løyper, for eksempel downhillløypen fra Ulriken til Montana. Mindre anlegg som dirt-jumps og pumpracks er ofte etablert i forbindelse med nærmiljøanlegg. Utover dette finnes det få sykkelanlegg som brukes til organisert idrett i Bergen kommune. Planer om å realisere en sykkelvelodrom i Bergen har hittil ikke ført frem til et slikt anlegg.

Skoler i Bergen kommune har de senere år benyttet seg av opplæringstilbudet Sykkelskolen fra Norges Cycleforbund. Tiltaket har vist seg til å være et godt virkemiddel for å nå kompetansemål for sykkel- og trafikkopplæring. I tillegg har prosjektet gitt grunnlag for rekruttering til sykkel som idretts- og mosjonsaktivitet, samt fremmet sykkel som transportløsning i hverdagen. Bergen kommune gir i dag tilskudd til dette samarbeidsprosjektet, og tiltaket anbefales videreført.

Det er viktig at sykkelopplæring og til dels også trening på sykkel kan utføres på trygge områder uten forstyrrende biltrafikk. *Idrettsplan 2017–2027* fremhever det som et godt alternativ å opparbeide flere opplæringsanlegg for sykkel i alle deler av byen i form av nærmiljøanlegg i tilknytning til skoler og i idrettsparker. Utover dette vil etableringen av pumprack og anlegg for stisykling være et viktig bidrag for å videreutvikle sykkelferdigheter.

Det har kommet et innspill direkte til byrådsavdelingen fra Norges Cycle Forbund (NCF) Region Vest om at det er behov for tilrettelegging for sikrere trenings- og konkurranseforhold, utendørs og innendørs.

NCF Region Vest har gitt uttrykk for at etablering av et **utendørs sykkelanlegg ved Flaktveit idrettspark** er svært viktig for sykkelmiljøet i Åsane og Bergen. Anlegget er planlagt som en utendørs rundløpsbane på 250 m med nærmiljøanlegg på innerfeltet som kan være et viktig møtested for lokalsamfunnet. Det er knyttet usikkerhet til om grunnforholdene på tomten muliggjør realisering av anlegget. En rapport om grunnforholdene på tomten ventes i løpet av kort tid, og denne vil danne grunnlag for videre vurdering av tiltaket. Dersom det ikke er mulig å utvikle et utendørs sykkelanlegg på denne plasseringen, bør det utvikles til annen aktivitet for barn og unge med blant annet nærmiljøanlegg med elementer for sykling. Avklaringer rundt etablering av et utendørs sykkelanlegg ved Flaktveit idrettspark prioriteres i resterende planperiode.

Det har tidligere vært avsatt areal for et **innendørs sykkelanlegg (velodrom)** ved Fana stadion, men tomten har i 2020 blitt festet bort til IL Gneist for etablering av en ny friidrettshall. NCF Region Vest har i dialog med Byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett uttrykt en forventning om at Bergen kommune hjelper med en løsning for å finne en alternativ plassering til en velodrom i Bergen. Bergen kommune eier en tomt på Kokstad Vest (gnr. 111, bnr. 180) hvor det er avsatt 13 000 m² til idrett, kontor og messe i kommuneplanens arealdel. Tomten har opprinnelig vært tiltenkt en ny friidrettshall og en byarena, men ettersom disse prosjektene har blitt flyttet til alternative plasseringer, vil det prioriteres et arbeid med å gjennomføre et konseptvalgnotat for å undersøke hvilke plangrep som er nødvendig for å realisere en velodrom på denne tomten. Midler til tiltaket må søkes innarbeidet ved fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.

Stisykling eller terrengsykling er en idrett i vekst. Samtidig er stisykling en lett tilgjengelig og attraktiv aktivitet for mange som ikke er organisert i sykkelklubber. Det er derfor et ønske om at det utvikles stier til terrengsykling i Bergen for å invitere befolkningen til varierte aktiviteter og for å støtte opp under idrettens utvikling. Egnede steder for utvikling av sykkelstier er foreløpig ikke identifisert.

Anlegg	Tiltak	Eierskap	Økonomiske konsekvenser
Utendørs sykkelanlegg ved Flaktveit idrettspark	Videreutvikling	Kommunal	Tiltaket prioriteres gjennomført i resterende planperiode. Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Velodrom	Konseptvalgnotat	Kommunal	Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.

4.1.9. Vannsportanlegg

Aktiviteten innen vannsport består av mange ulike idretter som blant annet seiling, roing, padling og dykking. I Bergen er det i underkant av 3000 aktive innen disse idrettene, og med en aktivitetsandel på 1,2 % av befolkningen over 6 år er det omtrent middels av storbykommunene. Aktivitetsandelen blant voksne er litt høyere enn aktivitetsandelen i yngre aldersgrupper.

Det har i lengre tid vært planlagt et **ro- og padleanlegg på Nordåsvannet** som skal gi mulighet til å arrangere nasjonale og internasjonale konkurranser. I tråd med vedtak i *Idrettsplan 2017–2027* har det vannbaserte anlegget blitt etablert.

Reguleringsplanen for det landbaserte anlegget ble vedtatt i 2017. Det er gjennomført en utredning som har kommet frem til at gjennomføringen av anlegget på land med blant annet brygger, bygninger for konkurranseavvikling og båthus er utfordrende blant annet nødvendig utfylling i sjø. Et kostnadsestimat fra 2018 viste at etableringen av den nordre delen av det landbaserte anlegget ville ligge på rundt 22,5 millioner kroner. Kostnadsestimatet legger til grunn at utfyllingsmasser ville vært gratis og tilkjørt uten kostnader. Gjennom Idrettsrådet i Bergen foreslår Fana roklubb og Bergens roklubb å bygge det landbaserte anlegget trinnvis. Ved en trinnvis utbygging vil en først kunne ferdigstille området mellom Langeholmen og

eksisterende klubb- og båthus i Fjøsangerbukten, noe som gir mulighet til å arrangere konkurranser på nasjonalt nivå.

I mellomtiden har Bjørnafjorden kommune foreslått å utvikle et **interkommunalt ro- og padleanlegg på Vindalsvannet** som vil være egnet for nasjonale og internasjonale konkurranser. Prosjektet er per i dag på idéstadiet, men vil potensielt gi mulighet til en mer kostnadseffektiv og raskere realisering av et konkurranse- og treningsanlegg for ro- og padlemiljøene i Bergen og omegn. Det eksisterende vannbaserte anlegget vil fortsatt kunne brukes til trening og mindre konkurranser.

Tilgang til gode ro- og padleanlegg vurderes som viktig for å sikre at idretten kan utvikle seg positivt, og for å skape god idrettsaktivitet i byen også gjennom nasjonale og internasjonale arrangement. Det ansees som viktig at et ro- og padleanlegg i Bergen eller omlandet både tilfredsstiller idrettens behov, og er realistisk å gjennomføre innen rimelig tid. Det foreslås at det utarbeides et konseptvalgnotat som belyser fordeler og ulemper med ro- og padleanlegg på Nordåsvannet og Vindalsvannet, herunder kvaliteten på anleggene, tidsperspektiv og kostnader. Konseptvalgnotatet vil danne grunnlag for å vurdere hvilken løsning en anbefaler å gå videre med. Gjennomføring av et konseptvalgnotat for et konkurranseanlegg for roing og padling prioriteres. Midler til tiltaket må søkes innarbeidet ved fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

I kommuneplanens arealdel og detaljreguleringsplan for Store Lungegårdsvann er det også satt av areal for vannsport. Dette vil medføre økt aktivitet både gjennom organisert og egenorganisert idrettsaktivitet, og i form av vannsportarrangementer som for eksempel større konkurranser for vannjet eller triatlon. Det er viktig at den nye bystranden tilrettelegges på en slik måte at arrangement kan gjennomføres samtidig som sikkerheten til alle brukerne av bystranden ivaretas.

Det vurderes som positivt at landbaserte anlegg for vannsport som for eksempel klubbhus, garderobes og lagerplass/naust utvikles av vannsportklubbene. Bergen kommune har intensjon om å inngå vederlagsfrie festeavtaler der det lar seg gjennomføre.

Anlegg	Tiltak	Eierskap	Økonomiske konsekvenser
Konkurranseanlegg for roing og padling	Konseptvalgnotat	Kommunal eller interkommunal	Tiltaket prioriteres gjennomført i resterende planperiode. Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

4.1.10. Skytteranlegg

I Bergen finner vi et aktivt skyttermiljø med rundt 900 aktive. De fleste av disse er aktive innen pistolskyting.

Det finnes flere skytteranlegg i Bergen kommune, hvorav de fleste er utviklet og eid av idrettslagene. Av de kommunale skytteranlegg er Jonahola skytebane det største anlegget.

Selv om erfaringen viser at det er utfordrende å utvikle anlegg for skyting i byen fordi det ofte oppstår interessekonflikter mellom private og idrettslige interesser, er det flere skytteranlegg som har potensiale for å bli videreutviklet.

Jonahola skyteanlegg har behov for oppgradering av blant annet utendørs standplasser, og det bør sees på muligheter for å videreutvikle anlegget til et mer funksjonelt skytteranlegg også utendørs. Idrettslaget Åsane og Hordvik skytterlag har de senere år stått for rehabilitering av utendørsanlegget gjennom dugnadsinnsats. Som det største skytteranlegget i Bergen kommune, har Jonahola skyteanlegg en viktig rolle i skyttermiljøet. Det foreslås at utbedringer av anlegget foretas for å ivareta anleggets funksjonalitet som skytteranlegg. Midler til rehabilitering av utendørs skytebaner må søkes innarbeidet ved fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.

Skyttermiljøene representerer et godt alternativ til de store idrettene i Bergen, også for barn og unge, og det vurderes som positivt at skytteranleggene utvikles videre. I denne sammenhengen bør en se på muligheten for å tilrettelegge for innendørs skyteaktiviteter ved utbygging av idrettshaller og idrettsparker, og ved å se på muligheter for å utvikle skytebane (sommeranlegg for skiskyting) og rullestiløype sammen.

Anlegg	Tiltak	Eierskap	Økonomiske konsekvenser
Jonahola skytteranlegg	Videreutvikling	Kommunal	Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.

4.1.11. Luftsport

Til tross for at det finnes svært få tilrettelagte anlegg for luftsport i Bergen, finnes det et aktivt miljø med rundt 750 aktive i byen. Disse fordeler seg på ulike grener innen luftsport som blant annet hang- og paragliding, fallskjerm og motorflyving.

Hang- og paragliding bruker per i dag ulike start- og landeplasser. Det er kun Tverrmeisa på Unneland som er definert som idrettsanlegg, men det brukes også mange andre start- og landepunkter som for eksempel Nesheia, Vemånen, Skåldalsnipa, Sletteggen og toppen av Ulriken. Hang- og paraglidermiljøene har tradisjonelt selv vedlikeholdt sine anlegg. Idretten har ikke behov for å eie egne anlegg, men trenger bruksrett til start- og landing.

Bergen hang- og paragliderklubb har til rullering av anleggsdelen av idrettsplanen spilt inn behov for **utbedring av startpunktene for paragliding på Ulriken**. Klubben ber om at det gis mulighet for oppgradering. En utbedring av startpunktene vurderes som positivt, men krever vedtak i bystyret ettersom tiltaket ligger innenfor byfjellsgrensen. En utbedring av anleggene på Ulriken, samt driften av disse forutsettes gjennomført i regi av klubben.

Det har gjennom referansegruppemøter også blitt pekt på behov for å oppgradere og sikre paraglidernes **landingsplass på Nymark**. Klubben har i tillegg spilt inn behov for lagerplass for kursmateriell på rundt 10 m² i Nymark-området. Det vurderes som viktig at paragliding i Bergen skjer under sikre forhold, og det foreslås å jobbe for at startpunktene på Ulriken defineres som idrettsanlegg. Oppgradering av landeplassen på Nymark og etablering av lagerplass anbefales sett i sammenheng med utviklingen av Nymark-området, og planlagt utvikling av klubbfasiliteter i området (se kapittel 9 Årstad bydel). Midler til dette må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.

Flesland Flystasjon Flyklubb har spilt inn til Byrådsavdelingen for barnehage, skole og idrett at de ønsker å bygge en **flyhangar på Flesland Flystasjon**. Flyklubben vil inngå en festeavtale med Avinor dersom en tildeling av spillemidler til prosjektet gjør realiseringen mulig. Flyhangaren skal etableres og driftes i klubbregi.

Anlegg	Tiltak	Eierskap	Økonomiske konsekvenser
Startpunkter til paragliding på Ulriken	Videreutvikling	Ikke-kommunal	Tiltaket forventes ikke å ha økonomiske konsekvenser for Bergen kommune.
Landingsplass til paragliding på Nymark	Videreutvikling	Kommunal	Tiltaket prioriteres gjennomført i resterende planperiode. Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Flyhangar på Flesland Flystasjon	Realisering	Ikke-kommunal	Tiltaket forventes ikke å ha økonomiske konsekvenser for Bergen kommune.

4.1.12. Arealrevende anlegg til mindre idretter

I Bergen er det flere idretter som har behov for anlegg med stort areal for å kunne utøve sine aktiviteter. Selv om de fleste av disse per i dag skaper aktivitet ved å bruke eksisterende areal på store anlegg som fotballbaner, ser en at den manglende tilretteleggingen, for eksempel manglende oppmerking av baner, gjør det utfordrende å utvikle idrettene videre og å arrangere konkurranser i Bergen.

Baseball

En baseballbane krever et areal på cirka 120 x 120 m, noe som gjør banen dobbelt så bred som en 11er-fotballbane. Det er få baner i Norge som er bygget spesifikt for soft- og/eller baseball, og ofte brukes det baner som ikke har de riktige banemålene. Norges Soft- og Baseballforbund poengterer at det viktigste med tanke på banemål er at målene på *infield* som er 27,45 x 27,45 m er oppfylt, mens variasjoner på den omkringliggende *outfield* kan godtas.

Det finnes ingen egen bane for baseball i Bergen, og det vurderes som utfordrende å finne egnede arealer til en fullverdig bane. Det vises til arbeidet rundt videreutviklingen av Arna stadion til mindre idretter med stort arealbehov (se kapittel 4 Arna bydel). Det bør i denne sammenhengen sees på hvordan anlegget kan tilrettelegges med en tilfredsstillende bane for baseball.

Som et alternativ til en fullverdig baseballbane bør etableringen av utslagsbur, såkalte pitch-cages, for å trene på kast og slag. Slike anlegg krever mindre areal, og kan tenkes etablert i eksisterende idrettsparker med ledig areal.

Cricket

En cricketbane for seriespill krever en radius på 65-75 m, mens baner på lavere nivåer kan være mindre. Cricket utendørs spilles på baner som har gressunderlag med unntak av midtstykket (pitch) som i Norge vanligvis er laget av kunstgress. Sambruk med andre idretter som fotball og amerikansk fotball er vanlig.

I *Idrettsplan 2017–2027* pekes det på muligheter for å tilrettelegge for cricket på Nymark, men nyere planer for utviklingen av Nymark-området er ikke forenlig med dette. Det er ønskelig å se på muligheten for en kombinert cricket- og baseballbane i sammenheng med planer for å videreutvikle Arna stadion (se kapittel 4 Arna bydel).

Amerikansk fotball

Størrelsen på en bane til amerikansk fotball tilsvarer i stor grad størrelsen på en 11er-fotballbane, og sammenfallende krav til underlaget (gress eller kunstgress) gjør det enkelt å tilrettelegge for sambruk av idrettsanlegg mellom amerikansk fotball og fotball.

I Bergen er per i dag Rollandsbanen i Åsane bydel og på Varden idrettspark i Fyllingsdalen bydel tilrettelagt for amerikansk fotball. Begge baner brukes vekselvis med fotball. Kapasiteten på disse banene vurderes i utgangspunkt som tilstrekkelig for å dekke behovet, men innspill til dette er ønsket som høringsinnspill til denne rullering av idrettsplanen.

Rugby

Størrelsen på en rugbybane tilsvarer i stor grad størrelsen på en 11er-fotballbane, og sammenfallende krav til underlaget (gress eller kunstgress) gjør det enkelt å tilrettelegge for sambruk av idrettsanlegg mellom rugby og fotball.

Fotballbanen på Krohnsminde idrettsplass er tilrettelagt for rugby, og det vurderes som positivt om flere kunstgressbaner i Bergen kan suppleres med oppmerking for rugby. Det ønskes høringsinnspill om behov og eventuell plassering av flere rugbybaner.

Referansegruppen til idrettsplanen har løftet frem et behov for å se på hvordan **videreutvikling av Arna stadion** kan føre til økt brukstid på anlegget. I denne sammenhengen er det foreslått og se på om anlegget kan tilrettelegges for mindre idretter som baseball, cricket, rugby og lacrosse. Disse idrettene har behov for gressbaner som treningsareal, og har i dag ikke tilrettelagte anlegg i Bergen kommune. Det anbefales at videreutviklingen av Arna stadion for mindre idretter med manglende anleggstilbud prioriteres, og at midler til konseptvalgnotat søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Anlegg	Tiltak	Eierskap	Økonomiske konsekvenser
Arna stadion – videreutvikling til mindre idretter med stort arealbehov	Konseptvalgnotat	Kommunal	Tiltaket prioriteres gjennomført i resterende planperiode. Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen

4.1.13. E-sport og gaming

E-sport og gaming har i den senere tid blitt en mer utbredt aktivitet også i Norge. Det har blitt etablert et norsk særforbund for e-sport, Norges E-sportforbund (NESF), og en diskusjon om e-sport skal tas opp i Norges idrettsforbund pågår.

Bergen kommune er kjent med at flere idrettslag gir tilbud om e-sport til sine medlemmer, etablerer e-sportgrupper i sine idrettslag eller legger til rette for at gaming og e-sport kan finne sted i klubbhuset.. Det er også blitt spilt inn et ønske om arealer til e-sport sentralt på Søreide fra Søreide IL. Dette omtales nærmere i kapittel 8 Ytrebygda bydel.

Det vurderes som positivt at e-sportsaktivitet kan skje innenfor trygge og sosiale rammer i barn og unges nærmiljø. Bergen kommune ønsker derfor å tilrettelegge for gaming og e-sport, og vil søke etablert egnede lokaler i sammenheng med utvikling av nye idrettshaller. En slik etablering bør fortrinnsvis skje i idrettshaller ved en skole for å sikre god tilknytning til barn og unges nærmiljø.

4.1.14. Fotballanlegg for toppidrett og opprusting av grusbaner

Etter en intensiv opprustning av fotballbaner fra grus og gress, foregår nå mye av fotballaktiviteten på kunstgress i Bergen. Selv om den utstrakte bruken av kunstgress gir gode treningsbetingelser for de fleste aktive innen fotball, har toppfotballen et behov for treningsaktivitet på gressbaner.

Per i dag finner vi 11er-fotballbaner med gressunderlag på Arna stadion i Arna bydel, Alvøen idrettspark i Laksevåg bydel, Nymark i Årstad bydel og Leikvang stadion i Åsane bydel. I tillegg er det et treningsfelt i gress på Nymark-området. Gressbanen på Fana stadion har i planperioden blitt videreutviklet som friidrettsanlegg, og fotball- og rugbyaktiviteten på banen har blitt flyttet til andre anlegg. I tillegg finnes det en gressbane på Brann stadion som brukes av SK Brann sine lag.

Det vurderes som viktig at de eksisterende gressbanene beholdes slik at trening på toppnivå og talentutvikling kan foregå på disse. Gressbanene på Nymark vil videreutvikles som fotballareal i tråd med vedtak i byrådssak om å videreutvikle Nymark idrettsanlegg (sak [1128/22](#)) og være reservert for fotballaktivitet. Gressbanene på Arna stadion, Alvøen idrettspark og Leikvang stadion vil sambrukes av både fotball, friidrett og eventuelt andre arealkrevende idretter.

Kunstgressbaner som er tilrettelagt for toppnivå og som tilfredsstillere kravene til spill på toppnivå opprettholdes på Stemmemyren, Varden AMFI og Indre Arna Idrettspark

Utover disse tiltak rettet mot toppfotballen fortsetter arbeidet med å oppruste grusbaner til kunstgressbaner for å øke brukstimer for fotballaktiviteten, også i breddeidretten og for å forbedre treningsanleggenes kvalitet for brukerne.

Tiltak knyttet til øvrige fotballanlegg er omtalt i bydelskapitlene.

Tiltak
Eksisterende kommunale gressbaner beholdes for fotballaktivitet på toppnivå og til talentutvikling.
Eksisterende kommunale kunstgressbaner for toppnivå beholdes.

4.1.15. Byarena

I *Idrettsplan 2017–2027* presenteres ulike konsepter for en byarena i Bergen som omhandler enten en byarena med flere funksjoner for konsert, messe og idrett eller en byarena tilrettelagt for trening og arrangement innen idrett med mer sporadisk bruk til andre aktiviteter slik som en har etablert i andre byer som for eksempel DNB Arena for ishockey i Stavanger.

I planperioden har imidlertid konseptet med ny byarena på Nygårdstangen mellom ADO Arena og Bergen Storsenter blitt valgt som løsning for å realisere en byarena. Byarenaen skal inneholde både en ny arrangementsarena med minst 8000 sitteplasser for konserter, messer, utvalgte idrettsarrangement med mer. Det er planlagt å erstatte dagens parkeringsanlegg Bygarasjen med hotell, boliger, næringsareal, grøntområder og som erstatning for dagens parkeringsanlegg Bygarasjen. Bergen bystyret har i sak om forpliktelse av salg av eiendom til etablering av en privatfinansiert byarena på Nygårdstangen (sak [218/20](#)) sagt seg positiv til å avhende grunneiendom dersom en privatfinansiert byarena er realiserbar på eiendommene i Nygårdstangen. Det er fastsatt et planprogram for privat detaljregulering med konsekvensutredning (sak [1360/21](#)).

Det vurderes at det planlagte konseptet på Nygårdstangen vil løse behovet for sporadiske, store idrettsarrangement innendørs.

Arrangementsarenaer som er spesielt tilrettelagt for ulike idretter som friidrett, ishockey, hurtigløp med mer foreslås løst i sammenheng med videreutvikling av eksisterende anlegg eller nybygg av idrettsanlegg. Aktuelle prosjekter er i denne sammenhengen en videreutvikling av Fana stadion som arrangementsarena for friidrett (se omtale i kapittel 8, Ytrebygda bydel), tiltak for å utvide isflatene ved Bergenshallen gjennom ny dobbel ishall eller en videreutvikling av Bergenshallen (se omtale i kapittel 9, Årstad bydel), utvikling av ny ishall for hurtigløp på Slåtthaug (se omtale i kapittel 5, Fana bydel) og utvikling av et konkurranseanlegg for roing og padling (se omtale i kapittel 6, Fyllingsdalen bydel).

4.2. Anlegg for egenorganisert aktivitet

4.2.1. Fysak-bygg

Fysak-bygg er innendørs anlegg for egenorganisert aktivitet. Anleggene er utformet som allaktivitetshus med mange ulike aktivitetstilbud som for eksempel turngulv, luftmadrasser og tumblingbaner, skatehall, klatrevegger, parkourelementer, bordtennisbord, dansesal med mer Fysak-bygg skal være åpne og inkluderende anlegg med hovedfokus på egenorganisert aktivitet for alle barn og unge i byen. Hele anlegget er tilgjengelig i åpningstiden for alle brukere, og er følgelig ikke belagt med treningstid til organiserte grupper.

Det finnes to Fysak-bygg i Bergen, et på Slettebakken i Årstad bydel og et på Melkeplassen i Laksevåg bydel. Fysak Slettebakken er et anlegg på 2 250 m² og inneholder blant annet en av Norges største innendørs skateparker på 1 250 m² og et uteområde med sandvolleybaner, basketbane og pumprack. Fysak Melkeplassen er et anlegg på rundt 1 250 m² og inneholder skatehall, et parkourrom, dansesal og et akrobattikkrom med turngulv, hoppepute og tumblingbane. Fysak-byggene er åpne hele dagen på hverdager og på ettermiddager i helgen, og de kan leies til arrangement før vanlig åpningstid i helgene. Det er to til tre ansatte på jobb som drifter anleggene. I 2021 har totalt 84 580 barn og unge benyttet seg av Fysak-byggene i Bergen. Dette gjør FYSAK-byggene til noen av de idrettsbyggene som har flest brukertimer i Bergen kommune.

Byrådsplattformen «[Bergen – en god by for alle](#)» omtales et ønske om å etablere Fysak-bygg i alle bydeler. Fremtidige Fysak-bygg bør utvikles i samarbeid med nærmiljøets behov, bydekkende behov for arealer for egenorganisert fysisk aktivitet og mulighetsrommet innen tomt/arealer. Likevel bør arealene være store nok til at de er fleksible og gir muligheter for å enkelt bygges om og endres i takt med samfunnets trender og behov.

Etableringen av et **Fysak-bygg i Loddefjord** er prioritert i byrådsplattformen, og planlagt samlokalisert med nytt ungdomshus Elvetun. Et konseptvalgnotat for prosjektet er under utarbeidelse og forventes ferdigstilt i begynnelsen av 2023. Det er i handlings- og økonomiplan for 2023–2026 avsatt midler til et skisseprosjekt for Fysak-bygg og nytt ungdomshus Elvetun. Realisering av prosjektet er høyt prioritert, og finansiering av bygget må søkes innarbeidet i fremtidige handlings- og økonomiplaner.

Det er videre satt i gang et arbeid med å innrede et **Fysak-tilbud i Åsanehallen** som et midlertidig Fysak-bygg. Bergen kommune har mottatt midler fra Bufdir som sikrer driften av Fysak-hallen i minimum to år. Fysak-hallen i Åsanehallen åpner 4. februar 2023. Et permanent Fysak-bygg i Åsane bydel forventes løst i sammenheng med bygging av nytt svømmeanlegg i bydelen (se omtale i kapittel 10 Åsane bydel).

I innbyggerforslaget om Fysakhall på Petedalsmyra (sak [193/21](#)) er det vedtatt at et tomtesøk for et **Fysak-bygg i Ytrebygda bydel** skal igangsettes, ettersom et Fysak-bygg på

Petedalsmyra ikke er realiserbar. Som følge av vedtaket er det blitt gjennomført et tomtesøk i Bergen sør, Fana og Ytrebygda bydeler. Det ble ikke identifisert passende kommunale tomter i Fana bydel, men flere tomter i Ytrebygda bydel kan være aktuelle til formålet; på Kokstad nær bybanedepotet (gnr. 111, bnr. 180), på Liland (gnr. 111 bnr. 6 og gnr. 111, bnr. 32) og ved Sandslihallen (gnr. 39, bnr. 692). Tomten på Liland ansees som best egnet til formålet. Tomten har en størrelse på 54 000 m² og er i kommunedelplanen avsatt til idrettsformål. Eiendommen vil gi mulighet til å samlokalisere flere idrettsanlegg i en idrettspark i nærhet til bybanen. En mer detaljert omtale av hvordan tomten kan utnyttes til idrettsformål er å finne i kapittel 10 Ytrebygda bydel.

Et **Fysak-bygg i Arna bydel** bør ha en sentral beliggenhet i tilknytning til kollektivtrafikk og annen infrastruktur. Byrådsavdeling barnehage, skole og idrett har spilt inn behov for areal til Fysak-bygg til pågående områdeplan for Indre Arna, og muligheter for egnet areal utredes som del av arbeidet med områdeplanen. Etableringen av et Fysak-bygg i Arna bydel bør ses i sammenheng med vedtak om tomtesøk for bygging av pumptrack (sykkelbane) i Arna bydel (se sak [234/22](#)). Slik kanmuligheten til å etablere Fysak-bygg og pumptrack sammen vurderes. Det anbefales å prioritere reguleringsarbeid knyttet til et Fysak-bygg i Indre Arna og at nødvendige midler til dette arbeidet må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Et **Fysak-bygg i Bergenhus** bydel bør søkes etablert i sammenheng med utviklingen av Dokken, og behov for areal på 2000 m² til et slikt anlegg er spilt inn til planarbeidet som gjennomføres av Byrådsavdeling for klima, miljø og byutvikling. Egnet areal til et Fysak-bygg skal sikres under reguleringen av areal til idrettsformål på Dokken.

Fysak-bygget på Melkeplassen ligger på grensen mellom Laksevåg og Fyllingsdalen bydeler, og det vurderes slik at Fysak Melkeplassen foreløpig tilfredsstillende behovet for **Fysak-bygg i Fyllingsdalen**. En ny vurdering om hvor det eventuelt kan være aktuelt å opprette et eget Fysak-bygg i Fyllingsdalen, bør foretas i arbeidet med neste idrettsplan.

Ettersom tomtesøk ikke har identifisert egnede tomter til et **Fysak-bygg i Fana** bydel, anbefales det at det i Bergen sør prioriteres utviklingen av et Fysak-bygg i Ytrebygda bydel.

Anlegg	Tiltak	Eierskap	Økonomiske konsekvenser
Fysak-bygg i Arna bydel	Avsetting av areal i områdeplan	Kommunal	Tiltaket prioriteres gjennomført i resterende planperiode. Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Fysak-bygg i Loddefjord, Laksevåg bydel	Skisseprosjekt	Kommunal	Avsatt midler til skisseprosjekt i handlings- og økonomiplan 2023–2026, tjenesteområde kultur. Midler til realisering av tiltaket må innarbeides i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Fysak-bygg i Ytrebygda bydel	Konseptvalgnotat	Kommunal	Tiltaket prioriteres gjennomført i resterende planperiode. Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
------------------------------	------------------	----------	--

4.2.2. BUA

BUA (Barn-Unge-Aktivitet) er en nasjonal ideell organisasjon som skal gjøre det enklere og billigere for barn og unge å prøve flere og mer varierte aktiviteter, uten å øke forbruket. BUA vil bidra til at flere barn og unge skal inkluderes i fritidsaktiviteter, bedre folkehelse og lavere forbruk. BUA er i dag fellesorganisasjonen for mer enn 200 utstysrordninger i hele landet, og har i denne rollen utviklet verktøy og tjenester som skal gjøre det enklere for kommuner og frivillige organisasjoner å drive utlån av sport- og friluftsutstyr i kommunene.

Bergen kommune har i gjeldende planperiode etablert tre BUA utlanssteder: BUA Åstveit, BUA Melkeplassen og BUA Vestkanten.

Det er ønskelig at det etableres flere BUA utlanssteder i Bergen, primært i bydeler med levekårsutfordringer, og gjerne i tilknytning til Fysak bygg og/eller i idrettsparker. En utvidelse av BUA-ordningen til inntil tre nye bydeler er også vedtatt i [Ungdomsplan](#). Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen. I løpet av 2023 vil kommunen etablere nytt BUA utlanssted i Fana/ Ytrebygda. Tiltaket finansieres med midler fra Bufdir og friske driftsmidler gitt gjennom budsjettavtalen for 2023.

Tiltak

Etablering av BUA skal vurderes ved etablering av nye Fysak-bygg.

Etablering av BUA vurderes i tilknytning andre idrettsanlegg der det er hensiktsmessig.

4.2.3. Nærmiljøanlegg

Et nærmiljøanlegg er et utendørs anlegg eller område for egenorganisert idrett eller annen fysisk aktivitet som ligger i tilknytning til bo-/og eller oppholdsområder (jf. *Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet – 2022*). Nærmiljøanlegg skal i utgangspunktet ikke ivareta den organiserte idrettens behov på fast basis, men kan unntaksvis benyttes til organisert fysisk aktivitet.

Nærmiljøanlegg utvikles og eies av mange forskjellige aktører blant annet kommuner, idrettslag, aksjeselskaper, samvirkeforetak eller stiftelser med idrettslig hovedformål, borettslag, bygdelag og velforeninger.

Nærmiljøanleggene kan tilrettelegges for blant annet flerbruk med for eksempel ballspill, hopp, løp, kast med mer, ballaktivitet, friluftsliv eller vinteraktivitet. Det kan også være anlegg for parkour, skateboard, pumtrack, trimparker, klatrevegger, frisbeegolfbaner med mer

Det kan søkes om tilskudd til nærmiljøanlegg (spillemidler) i henhold til *Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet*, fastsatt av Kultur- og likestillingsdepartement. Nærmiljøanlegg med en kostnadsramme over kr. 600 000 skal være del av en vedtatt kommunal plan som omfatter idrett og fysisk aktivitet for å kunne motta støtte gjennom spillemiddelordningen.

Tilsvarende de mange mulighetene for eierskap og utforming av nærmiljøanleggene, finner vi et mangfold av ulike nærmiljøanlegg i Bergen.

Bergen kommune ønsker å etablere nærmiljøanlegg som åpne utendørs anlegg, fortrinnsvis i tilknytning til barnehager, skoler og idrettsanlegg og -parker eller i sammenheng med utformingen av nye byrom som for eksempel nye bystrand ved Store Lungegårdsvann. [Skolebruksplan 2021–2030](#) og [Barnehagebruksplan 2021–2035](#) legger her viktige føringer for at uteområdene til barnehage- og skolebygg skal fungere som møteplass for nærmiljøet på ettermiddags- og kveldstid og i helgene. [Skyfritt. Plan for inkluderende oppvekstmiljø for barn og unge i Bergen](#) presiserer i denne sammenhengen at uteområder skal utformes med tanke på å forebygge mobbing.

Bergen kommune oppfordrer organisasjoner som er berettiget til å søke spillemidler, om å søke om spillemidler for å etablere nærmiljøanlegg i tilknytning også til andre prosjekter enn de som er omtalt i avsnittet over.

Innspill om hvilke nærmiljøanlegg som ønskes realisert i resterende planperiode er å finne i vedlegg 3 til denne planen.

4.2.4. Skateanlegg

Flere innspill til *Idrettsplan 2017–2027*, samt innbyggerforslaget *Ja til utendørs skatepark* (sak [259-16](#)), viser at det er stor interesse for flere skateparker i Bergen.

I forbindelse med behandlingen av innbyggerforslaget *Ja til utendørs skatepark* i oktober 2016 har bystyret bedt om at utviklingen av skateparker blir sett i sammenheng med utvikling av nærmiljøanlegg, parker og byrom. Skateanleggene i Lynghaugparken og i parken ved Krohnengen skole er et resultat av et styrket fokus på etablering av skateparker i Bergen.

Bergen bystyre har også i tråd med høringsinnspillet fra Bergen Skateboardklubb til *Idrettsplanen 2017–2027* fattet vedtak om utvikling av Møhlenpris skatepark. Det vurderes slik at det eksisterende skateanlegget på Møhlenpris ikke tilfredsstiller arealbehovet på 800-1500 m² som Bergen Skateboardklubb ønsker i innspillet sitt. Det vil i dialog med ansvarlige etater i Bergen kommune arbeides for at det eksisterende skateanlegget skal opprettholdes og oppgraderes innenfor anleggets og tomtens muligheter, slik anlegget fungerer godt for barn og unge i nærområdet.

Det finnes i dag to innendørs skateanlegg i Bergen; ett skateanlegg i Fysak Slettebaken og et mindre skateanlegg i Fysak Melkeplassen.

Skateparker vurderes som et viktig bidrag til egenorganisert aktivitet i urbane miljø, og er et attraktivt aktivitetstilbud for ungdommer. Samtidig er det viktig å påpeke at større skateparker krever et forholdsvis stort areal som kan være utfordrende å finne sentralt i Bergens kompakte bysentrum. Det foreslås at utviklingen av en større skatepark sentralt i Bergen sees i sammenheng med utviklingen av ny bystrand ved Store Lungegårdsvann, og utvikling av idretts- og nærmiljøanlegg på Dokken.

Det er også ønskelig at det etableres flere og større skateanlegg i alle bydeler, gjerne i sammenheng med områdesatsingen der dette finnes, samt å undersøke behov for rehabilitering og forbedring av eksisterende skateanlegg. Midler for disse tiltakene må innarbeides ved fremtidig rullering av handlings- og økonomiplanen.

Utover dette kan mindre skateanlegg med fordel etableres som nærmiljøanlegg, uten at disse løser behovet for større anlegg til skating.

Anlegg	Tiltak	Eierskap	Økonomiske konsekvenser
Større utendørs skatepark i sentrum	Realisering	Kommunal	Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.

4.2.5. Anlegg for friluftsliv

Å drive friluftsliv er å oppholde seg eller drive med fysisk aktivitet i naturen, det være i skog og mark, på fjellet eller ved kysten, i parker, på turveier og andre grønne områder i byer og tettsteder. Selv om en ikke er avhengig av egne anlegg for å kunne drive med slik aktivitet, ser en at anlegg for friluftsliv har mange positive effekter som for eksempel bedre tilgjengelighet til naturen for folk med ulikt funksjonsnivå. Tilretteleggelse for friluftsliv gjennom avsetting av dedikerte områder og løyper/stier gir mer skånsom bruk av naturen og reduserer uhensiktsmessig slitasje på naturen i populære områder.

Med sine syv fjell og en lang sjølinje er det naturlig at friluftsliv har en viktig plass i Bergen, og det finnes mange turstier, skiløyper, badeplasser, rasteplasser med mer i byen.

Det er ulike etater i Bergen kommune som har ansvar for etablering, drift og vedlikehold av anlegg for friluftsliv. Bymiljøetaten v/ Byrådsavdeling for klima, miljø og byutvikling har inngått samarbeid med Bergens skog- og trøplantningsselskap om forvaltning av kommunale arealer i byfjellene. Bergen kommune er deltakerkommune i Bergen og omland Friluftsråd, som blant annet tilrettelegger friluftsområder og forvalter disse med mål om å gjøre friluftsliv tilgjengelig for alle. Bergen og Hordaland turlag jobber i stor grad med å tilrettelegge for friluftaktiviteter, blant annet gjennom skilting og merking, og utvikling og rehabilitering av turstier og turlagshytter.

Anlegg for friluftsliv omtales i *Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdelen* blant annet fordi anlegg for friluftsliv har en viktig betydning for egenorganisert, fysisk aktivitet og folkehelsen.

Friluftslivsanlegg kategoriseres i kulturdepartementets *Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet – 2022* som nærmiljøanlegg, og det kan søkes spillemiddelstøtte til ulike friluftslivsanlegg under samme forutsetninger som er beskrevet i avsnitt 4.2.3 Nærmiljøanlegg i denne planen.

Friluftsliv på land

Byfjellene i Bergen byr på et mangfold av opplevelser for natur- og friluftsliv som er tilgjengelig for allmennheten året rundt og med kort avstand til byen. Byfjellene er tilrettelagt med turveier og turstier av ulik karakter og i ulikt terreng og landskap slik at det finnes tilbud for ulike aldre, ferdighets- og funksjonsnivåer.

De senere år har det blitt etablert flere overnattingshytter i regi av Byrådsavdeling for klima, miljø og byutvikling ved Bymiljøetaten som barnefamilier gratis kan bestille til overnatting. Hyttene er enkelt innredet med varmekilde og soveplasser, men brukerne må medbringe noe å sove i og sitte på og egen ved til oppvarming. Hyttene er plassert på Fløyen («Tubakuba») og ved Storavatnet i Krohnegården friluftsområde i Fyllingsdalen («Egget»). Tilbudet er veldig populært og er fullbooket til enhver tid.

Flere kommuner i Vestland fylke har gode erfaringer med dagsturhytter på sentrale utfartsårer. Bergen kommune har i 2022 fått tildelt en dagsturhytte, men plassering av denne

er så langt ikke avklart. Det er også etablert en rekke dagsturhytter i regi av idrettslag i byfjellene.

Det anses som svært viktig at innbyggere i Bergen kommune har god tilgang til natur- og friluftsområdene rundt Bergen, og at det tilrettelegges godt for ulike typer aktivitet både hva som gjelder alder, ferdighets- og funksjonsnivå. Det vurderes i denne sammenhengen som spesielt viktig at arbeidet med å forbedre universell utforming til flere anlegg styrkes.

Friluftsliv på vann

Et kjennetegn ved Bergen er nærhet til sjø, noe som gir gode muligheter for vannbasert friluftsliv som padling, seiling og fiske. I Bergen finner vi tilrettelegging i form av friluftsområder ved sjøen, badeplasser og brygger og småbåthavn. Enkelte av disse er universelt utformet for å gi adkomst til brukere med ulike behov.

Det er i flere område- og reguleringsplaner pekt på muligheten for å tilrettelegge for tilgang til sjø. Det er viktig at det legges spesiell vekt på universell utforming av nye anlegg til friluftsliv for å sikre bruksmuligheter for hele befolkningen. Det anbefales også at det bygges egne brygger med universell adkomst som kan brukes for å komme inn og ut av kajakk og kano.

Det bør også tilrettelegges for lagringsmuligheter for kano og kajaker på utvalgte steder ved bryggeanlegg, hvor kjørevei til anlegget og parkering av biler lar seg løse på en god måte.

Innspill fra Bergen og Omland friluftsråd

Bergen og Omland Friluftsråd (BOF) er et interkommunalt samarbeidsorgan som har til oppgave å sikre, tilrettelegge, informere og stå for den daglige driften av bade- og friluftsområder i Bergensregionen. Bergen og Omland Friluftsråd (BOF) forvalter pr. i dag 52 friluftsområder i Bergen kommune.

BOF har spilt inn en flere anlegg som de ønsker å realisere i resterende planperiode, og som kan være aktuelle for søknad om spillemidler. Blant disse er ski- og lysløyper, nærmiljøanlegg, universell utforming av friluftsområder, sanitæranlegg med mer. En fullstendig oversikt over planlagte prosjekter i regi av BOF er å finne i vedlegg 3 til denne planen. Bergen kommune vurderer BOF sitt engasjement for å tilrettelegge for friluftsliv som positivt ut fra et folkehelse- og idrettsperspektiv, og forutsetter at utviklingen av disse anleggene skjer i ikke-kommunal regi.

Innspill fra Bergen og Hordaland turlag

Bergen og Hordaland Turlag (BHT) har i arbeidet med rullering av *Idrettsplan 2017–2027* orientert om at de jobber med å tilrettelegge Friluftslivets hus i Marken for mer aktivitet universell tilkomst, bedre muligheter for oppbevaring og vedlikehold av utstyr til friluftsliv og bedre møtefasiliteter til frivilligheten. De ønsker også å bygge et kajakkhus til lagring av kajaker og annet utstyr i på Bergen og omland friluftsråd sitt område i Bjørndalspollen (Loddefjord).

I sitt innspill til [Strategi for sjøfronten i Bergen sentrale deler](#) oppfordrer BHT til at Bergen kommune vurderer etableringen av et sjønært aktivitetshus for å støtte opp under friluftaktivitet i strandsonen. Innspillet er tatt inn som et virkemiddel i strategien for å sikre tilgjengelighet til sjø. Etableringen av aktivitetshus som kan skape aktivitet på og ved sjøen ansees som positivt også fra et idrettsfaglig perspektiv. Oppgaven ansees til å inngå i oppgaveporteføljen til Byrådsavdeling for klima, miljø og byutvikling ved Bymiljøetaten, og det foreslås å løse den i dialog mellom byrådsavdelingene.

5. Arna bydel

	12 870		11		2205		17,1 %
Befolkning i bydelen, eldre enn 6 år		Antall idrettslag		Antall medlemmer		Andel aktive i forhold til befolkningen	

Idrettsanlegg Arna bydel

Fotballanlegg: 9

Friidrettsanlegg: 3

Svømme- og stupeanlegg: 2

Idrettshaller og aktivitetshaller: 2

Gymsaler: 12

Skianlegg og lysløyper: 3

Fysak-bygg: ingen

5.1. Innledning

Arna bydel har stor aktivitet innenfor fotball, håndball og friidrett. I tillegg finnes det blant annet aktive svømme-, turn-, skytter-, kampsport- og hestesportmiljøer.

Arna bydel har gode naturområder for tur og friluftsliv. Bydelen omfatter Gullfjellet skianlegg og ellers mange ulike turløyper fordelt over hele bydelen. I tillegg er Arnanipa populær for stisykling.

Fram til og med 2022 var Ytre Arna et område i bydelen som var definert spesielt for områdesatsing i Bergen kommune. Gjennom områdesatsingen har det i samarbeid med foretaket Arna Aktiv blitt etablert en gapahuk ved Arna stadion som nærmiljøanlegg, og det ble opprettet et idrettstilbud i SFO på Ytre Arna skule i samarbeid med Bjørnar Håndball.

I 2022 utgjorde barn og unge mellom 6 og 19 år 17,5 % av befolkningen i Arna bydel.

5.2. Hva har skjedd hittil i planperioden (2017–2022)?

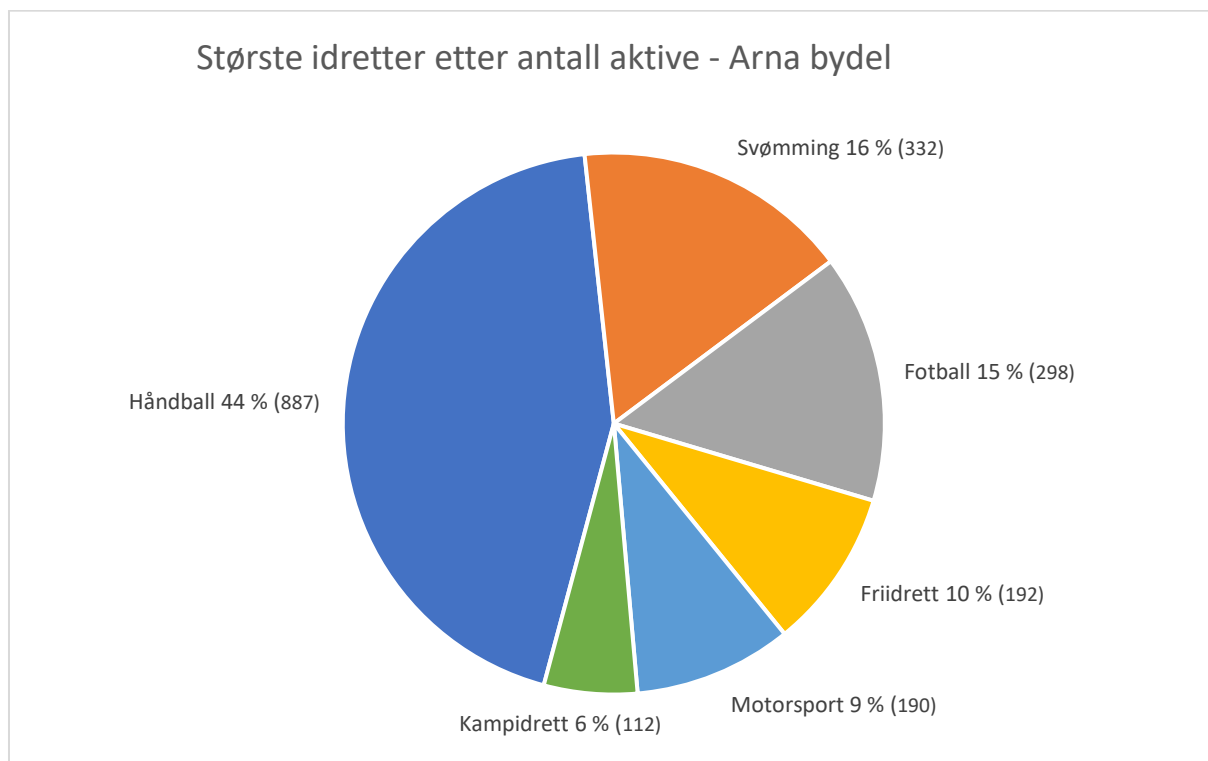
I første del av planperioden for [Idrettsplan 2017–2027](#) er det gjennomført følgende anleggsutvikling i Arna bydel:

- **Epona rideklubb** har realisert **ridesti, ridehall og ridebane i 2022 på Unneland** som klubbeid anlegg.
- **Arna idrettspark på Seimsmyrane** ble oppgradert fra **gress til kunstgress** med vanningsanlegg i 2019.
- Et **kastfelt for friidretten ved Arna idrettspark** ble etablert i 2022.

5.3. Statusanalyse for anleggsdekning i bydelen

I Arna bydel er det fire idrettslag med til sammen 2205 aktive fra 6 år og oppover. Dette gir en aktivitetsandel på 17,1 %. Aktivitetsandelen i Arna bydel ligger tydelig under aktivitetsandelen for Bergen samlet, og er lavest blant alle bydelene. Aktivitetsandelen for barn i alderen seks til 12 år er på 66,2 %, mens den er på 39,2 % for ungdommer i alderen 13 til 19 år. Disse tallene er under tilsvarende tall for Bergen kommune, og plasserer Arna bydel sist blant alle bydeler i Bergen.

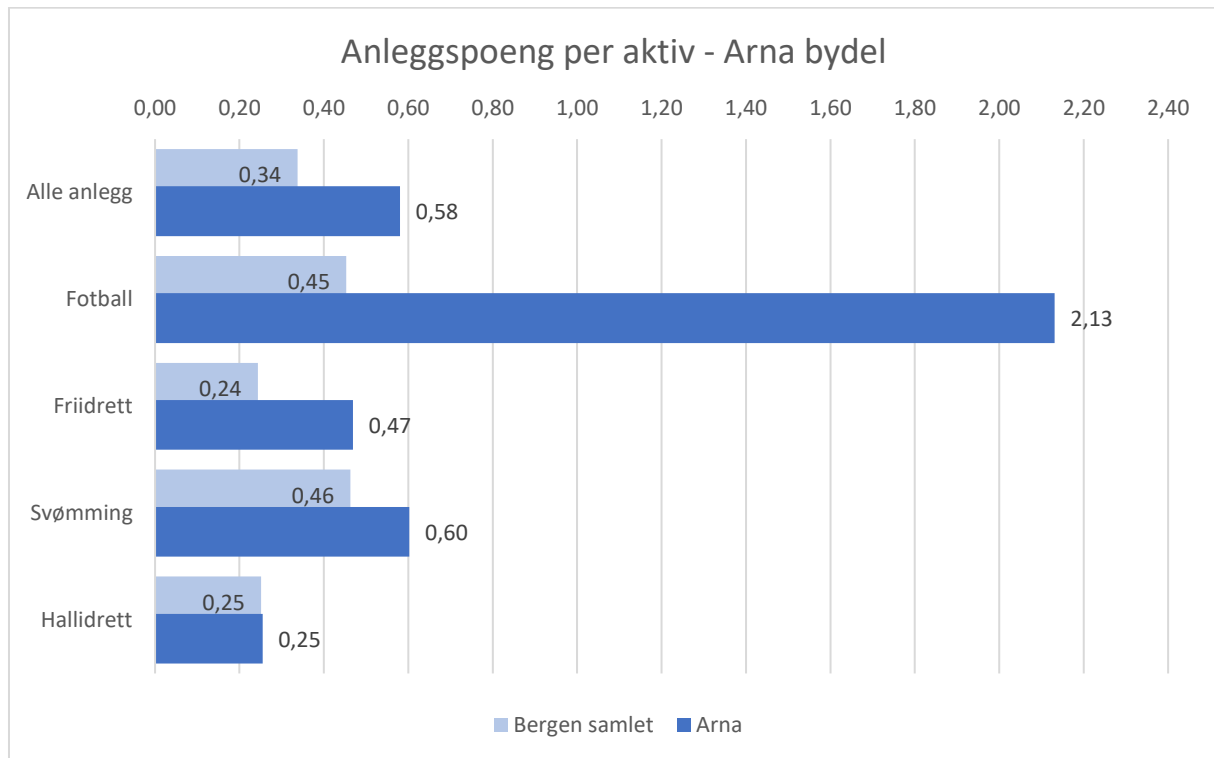
Aktiviteten i idrettslagene fordeler seg mellom de ulike idrettstypene som vist i figur 15.

Figur 15 - Største idretter etter antall aktive - Arna bydel

Figur 16 viser anleggspoeng fordelt på antall aktive i Arna bydel sammenlignet med Bergen og de andre bydelene.

Anleggspoeng per aktiv kan gi oss informasjon om hvor mange aktive idrettsutøvere som deler på et idrettsanlegg. Jo flere anleggspoeng det er per aktiv, jo bedre antas tilgangen til idrettsanleggene å være.

Figur 16 - Anleggspoeng per aktiv - Arna bydel

I Arna bydel er det gjennomsnittlig 0,58 anleggspoeng per aktiv for anlegg for fotball, friidrett, svømming og hallidrett samlet. Tilsvarende tall for Bergen kommune er 0,34 anleggspoeng per aktiv. Arna bydel har med dette også flest anleggspoeng når disse fordeles på de aktive i bydelen.

Det er svært god dekning for fotballanlegg i Arna bydel i forhold til de andre bydelene i Bergen. Dette kan forklares med at fotballanleggene i Arna bydel holder en høy kvalitet både hva som gjelder størrelse og underlag som fører til mange anleggspoeng innen fotball.

For friidretts- og svømmeanlegg ligger Arna bydel over tilsvarende tall for Bergen samlet.

Anleggsdekningen for hallidretten er noe svakere enn for de andre anleggskategoriene med tall som er like eller litt under tilsvarende tall for Bergen samlet. I denne kategorien rangeres Arna i midten blant alle bydeler i Bergen kommune.

5.4. Planlagt byutvikling i bydelen på lengre sikt

Kommuneplanens arealdel 2018 (KPA) har definert Indre Arna, Øyrane Torg og området rundt som sentrumskerne og byfortettingssone. Planforslag for områdeplan for Indre Arna og områdeplan for Storanaset er under utarbeidelse, men det er for tidlig å anslå hvor mange boliger områdeplanene vil føre til.

Det er forventet rundt 200 nye boliger sør i bydelen i forbindelse med pågående byggesaker i og pågående reguleringsarbeid frem til 2026. I tillegg kan antas til å kunne gi rundt 600 flere boliger grunnet byggesaker sentralt i Arna, samt pågående reguleringsaker.

5.5. Vurdering av anleggsutvikling i resterende planperiode (2023–2027) i Arna bydel

I dette avsnittet vil det presenteres anleggsprosjekter for idretten som er i prosess eller som har blitt spilt inn av ulike aktører under arbeidet med denne planen.

I prosessen for rullering av idrettsplanens anleggsdel er det tatt hensyn til medvirkning fra ulike interessenter. En mer detaljerte beskrivelse av prosessen og hvilke innspill som har blitt mottatt er å finne i avsnitt 1.3.

5.5.1. Anleggsutvikling i resterende planperiode – tiltak hvor midler er avsatt i handlings- og økonomiplan 2023–2026 og tiltak med høy prioritet

Et behov for å rehabilitere og videreutvikle **Bjørnarhallen** er fremhevet i *Idrettsplan 2017–2027*. Bjørnarhallen er i meget dårlig teknisk stand, og det vurderes som mest hensiktsmessig å rive eksisterende hall og erstatte den med en ny dobbel idrettshall på samme tomt. Arbeidet med reguleringsplanen pågår, og fremdriften i prosjektet vil være avhengig av reguleringsarbeidets fremdrift. I anleggsperioden bør idrettslagene bli tilbudt treningstid i andre idrettshaller. Det er avsatt midler til konseptutvikling i handlings- og økonomiplan for 2023–2026 og avsatt midler til realisering i sekkepost Idrett - *Rehabilitering og nybygg*.

I tråd med vedtak i bystyresak om fremtidig bassengstruktur (sak [19/21](#)) vil **svømmebasseng ved Garnes ungdomsskole** totalrehabiliteres i forbindelse med bygging av ny ungdomsskole på Garnes. Rehabiliteringen gjelder svømmehallen og garderobeanlegg tilknyttet denne, og tekniske anlegg og fasader til idrettsbygget, samt universell utformet tilgang til anlegget. Brukerne av nåværende basseng har fått tilbud om erstatningsarealer i anleggsperioden. Midler til prosjektet er avsatt i handlings- og økonomiplan for 2023–2026, under tjenesteområde skole. Arbeidet med ny ungdomsskole på Garnes er satt i gang.

Det **nedre garderobeanlegget for Arna stadion** på Gaupås er i svært dårlig stand, og er derfor foreslått rehabilitert i handlings- og økonomiplan 2023–2026 under sekkeposten *Mindre bygginvesteringer*. Det foreslås å gjennomføre nødvendig vedlikehold av garderobebygget for å ivareta byggets funksjonalitet inntil en eventuell videreutvikling av Arna stadion er avklart (se avsnitt 4.1.12 om arealkrevende anlegg til mindre idretter).

I behandlingen av Arna Fjellsykkelforening sitt **innbyggerforslag om etablering av pumprack** gjennom utvikling av en kupert asfaltert bane bygget for sykkel, skateboard, sparkesykkel m.fl., sentralt i Arna bydel, har Bergen bystyre vedtatt at det skal gjennomføres et tomtesøk for anlegget, men at etableringen av en pumprack også kan vurderes i forbindelse med utviklingen av et Fysak-bygg i Arna bydel (se avsnitt 2.3.1 Fysak-bygg). Tomtesøket til en ny pumprack sentralt i Arna prioriteres. Tomtesøket skal i utgangspunktet løses av byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett i samarbeid med kommunale etater. Dersom det viser seg å være nødvendig med et utvidet tomtesøk, må midler til dette innarbeides ved fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplaner.

I bystyresak om fremtidig bassengstruktur (bystyresak 19/21) ble det vedtatt at **svømmebasseng ved Ytre Arna skule** skulle totalrehabiliteres sammen med resten av skolen. Det er avsatt midler til konseptutvikling i handlings- og økonomiplan 2023–2026, under tjenesteområde skole. Midler til realisering er avsatt under tjenesteområde skole, i sekkepost *Skole – Rehabilitering og nybygg*. Tid for gjennomføring av prosjektet er avhengig av at erstatningsarealer for skolen er frigitt når Garnes ungdomsskule er ferdig rehabilitert. Idretten vil bli tilbudt erstatningsarealer i eksisterende anlegg i anleggsperioden.

5.5.2. Behov for anleggsutvikling – tiltak med middels høy prioritet

I sammenheng med arbeidet på **områdeplan for Storanaset** som i tråd med KPA2018 skal transformeres til boligområde med sosial infrastruktur inkludert idrett, er det nødvendig å arbeide for at det settes av egnede areal til idrett. Arealbehovet for idrettshall og fotballanlegg må vurderes i sammenheng med boligutvikling og eventuell etablering av

barnehager og skoler i området, samtidig som det bør tas hensyn til områdets beliggenhet ved sjøen som åpner for tilrettelegging for vannsport og rekreasjon.

5.5.3. Annen anleggsutvikling – ikke prioritert i resterende planperiode

I forbindelse med rullering av idrettsplanens anleggsdel har det gjennom Idrettsrådet i Bergen kommet følgende innspill fra Allianseidrettslaget Arna-Bjørnar. Idrettslaget foreslår bygging av en **ny idrettshall på Arna stadion** til bruk av innendørsidretter som turn med mer I lys av de prioriterte tiltak i bydelen, vurderes det slik at det ikke er tydelig behov for flere idrettshaller i bydelen. Det er naturlig at tiltaket sees i sammenheng med videreutvikling av idrettsarealene ved Arna stadion og at det vurderes på nytt i den foreslåtte mulighetsstudien for området.

Idrettslaget ønsker også **klubblokaler med garderober ved Garnes idrettsanlegg**, et kombinert **drifts- og treningsbygg ved Arna idrettspark**, og **lagerplass for treningsutstyr** på samtlige anlegg som klubben bruker (Arna stadion, Ådnamarka skole ballplass, Arna idrettspark og Garnes idrettsplass). Prosjektene foreslås realisert i ikke-kommunal regi.

Idrettslaget fremhever også et behov for utskiftning av kunstgresset på **ballbanen ved Garnes idrettsanlegg**. Den omtalte ballbanen har over tid blitt brukt som fotballbane, men har opprinnelig vært en tennisbane. Tomten eies av Bergen kommune, og banen har i 2005 blitt oppgradert til kunstgress ved hjelp av spillemidler som kommunen har stått som søker for. Det anbefales å utrede behov og muligheter for denne banen i dialog med idrett og nærmiljøer, og det ønskes høringsinnspill om dette.

5.6. Oppsummering og tiltak i Arna bydel

Arna bydel har en lav andel aktive i idretten sammenlignet med andre bydeler i Bergen. Samtidig viser statusanalysen for anleggsdekningen en forholdsvis god anleggsdekning målt i anleggs-poeng per aktiv.

For å sikre funksjonaliteten og øke kapasiteten til idrettsanleggene i Arna bydel, pågår det en prosess med regulering for å utvikle ny dobbelhall som erstatning for dagens Bjørnarhallen. Arbeidet med å rehabilitere svømmebassenget til Garnes ungdomsskole har oppstart første kvartal i 2023, og gjennomføres i sammenheng med nybygg for Garnes ungdomsskole.

Det vil også prioriteres tomtesøk for en pumptrack (sykkelbane) i Arna bydel.

Utover tiltak som er beskrevet i dette kapitlet, vil det i resterende planperiode også prioriteres et arbeid for å identifisere og regulere areal til et Fysak-bygg i Arna bydel (jf. kapittel 4.2.1). Dette tiltak vil kunne ses i sammenheng med etableringen av en pumptrack.

Tiltakene er også satt som høyt prioriterte prosjekter av referansegruppen til *Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdelen*.

Nedenfor følger en oppsummering av tiltak for idrettsanlegg i bydelen. Tabellen viser også om det i handlings- og økonomiplan 2023–2026 er avsatt midler eller om det må avsettes midler i kommende rullinger av handlings- og økonomiplaner. Tiltak som prioriteres høyest ved rullering av handlings- og økonomiplaner er merket i tabellen.

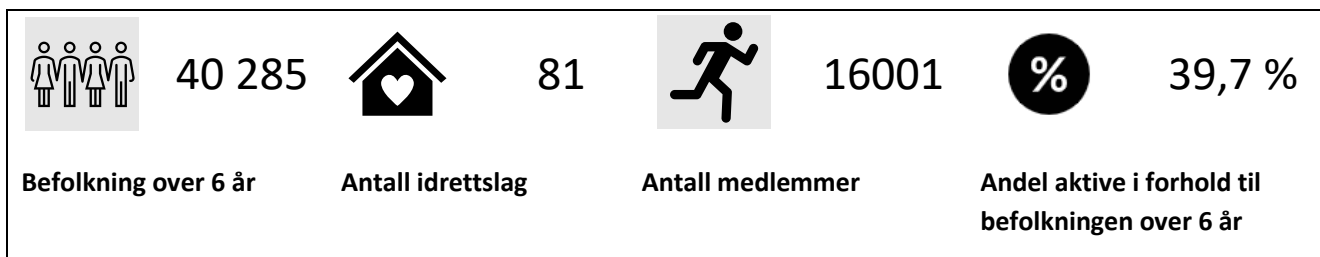
Anlegg	Tiltak	Eierskap	Økonomiske konsekvenser
Bjørnarhallen - ny dobbelthall	Konsept-utvikling og realisering	Kommunal	Avsatt midler til konseptutvikling i handlings- og økonomiplan 2023-2026. Avsatt midler til realisering i sekkepost Idrett -

			Rehabilitering og nybygg.
Garnes ungdomsskule - svømmebasseng og idrettsbygg	Rehabilitering	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan for 2023–2026. Tjenesteområde skole.
Arna stadion – garderobebygg	Rehabilitering	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan for 2023–2026. Mindre bygginvesteringer – sekkepost.
Pumptrack (sykkelbane) sentralt i Arna	Tomtesøk	Kommunal	Tiltaket prioriteres gjennomført i resterende planperiode. Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Ytre Arna skule - svømmebasseng	Rehabilitering	Kommunal	Avsatt midler til konseptutvikling i handlings- og økonomiplan 2023-2026, tjenesteområde skole. Avsatt midler til realisering i sekkepost Skole – Rehabilitering og nybygg.
Idrettsareal på Storanaset	Avsetting av areal i områdeplan	Kommunal	Realisering av idrettsanlegg på Storanaset er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Tabell 4 - Oppsummering av tiltak og økonomiske konsekvenser - Arna bydel

6. Bergenhus bydel

Idrettsanlegg i Bergenhus bydel

Fotballanlegg: 8
Friidrettsanlegg: 1
Svømme- og stupeanlegg: 6
Idrettshaller og aktivitetshaller: 7
Gymsaler: 14
Kampsportanlegg: 5
Skianlegg og lysløyper: 2
Fysak-bygg: ingen

arealkrevende anlegg.

I 2022 utgjør barn og unge mellom 6 og 19 år 9 % av befolkningen i Bergenhus bydel.

6.2. Hva har skjedd første planperiode (2017–2022)?

I første del av planperioden for [Idrettsplan 2017–2027](#) er det gjennomført følgende anleggsutvikling i Bergenhus bydel:

- **Stemmemyren idrettsanlegg**, arrangementsbygg toppfotball kvinner ferdig i 2017.
- **Stemmemyren** oppgradert fra grus til kunstgress i 2017, samt rehabilitert hovedbane kunstgress. Vannanlegg hovedbane installert. Bygget ståtribune i tilknytning til hovedtribune.
- **Skansemyren idrettsplass** nærmiljøanlegg ferdigstilt 2017.
- **Skansemyren friidrettsanlegg**, ombygging fra grus- til tartandekke ferdigstilt 2019.
- **Haukeland skole kunstgress ballbane** oppgradert kunstgress i 2019 uten gummigranulat som en pilot.
- **Varmestue ved Skomakerdiket** (ikke-kommunal), ferdigstilt 2019.
- **Rehabilitering av Nordnes ballbane** ble gjennomført i 2020.

- Reguleringsplan **Mulen flerbrukshall** ble ferdigstilt 2021, og bygging av ny hall er igangsatt juni 2022.
- **Nordnes sjøbad** ble oppgradert i 2020, og åpningstidene på Nordnes sjøbad ble i 2021 utvidet med tre dager i vinterperioden.
- **Sandviken sjøbad** ble oppgradert i 2021.
- **Skiløyper Fløyen**, løypetrase utbedret i flere delprosjekt. Lysanlegg skiftet til led-lys. Borehull for drikkevann ved Åsebu er gjennomført i 2022.
- **Stemmemyren dumpen kunstgressbane** ble rehabilitert i 2021. Arbeid med tiltak for å hindre granulatsvinn gjennomføres i 2022.
- Større innvendig vedlikehold på **Møhlenpris idrettsplass, garderobehus** i 2021/22.
- **ADO arena**, større teknisk oppgradering av anlegget og vedlikehold av bygget gjennomført sommeren 2022.

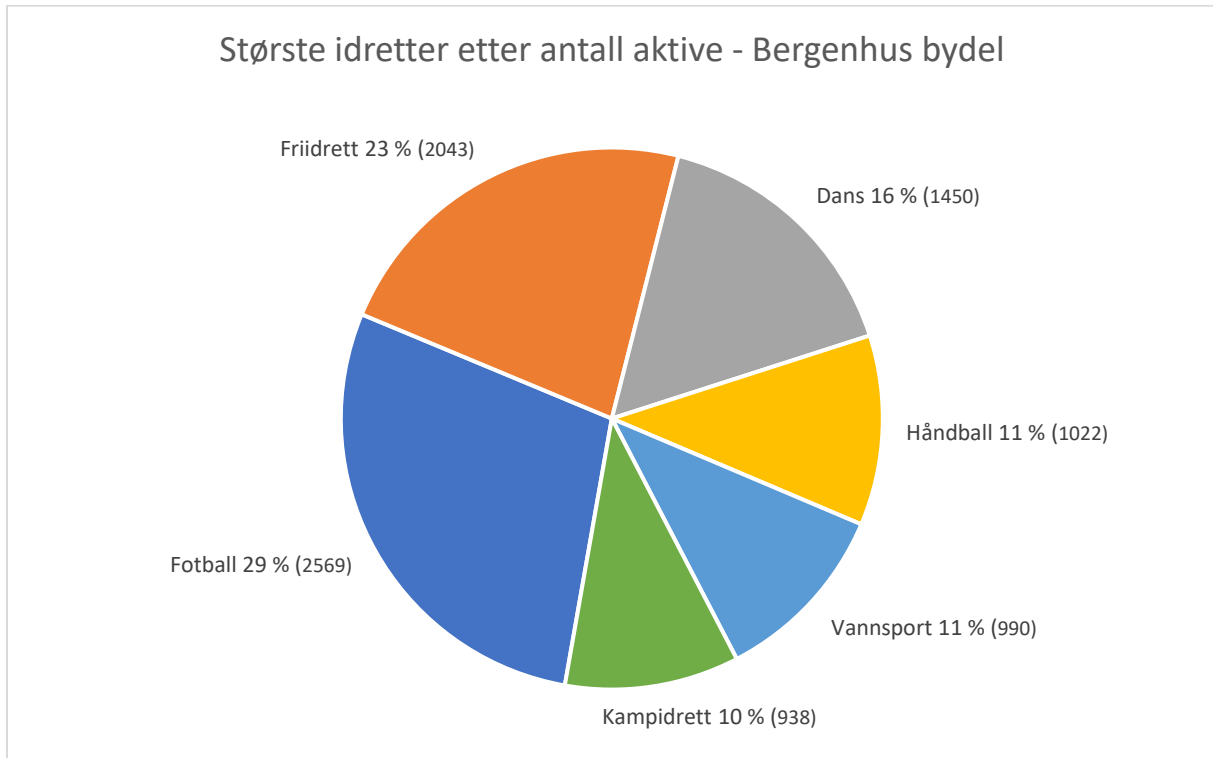
6.3. Statusanalyse for anleggsdekning i bydelen

I Bergenhus bydel er det 40 idrettslag med til sammen 16001 aktive. Dette gir en aktivitetsandel på 39,7 % i Bergenhus bydel. Aktivitetsandelen ligger over tilsvarende tall for Bergen samlet, og er høyest i Bergenhus bydel blant alle bydelene i Bergen kommune. Aktivitetsandelen for barn i alderen 6 til 12 år er på 115 %, og på 112 % for ungdommer i alderen 13 til 19 år.⁶ Aktivitetsandelen i begge aldersgruppene er høyere enn for Bergen samlet, samtidig som Bergenhus bydel har den høyeste andelen aktive i aldersgruppen ungdom i hele Bergen kommune.

Aktiviteten i idrettslagene fordeler seg mellom de ulike idrettstypene som vist i figur 17.

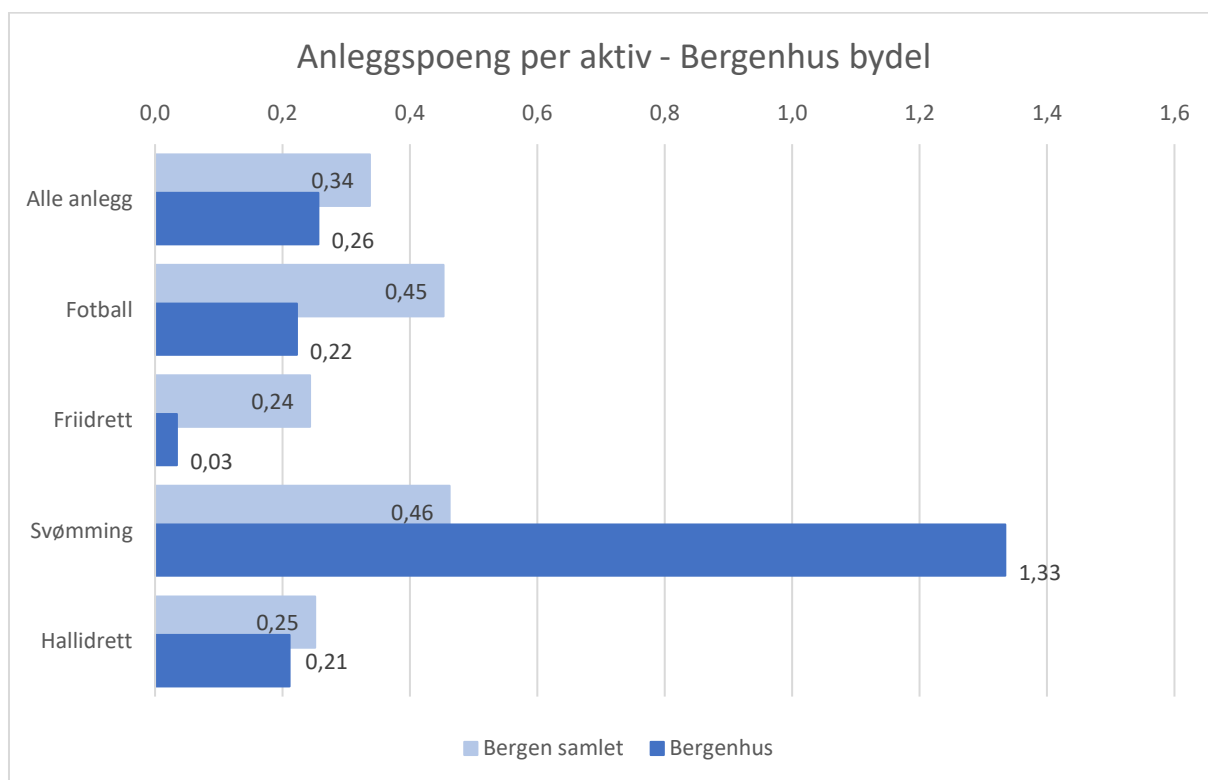
⁶ Idrettsregistreringen inneholder ikke individdata, og én personer som er aktiv i flere idretter, kan være registrert flere ganger. Dette kan føre til aktivitetsandeler over 100 %.

Figur 17 - Største idretter etter antall aktive - Bergenhus bydel

Figur 18 viser anleggspoeng fordelt på antall aktive i Bergenhus bydel sammenlignet med Bergen og de andre bydelene.

Anleggspoeng per aktiv kan gi oss informasjon om hvor mange aktive idrettsutøvere som deler på et idrettsanlegg. Jo flere anleggspoeng det er per aktiv, jo bedre antas tilgangen til idrettsanleggene å være.

Figur 18 - Anleggspoeng per aktiv - Bergenhus bydel

I Bergenhus bydel er det gjennomsnittlig 0,26 anleggspoeng per aktiv for anlegg for fotball, friidrett, svømming og hallidrett samlet. Tilsvarende tall for Bergen kommune er 0,34 anleggspoeng per aktiv. I forhold til antall aktive har Bergenhus færrest anleggspoeng blant bydelene i Bergen kommune.

Bergenhus har et høyt antall anleggspoeng for svømming både per 1000 innbyggere og per aktiv sammenlignet med de andre bydelene. Dette kan forklares med at Norges hovedanlegg i svømming og stup, ADO arena, er lokalisert i Bergenhus bydel. Dette anlegget utgjør et betydelig høyere antall anleggspoeng enn andre anlegg fordi både hovedbassenget, opplæringsbassenget og stupeanlegget teller inn i totalsummen av anleggspoeng. Anlegget brukes av mange aktive mosjonister og svømmeklubber fra andre bydeler enn Bergenhus, som avlastningsbasseng for bydeler med manglende bassengkapasitet og som erstatningsareal når bydelsbasseng rehabiliteres. Tallet for anleggspoeng per aktiv bruker kan derfor ikke sammenlignes med tall for andre bydeler, andre norske storbyer eller Norge generelt.

Samtidig har Bergenhus generelt lave poengsummer, spesielt for arealkrevende idrettsanlegg for fotball og friidrett. En forklaring på dette finner vi i en kombinasjon av bydelens geografiske karakter og demografiske sammensetning. Ettersom Bergenhus bydel omfatter de mest sentrale delene av byen, og er preget av høy befolkningstetthet og kompakt bebyggelse, har det lenge vært utfordrende å finne areal til plasskrevende idrettsanlegg. Samtidig er Bergenhus bydel preget av en spesiell høy andel innbyggere i aldersgruppen 20-44 år, blant disse mange studenter, som erfaringsmessig er en mer aktiv aldersgruppe i idretten enn eldre personer. Både manglende areal og en over gjennomsnittet aktiv befolkning fører til at anleggspoeng per aktiv er betydelig lavere.

6.4. Planlagt byutvikling i bydelen på lengre sikt

I Bergenhus bydel er det vedtatt en områderegeringsplan for Kristiansholm, Sandvikstorget og Rosegrenden. Planen forventes vedtatt i 2023, og vil føre til anslagsvis 350-400 nye boliger.

Det pågår også offentlig planarbeid for transformasjonsområdet Dokken. Bystyret har vedtatt «*Dokken 2050 - overordnet strategi*» som skal legges til grunn for transformasjonsarbeidet når godshavnen flyttes og i overkant av 200 dekar frigjøres til byutviklingsformål. Det er formulert store ambisjoner for å utvikle Dokken til en innholdsrik og inspirerende bydel med variasjon og mangfold innen bolig, næring, service og rekreasjon. I høringsutkastet er det anslått mellom 1500 og 2000 nye boliger.

Det er også planlagt etablering av 265 nye boliger i sammenheng med utvikling av området på Marineholmen til hovedsakelig forskning, næring og innovasjon med boliger, kultur og service som supplement.

Det er en rekke byggesaker og reguleringsplaner pågående i Bergenhus bydel som bl.a. vil føre til fortetting av områder på Nyhavn, Nøstet og Møllendal. Reguleringsarbeidet for disse er pågående, og det er stilt plankrav om å avsette areal for å etablere samfunnsstrukturer, bl.a. barnehager, kultur og fritidstilbud.

Det anslås at det kan komme rundt 2500 nye boliger i Bergenhus bydel gjennom planperioden. Størsteparten av boligene forventes å bli oppført i andre halvdel av planperioden fra cirka 2030 i sammenheng med utbygging av Dokken og viderutvikling av området Nyhavn.

6.5. Vurdering av anleggsutvikling resterende planperiode (2023–2027) i Bergenhus bydel

I dette avsnittet vil det presenteres anleggsprosjekter for idretten som er i prosess eller som har blitt spilt inn av ulike aktører under arbeidet med denne planen.

I prosessen for rullering av idrettsplanens anleggsdel har en tatt hensyn til medvirkning fra ulike interessenter. En mer detaljerte beskrivelse av prosessen og hvilke innspill som har blitt mottatt er å finne i avsnitt 1.3.

6.5.1. Anleggsutvikling i resterende planperiode – tiltak med høy prioritet

I tråd med vedtak i *Idrettsplan 2017–2027* har arbeidet med bygging av ny **idrettshall i Mulen** resultert i at kommunen har regulert tomten til idrettsformål og at det pågår et arbeid for å inngå en vederlagsfri festeavtale med Varegg Allianseidrettslag for tomten til idrettsanlegget. Idrettslaget har begynt å bygge anlegget som ett klubbeid anlegg. Hallen vil ha et areal på 7 800 m², og vil inneholde idrettsflater, garderober og klubbhus, samt reetablering av kunstgressbane på taket. Hallen planlegges ferdigstilt i 2024. Det er i handlings- og økonomiplan 2023–2026, sekkepost *Rekkefølgekrav idrettsanlegg*, satt av midler til konseptutvikling av rekkefølgekrav knyttet til den nye hallen. Midler til gjennomføring av rekkefølgekrav må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen. Behov for rehabilitering av garderobehus ved Mulebanen, omtalt i *Idrettsplanen 2017–2027*, utgår ved ferdigstilling av ny idrettshall.

I tråd med omtale i *Idrettsplan 2017–2027* har det vært arbeidet med **utvikling av bystrand og nye byrom ved Store Lungegårdsvann**. Bystranden skal både være en bystrand og bypark for hele Bergens befolkning, og skal som et urbant friluftsområde gi god tilgang til sjø og bademuligheter. Skisseprosjekt og forprosjekt Bystrand og ny Lungegårdspark ble ferdigstilt i 2021. Skisseprosjektet inneholder blant annet streetbasket, skatepark,

sandvolleyballbaner, kajakkbrygge og -lager, garderobe- og servicebygg samt aktivitetsplasser med belysning, i tillegg til en ny turvei rundt Store Lungegårdsvann. Tiltaket realiseres i regi av Byrådsavdeling for klima, miljø og byutvikling, og midler til utvikling av bystranden og nye byrom ved Store Lungegårdsvann er satt av i handlings- og økonomiplan 2023–2026, under tjenesteområde Naturforvaltning og parkdrift.

Et innbyggerforslag om **Stemmemyren nærmiljøpark** (sak [308/22](#)) uttrykker et behov for flere møteplasser i Ytre Sandviken, og oppfordrer til at øvre del av Stemmemyren idrettsanlegg i tilknytning til den lille kunstgressbanen, opparbeides som en nærmiljøpark som er tilrettelagt for lek, opphold og egenorganisert fysisk aktivitet. Innbyggerforslaget ble behandlet i bystyret i november 2022 med vedtak om å etablere nærmiljøpark under forutsetning av at arealet kan benyttes til formålet. Det er avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023–2026, sekkepost *Nærmiljøanlegg nyinvesteringer*.

Behov for rehabilitering av **byggene og garasjen ved Skansemyren idrettsanlegg** er kommet som innspill fra referansegruppen. Dette gjenstår etter moderniseringen av anlegget som har blitt gjennomført i senere år. Bygningsmassen ved idrettsanlegget bærer preg av mange års bruk, og bør rehabiliteres for å sikre anleggets funksjonalitet. Det er hensiktsmessig å se rehabiliteringen av bygningsmassen i sammenheng med mulig utvikling av anlegget. Med sin sentrale beliggenhet bør det vurderes hvordan anlegget best mulig kan tilrettelegge for et godt idretts- og aktivitetstilbud for innbyggerne, blant annet ved å undersøke alternativ bruk av byggene. Det anbefales at rehabilitering og videreutvikling av Skansemyren idrettsanlegg prioriteres, og at midler for et konseptvalgnotat søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.

Garderober i Stemmemyren idrettshall er siste gjenstående prosjekt etter en rekke oppgraderinger som har blitt gjennomført på anlegget de senere år. Garderobene fremstår som meget slitt og har behov for rehabilitering for å oppnå tilfredsstillende standard. Tiltaket vil sikre god funksjonalitet for anlegget. Rehabilitering av garderober prioriteres, og midler må søkes innarbeidet i kommende handlings- og økonomiplaner.

6.5.2. Behov for anleggsutvikling – tiltak med middels høy prioritet

Som vist ovenfor i dette kapitlet er det forventet omfattende boligbygging på **Dokken** fra ca. 2039 med rundt 2000 nye boliger. Utbyggingen vil også utløse behov for nye idrettsanlegg. Det vil være behov for arealer og funksjoner for ulike typer fysisk aktivitet og idrett som for eksempel et fullverdig Fysak-bygg, en stor fotballbane, en idrettshall med tilleggsfunksjoner, skateanlegg i betong, nærmiljøanlegg, som også kan brukes om vinteren med islegging, tilrettelegging for vannsport, og badefasiliteter til helårsbruk. Det er derfor viktig at prosessen følges tett og at nødvendig areal reguleres til idrettsformål på et tidlig tidspunkt, og at bygging av nye idrettsanlegg skjer allerede i de første byggetrinnene. Det vurderes som svært viktig at sosial infrastruktur er på plass før eller samtidig med boligutbyggingen slik at det nye byområdet på Dokken blir en attraktiv plass å bo fra første stund. Midler for å realisere nye idrettsanlegg på Dokken må søkes innarbeidet i kommende handlings- og økonomiplaner.

6.5.3. Annen anleggsutvikling – ikke prioritert i resterende planperiode

TIF Viking har spilt inn til byrådsavdelingen et behov for en **ny idrettshall i nordre del av Bergenhus bydel**. Prosjektet er planlagt gjennomført som klubbeid anlegg. Hallkapasiteten i og rundt nordre del av Bergenhus bydel forventes å øke når ny idrettshall i Mula og ny idrettshall i Eidsvåg er ferdigstilt. På bakgrunn av ovenfornevnte prioriteres ikke dette prosjektet i resterende planperiode for *Idrettsplan 2017–2027*.

Det er spilt inn behov for **areal til kampsport** i sentrumsnære strøk av Idrettsrådet i Bergen. Per i dag benytter kampsportidrettene i hovedsak egne eller leide lokaler, noe som for en del av idrettslagene fører til utfordringer knyttet til leiekostnader og manglende forutsigbarhet pga. leieavtaler. Det anbefales at dette behovet sees i sammenheng med utviklingen av Krohnsminde idrettsplass/F2-tomten, der det planlegges et nytt idrettsbygg for flere mindre arealkrevende idretter, samt rugby. Prosjektet er omtalt i kapittel 8 Årstad bydel.

6.6. Oppsummering – prioritert anleggsutvikling i Bergenhus bydel resterende planperiode (2023–2027)

Bergenhus bydel har en høy andel aktive i idretten sammenlignet med andre bydeler i Bergen. Samtidig viser statusanalysen for anleggsdekningen en forholdsvis lav anleggsdekning målt i anleggspoeng per aktiv.

Utviklingen av nye, og da spesielt større idrettsanlegg i Bergenhus bydel er utfordrende på grunn av arealknapphet. Prioritering av tiltakene i resterende planperiode vil derfor gå ut på å sikre funksjonaliteten av Stemmemyren idrettshall gjennom rehabilitering av garderober, vurdere utviklingen det eksisterende anlegget på Stemmemyren, samt arbeid for å sikre areal for idrett og aktivitet i byutviklingsprosjektene langs Store Lungegårdsvann og på Dokken.

Utover tiltak som er beskrevet i dette kapitlet, vil det i resterende planperiode jobbes med å løse behov for et Fysak-hus i Bergenhus bydelen i sammenheng med avsetning av areal til idrettsformål på Dokken (jf. avsnitt 4.2.1).

Tiltakene er også satt som høyt prioriterte prosjekter av referansegruppen til *Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdelen*.

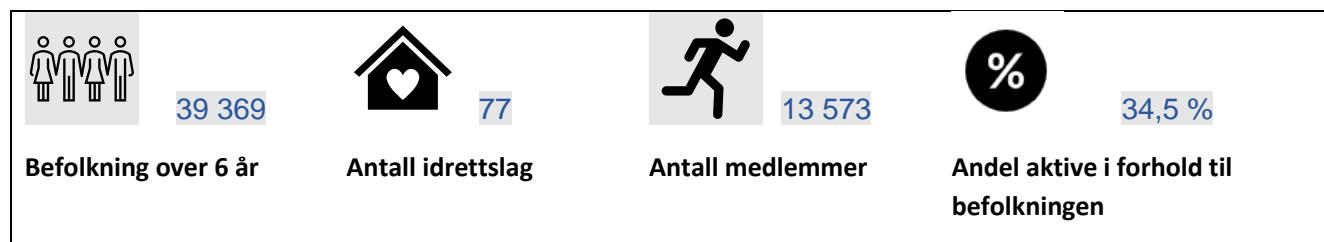
Nedenfor følger en oppsummering av tiltak for idrettsanlegg i bydelen. Tabellen viser også om det i handlings- og økonomiplan 2023–2027 er avsatt midler eller om det må avsettes midler i kommende rulleringer av handlings- og økonomiplaner. Tiltak som prioriteres høyest ved rullering av handlings- og økonomiplaner er merket i tabellen.

Anlegg	Tiltak	Eierskap	Økonomiske konsekvenser
Rekkefølgekrav idrettshall i Mulen	Konseptutvikling rekkefølgekrav	Ikke-kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023–2026. Sekkepost Rekkefølgekrav idrettsanlegg
Bystrand ved Store Lungegårdsvann	Realisering	Kommunalt	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023–2026. Tjenesteområde Naturforvaltning og parkdrift.
Stemmemyren nærmiljøpark	Realisering	Kommunalt	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023–2026. Sekkepost Nærmiljøanlegg nyinvestering
Skansemyren idrettsanlegg – Bygg og garasje	Konseptvalgotat	Kommunalt	Tiltaket prioriteres gjennomført i resterende planperiode. Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rulleringer av handlings- og

			økonomiplanen.
Stemmemyren idrettshall – garderobes m.m.	Rehabilitering	Kommunalt	Tiltaket prioriteres gjennomført i resterende planperiode. Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Dokken – Utvikling av idrettsanlegg	Avsetting av areal i områdeplan	Kommunalt	Realisering av idrettsanlegg på Dokken er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.

Tabell 5 - Oppsummering av tiltak og økonomiske konsekvenser - Bergenhus bydel

7. Fana bydel

Idrettsanlegg Fana bydel

Fotballanlegg: 20
Friidrettsanlegg: 1
Svømme- og stupeanlegg: 2
Idrettshaller og aktivitetshaller: 13
Gymsaler: 17
Racketsportanlegg: 6
Skyteanlegg: 6
Skianlegg og lysløyper: 5
Hestesportanlegg: 5
Fysak-bygg: ingen

7.1. Innledning

I Fana bydel er det størst aktivitet innenfor fotball, og bydelen har flest antall aktive innen håndball og racketsport blant alle bydeler i Bergen. I tillegg finnes det aktive miljøer for svømming, gymnastikk og turn, friidrett og kampsport.

Bydelen har flere gode friluftsområder som Smørås- og Fanafjellet, Hordnesskogen, samt områdene rund Frotveit, Bontveit og Totland med ski- og turløyper.

I 2022 utgjør barn og unge mellom 6 og 19 år 18,9 % av befolkningen i Fana bydel.

7.2. Hva har skjedd første planperiode (2017–2022)?

I første del av planperioden for [Idrettsplan 2017–2027](#) er det gjennomført følgende anleggsutvikling i Fana bydel:

- **Garderobehuset til Nesttun idrettspark** ble ferdigstilt i 2018
- **Fana Arena dobbelhall (privat)** ble ferdigstilt i 2018.
- **Nattland oppveksttun volleyballhall** ble ferdigstilt i 2019
- **7er-kunstgressbanen ved Nattland oppveksttun** ble tatt i bruk i 2019
- **Ulsmåg ballbane i kunstgress** ble bygget som nærmiljøanlegg i 2019
- Reguleringsplanen for Indre Sædal ble ferdigstilt i 2019, og inneholder en **ny 11er-kunstgressbane i Sædalen**
- **Stavollen kunstgressbane 1** ble rehabilitert i 2020
- **Rekkefølgekrav rundt Slåtthaug idrettspark** med blant annet parkeringsplass, gang-, sykkel- og turvei ble ferdigstilt 2021
- Bergen kommune har kjøpt den resterende delen av **idrettshallen til Kalandseid idrettslag (KIL-hallen)** som ikke allerede var i kommunalt eie, i 2021.. Hallen har i 2022 blitt oppgradert med ny sportsbelysning, det er lagt nytt sportsgulv og ett sett med garderober er rehabilitert.
- **Oppgradering av Bjarghallen** med blant annet nytt gulv og belysning, samt oppgradering av fasaden ble gjennomført i 2021/22.

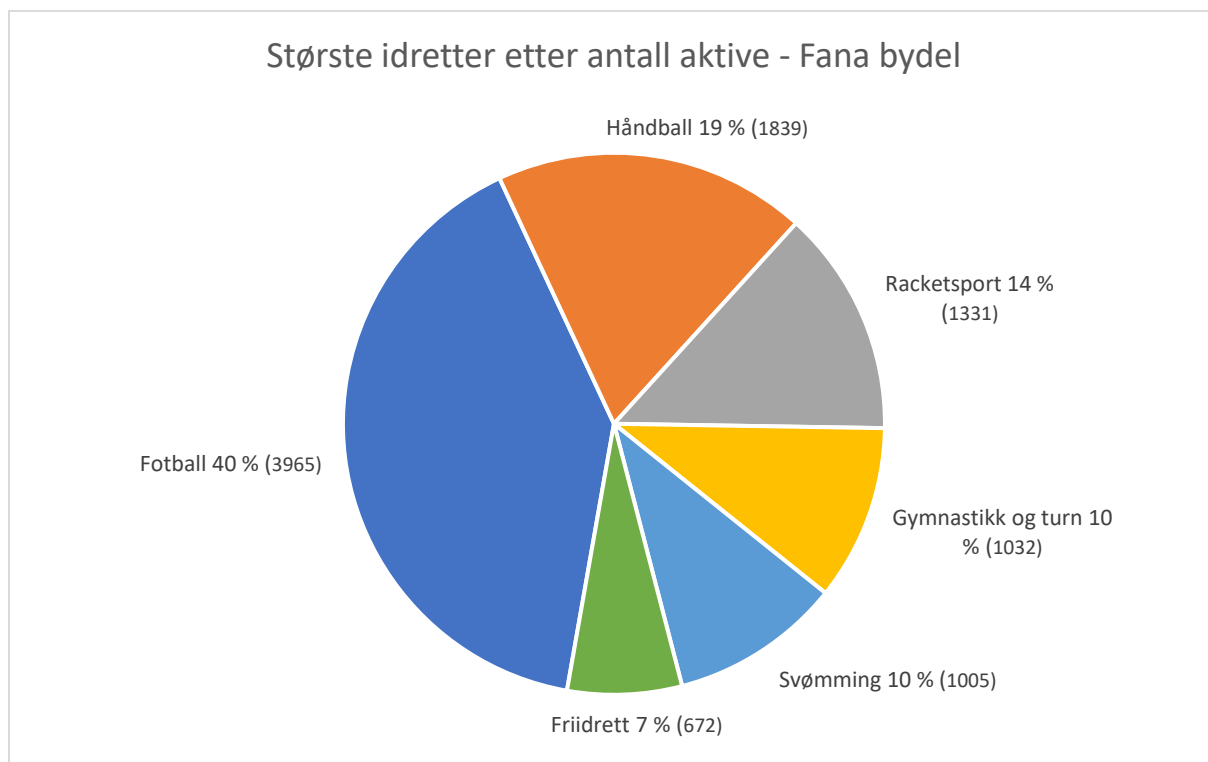

- Det har blitt lagt ny grus under is på **Slåtthaug kunstisbane**, og et nytt midlertidig garderobebygg for anlegget ble etablert i 2022.
- Det ble i 2022 gjennomført utbedringer ved **Paradisbanen** for å løse utfordringer med overvann på anlegget.
- **Slåtthaug idrettshall og svømmebasseng** har blitt rehabilitert i 2022.

7.3. Statusanalyse for anleggsdekning i bydelen

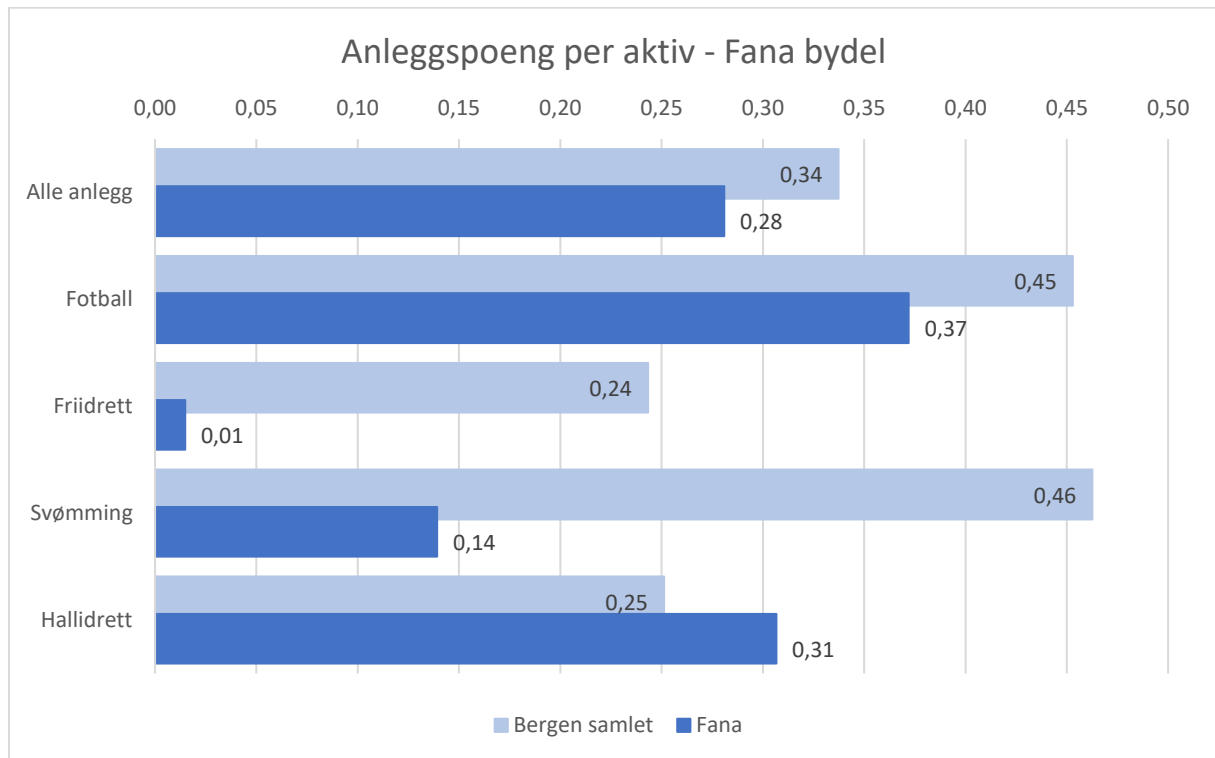
I Fana bydel er det 77 idrettslag med til sammen 13 573 aktive. Dette gir en aktivitetsandel på 34,5 % i Fana bydel, noe som er høyere enn tilsvarende tall for idrettsaktivitet Bergen kommune samlet. Fana bydel har nest høyest andel aktive av alle bydelene i Bergen kommune. Aktivitetsandelen for barn i alderen seks til 12 år er med 149,6 % høyere enn i de fleste andre bydelene, samtidig som aktivitetsandelen for ungdommer i alderen 13 til 19 år med 68 % er noe lavere enn tilsvarende tall for Bergen kommune samlet.

Aktiviteten i idrettslagene fordeler seg som følger mellom de ulike idrettstypene som vist i figur 19.

Figur 19 - Største idretter etter antall aktive - Fana bydel

Figur 20 viser anleggspoeng fordelt på antall aktive i Fana bydel sammenlignet med Bergen og de andre bydelene.

Figur 20 - Anleggspoeng per aktiv - Fana bydel

I Fana bydel er det 0,28 anleggspoeng per aktiv for de utvalgte anlegg i denne analysen. Tilsvarende tall for Bergen kommune er 0,34 anleggspoeng per aktiv. Dette plasserer Fana nest nederst blant bydelene i Bergen kommune.

Andelen innbyggere som er aktive i idrett er høyt i Fana bydel. Dette gir utslag på anleggsdekningen per aktiv ved at antall anleggspoeng er lavere for de fleste anleggskategoriene i Fana bydel sammenlignet med andre bydeler.

Anleggssituasjonen ser ut til å være spesielt krevende for friidrett og svømming, der Fana bydel har under halvparten så mange anleggspoeng som Bergen samlet. Anleggsdekningen for hallidretten derimot ligger høyere enn i Bergen samlet, samtidig som Fana har nest høyest anleggspoeng per aktiv innen hallidrett av alle bydeler i Bergen.

Anleggsdekningen for friidrett diskuteres nærmere i avsnitt 1.5.5. *Anleggsdekning for utvalgte idretter – Friidrett* ut ifra tanken om at spesielt friidrett i større grad enn andre idretter er å anse som en bydelsovergripende idrett. De fleste friidrettsutøvere i Fana bydel bruker Fana stadion som treningsanlegg selv om den formelt ligger i Ytrebygda bydel. Behovet i bydelen må derfor sees i sammenheng med friidrettsutøvernes bruk av anlegg i andre bydeler.

7.4. Planlagt byutvikling i bydelen på lengre sikt

For Fana bydel er det ingen nye, større arealplaner eller områdeplaner under arbeid, men det pågår detaljregulering av delfeltene i Områdeplan rundt Paradis som anslagsvis vil gi rundt 200 boliger.

Det identifiseres ellers et restpotensial i allerede vedtatte reguleringsplaner og det pågår regulerings- og byggesaker i en rekke områder. I sammenheng med dette forventes det største antallet nye boliger å bli oppført i skolekretsene Midtun (rundt 300 boliger), Paradis (rundt 500 nye boliger) og Skjold (rundt 650 nye boliger).

Det forventes til sammen rundt 2500 nye boliger i Fana bydel gjennom planperioden.

7.5. Vurdering av behov for anleggsutvikling i Fana bydel resterende planperiode (2023–2027)

I dette avsnittet vil det presenteres anleggsprosjekter for idretten som er i prosess eller som har blitt spilt inn av ulike aktører under arbeidet med denne planen.

I prosessen for rullering av idrettsplanens anleggsdel har en tatt hensyn til medvirkning av ulike interessenter. En mer detaljerte beskrivelse av prosessen og hvilke innspill som har blitt mottatt er å finne i avsnitt 1.3.

7.5.1. Anleggsutvikling i resterende planperiode – tiltak med høy prioritet

I forbindelse med behandling av [Skolebruksplan for Bergen 2021–2030](#) har bystyret fattet vedtak om at det skal bygges en **basketballhall på Storetveit skole** for å dekke skolens og idrettens behov for idrettsarealer. Idrettshallen vil kunne brukes av den organiserte idretten og andre aktører utenfor skolens åpningstid. Byggingen av hallen skal skje i forbindelse med rehabilitering av skolen. Reguleringsplanen for arbeidet er igangsatt i 2022, og midler til en konseptutvikling er satt av i handlings- og økonomiplan 2023–2026, under tjenesteområde skole. Midler til realisering er avsatt i sekkepost *Skole – rehabilitering og nybygg*.

I behandling av *Idrettsplan 2017-2027* fattet bystyret også vedtak om at Sædalen IL får overta og utvide fotballbanen ved Sædalen skole til en **11-erfotballbane i Sædalen**, samt at idrettslaget får etablere et klubbhus i området. Fotballbanen er planlagt som kunstgressbane, og er regulert i områdeplanen for Indre Sædal (arealplan ID 62650000). Etableringen av fotballbanen i Sædalen prioriteres under forutsetningen at den realiseres som klubbeid anlegg. Bergen kommune vil bidra til prosjektet ved å inngå en vederlagsfri festeavtale med idrettslaget, og vil dekke kostnader til konseptutvikling av rekkefølgekrav til fotballbanen. Det er avsatt midler til konseptutvikling av rekkefølgekrav i handlings- og økonomiplanen 2023-2026, i sekkepost *Rekkefølgekrav idrettsanlegg*.

Detaljreguleringen for Indre Sædal (arealplan ID 70470000) er igangsatt. I dette arbeidet skal det også gis plass til en **ny idrettshall i Sædalen**. Utviklingen av en ny idrettshall i Sædalen anbefales under forutsetning av at det realiseres som klubbeid anlegg.

Idrettslaget Bjarg planlegger å bygge en ny idrettshall på Stavollen under navnet **Bjarg Arena**. Idrettshallen skal i tillegg til en håndballflate også inneholde en baskethall. Prosjektering av anlegget er igangsatt, og er planlagt gjennomført som klubbeid anlegg. Klubben har søkt om kommunal garanti og Byrådet er positiv til innvilgelse av en slik søknad dersom forutsetningene for en slik garanti er til stede. Bergen kommune vil dekke kostnader til konseptutvikling av eventuelle rekkefølgekrav til Bjarg Arena. Det er avsatt midler til konseptutvikling av rekkefølgekrav i handlings- og økonomiplanen 2023-2026, i sekkepost *Rekkefølgekrav idrettsanlegg*.

7.5.2. Behov for anleggsutvikling – tiltak med middels høy prioritet

Gjennom *Idrettsplan 2017–2027* er det vedtatt at det skal søkes etter et tomt til **nytt svømmebasseng i Fana** eller Ytrebygda bydel tilknyttet et av de eksisterende større idrettsanleggene med nærhet til Bybanen. Dette er fulgt opp med bystyresak om fremtidig bassengstruktur (sak [19/21](#)), der det er vedtatt eiendomssøk etter tomter til nytt basseng i Fana. Et tomtesøk har blitt gjennomført av Etat for bygg og eiendom i Byrådsavdeling for finans, næring og eiendom på oppdrag fra Byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett. Det har så langt ikke blitt identifisert mulige tomter i Fana bydel. Det er flere tomter i Ytrebygda bydel som tilfredsstillende kravene til adkomst med kollektivtransport, og som enten er regulert

til idrettsformål eller egnet til å bli omregulert. En nærmere vurdering av de aktuelle tomtene i Ytrebygda bydel er å finne i kapittel 10. Ved etableringen av et nytt svømmebasseng i Fana eller Ytrebygda bør en samlokalisering med et nytt Fysak-bygg vurderes. I lys av dagens tilgang til egnede tomter, anbefales det å prioritere utviklingen av nytt basseng i Ytrebygda bydel.

Det vises til at et ønske om et nytt svømmebasseng i Fana eller Ytrebygda bydeler også har blitt spilt inn av Bergen Vest svømmeklubb. Innspillet fremhever behovet for at en ny svømmehall også har publikumsfasiliteter slik at anlegget kan brukes som konkurranserbasseng. Det vises her til at en vurdering av hvilken utforming og hvilke fasiliteter som bassenget skal ha, vil bli foretatt på et senere tidspunkt.

I forbindelse med behandling av fattet bystyret vedtak om at Kringlebotn idrettslag får utvikle **garderober og klubbhus tilknyttet fotballbanen på Kringlebotn** dersom dette kan løses på kommunalt areal. Kringlebotn idrettslag har signalisert at det er utfordrende å realisere et klubbleid anlegg. Det foreslås derfor at tiltaket deles i et garderobeanlegg og et klubbhus, der kommunen står for utviklingen av et garderobeanlegg slik at fotballbanen enklere kan brukes til både trening og kampavvikling. Vedtaket om at idrettslaget får realisere et klubbhus i egen regi ved hjelp av en vederlagsfri festeavtale, opprettholdes. På grunn av dagens planstatus for tomten, er det knyttet usikkerhet til om tiltaket kan realiseres. Bergen kommune har intensjon om å inngå en vederlagsfri festeavtale dersom tiltaket kan gjennomføres. Midler for et garderobehus ved fotballbanen på Kringlebotn må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.

Minde IL har spilt inn ønsker om å oppgradere **Storetveit fotballbane med kunstgress og lyssetting** gjennom Idrettsrådet i Bergen. Fotballbanen inngår i reguleringsplanen for Storetveit ungdomsskole, og er del av rehabiliteringen av skolen som er vedtatt i Skolebruksplan 2021-2030. Midler til en konseptutvikling for rehabilitering av Storetveit skole er satt av i handlings- og økonomiplan 2023–2026. En beslutning om utformingen og eventuell videreutvikling av fotballbanen vil bli tatt i sammenheng med dette arbeidet.

I forbindelse med behandling av *Idrettsplan 2017–2027* fattet bystyret vedtak om **lyssetting av sti mellom Nattland/Sædalen og Kringlebotn/Sandalen** skal utredes. Tiltaket foreslås løst i dialog med Byrådsavdeling for klima, miljø og byutvikling ved Bymiljøetaten.

Referansegruppen til rullering av idrettsplanens anleggsdel har i møter spilt inn et behov for å oppgradere **friidrettsdelen i Kalandseid idrettspark** med nytt dekke på løpebanen. Oppgradering av eksisterende idrettsanlegg er viktig for å opprettholde idrettsanleggets funksjonalitet og bruksverdi. En oppgradering av friidrettsdelen i Kalandseid idrettspark vurderes som positivt. Midler til tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplaner.

Fana Bueskytterklubb har gjennom Idrettsrådet i Bergen spilt inn et behov for **treningstid for bueskyting** i en større idretts- eller aktivitetshall i Fana bydel som gjør det mulig å lagre utstyr, trene med større grupper og avholde stevner. Det anerkjennes at bueskyttermiljøet i Bergen har behov for både bedre tilgang til idrettsanlegg for trening og egne bueskytteranlegg som er tilrettelagt for idrettens behov. Behovet for treningstid og stevnelokaler til bueskytingen forventes at på kort sikt kan løses ved tildelingen av halltid i en egnet idrettshall prioriteres. Utover dette vil en på lengre sikt jobbe mot å etablere egnet anlegg for bueskyting.

7.5.3. Annen anleggsutvikling – ikke prioritert i resterende planperiode

Idrettsrådet i Bergen har spilt inn ønske om **areal for baseball på Storetveit**. Arealet ønskes også brukt til andre amerikanske idretter. Deler av Storetveitmarken inngår i ny regulering for Storetveit skole, og det vil bli utviklet et helhetlig område som knytter sammen skolens uteområde, fotballbanen og Storetveitmarken med blant annet nye nærmiljøanlegg. Det er utfordrende å omregulere et større areal til idrettsformål på grunn av grønnstruktur, bekkeløp, fauna og utfordringer med forventet støy fra idrettsanlegget. Det anerkjennes at mindre idretter med større arealbehov per i dag mangler egnede trenings- og konkurranseanlegg. I denne sammenhengen vises det til forslaget om å utvikle Arna stadion til ulike amerikanske idretter (se kapittel 4.1.12) som vil være et egnet alternativ til arealer på Storetveit.

Smørås IL har gjennom Idrettsrådet i Bergen spilt inn et ønske om å erstatte en mindre fotballbane med en **mindre fotballhall på Slåtthaug**. Hallen skal inneholde en 7er-bane og en klatrevegg. Anlegget er per i dag ikke lagt inn i reguleringsplanen for området, og vil sannsynligvis kreve dispensasjon eller ny regulering av området. Utviklingen av anlegget vurderes som positivt under forutsetningen om at anlegget bygges og driftes som klubbeid anlegg. Bergen kommune har intensjon om å inngå en vederlagsfri festeavtale dersom nødvendige godkjenninger til utviklingen av anlegget blir gitt.

Smørås IL har også spilt inn et ønske om å bygge en **tribune med tak og utstyrsboder ved Slåtthaug kunstgressbane**. Anlegget forventes realisert som klubbeid anlegg. Bergen kommune vil kunne bidra med en vederlagsfri festeavtale eller en avtale om bruksrett for tomten under forutsetningen om at andre brukere av fotballbanen enn Smørås IL vil få tilgang til å bruke tribunen.

Minde IL har gjennom Idrettsrådet i Bergen spilt inn et ønske om **lyssetting av Hop ballbane**. Minde IL har i 2014 inngått en leieavtale for ballbanen med Bergen kommune, og har i senere tid videreutviklet banen til en kunstgressbane. Ifølge leieavtalen har Minde IL drifts- og vedlikeholdsansvaret for ballbanen, og det ansees derfor som naturlig at en eventuell videreutvikling av banen med lysanlegg skjer i regi av idrettslaget.

Minde IL har spilt inn gjennom Idrettsrådet i Bergen ønsker om en **videreutvikling av Paradisbanen** med hensikt om å bedre fotballflatenes kvalitet med nytt og moderne kunstgress og å oppnå en bedre utnyttelse av baneareal, samt mulig utvikling av nytt klubbhus til banen. Behovet for et nytt klubbhus gjør seg gjeldende for å kunne innfri krav til arbeidsmiljøloven og universell utforming, men også for å gi idrettslaget tilgang til egnede fasiliteter som garderobes, møterom, kjøkken med kiosk og lagringsplass. Bergen kommune har igangsatt utbedringer på banen for å løse utfordringer med overvann på banen, og utskifting av kunstgress vil skje som nødvendig vedlikehold av banen. Det vurderes som positivt at idrettslaget ønsker å utnytte bedre arealene rundt Paradisbanen til idrettsaktivitet ved å etablere et nytt klubbhus. Det forutsettes at utviklingen av et nytt klubbhus skjer i regi av klubben. Bergen kommune vil bidra med en vederlagsfri festeavtale under forutsetning at nødvendige godkjenninger til utviklingen av anlegget foreligger og finansieringen av klubbhuset er sikret.

Kirkevoll basketballklubb har gjennom Idrettsrådet i Bergen uttalt at de opplever utfordringer med tilstrekkelig treningstid i idrettshallene i Fana sør, og foreslår at situasjonen løses ved at det utvikles en **ny baskethall ved Kirkevoll skole**. Statusanalysen for anleggsdekningen viser en forholdsmessig god anleggsdekning for hallidrett i Fana bydel samlet. På kort sikt anbefales det at en undersøker om den opplevde mangelen for treningstid i Fana sør kan løses gjennom Idrettsrådet i Bergen sin tildeling av treningstid i kommunale idrettshaller. En

utvikling av en ny idrettshall ved Kirkevoll skole vurderes i utgangspunktet som positivt. Tiltaket må vurderes i sammenheng med eventuelle rehabiliteringstiltak på Kirkevoll skole, og annen utvikling av idrettshaller i bydelen (baskethall ved Storetveit skole og Bjarg Arena) for å se hvilke ringvirkninger disse prosjekter vil få for hallkapasiteten også i Fana sør.

7.6. Oppsummering - anleggsutvikling i Fana bydel resterende planperiode (2023–2027)

Fana bydel har en høy andel aktive i idretten sammenlignet med andre bydeler i Bergen. Dette gjelder spesielt for aldersgruppen 6 til 12 år. Statusanalysen for anleggsdekningen viser en noe lavere dekning enn for Bergen samlet.

Det har kommet inn mange større og mindre innspill fra idrettslag som gjelder Fana bydel, og mange av disse anbefales løst som klubbeide anlegg. Tiltakene som skal prioriteres i resterende planperiode er bygging av ny 11er-fotballbane i Sædalen.

Utover tiltak som er beskrevet i dette kapitlet, vil det i resterende planperiode jobbes med å realisere en ny isarena på Slåtthaug (jf. avsnitt 4.1.6) og å videreutvikle skianleggene på Frotveit og Totland (jf. avsnitt 4.1.5).

Tiltakene er også satt som høyt prioriterte prosjekter av referansegruppen til *Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdelen*.

Nedenfor følger en oppsummering av tiltak for idrettsanlegg i bydelen. Tabellen viser også om det i handlings- og økonomiplan 2023–2026 er avsatt midler eller om det må avsettes midler i kommende rulleringer av handlings- og økonomiplaner. Tiltak som prioriteres høyest ved rullering av handlings- og økonomiplaner er merket i tabellen.

Anlegg	Tiltak	Eierskap	Økonomiske konsekvenser
Basketballhall ved Storetveit skole	Konseptutvikling og realisering	Kommunal	Avsatt midler til konseptutvikling i handlings- og økonomiplan 2023-2026, tjenesteområde skole. Avsatt midler til realisering i sekkepost Skole – Rehabilitering og nybygg
Rekkefølgekrav 11er-fotballbane og idrettshall i Sædalen	Konseptutvikling rekkefølgekrav	Ikke-kommunal	Avsatt midler i byrådets handlings- og økonomiplan 2023–2026. Sekkepost Rekkefølgekrav idrettsanlegg
Bjarg Arena	Kommunal garanti	Ikke-kommunal	Tiltaket prioriteres gjennomført i resterende planperiode. Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Kringlebotn fotballbane - Garderobebygg	Realisering	Kommunal	Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.

Kringlebotn fotballbane – Klubbhus	Realisering	Ikke-kommunal	Tiltaket forventes ikke å ha økonomiske konsekvenser for Bergen kommune.
Storetveit fotballbane – Kunstgress og lyssetting	Videreutvikling	Kommunal	Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Kalandseid idrettspark, friidrettsanlegg	Oppgradering	Kommunal	Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.

Tabell 6 - Oppsummering av tiltak og økonomiske konsekvenser – Fana bydel

8. Fyllingsdalen bydel

 27923	 33	 6979	 25 %
Befolkning over 6 år	Antall idrettslag	Antall medlemmer	Andel aktive i forhold til befolkningen

Idrettsanlegg i Fyllingsdalen bydel

Fotballanlegg: 12
Friidrettsanlegg: 1
Svømme- og stupeanlegg: 3
Idrettshaller og aktivitetshaller: 5
Gymsaler: 12
Racketsportanlegg: 4
Skyteanlegg: 2
Fysak-bygg: ingen

8.1. Innledning

Fyllingsdalen bydel har stor aktivitet innenfor fotball, håndball og svømming. I tillegg finnes det blant annet aktive miljøer for basketball, skyting og racketsport.

Fyllingsdalen bydel ligger i dalføret mellom Løvstakken og Damsgårdsfjellet og avgrenses av Nordåsvannet i sør. Bydelen er omkranset av gode muligheter for tur og vannbaserte aktiviteter.

I 2022 utgjør barn og unge mellom 6 og 19 år 15,5 % av befolkningen i Fyllingsdalen bydel.

8.2. Hva har skjedd første planperiode (2017–2022)?

I første del av planperioden for [Idrettsplan 2017–2027](#) er det gjennomført følgende anleggsutvikling i Fyllingsdalen bydel:

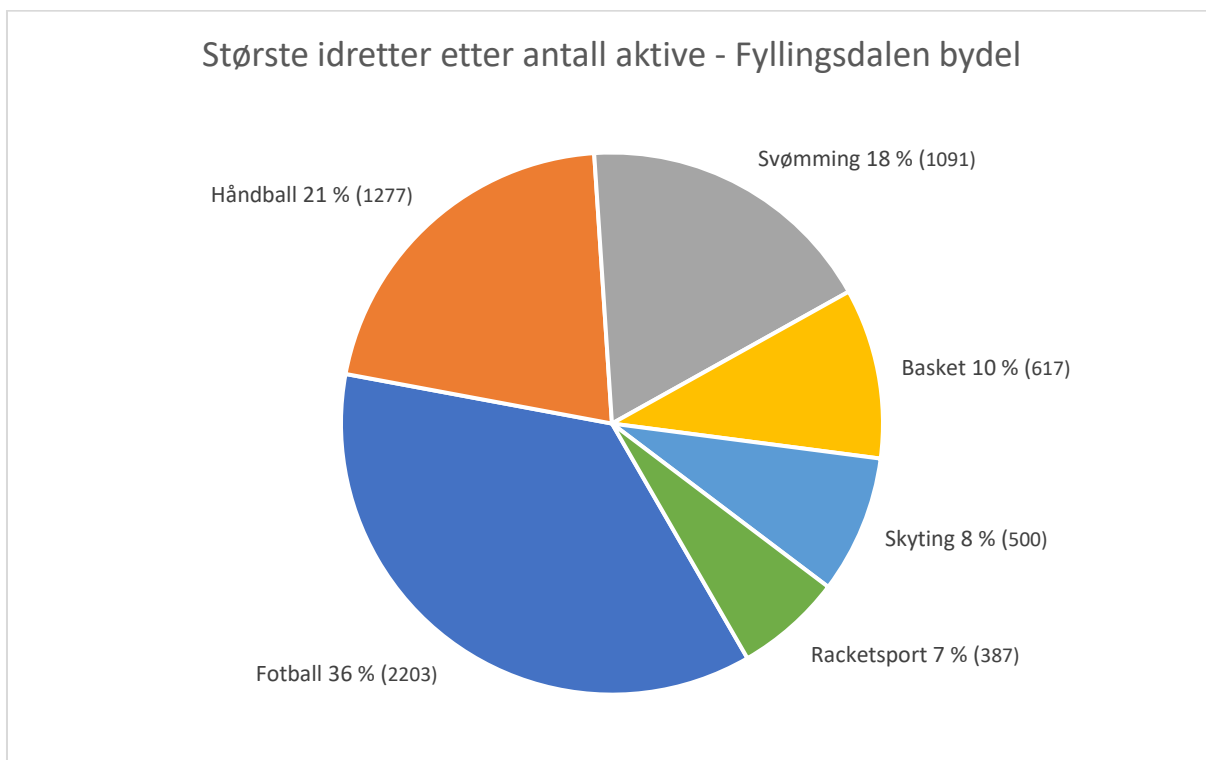
- Det ble etablert en **pumptrack** på **Varden** i 2017. Anlegget er bygget som en midlertidig løsning.
- Ombygging av **garderobebygg ved Varden idrettspark** er blitt gjennomført i 2018.
- **Skytebanene på Krohnegården** ble oppgradert i 2018.
- Ombygging av det gamle klubbhuset på Varden i 2018 har utløst **areal til kampsport**.
- Det vannbaserte anlegget til **ro- og padleanlegg på Nordåsvannet** ble ferdigstilt i 2018.
- Gulv og lysanlegg i **Fyllingsdalen idrettshall** ble rehabilitert i 2019.
- **Kunstgressbanen ved Varden Amfi** ble rehabilitert i 2019.
- **Gulvet i Bøneshallen** ble rehabilitert i 2019.
- **Grusbanen ved Varden idrettspark** ble oppgradert til kunstgress i 2019. Banen er pilotbane i kunstgressprogrammet.
- **Grusbanen ved Bønes skole** ble oppgradert til kunstgress i 2020.
- **Lynghaug betongskatepark** ble tatt i bruk i 2021
- **Lysanlegget ved Varden Amfi** ble oppgradert i 2021.

- Den tidligere svømmehallen ved Ortun skole ble revet og nytt **treningssvømmebasseng og opplæringsbasseng** ble ferdigstilt i 2022.
- **Nærmiljøanlegg på Varden** er bygget i 2022.

8.3. Statusanalyse for anleggsdekning i bydelen

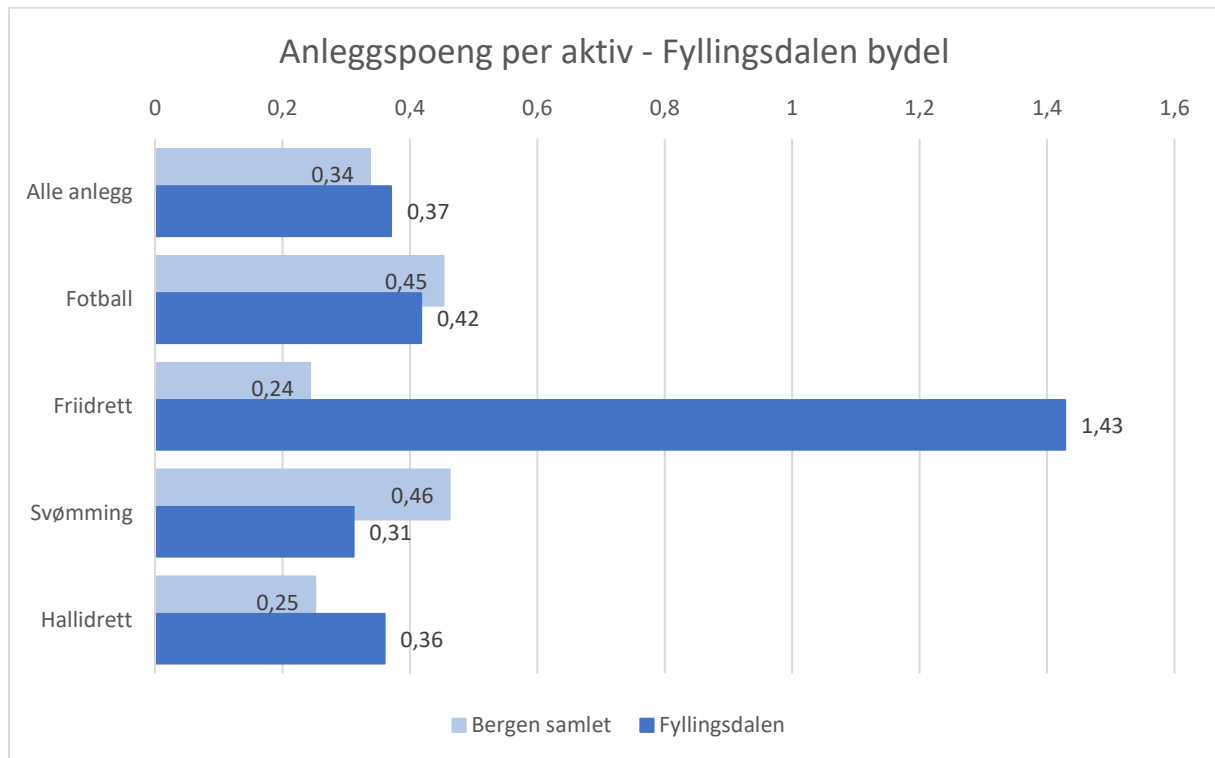
I Fyllingsdalen bydel er det 34 idrettslag med til sammen 6979 aktive samlet i alle idrettskategoriene. Dette gir en aktivitetsandel på 25 % i Fyllingsdalen bydel, noe lavere enn tilsvarende tall for Bergen samlet. Aktivitetsandelen for barn i alderen seks til 12 år ligger med 112 % litt under tilsvarende tall for Bergen samlet, mens den er for ungdommer i alderen 13 til 19 år med 73 % ligger litt over gjennomsnittet for Bergen samlet. Fyllingsdalen bydelen rangeres blant bydelene med størst andel idrettsaktive ungdommer.

Aktiviteten i idrettslagene fordeler seg mellom de ulike idrettstypene som vist i figur 21.

Figur 21 - Største idretter etter antall aktive - Fyllingsdalen bydel

Figur 22 viser anleggspoeng fordelt på antall aktive i Fyllingsdalen bydel sammenlignet med Bergen og de andre bydelene.

Figur 22 - Anleggspoeng per aktiv - Fyllingsdalen bydel

I Fyllingsdalen bydel er det gjennomsnittlig 0,37 anleggspoeng per aktiv for de utvalgte anlegg i denne analysen, noe som ligger litt over antall anleggspoeng per aktiv for Bergen samlet som er på 0,34 anleggspoeng per aktiv. Dette rangerer Fyllingsdalen på i midten når det gjelder anleggsdekningen per aktiv for alle bydeler i Bergen kommune.

Anleggsdekningen i Fyllingsdalen bydel varierer mellom de ulike anleggstypene. Mens en sammenlignet med de andre bydelene i Bergen kommune finner et noe høyere anleggspoeng per aktiv for hallidrett, er det noen færre anleggspoeng per aktiv når det gjelder anlegg for svømming og fotball. Samtidig er det seks ganger så mange anleggspoeng per aktiv for friidrettsanlegg enn i resten av Bergen kommune. Dette kan enkelt forklares med at det er registrert svært få aktive innen friidrett, samtidig som det finnes et friidrettsstadion i Fyllingsdalen bydel som på grunn av sin størrelse og kvalitet er høyt verdsatt med 70 anleggspoeng. Analysen har ikke tatt høyde for hvilke idrettslag som bruker friidrettsanlegget i Fyllingsdalen bydel, men det antas at anlegget kan fungere som et godt alternativ for å avlaste friidrettsanlegg i andre bydeler, og da spesielt Bergenhus bydel på grunn av sin gode kollektivtilknytning med buss og bybane. Dette vil bli diskutert nærmere i kapittel 4 *Byovergripende idrettsanlegg i Bergen kommune*.

8.4. Planlagt byutvikling i bydelen på lengre sikt

Områdereguleringen for Fyllingsdalen sentrale deler planlegger for at Oasen skal utvikles som et urbant og fortettet sentrumsområde, og beskriver et fortetningspotensial på cirka 350 boliger, både i sentrumsområdet og boligområdene rundt. Reguleringsplanen er planlagt sendt på høring våren 2022.

Bybanen til Fyllingsdalen terminal ved Sælensminde og Oasen senter åpnet i november 2022, noe som sannsynligvis vil påvirke utviklingen i bydelen.

Områdeplan for Spelhaugen er for tiden satt på vent som følge av pågående prosesser rundt bybanen og miljøkartlegging i området, men en ser for seg at Oasen og Spelhaugen på sikt skal nyttes sammen med en bymessig utvikling langs Hjalmar Brantingsvei.

Det pågår en rekke mindre regulerings- og byggesaker i ulike skolekretser i Fyllingsdalen bydel med en samlet økning på rundt 1500 boliger, der byggesaker innenfor reguleringsplan Hjalmar Brantingsvei forventes å utgjøre omtrent en tredjedel av veksten.

8.5. Vurdering av behov for anleggsutvikling i Fyllingsdalen bydel resterende planperiode (2023–2027)

I dette avsnittet vil det presenteres anleggsprosjekter for idretten som er i prosess eller som har blitt spilt inn av ulike aktører under arbeidet med denne planen.

I prosessen for rullering av idrettsplanens anleggsdel har en tatt hensyn til medvirkning av ulike interessenter. En mer detaljerte beskrivelse av prosessen og hvilke innspill som har blitt mottatt er å finne i avsnitt 1.3.

8.5.1. Anleggsutvikling i resterende planperiode – tiltak med høy prioritet

Som oppfølging av tiltak i *Idrettsplan 2017–2027* er det planlagt å bygge et **tilbygg til bordtennis og styrketrening ved Fyllingsdalen idrettshall** for å bedre kapasiteten i idrettshallen, og for å sikre bedre treningsfasiliteter til bordtennismiljøet i området.

Områderegulering for Fyllingsdalen sentrale deler er påbegynt, og nødvendige endringer for en utvidelse av det eksisterende anlegget vil bli innarbeidet i områdereguleringsplanen.

Reguleringen ventes ferdigstilt høsten 2023. Midler til konseptutvikling av tilbygget er avsatt i handlings- og økonomiplan 2023–2026. Midler til realisering er avsatt i sekkepost *Idrett – rehabilitering og nybygg*.

Referansegruppen for rullering av idrettsplanens anleggsdel har uttalt et behov for **rehabilitering av garderober i Fyllingsdalen idrettshall**. Ettersom en utvidelse av idrettshallen med et tilbygg for bordtennis og et styrkerom er prioritert i resterende planperiode, anbefales det at rehabiliteringen av garderoberne i samme idrettshall sees i sammenheng med dette prosjektet. Midler til rehabilitering av garderober i Fyllingsdalen idrettshall må søkes innarbeidet ved rullering av handlings- og økonomiplanen.

Skolebruksplan 2021–2030 konkluderer at Varden skole skal utvides til en normalkapasitet på 500 elever. Det foreslås videre at kapasiteten til gymsalen utvides ved å erstatte gymsalen med en **basketballhall**. Midler til en konseptutvikling er avsatt i handlings- og økonomiplan 2023–2026, under tjenesteområde skole. Det er avsatt midler til realisering i sekkepost *Skole – Rehabilitering og nybygg*.

Referansegruppen for rullering av idrettsplanens anleggsdel har pekt på at det midtre **garderobebygget ved Varden stadion** er i svært dårlig forfatning, og det kreves raske tiltak for å hindre at anlegget mister funksjonaliteten sin. Det fremstår som mest hensiktsmessig at garderobebygget rives og erstattes med et nytt garderobebygg som også inneholder garasjer for lagring av utstyr. Tiltaket er ferdig prosjektert, og midler er satt av i handlings- og økonomiplan 2023–2026 er det satt av midler til tiltaket fra budsjettåret 2025.

Gjennom referansegruppen til rullering av idrettsplanens anleggsdel har det blitt spilt inn behov for **rehabilitering av garderober ved Fjellsdalen kunstgressbane**. Innspillet er sammenfallende med et innspill fra Bønes idrettslag som uttaler behov for et nytt garderobebygg med utstysrom og aktivitetslokale ved fotballanlegget i Fjellsdalen. I tillegg uttrykker Bønes IL et behov for økt garderobekapasitet ved banen. Bønes idrettslag har i dialog med Byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett signalisert at de ønsker å utvikle et

nytt garderobe- og klubbhus ved Fjellsdalen kunstgressbane i klubbens regi. Initiativet vurderes som positivt, og Bergen kommune vil bidra med vederlagsfri festeavtale under forutsetning om at nødvendige godkjenninger til utviklingen av anlegget blir gitt, og at tilgang til garderobes for andre brukere av den kommunale fotballbanen avtales. Tiltaket prioriteres. Midler for å gjennomføre prosjektet må søkes innarbeidet ved rullering av handlings- og økonomiplanen.

I møter med referansegruppen har det også blitt kommunisert et behov for **oppgradering av utendørs tennisbaner på Fjellsdalen**. Bergen har de senere år hatt en merkbar nedgang i antall anlegg i Bergen etter at både kommunale og private tennisbaner har blitt avvirket, noe som fører til kapasitetsutfordringer for tennismiljøet. Det fremstår som viktig at eksisterende tennisbaner blir godt vedlikeholdt slik at kapasiteten på disse kan utnyttes maksimalt. Oppgraderingen av utendørs tennisbaner på Fjellsdalen prioriteres i resterende planperiode til *Idrettsplan 2017–2027*. Midler for å gjennomføre prosjektet må søkes innarbeidet ved rullering av handlings- og økonomiplanen.

8.5.2. Behov for anleggsutvikling – tiltak med middels høy prioritet

I *Idrettsplan 2017–2027* ble det pekt på muligheter til å videreutvikle **området rundt Varden idrettspark**. Området nord for Varden Amfi består i dag av en liten grusbane i dårlig stand som ikke brukes til idrettsaktivitet. Området kan være velegnet til idrettsformål eller nærmiljøanlegg, og det anbefales at muligheter for dette, samt eventuelle krav til omregulering undersøkes. Tiltaket foreslås løst i dialog med Byrådsavdeling for klima, miljø og byutvikling.

8.5.3. Annen anleggsutvikling – ikke prioritert i resterende planperiode

I forbindelse med behandling av bystyresak om fremtidig bassengstruktur (sak [19/21](#)) ble det vedtatt avvikling av **svømmebassenget på Løvås** oppvekststun når nytt svømmebasseng i Laksevåg bydel står ferdig. Et nytt svømmebasseng forventes realisert i sammenheng med utvikling av Laksevåghallen ila. resterende planperiode, og bassenget ved Løvås oppvekststun vil da avvikes i henhold til vedtaket.

Bergen bystyre behandlet i sitt møte 26. januar 2022 et innbyggerforslag om bevaring av **Helgeplassbanen** (sak [7/22](#)). Vedtak i saken er at arealformålet for området Helgeplassbanen endres til lek- og fritid ved rullering av kommunedelens arealplan, og at det skal sikres for lek og fritid gjennom en statlig klausul på eiendommen. Videre vedtok bystyret at etableringen av et nærmiljøanlegg på Helgeplassbanen skal vurderes ved rullering av idrettsplanens anleggsdel. En etablering av nærmiljøanlegg anses som positivt, og foreslås løst i dialog med Byrådsavdeling for klima, miljø og byutvikling.

Et behov for å **rehabiliterer friidrettsanlegget ved Fyllingsdalen stadion** har blitt fremmet i møter med referansegruppen. Rehabiliteringen gjelder spesielt oppgradering av løpedekket, toppcoating og oppmerking på banen. Det anbefales at utbedringer av banen inntil videre skjer som løpende vedlikehold av banen for å sikre banens funksjonalitet. En ny vurdering av behovet for rehabilitering vil bli gjennomført ved ny rullering av idrettsplanen.

En bedre tilrettelegging for skole og idrett i området rundt Lynghaugparken ble vedtatt i bystyret under behandlingen av *Idrettsplan 2017–2027*. Løv-Ham Fotball ønsker å oppgradere den såkalte **Texacobanen** som per i dag er en grusbane, til en kunstgressbane. Både Bergen kommune sine egne undersøkelser i regi av Byrådsavdeling for klima, miljø og byutvikling ved Bymiljøetaten, og Miljødirektoratet sin [veileder til forurensningsforskriften for utforming og drift av kunstgressbaner](#) viser til de miljømessige utfordringene, spesielt når kunstgressbaner med gummigranulat etableres nær vassdrag. Tidligere undersøkelser har

vist særs utfordrende grunnforhold under banen som vil gjøre det vanskelig å etablere en kunstgressbane med. Gjennomføringen av dette prosjektet vurderes som ikke forsvarlig. Det anbefales derfor å ikke jobbe videre med tiltaket.

Referansegruppen har spilt inn et behov for større **oppgraderinger av garderober ved Bøneshallen**. Behovet gjelder både garderober i idrettshallen og garderobebygget. Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Referansegruppen har videre spilt inn et behov for **rehabilitering av garderober i drifts- og arrangementsbygg ved Varden Amfi**. Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen. Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Det har gjennom Idrettsrådet i Bergen kommet følgende innspill fra Bønes IL. Bønes IL viser til et behov for en **utstyrsbod ved Bønes skole idrettsplass**. Prosjektet anbefales realisert i ikke-kommunal regi.

Det er videre spilt inn et ønske fra Bønes IL om et større **nærmiljøanlegg ved Bøneshallen**. Det er foreslått at anlegget kan inneholde anlegg for frisbeegolf, skatepark, trampolinepark, klatreanlegg med mer. Etableringen av nærmiljøanlegg i bydelene vurderes som positivt for stimuleringen til egenorganisert aktivitet.

Gjennom Idrettsrådet i Bergen har Bergen Tennisklubb spilt inn et ønske om å etablere en **ny tennishall** over de allerede eksisterende banene i Fjellsdalen. Det vises til at rehabiliteringen av utendørs tennisbanene i Fjellsdalen er prioritert. En videreutvikling av anlegget forutsettes gjennomført som et klubbeid anlegg. Bergen kommune kan vurdere å bidra med en vederlagsfri festeavtale for den aktuelle tomten.

8.6. Oppsummering – prioritert anleggsutvikling i Fyllingsdalen bydel resterende planperiode (2023–2027)

Selv om Fyllingsdalen bydel har en noe lavere andel aktive i idretten sammenlignet med andre bydeler i Bergen, har bydelen en høy andel idrettsaktive ungdommer. Statusanalysen viser at den samlede anleggsdekningen ligger noe høyere enn for Bergen samlet.

Mange tiltak som er foreslått gjennomført i Fyllingsdalen bydel i resterende planperiode, gjelder rehabilitering av eksisterende anlegg. Tiltakene som prioriteres i resterende - planperiode er et tilbygg til bordtennis og styrketrening ved Fyllingsdalen idrettshall, rehabilitering av garderober til Fyllingsdalen idrettshall, oppgradering av utendørs tennisbaner på Fjellsdalen. Disse tiltak er også høyt prioritert av referansegruppen til *Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdelen*.

Utover tiltak som er beskrevet i dette kapitlet, ønsker en å prioritere en videre utredning av et ro- og padleanlegg i Bergen eller regionen rundt (jf. avsnitt 4.1.9)

Nedenfor følger en oppsummering av tiltak for idrettsanlegg i bydelen. Tabellen viser også om det i handlings- og økonomiplan 2023–2026 er avsatt midler eller om det må avsettes midler i kommende rullinger av handlings- og økonomiplaner. Tiltak som prioriteres høyest ved rullering av handlings- og økonomiplaner er merket i tabellen.

Anlegg	Tiltak	Eierskap	Økonomiske konsekvenser
Fyllingsdalen idrettshall – Tilbygg til bordtennis og styrketrening	Konseptutvikling og realisering	Kommunal	Avsatt midler til konseptutvikling i handlings- og økonomiplan 2023-2026. Avsatt midler til realisering i

			sekkepost Idrett - Rehabilitering og nybygg.
Varden skole basketballhall	Konseptutvikling og realisering	Kommunal	Avsatt midler til konseptutvikling i handlings- og økonomiplan 2023-2026, tjenesteområde skole. Avsatt midler til realisering i sekkepost Skole – Rehabilitering og nybygg
Garderobebygg ved Varden stadion	Realisering	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023–2026.
Garderober ved Fjellsdalen kunstgressbane	Rehabilitering	Kommunal eller ikke-kommunal	Tiltaket prioriteres gjennomført i resterende planperiode. Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Tennisbaner Fjellsdalen	Rehabilitering	Kommunal	Tiltaket prioriteres gjennomført i resterende planperiode. Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Fyllingsdalen idrettshall – Rehabilitering av garderober	Rehabilitering	Kommunal	Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Svømmebasseng på Løvås skole	Avvikling	Kommunal	Tiltaket forventes ikke å ha økonomiske konsekvenser for Bergen kommune.

Tabell 7 – oppsummering av tiltak og økonomiske konsekvenser – Fyllingsdalen bydel

9. Laksevåg bydel

	37 387		80		9351		25 %
Befolkning over 6 år		Antall idrettslag		Antall medlemmer		Andel aktive i forhold til befolkningen over 6 år	

Idrettsanlegg Laksevåg bydel

Fotballanlegg: 20
Friidrettsanlegg: 3
Svømme- og stupeanlegg: 3
Idrettshaller og aktivitetshaller: 11
Gymsaler: 12
Vannsportanlegg: 4
Racketsportanlegg: 3
Is- og skøyteanlegg: 2
Fysak (aktivitetsbygg): 1

9.1. Innledning

I Laksevåg bydel er det stor aktivitet innen fotball, gymnastikk og turn og håndball. I tillegg finnes det blant annet aktive miljøer for svømming, hestesport og kampsport.

Fra Laksevåg bydel er det adgang til turveier på byfjellene vest i Bergen, turveien Løvtien og turområdet rundt Alvøen idrettspark. I tillegg har Laksevåg bydel en lang sjølinje fra Mathopsvågen i sør til Puddefjorden i nord som åpner for vannbasert aktivitet selv om adgangen til sjø per i dag er noe utfordrende på grunn av industrivirksomhet og ulendt terreng.

En områdesatsning i Indre Laksevåg fases ut i 2022. Områdesatsningen startet opp i 2012, og i perioden har det blant annet blitt etablert Fysak og BUA utlånssentral på Melkeplassen og en utendørs trampolinepark i området. Det har også blitt gitt et tilbud om parkourkurs i samarbeid mellom områdesatsningen og etat for idrett.

Områdesatsningen i Loddefjord og Olsvik er pågående i perioden 2019 til 2026. I forbindelse med denne områdesatsningen er det mulig å motta et utvidet tilskudd på 30 % av ordinære satser ved søknad om spillemidler til nærmiljøanlegg til og med søknadsåret 2025. Det har siden 2020 blitt arrangert gratis parkourkurs i Loddefjord i samarbeid med Etat for idrett og Bergen parkour. Fra 2022 ble kurset flyttet til Olsvik. Det ble også etablert BUA Vestkanten i samarbeid mellom blant annet områdesatsningen og Etat for idrett m.fl.

I 2022 utgjør barn og unge mellom 6 og 19 år 15,4 % av befolkningen i Laksevåg bydel.

9.2. Hva har skjedd første planperiode (2017–2022)?

I første del av planperioden for [Idrettsplan 2017–2027](#) er det gjennomført følgende anleggsutvikling i Laksevåg bydel:

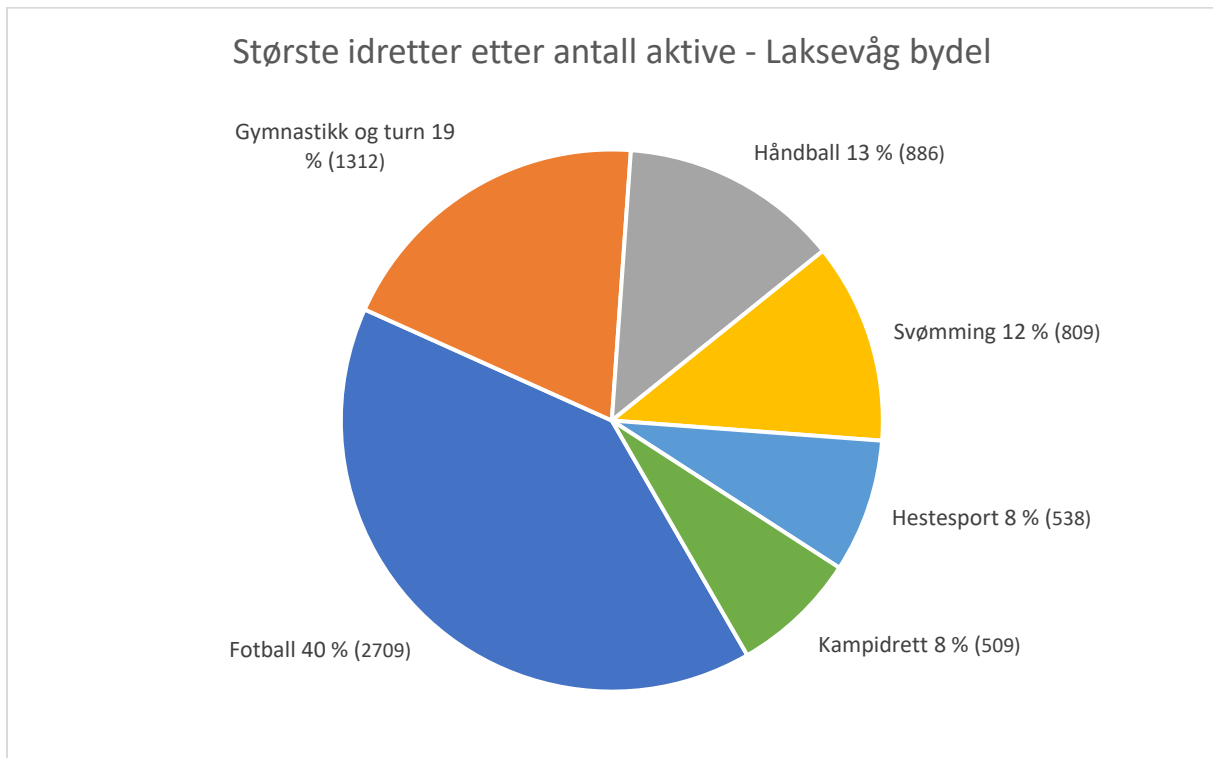
- Ny **basketballhall på Tjønne idrettsplass** ble ferdigstilt i regi av Idrettslaget Frøya Alliance i 2017/18
- **Tjønne idrettsplass nærmiljøanlegg** ble etablert i 2019.
- Rehabilitering av lysanlegget i **Alvøen idrettspark ski- og turløyper** ble ferdigstilt av i regi av Loddefjord IL i 2019.

- **Fysak Melkeplassen** ble ferdigstilt i mars 2019. Bygget er et aktivitetshus med et rom til parkour og buldring, bordtennis, dansesal, akrobatikkrom, en mindre skatehall og utlånsentralen BUA. Et utendørs aktivitetsareal med trampoliner og benker ble ferdigstilt i 2020.
- **Holen skole og ny idrettshall** ble ferdigstilt i 2021.
- Nærmiljøanlegget **Friplassen Alvøen** ved Alvøen skole ble ferdigstilt i 2021. Friplassen er et lite friidrettsanlegg som er utviklet av Norges Friidrettsforbund, og skal fungere som et lavterskeltilbud for å inspirere barn og unge til å prøve nye idretter og aktiviteter.
- **Oppgradering av Laksevåg idrettshall** med blant annet ny belysning ble gjennomført i 2021.
- **Nye lysanlegg ved Mathopen idrettshall og Vadmyra idrettshall** ble tatt i bruk i 2021. Det pågår arbeid med nytt ventilasjonsanlegg i begge hallene i 2022.
- **11er-fotballbanen i Gravdal idrettspark** fikk nytt kunstgress i 2022.
- Det er påbegynt et arbeid med å realisere en mindre fotballhall ved Tjønnen idrettsplass pågår i 2022 i regi av Idrettslaget Frøya Allianse. Fotballhallen bygges over den lille kunstgressbanen på Tjønnen.
- **Olsvik kunstgressbane** er rehabilitert i 2022.
- Et **nærmiljøanlegg ved Sandgotna skole** ble ferdigstilt i 2022.

9.3. Statusanalyse for anleggsdekning i bydelen

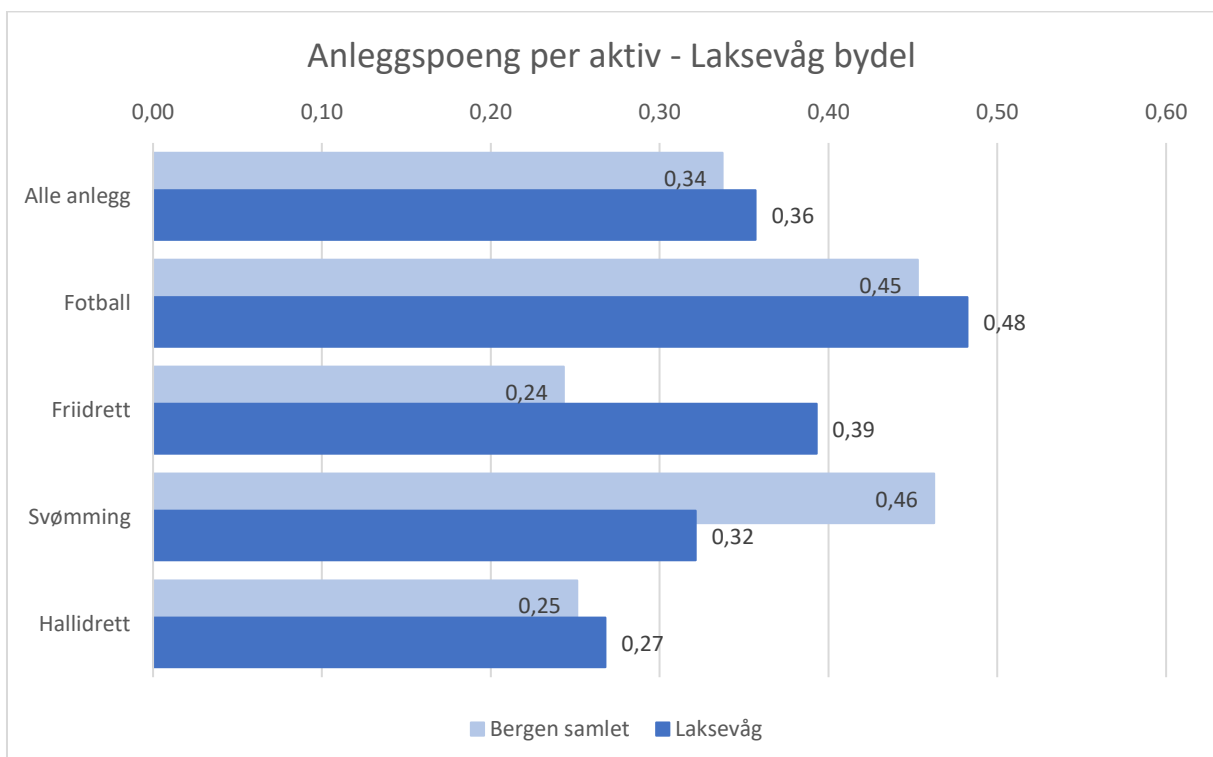
I Laksevåg bydel er det 89 idrettslag med til sammen 9351 aktive. Dette gir en aktivitetsandel på 25 % som betyr at aktiviteten i bydelen ligger under aktivitetsandelen for Bergen samlet. Aktivitetsandelen for barn i alderen 6 til 12 år er på 115,2 %, mens den er på 69,5 % for ungdommer i alderen 13 til 19 år. Aktivitetsandelen for barn og ungdom i Laksevåg bydel ligger noe under tilsvarende tall for Bergen samlet, og rangerer Laksevåg bydel i midten av alle bydeler.

Aktiviteten i idrettslagene fordeler seg som følger mellom de ulike idrettstypene som vist i figur 23.

Figur 23 - Største idretter etter antall aktive - Laksevåg bydel

Figur 24 viser anleggspoeng fordelt på antall aktive i Laksevåg bydel sammenlignet med Bergen og de andre bydelene.

Figur 24 - Anleggspoeng per aktiv - Laksevåg bydel

I Laksevåg bydel er det gjennomsnittlig 0,36 anleggspoeng per aktiv for de utvalgte anlegg i denne analysen. Tilsvarende tall for Bergen kommune er 0,34 anleggspoeng per aktiv. Her ligger Laksevåg bydel på gjennomsnittet blant bydelene i Bergen kommune.

Resultatene for antall anleggspoeng per aktiv tyder på at Laksevåg bydel har god anleggsdekning innen fotball, friidrett og hallidrett. Anleggsdekningen for svømmeanlegg derimot er lavere enn i andre bydeler både når antall innbyggere og antall aktive innen svømming legges til grunn.

9.4. Planlagt byutvikling i bydelen på lengre sikt

Det er flere områdereguleringer og strategiske planprogram i Laksevåg bydel som forventes å ha konsekvenser for boligbyggingen i bydelen.

Områdereguleringen for Loddefjordåsen inkluderer ikke nye boliger, men primært offentlige bygg som barnehage, skole, sykehjem og kultur- og fysakarealer. Planen forventes vedtatt i 2023.

I sammenheng med områdeplan for Indre Laksevåg og områdeplan for Laksevågneset vurderes regulering til boligformål i planarbeidet. Store deler av Laksevågneset er i Kommuneplanens arealdel avsatt til byfortettingssone og pågående reguleringssaker tyder på at det vil komme anslagsvis 1000 boliger på verftsområdet. Planforslagene forventes å være klar i 2023 med planlagt vedtak i 2024.

Strategisk planprogram for Loddefjord vil foreligge i løpet av 2023 Dette programmet skal følges opp av reguleringsplaner som beskriver boligbygging i området.

Pågående arbeid med strategiske planer og reguleringsplaner for Laksevåg bydel sammen med øvrige bygge- og regulerings saker vil anslagsvis kunne gi en økning på rundt 1500 boliger gjennom planperioden. Ettersom flere planer per i dag er i en tidlig fase, er det knyttet en større usikkerhet rundt nøyaktig antall nye boliger i bydelen.

9.5. Vurdering av behov for anleggsutvikling i Laksevåg bydel resterende planperiode (2023–2027)

I dette avsnittet vil det presenteres anleggsprosjekter for idretten som er i prosess eller som har blitt spilt inn av ulike aktører under arbeidet med denne planen.

I prosessen for rullering av idrettsplanens anleggsdel har en tatt hensyn til medvirkning fra ulike interessenter. En mer detaljerte beskrivelse av prosessen og hvilke innspill som har blitt mottatt er å finne i avsnitt 1.3.

9.5.1. Anleggsutvikling i resterende planperiode – tiltak med høy prioritet

I handlings- og økonomiplan for 2023–2026 er det avsatt midler til realisering av **ny idrettshall i Alvøen idrettspark**. Anlegget er i *Idrettsplan 2017–2027* omtalt som Arena vest. Idrettshallen skal inneholde håndballhall og separat bordtennishall, samt garderøber, styrkerom og fasiliteter som knyttes til fotballbanene i idrettsparken. Prosjektering for hallen er gjennomført i 2021, og tiltaket er forventet å komme i gjennomføringsfase i 2023.

I forbindelse med behandlingen av *Idrettsplan 2017–2027* vedtok bystyret at det settes i gang en prosjekterings- og reguleringsprosess for **Laksevåghallen** med muligheter for idrettshall, svømmehall, turnhall, møteplassfunksjoner og ishall. Som følge av en mulighetsstudie som ble gjennomført i 2018, ble etableringen av en ishall tatt ut av prosjektet grunnet tomtens arealbegrensing. Reguleringsplanen for Laksevåghallen forventes klar våren 2023. Utover idrettsanlegget vil reguleringsplanen tilrettelegge for nærmiljøanlegg knyttet til nye Laksevåghallen som også kan benyttes som tilgjengelig uteareal til

Nygårdslie skole. I anleggsperioden bør idrettslagene bli tilbudt treningstid i andre idrettshaller. Midler til konseptutvikling av Laksevågshallen er avsatt i handlings- og økonomiplan for 2023–2026. Midler til realisering er avsatt i *sekkepost Idrett - Rehabilitering og nybygg*.

Prioriteringen av **25m-basseng og opplæringsbasseng i Laksevåg bydel** som kommer frem av bystyresak om fremtidig bassengstruktur (sak [19/21](#)) vil løses gjennom byggingen av nye Laksevågshallen. Viktigheten av et nytt basseng i Laksevåg bydel understrekes også av innspill fra Bergen Vest Svømmeklubb til rullering av idrettsplanens anleggsdel, som påpeker et stort behov for større bassengkapasitet og tilrettelegging for tilskuere for å kunne avholde mindre arrangement og stevner.

Opplæringsbasseng ved Loddefjord skole er vedtatt totalrehabilitert under behandlingen av bystyresak om fremtidig bassengstruktur (sak 19/21). Innledende planlegging for prosjektet er igangsatt, der rehabiliteringen av bassenget inngår som del av rehabiliteringen av Loddefjord skole som er vedtatt i Skolebruksplan 2021–2030. Midler til konseptutvikling er avsatt i handlings- og økonomiplan for 2023–2026, under tjenesteområde skole. Midler til realisering er avsatt i sekkepost *Skole – Rehabilitering og nybygg*.

Garderobebygg til Mathopen idrettshall er i svært dårlig stand. Det er vurdert som mest hensiktsmessig å rive det eksisterende anlegget for så å bygge et nytt garderobebygg over to etasjer som også inneholder aktivitetsrom og kjøkken. Et skisseprosjekt for tiltaket pågår. Arbeidet med nytt garderobebygg ved Mathopen idrettshall prioriteres i resterende planperiode for *Idrettsplan 2017–2027* for å sikre at idrettsanlegget ikke mister funksjonalitet. Midler til tiltaket er avsatt i handlings- og økonomiplan for 2023–2026.

Gjennom referansegruppen til rullering av idrettsplanens anleggsdel har det blitt spilt inn et behov for **rehabilitering av Olsvikhallen**. Rehabiliteringen gjelder først og fremst rehabilitering av tak og ventilasjon. Rehabilitering av Olsvikhallen er foreslått i handlings- og økonomiplan 2023-2026 innenfor sekkepost *Mindre bygginvesteringer*.

I forbindelse med regulering for ny barnehage i Olsvik, er det i tråd med gjeldende rekkefølgekrav for bygging av barnehagen, blitt prosjektert en **BMX-bane i Olsvik**. Barnehagen blir påbegynt i 2025, og BMX-anlegget vil bygges samtidig. Midler til tiltaket er avsatt i handlings- og økonomiplan for 2023–2026 fra budsjettåret 2025.

I sammenheng med områdesatsingen i Olsvik er det ønsket å etablere et **nærmiljøanlegg ved Olsvik skole og turstier med mindre tilrettelegginger for stisykling** i Olsvikskogen. Realisering av tiltakene forventes å være et positivt bidrag i arbeidet med områdesatsingen i Olsvik, og arbeidet med tiltakene prioriteres. Midler til tiltakene må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.

Allianseidrettslag Frøya ønsker å bygge en **liten fotballhall på Tjønnen/Melkeplassen** der det i dag ligger en liten kunstgressbane. Prosjektet er finansiert av privat giver, og Allianseidrettslag Frøya har fått en vederlagsfri festeavtale på tomten (sak [1399/21](#)). Det ventes at anlegget skal ferdigstilles i resterende planperiode i regi av klubben. Det forventes ingen økonomiske konsekvenser for Bergen kommune.

Opplæringsbassenget ved Kjøkkelvik skole vil utvikles i henhold til vedtak i av sak om fremtidig bassengstruktur (sak 19/21) når nytt basseng i Laksevåg bydel er ferdigstilt. Det er behov for å gjennomføre et konseptvalgnotat for å utrede hvordan arealet for bassenget ved Kjøkkelvik skole kan bygges om til annet idrettsformål. Midler til tiltaket må søkes innarbeidet ved fremtidig rullering av handlings- og økonomiplanen.

I forbindelse med behandling av Idrettsplanen 2017–2027 ble det spilt inn behov for **arealer til kampsport** til Lyderhorn karateklubb, og det ble konkludert med at Bergen kommune sammen med Lyderhorn karateklubb skulle sikre arealer til videreutvikling av klubbens aktivitet i bydelen. Muligheten vil vurderes i sammenheng med en konseptvalgutredning for alternativ bruk av arealer for bassenget ved Kjøkkelvik skole

9.5.2. Behov for anleggsutvikling – tiltak med middels høy prioritet

Som følge av **områdereguleringer på Laksevåg** forventes det byfortetting med utvikling med av boliger, næring og nye byrom langs sjøen. I denne sammenhengen er det nødvendig å arbeide for at det settes av egnede areal til idrett i områdereguleringer i Indre Laksevåg og på Laksevåneset, og da spesielt tilrettelegging for vannsport og rekreasjon langs sjøfronten. Et mer detaljert behov for arealer til idrettsformål må vurderes ut ifra planlagt antall boliger, og bør sees i sammenheng med eventuell etablering av barnehager og skoler i området.

Det har i møter med referansegruppen til rullering av idrettsplanens anleggsdel blitt fremhevet et behov for **oppgraderinger i Alvøen idrettspark**. Samtidig har også Loddefjord IL spilt inn behov for vedlikehold og oppgradering av ulike elementer ved Alvøen idrettspark. og idrettslaget viser til at anlegget bærer preg av mange års bruk. I resterende planperiode vil nødvendig vedlikehold av anlegget gjennomføres for å ivareta anleggets funksjonalitet. Det anbefales at det i resterende planperiode utarbeides en helhetlig plan for oppgradering av Alvøen idrettspark.

9.5.3. Annen anleggsutvikling – ikke prioritert i resterende planperiode

I gjeldende *Idrettsplan 2017-2027* omtales planer for å utvikle en **sandvolleyballhall i Kjøkkelvik** i tilknytning til det eksisterende sandvolleyballanlegget. Tomten er per i dag avsatt til grønnstruktur i KPA2018. En videreutvikling av tomten med sandvolleyballhall vurderes som hensiktsmessig, men vil kreve regulering eller formålsendring i rullering av kommuneplanens arealdel. Rulleringen av kommuneplanens arealdel forventes gjennomført i 2024, og tiltaket vil vurderes på nytt i arbeidet med ny idrettsplan.

I forbindelse med rullering av idrettsplanens anleggsdel er det gjennom referansegruppemøte blitt spilt inn behov for **oppgradering av utendørs sandvolleyballanlegget i Kjøkkelvik**. Det ansees som mest hensiktsmessig at nødvendige oppgraderinger for å ivareta anleggets funksjonalitet løses innenfor rammen for drift av idrettsanlegg. En oppgradering utover dette vil kunne sees i sammenheng med eventuell utvikling av en ny sandvolleyballhall på samme tomt.

Loddefjord IL ønsker en **videreutvikling av friidrettsanlegget i Alvøen idrettspark**, og påpeker at dette vil bedre tilbudet til friidretten i Bergen Vest og være et viktig bidrag til folkehelsen. Forslaget er sammenfallende med innspill som er gitt fra Hordaland friidrettskrets, og som omhandler oppgradering av anlegget med fastmontert kastbur for diskos, oppgradering av spydtilløpet i søndre sving **med** fast dekke og videreutvikling av 400m-løpebanen med fast dekke og seks baner. Det er knyttet stor usikkerhet til grunnforhold til anlegget som bør utredes før en videreutvikling av friidrettsanlegget planlegges.

Idrettsplan 2017–2027 uttaler seg positivt om å utvikle et **nærmiljøanlegg på Mathopen balløkke** ved Hillerenveien (gnr. 128, bnr. 68) ved Mathopen barnehage. Tiltaket foreslås løst i dialog med Byrådsavdeling for klima, miljø og byutvikling.

Referansegruppen til rullering av idrettsplanens anleggsdel har spilt inn behov **oppgraderinger på Nygårdsmyrer idrettsplass**. Behovet gjelder toppcoating og merking

av løpebanen, samt oppgraderinger av kastfeltet. Midler til tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.

Lyngbø Sportsklubb påpeker i sitt innspill gjennom Idrettsrådet i Bergen at de opplever kapasitetsutfordringer ved Gravdal idrettsplass, og klubben ønsker en **ny fotballbane i området rundt Gravdal idrettsplass**. I lys av behovet for flere fotballanlegg i andre bydeler, prioriteres ikke etablering av en ny fotballbane i Laksevåg bydel i denne planperioden.

Det er kommet innspill via Idrettsrådet i Bergen fra Loddefjord IL som ønsker å etablere en **kunstgressbane ved Alvøen skole**. Per i dag ligger en mindre grusbane på tomten. Bergen kommune har festeavtale på tomten. Det anbefales å foreta en helhetlig vurdering av tiltaket for å se om utvikling av en kunstgressbane på dette stedet er hensiktsmessig.

9.6. Oppsummering - anleggsutvikling i Laksevåg bydel resterende planperiode (2023–2027)

Når det gjelder andel aktive i idretten i Laksevåg bydel, så rangerer bydelen gjennomsnittlig blant alle bydeler i Bergen. Statusanalysen viser et noe høyere antall anleggspoeng for de fleste anleggstyper enn andre bydeler i Bergen. Unntaket her er svømmeanlegg der Laksevåg bydel har færre anleggspoeng enn gjennomsnittet for Bergen samlet.

For Laksevåg bydel er det foreslått flere større tiltak som er under planlegging og prioriteres i resterende planperiode for *Idrettsplan 2017–2027*, blant annet nybygg av idrettshall i Alvøen idrettspark og utvikling av Laksevåghallen. I tillegg prioriteres det å rehabilitere garderobebygget ved Mathopen idrettshall og å rehabilitere Olsvikhallen.

Utover tiltak som er beskrevet i dette kapittelet, ønsker en å prioritere etableringen av et Fysak-bygg i Loddefjord (jf. avsnitt 4.2.1).

Nedenfor følger en oppsummering av tiltak for idrettsanlegg i bydelen. Tabellen viser også om det i handlings- og økonomiplan 2023–2026 er avsatt midler eller om det må avsettes midler i kommende rulleringer av handlings- og økonomiplaner. Tiltak som prioriteres høyest ved rullering av handlings- og økonomiplaner er merket i tabellen.

Anlegg	Tiltak	Eierskap	Økonomiske konsekvenser
Idrettshall Alvøen idrettspark	Realisering	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023–2026
Laksevåghallen	Realisering	Kommunal	Avsatt midler til konseptutvikling i handlings- og økonomiplan 2023-2026. Avsatt midler til realisering i sekkepost Idrett - Rehabilitering og nybygg.
Opplæringsbasseng ved Loddefjord skole	Rehabilitering	Kommunal	Avsatt midler til konseptutvikling i handlings- og økonomiplan 2023-2026, tjenesteområde skole. Avsatt midler til realisering i sekkepost Skole – Rehabilitering og nybygg

Mathopen idrettshall, garderobebygg	Realisering	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023–2026
Olsvikhallen	Rehabilitering	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023–2026. Mindre bygginvesteringer – sekkepost.
BMX-bane i Olsvik	Realisering	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023–2026
Nærmiljøanlegg Olsvik skole	Realisering	Kommunal	Tiltaket prioriteres gjennomført i resterende planperiode. Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Turstier med mindre tilrettelegging for stisykling i Olsvikskogen	Realisering	Kommunal	Tiltaket prioriteres gjennomført i resterende planperiode. Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Liten fotballhall på Tjønne/Melke-plassen	Realisering	Ikke-kommunal	Tiltaket forventes ikke å ha økonomiske konsekvenser for Bergen kommune.
Opplæringsbasseng ved Kjøkkelvik skole	Konseptvalgnotat for fremtidig bruk	Kommunal	Tiltaket prioriteres gjennomført i resterende planperiode. Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Arealer for kampsport	Tomtesøk	Kommunal	Tiltaket prioriteres gjennomført i resterende planperiode. Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Idrettsareal i Indre Laksevåg og på Laksevågneset	Avsetting av areal i områdeplan	Kommunal	Realisering av idrettsanlegg i Laksevåg er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Alvøen idrettsplan – tennisbane og friidrettsanlegg	Rehabilitering	Kommunal	Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
---	----------------	----------	---

10. Ytrebygda bydel

	26 672		33		7 928		29,7 %
Befolkning i bydelen, eldre enn 6 år		Antall idrettslag	Antall medlemmer			Andel aktive i forhold til befolkningen over 6 år	

Idrettsanlegg Ytrebygda bydel

Fotballanlegg: 14
Friidrettsanlegg: 6
Svømme- og stupeanlegg: 1
Idrettshaller og aktivitetshaller: 7
Gymsaler: 8
Vannsportanlegg: 4
Hestesportanlegg: 3
Fysak-bygg: ingen

10.1. Innledning

I Ytrebygda bydel er det størst aktivitet innen golf, fotball og håndball, men det finnes også aktive miljøer for gymnastikk og turn og kampsport. Grunnet Flesland lufthavn sin beliggenhet i Ytrebygda bydel er det også stor aktivitet innen luftsport i bydelen. Fana stadion som er hovedanlegg for nasjonale og internasjonale friidrettsstevner i Bergen, ligger i Ytrebygda bydel.

I Ytrebygda bydel er det flere områder nær sjø som er utviklet til vannsportaktiviteter mm., mens det i mindre grad er utviklet egne turområder på land.

Ytrebygda bydel har de senere år hatt en betydelig utvikling av boliger og næring, og det er viktig at denne utviklingen følges opp også med tilrettelagte aktiviteter for organisert og egenorganisert aktivitet.

I 2022 utgjør barn og unge mellom 6 og 19 år 19,6 % av befolkningen i Ytrebygda bydel.

10.2. Hva har skjedd første planperiode (2017–2022)?

I første del av planperioden for [Idrettsplan 2017–2027](#) er det gjennomført følgende anleggsutvikling i Ytrebygda bydel:

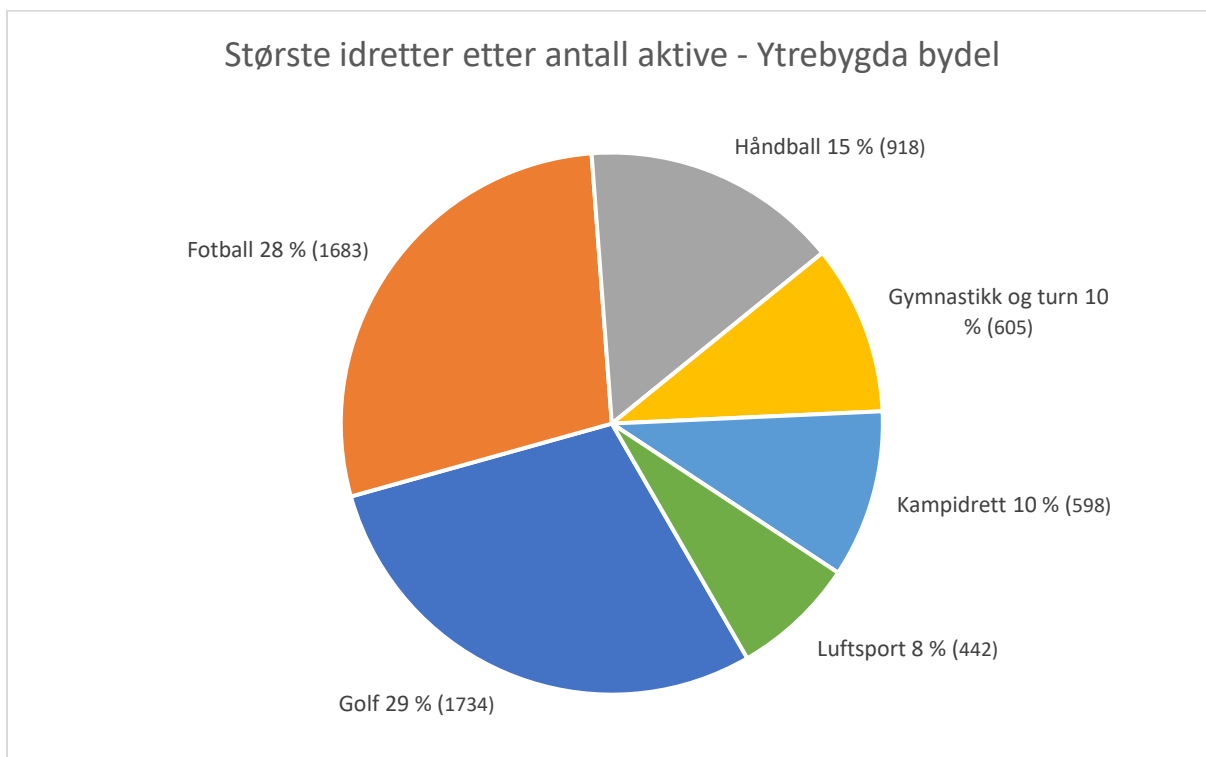
- **Ballbanen ved Søråshøgda skole** ble bygget om til en 7er-kunstgressbane i 2017. Banen er bygget og driftet som klubbeid anlegg av IL Bjarg.
- **Zinken Hopp idrettshall** ble ferdigstilt i 2019.
- **Friidrettsanlegget ved Fana stadion** ble rehabilitert og utvidet med flere hoppfelt og oppvarmingsfelt i 2019.
- Flere **oppgraderinger av Fana stadion**, blant annet av medieområdet og etableringen av en ny garasje for driftsmateriell, samt en videreutvikling av friidrettsanlegget ble foretatt i perioden 2021–2022.
- **7er-fotballbanen på Søreide «Essobanen»** ferdigstilt som kunstgressbane i 2021.
- **Rehabiliteringen av Sandslihallen** med installasjon av nytt ventilasjonsanlegg og nytt lysanlegg i Sandslihallen, samt utskifting av hovedtak på den eldre delen av hallen ble gjennomført i 2021.

- En ny driving-range, putte-green og chippe-green ved Fana golfklubb stod ferdig i 2022.

10.3. Statusanalyse for anleggsdekning i bydelen

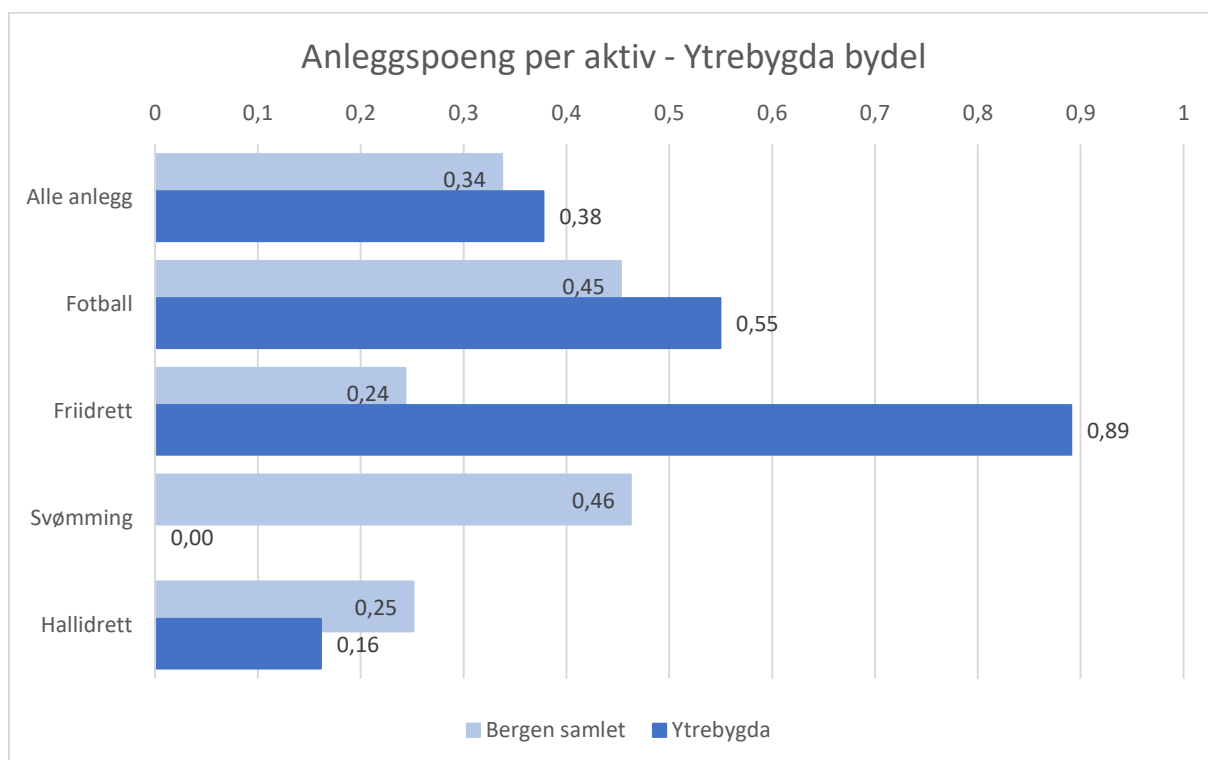
I Ytrebygda bydel er det 43 idrettslag med til sammen 7928 aktive. Dette gir en aktivitetsandel på 29,7 % i Ytrebygda bydel. Med dette ligger aktiviteten på omtrent samme nivå som i Bergen samlet. Aktivitetsandelen for barn i alderen seks til 12 år er på 88 % og aktivitetsandelen for ungdommer i alderen 13 til 19 år er 49,7 %. Med dette ligger Ytrebygda bydel i begge aldersgrupper under nivåene for aktivitetsandelen i Bergen kommune samlet, og plasseres nest sist blant alle bydeler i Bergen kommune.

Aktiviteten i idrettslagene fordeler seg som følger mellom de ulike idrettstypene som vist i figur 25.

Figur 25 - Største idretter etter antall aktive - Ytrebygda bydel

Figur 26 viser anleggspoeng fordelt på antall aktive i Ytrebygda bydel sammenlignet med Bergen og de andre bydelene.

Figur 26 - Anleggspoeng per aktiv - Ytrebygda bydel

I Ytrebygda bydel er det gjennomsnittlig 0,38 anleggspoeng per aktiv for de utvalgte anlegg i denne analysen. Tilsvarende tall for Bergen kommune er 0,34 anleggspoeng per aktiv. Dette plasserer Ytrebygda på i øvre sjikt blant bydelene i Bergen kommune.

Anleggs situasjonen for de ulike idrettskategoriene i Ytrebygda bydel varierer sterkt ut ifra hvilken anleggstype som undersøkes. Analysen viser en spesiell god dekning for anlegg til friidrett. Funnene kan forklares med at to friidrettsanlegg av god kvalitet og størrelse, Fana stadion og Høiehallen, er plassert i Ytrebygda bydel. Det kan legges til grunn at disse anleggene i større omfang blir brukt av aktive fra andre bydeler, og at spesielt friidrettshallen fanger opp mye av aktiviteten i andre bydeler. Dette er nærmere omtalt i avsnitt 1.5.5. *Anleggsdekning for utvalgte idretter – Friidrett.*

I forhold til andre bydeler i Bergen kommune er det forholdsvis god dekning på fotballanlegg i Ytrebygda bydel som vises ved at bydelen har tredje flest anleggspoeng per aktiv innen fotball av alle bydeler.

Det er ikke registrert svømmeklubber i Ytrebygda bydel. Som følge av dette inngår ingen aktive innen svømming fra Ytrebygda bydel i analysen, og det kan ikke beregnes anleggspoeng per aktiv for svømmeanlegg. Med ett treningsbasseng i bydelen har Ytrebygda bydel kun litt over halvparten så mange anleggspoeng enn Bergen samlet, og ligger i nedre halvdel blant alle bydeler i Bergen.

Når det gjelder anleggsdekningen for hallidrett ligger Ytrebygda bydel under tilsvarende tall for Bergen samlet. Sammenlignet med de andre bydelene i Bergen har Ytrebygda bydel færrest anleggspoeng per aktiv for idrettshaller og gymsaler.

10.4. Planlagt byutvikling i bydelen på lengre sikt

I Ytrebygda bydel foreligger det vedtatt kommunedelplan for Birkeland, Liland, Ådland og Espeland (BLÅE), samt at det pågår arbeid med Strategisk planprogram for videreutvikling av Birkeland som lokalsenter. Planene omfatter vestlige deler av Ytrebygda bydel. Sentrale

utfordringer i denne bydelen, gitt at dette utviklingsbildet blir langvarig, er å sørge for en hensiktsmessig sosial og teknisk infrastruktur.

I sammenheng med kommunedelplanen for Birkeland, Liland, Ådland og Espeland vil det anslagsvis komme mellom 1600 og 2000 boliger i området, men dette vil beskrives nærmere i detaljreguleringsplanene.

Det forventes at planen for Birkeland, Liland, Ådland og Espeland sammen med øvrige bygge- og reguleringssaker i Ytrebygda bydel vil gi en samlet økning på i underkant av 3000 boliger gjennom planperioden.

10.5. Vurdering av behov for anleggsutvikling i Ytrebygda bydel resterende planperiode (2023–2027)

I dette avsnittet vil det presenteres anleggsprosjekter for idretten som er i prosess eller som har blitt spilt inn av ulike aktører under arbeidet med denne planen.

I prosessen for rullering av idrettsplanens anleggsdel har en tatt hensyn til medvirkning av ulike interessenter. En mer detaljerte beskrivelse av prosessen og hvilke innspill som har blitt mottatt er å finne i avsnitt 1.3.

10.5.1. Anleggsutvikling i resterende planperiode – tiltak med høy prioritet

Dagens idrettsarealer ved Rå skole er i dårlig stand, og skal ifm. vedtak i Skolebruksplan 2021–2030 rives og erstattes med en **ny basketballhall ved Rå skole**. Dagens idrettsarealer, inkludert arealet til det nedlagte bassenget på skolen, skal bygges om til læringsarealer. Det er i handlings- og økonomiplan 2023–2026 satt av midler til prosjektet under tjenesteområde skole.

I tråd med [Skolebruksplan 2021–2030](#) skal det bygges en ny ungdomsskole på Søreide med en kapasitet for 400 elever. I tråd med Bergen kommune sitt [funksjons- og arealprogram for skoleanlegg](#) skal det bygges en **basketballhall ved nye Søreide ungdomsskole** ut ifra skolens planlagte kapasitet. En omregulering av tomten til gamle Søreide barneskole hvor idrettshallen skal plasseres og konseptutvikling er påbegynt. Det er avsatt midler til konseptutvikling for prosjektet i handlings- og økonomiplan 2023–2026, under tjenesteområde skole. Midler til realisering er avsatt i sekkepost *Skole – Rehabilitering og nybygg*.

Både vedtak i bystyresak om fremtidig bassengstruktur (sak [19/21](#)) og bystyrets vedtak til innbyggerforslaget om Fysak-bygg på Petedalsmyra (sak [193/21](#)) sier at det skal søkes etter **tomter til hhv. nytt basseng og nytt Fysak-bygg i Ytrebygda bydel**. Som følge av dette har Etat for bygg og eiendom på oppdrag fra Byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett identifisert eiendommer som kan være aktuelle til idrettsformål fordi de tilfredsstillt kravene til adkomst med kollektivtransport, og som enten er regulert til idrettsformål eller egnet til å bli omregulert. Følgende eiendommer har blitt løftet frem som egnet:

- På Kokstad nær bybanedepotet (gnr. 111, bnr. 180) er det per i dag avsatt 13 000 m² med formålet idrett, kontor og messe i kommuneplanens arealdel. Tomten eies av Bergen kommune. Tomten har opprinnelig vært tiltenkt en ny friidrettshall og en byarena, men ettersom disse prosjektene har blitt flyttet til alternative plasseringer, kan en utvikling av andre idrettsanlegg vurderes.
- På Liland er det i kommunedelplan Birkeland, Liland Ådland og Espeland satt av 54 000 m² til idrettsformål i kommuneplanens arealdel (gnr. 111, bnr. 32). Tomten er ikke i kommunalt eie. Det er også avsatt areal med formålet offentlig tjenesteyting (gnr. 111 bnr. 6) i umiddelbar tilknytning til overnevnte tomt. Tomtenes beliggenhet i

umiddelbar nærhet til skoler og barnehager på Liland gjør det velegnet til å utvikle idrettsanlegg.

- Ved Skranevatnet skole og Sandslihallen (gnr. 39, bnr. 692) som per i dag rommer en 11er fotballbane og sandvolleyballbaner vil kunne utnyttes ytterligere med et mindre bygg. Tomten eies av Bergen kommune.
- Eiendommen gnr. 116, bnr. 86 ligger ved bybanestoppet på Sandsli med gangavstand til eksisterende idrettsanlegg, Sandslihallen og tilhørende fotballbane og fotballbanen på Petedalsmyra. Tomten er i kommunalt eie, og er per i dag ikke regulert til idrettsformål.

Gitt tomtenes beliggenhet, arealformål og eierforhold anbefales det at en **realisering av nytt svømmebasseng i Ytrebygda bydel** skjer på eiendommen på Liland (gnr. 111 bnr. 6 og gnr. 111, bnr. 32). Tomtene fremstår som velegnet fordi de ligger i nærhet til skole og barnehager, og fordi de på grunn av sin størrelse gir gode muligheter til å samlokalisere ulike idrettsanlegg, for eksempel Fysak-bygg, idrettshall og fotballbaner. Arbeidet med å gjennomføre et konseptvalgnotat for utvikling av svømmebasseng, Fysak og andre idrettsanlegg på tomtene prioriteres, og midler til et konseptvalgnotat må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.

I Idrettsplanen 2017–2027 er det påpekt behov for en ny permanent **11er-fotballbane på Søreide**. Søreide IL benytter seg per i dag av en midlertidig fotballbane på tomten til gamle Søreide skole som er under planlegging til ny ungdomsskole. Det ble i 2012 utført et tomtesøk der flere tomter ble identifisert, Kvistemyri ble pekt ut som best egnet. Det ble gjennomført grunnundersøkelser som viser at tiltaket vil kreve store masseutskiftninger, i tillegg til at etablering av infrastruktur inn til tomten er utfordrende. Et nytt tomtesøk er gjennomført, og har pekt på ulike tomter i området. Et konseptvalgnotat med utgangspunkt i disse tomtene prioriteres i resterende planperiode. Midler til dette innarbeides ved fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplaner.

10.5.2. Behov for anleggsutvikling – tiltak med middels høy prioritet

Fana Golfklubb har kommet med innspill til byrådsavdelingen og formidlet utfordringer med beliggenheten av golfbanens hull som grenser for tett til bebyggelsen og skaper en risiko på deler av golfanleggets areal. Det er i denne sammenhengen spilt inn et ønske om **omdisponering av arealer knyttet til golfanlegget** for å kunne bygge nye hull og legge ned hull som i dag ikke er sikre for nabobebyggelsen. Det anbefales at det ses på muligheten for omdisponering av arealet samt en finansieringsmodell for utvikling av nye hull sammen med Fana golfklubb. Videre anbefales det å avsette areal til idrettsformål i Kommuneplanens arealdel i tilknytning til anlegget for å sikre bedre funksjonalitet og videreutvikling av anlegget.

IL Gneist har gjennom Idrettsrådet i Bergen spilt inn et ønske om en **treningshall for turn (basishall) i Ytrebygda bydel**. I innspillet pekes det på en tomt på Liland (gnr. 111, bnr. 32) som i Kommunedelens arealplan er satt av til idrettsformål. Utviklingen av en basishall i Ytrebygda bydel vurderes som positivt under forutsetningen om at prosjektet utvikles og gjennomføres som klubbeid anlegg, og kan med fordel sees i sammenheng med planer om å utvikle nytt svømmebasseng og Fysak-bygg på Liland (se ovenfor).

10.5.3. Annen anleggsutvikling – ikke prioritert i resterende planperiode

Søreide IL har til rullering av idrettsplanens anleggsdel spilt inn et behov for en **idrettshall med tillatt klisterbruk** i området. Det anbefales at det søkes en løsning for dette behovet i resterende planperiode ved å se på muligheter for bruk av klister for håndballaktiviteten i en eksisterende hall som for eksempel idrettshallen på Søreide skole.

Gjennom referansegruppen til rullering av idrettsplanens anleggsdel har det blitt spilt inn et forslag om å **utvide Sandslihallen med et tilbygg til innendørs sandvolleybaner**. En videreutvikling av idrettsparken med en sandvolleyballhall vurderes som positivt under forutsetningen om at anlegget bygges og driftes som klubbeid anlegg. Bergen kommune vil kunne bidra med en vederlagsfri festeavtale dersom anlegget kan realiseres som egen, adskilt hall på kommunal grunn og nødvendige godkjenninger til utviklingen av anlegget er gitt.

I forbindelse med rullering av idrettsplanens anleggsdel er det gjennom referansegruppemøte blitt spilt inn et behov for **rehabilitering av Sandslihallen**. Oppgraderinger forventes løst innenfor porteføljen for rehabilitering av idrettsanlegg.

Gjennom referansegruppen for rullering av idrettsplanens anleggsdel er det også spilt inn et ønske om **lysetting av den lille fotballbanen på Sandsli** slik at idrettsflaten kan brukes til fotball og skøyter på vinterstid. Selv om tiltaket antas å gi en positiv effekt for aktiviteter på banen også i vinterhalvåret, prioriteres tiltaket lavt i resterende programperiode fordi det er større rehabiliteringsbehov andre steder. Tiltaket vil bli vurdert på nytt ved en ny rullering av idrettsplanen.

Idrettslaget Gneist har i arbeidet med *Idrettsplan 2017–2027* spilt inn et ønske om **flere håndballflater i Ytrebygda bydel**. Behovsanalysen bekrefter at det med fordel kunne være flere anlegg for hallidrett i Ytrebygda bydel. Det er planlagt nye basketballhaller ved den nye ungdomsskolen på Søreide og ved Rå skole. Disse vil kunne avlaste eksisterende håndballflater i bydelen. Idrettslaget Gneist arbeider med å realisere en friidrettshall ved Fana stadion som planlegges med to håndballflater på innerfeltet.

10.6. Oppsummering - anleggsutvikling i Ytrebygda bydel resterende planperiode (2023–2027)

Ytrebygda bydel rangerer i nedre del blant alle bydeler i Bergen når det gjelder andel aktive i idretten. Statusanalysen viser at bydelen har tredje best antall anleggspoeng for alle anlegg samlet blant alle bydeler.

For Ytrebygda bydel vil det i resterende planperiode prioriteres å arbeide videre med ny svømmehall og nytt Fysak-bygg i bydelen og å identifisere en egnet tomt for en ny 11er-fotballbane på Søreide.

Utover tiltak som er beskrevet i dette kapittelet, ønsker en å gjennomføre nødvendige oppgraderinger på Fana stadion, og realisere friidrettshallen ved Fana stadion (jf. avsnitt 4.1.4)

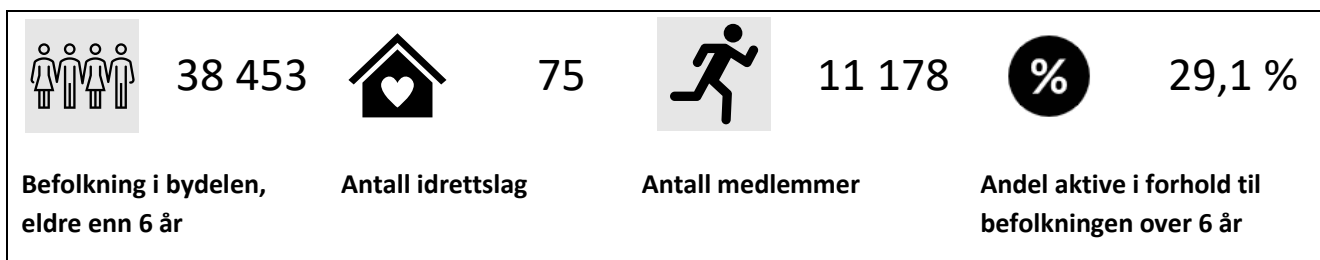
Nedenfor følger en oppsummering av tiltak for idrettsanlegg i bydelen. Tabellen viser også om det er avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023–2026, eller om det må avsettes midler i kommende rullinger av handlings- og økonomiplaner. Tiltak som prioriteres høyest ved rullering av handlings- og økonomiplaner er merket i tabellen.

Anlegg	Tiltak	Eierskap	Økonomiske konsekvenser
Basketballhall ved Rå skole	Konseptutvikling og realisering	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023–2026. Tjenesteområde skole.
Basketballhall ved Søreide	Konseptutvikling	Kommunal	Avsatt midler til konseptutvikling i

ungdomsskole, inkl. areal til e-sport			handlings- og økonomiplan 2023-2026, tjenesteområde skole. Avsatt midler til realisering i sekkepost Skole – Rehabilitering og nybygg
Nytt svømmebasseng og Fysakbygg i Ytrebygda bydel	Konseptvalgnotat	Kommunal	Tiltaket prioriteres gjennomført i resterende planperiode. Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
11er-fotballbane på Søreide	Konseptvalgnotat	Kommunal	Tiltaket prioriteres gjennomført i resterende planperiode. Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Fana Golfklubb videreutvikling	Videreutvikling	Ikke-kommunal	Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Treningshall turn (basishall)	Realisering	Ikke-kommunal	Tiltaket forventes ikke å ha økonomiske konsekvenser for Bergen kommune.

Tabell 8 - oppsummering av tiltak og økonomiske konsekvenser - Ytrebygda bydel

11. Årstad bydel

Idrettsanlegg Årstad bydel

Fotballanlegg: 20
Friidrettsanlegg: 2
Svømme- og stupeanlegg: 5
Idrettshaller og aktivitetshaller: 11
Gymsaler: 22
Skyteanlegg: 3
Racketsportanlegg: 3
Sykkelanlegg: 2
Fysak-bygg: 1

11.1. Innledning

I Årstad bydel er det størst aktivitet innenfor fotball, kampsport og gymnastikk og turn. Med mange idrettslag i bydelen er tilbudet om ulike idretter stort i Årstad, og det finnes aktive miljøer også blant annet for svømming, sykkel, vektløfting, basket og håndball.

Årstad bydel ligger sentralt i Bergensdalen og strekker seg mellom Løvestakken og Ulriken fra Slettebakken i sør til Puddefjorden og Store Lungegårdsvann i nord, noe som gir god tilgang til turområder på byfjellene og også tilgang til sjø.

Områdeutvikling langs Puddefjorden og Store Lungegårdsvann og på Kronstad har gjort tidligere industriområder tilgjengelige og attraktive som nye byrom.

En områdesatsning i området Solheim er pågående, og det vil starte opp områdesatsning i Solheim sør og Slettebakken i 2022/2023.

Gjennom områdesatsingen har det så langt blitt

gjennomført en oppgradering av ballplassen i Solheimsgaten til lekeplass, og det er opprettet et håndballtilbud for jenter i samarbeid med Årstad IL, det har blitt etablert et tilbud for lekseridrett-mat (LIM) for elever i 5. til 7. klasse på Ny-Krohnborg skole, og det arrangeres åpen hall på Ny-Krohnborg oppvekststun som kveldstilbud på fredager og lørdager.

I 2022 utgjør barn og unge mellom 6 og 19 år 11,3 % av befolkningen i Årstad bydel.

11.2. Hva har skjedd første planperiode (2017–2022)?

I første del av planperioden for [Idrettsplan 2017–2027](#) er det gjennomført følgende anleggsutvikling i Årstad bydel:

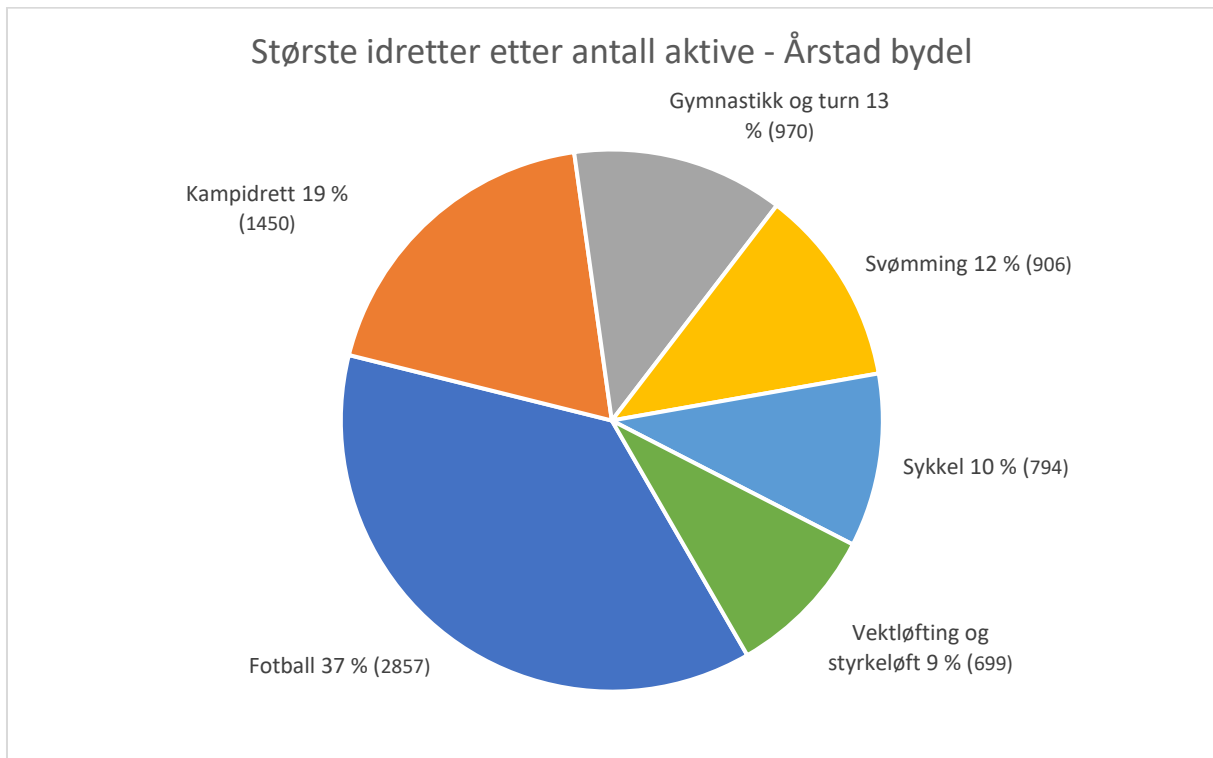
- **F2-tomten på Krohnsminde idrettsplass** er omregulert til idrettslige formål i 2017. Reguleringen viser en mulig løsning for et fleridrettsbygg for mindre arealkrevende idretter.
- **Rautjernbanen på Wergeland** er blitt oppgradert fra grusbane til kunstgressbane i 2019.
- **Lægdebanen (Landåssvingen 15)** ble utvidet til en 11er-fotballbane med tilhørende garderobeanlegg i 2020.

- **Nymark gressbane, Nymark treningsfelt gress og Nymark 4 kunstgress** ble rehabilitert i 2019/2020. **Småbanene på Nymark** ble rehabilitert i 2021.
- Deler av **Haukelandshallen** har blitt rehabilitert, blant annet ble belysningen oppgradert, nye dører/porter med adgangskontrollsystem ble satt inn og asbestsanering i 2020/21.
- Et rehabiliteringsarbeid i **Landåshallen** med blant annet oppgradering av gulv, belysning og ventilasjon har blitt gjennomført i 2020/21.
- **Slettebakken skole nærmiljøanlegg** ble etablert i 2021.
- **Bergenshallen** ble oppgradert med ny vant rundt ishockeybanen i 2017 for å oppfylle nødvendige krav. Det er også gjennomført annet rehabiliteringsarbeid i planperioden så langt, blant annet nødvendig teknisk vedlikehold, rehabilitering av deler av fasade med mer
- **Solheim ballbane** ble åpnet som nærmiljøanlegg og lekeplass i 2021.
- **Fridalen skole ballbane og basketballbane** ferdigstilles som nærmiljøanlegg i 2022.
- **Nytt basseng på Kronstad oppvekstun** stod ferdig i 2022.
- **Kristianborgbanen** har de senere år blitt oppgradert som et rekkefølgekrav til Kristianborg barnehage. Banen vil bli ytterligere utbedret og utstyrt med kunstgress i 2023.

11.3. Statusanalyse for anleggsdekning i bydelen

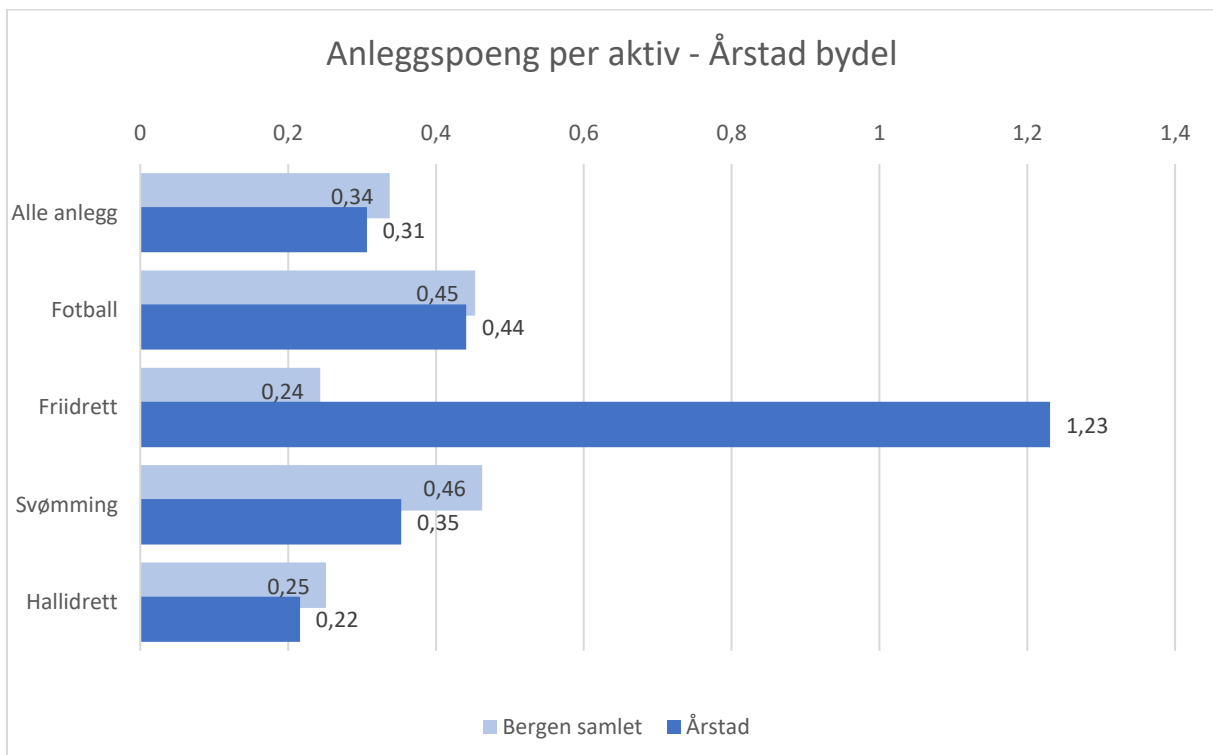
I Årstad bydel er det 48 idrettslag med til sammen 11 178 aktive. Dette gir en aktivitetsandel på 29,1 % i Årstad bydel. Med dette ligger aktiviteten i bydelen noe under tilsvarende tall for Bergen samlet. Aktivitetsandelen for barn i alderen 6 til 12 år er på 173 %, mens den er på 92,7 % for ungdommer i alderen 13 til 19 år. Med dette har Årstad en aktivitetsandel på barn og unge som ligger godt over tall for Bergen samlet, og hhv. høyest og nest høyest blant bydelene i Bergen kommune.

Aktiviteten i idrettslagene fordeler seg som følger mellom de ulike idrettstypene som vist i figur 27.

Figur 27 - Største idretter etter antall aktive - Årstad bydel

Figur 28 viser anleggspoeng fordelt på antall aktive i Årstad bydel sammenlignet med Bergen og de andre bydelene.

Figur 28 - Anleggspoeng per aktiv - Årstad bydel

I Årstad bydel er det gjennomsnittlig 0,31 anleggspoeng per aktiv for de utvalgte anleggene i denne analysen. Tilsvarende tall for Bergen kommune er 0,34 anleggspoeng per aktiv. Dette plasserer Årstad i den nedre halvdel av alle bydeler i Bergen kommune.

Årstad bydel har en god anleggsdekning for friidrettsanlegg sammenlignet med tilsvarende tall for Bergen kommune. I forhold til tall fra de andre bydelene har Årstad bydel nest best anleggsdekning per aktiv innen friidrett, mens bydelen ligger på en middels god anleggsdekning per aktiv innen svømming.

Analysen viser også at Årstad bydel har litt færre anleggspoeng per aktiv for hallidrett enn Bergen samlet, og at bydelen ligger i den nedre halvdel blant alle bydeler i Bergen kommune.

Når det gjelder anleggspoeng per aktiv innen fotball ligger Årstad bydel marginalt under tilsvarende tall for Bergen samlet. Dette plasserer Årstad bydel nest nederst blant alle bydeler i Bergen kommune i rangeringen etter anleggspoeng per aktiv innen fotball.

11.4. Planlagt byutvikling i bydelen på lengre sikt

Årstad bydel har to større arealplaner under arbeid: Områdeplan for Slettebakken og områdeplan for Mindemyren som forventes å resultere i mange nye boliger i bydelen.

Områdeplanen for Slettebakken skal legge til rette for en utvikling av Slettebakken med idrettsarealer, et tilrettelagt barnehage- og skoletilbud, boliger med gode bomiljø, næring og attraktive grøntareal som innbyr til bruk og aktivitet. Det kan bli oppført mellom 100 og 600 nye boliger i sammenheng med utviklingen av området, men antall nye boliger avhenger av hvordan andel areal til hhv. idretts- og boligformål fordeles. Planarbeidet pågår.

Områdeplan for Mindemyren er vedtatt. Planen omfatter et større transformasjonsområde som skal bygges ut med boliger, kontorer, parker og rekreasjonsområder. Det pågår privat detaljregulering av delfelt.

Det er i tillegg startet opp byggesaker eller reguleringsaker i en rekke andre områder – for eksempel på Wergeland, Grønneviksøren og rundt Damsgårdssundet – som sammen med de større områdereguleringene på Slettebakken og Mindemyren forventes å gi en økning på i underkant av 3000 boliger gjennom planperioden.

11.5. Vurdering av behov for anleggsutvikling i Årstad bydel resterende planperiode (2023–2027)

I dette avsnittet vil det presenteres anleggsprosjekter for idretten som er i prosess eller som har blitt spilt inn av ulike aktører under arbeidet med denne planen.

I prosessen for rullering av idrettsplanens anleggsdel har en tatt hensyn til medvirkning av ulike interessenter. En mer detaljerte beskrivelse av prosessen og hvilke innspill som har blitt mottatt er å finne i avsnitt 1.3.

11.5.1. Anleggsutvikling i resterende planperiode – tiltak med høy prioritet

I forbindelse med behandlingen av *Idrettsplan 2017–2027* har Bergen bystyre vedtatt at **videreutviklingen av Slettebakken idrettsby** skulle sees i sammenheng med en mulighetsstudie for Sletten/Slettebakken og utredning om byarena.

Mulighetsstudien for Slettebakken og Sletten ble gjennomført i 2017, og viser hvordan området kan videreutvikles til idrettsformål når grunnsaneringen etter det gamle avfallsdeponiet er avsluttet. [Planprogram for områdereguleringen for Slettebakken idrettsby](#) ble vedtatt i bystyret 22. juni 2022. Områdereguleringen gjennomføres i regi av Plan- og

bygningsetaten i Byrådsavdeling for klima, miljø og byutvikling, og planen er høyt prioritert av byrådet.

Forslag til planprogrammet legger opp til å utrede tre ulike alternativer. Alternativ 1 tar utgangspunkt i mulighetsstudien som foreslår etablering av idrettsbygg i nord som egne anlegg og/eller som en større idrettshall. Alternativ 2 foreslår å samle idretten rundt Fysak i sør. Alternativ 3 bevarer flest mulig idrettsbygg, og supplerer området med utvalgte nybygg.

Omfanget av boligbygging i området er ulikt i de tre alternativene. Planprogrammet beskriver tydelig at valg av alternativ skal være førende for utbyggingen av området, samtidig som det skal være mulig å kombinere elementer fra de ulike alternativene i et endelig planforslag. Planen skal sendes ut på høring før sommeren 2023. Endelig planforslag forventes vedtatt av bystyret i 2024.

Utviklingen av idrettsanlegg på Slettebakken idrettsby vurderes som svært viktig. Hele området er i dag regulert til idrett, og ligger sentrumsnært og tilknyttet kollektivforbindelser. Gitt dagens situasjon med tydelige behov for flere idrettsanlegg og -arealer i sentrumsnære bydeler, vil Slettebakken idrettsby ha en viktig funksjon for å avlaste eksisterende anlegg. Slettebakken er et område som ifølge [Folkehelseoversikten i Bergen kommune 2019](#) har en rekke levekårsutfordringer med blant annet et høyt antall barn i lavinntektsfamilier, en svært høy andel barn som ikke er fysisk aktive i 8.klasse, en høy andel 8-klassinger med psykiske plager og en svært høy andel ungdommer som ikke deltar i fysisk aktivitet i 8.klasse. Utviklingen av idrettsanlegg på Slettebakken vil derfor være et viktig bidrag til å skape gode levekår i et utsatt område og har et potensiale til å bedre folkehelsen ved å skape gode tilbud for innbyggere i alle aldre.

Områdeutviklingen på Slettebakken byr på en unik mulighet til å utvikle en helhetlig idrettsby som har tett tilknytning til sentrum og kollektivtransport, og som forventes å skape en positiv effekt for et område med levekårsutfordringer. Det anbefales at områdets utvikling vektlegger idrettens behov i det videre arbeidet.

Uansett valg av alternativ må de klubbeide anleggene Turnkassen (spesialhall for apparatturn) og Gimlehallen (basketballhall) rives fordi begge bygg står på forurenset grunn som må saneres. Klubbeide anlegg som rives med bakgrunn i saneringsarbeidet, må erstattes. Det er vedtatt å avvente med å gjennomføre sanering på disse tomtene til en har løst erstatningsareal for idretten.

Slettebakkenalliansen⁷ har gjennom Idrettsrådet i Bergen spilt inn til planen et ønske om å etablere en **klubbeid idrettshall for ulike idretter på Slettebakken**. I forslaget er den nye idrettshallen tenkt å erstatte dagens Turnkasse (spesialanlegg turn), Turnhallen (idrettshall) og Gimlehallen (basketballhall), samt inkludere arealet til den planlagte Tranehallen (idrettshall) og arealer for klatring. Idrettshallen ønskes plassert sør i planområdet slik at det nye idrettsanlegget kan bygges før eksisterende anlegg rives. Dette vil sikre at idrettslag ikke står uten anlegg i anleggsperioden. Idrettshallen vurderes som et godt prosjekt, men endelig

---

⁷ Slettebakkenalliansen består av AK Bjørgvin, Bergen Klatreklubb, Bergens Turnforening, Gimle BBK/Stiftelsen Gimlehallen, Paradis Tennisklubb, Bergen Ishockey klubb, Bergen Bandyklubb, Bergen Kunstløpklubb, Sportsklubben Trane, NIHF region sørvest, Repr. for eiere av Turnkassen, Hordaland bedriftsidrettskrets, Bergen Baseballklubb, Cricket sporten, Lacrosse Sporten, NFF Hordaland, Bergen Petanque klubb, Bergen squash klubb og Fana squash klubb.

avklaring på hva som skal bygges vil skje i forbindelse med at planprogram for områderegulering vedtas.

Paradis Tennisklubb har gjennom Idrettsrådet i Bergen spilt inn behov for en **utvidelse av dagens tennisarena** på Slettebakken på grunn av redusert banekapasitet i Bergen og stor medlemsvekst i tennisklubbene. I forbindelse med behandling av områderegulering for Slettebakken idrettsby har bystyret vedtatt en merknad om at alle utbyggingsalternativer i planprogrammet skal utrede en utvidelse av Bergen Tennisarena. Det forutsettes at utvidelsen av det eksisterende tennisanlegget med utendørs tennisbaner bygges og driftes i klubbregi.

Ombygging og totalrehabilitering av den gamle lærerhøyskolen på Landås (Landåssvingen 15) pågår. Bygget skal huse **Bergen Inkluderingscenter**, og inneholder tre gymsaler og et opplæringsbasseng som også skal brukes av idretten og nærmiljøet. Prosjektet forventes ferdigstilt i 2024.

Et reguleringsarbeid med konsekvensutredning ble startet i 2019 med utgangspunkt i ulike alternativer for å utvikle **Nymark-området** mellom Haukelandshallen og Brann stadion med blant annet nye haller for fotball og håndball. Byrådet har i april 2022 avsluttet reguleringsarbeidet (se byrådssak [1128/22](#)), og har vedtatt at området skal videreutvikles som fotballareal med en enklere arrangementsarena. Ifølge vedtaket skal det også lages en plan for en oppgradering/rivning og utvidelse av dagens drifts- og garderobebygg med tilrettelegging for arealer som kan nyttes som klubbfasiliteter av klubber i nærmiljøet. Det vil også være nødvendig med oppgraderinger på drifts- og garderobebygg som ikke møter behovet for innendørs oppbevaring av driftsmateriell, gjennom blant annet utskiftning av det tekniske anlegget. Arbeidet med å videreutvikle Nymark-området er høyt prioritert. I 2023 vil det etableres en kunstgressbane med en kvalitet som tilfredsstillende krav til underlag for spill i de øverste divisjonene i Norge. Banen skal erstatte dagens grusbane. Deretter starter arbeidet med å oppgradere og utvide området med arrangements-, garderobe og klubb- og driftsfasiliteter. Midler til videreutvikling av utendørsarealer på Nymark-området er avsatt i handlings- og økonomiplan 2023–2026, sekkepost *Oppgradering utendørsanlegg*.

Nymark IL har via Idrettsrådet i Bergen spilt inn rullering av idrettsplanens anleggsdel ønsker for en **idrettspark på Nymark** med spilleflater, allaktivitetshus, uteareal og grøntanlegg. Innspillet vil sees i sammenheng med den planlagte utviklingen av fotballareal med enklere arrangementsarena for lavere nivå, og oppgradering av drifts- og garderobebygg, som også skal inneholde klubbfasiliteter

Det er påbegynt et reguleringsarbeid utvidelse av Minde skole som også omfatter utvikling av en **ny idrettshall ved Minde skole**. I handlings- og økonomiplan 2023–2026 under tjenesteområde skole er det satt av midler til en konseptutvikling for prosjektet. Det er avsatt midler til realisering i sekkepost *Skole – Rehabilitering og nybygg*.

Fotballbanen ved Kristianborgvannet ble etablert da en midlertidig barnehage ble bygget på tomten til den opprinnelige fotballbanen på stedet. Den midlertidige barnehagen er nå blitt erstattet av Kristianborg barnehage, og som rekkefølgekrav skal grusbane utbedres og oppgraderes til en kunstgressbane i løpet av 2023. Banen skal fortsatt være et midlertidig tiltak frem til ny kunstgressbane er etablert i Årstad bydel. Minde IL påpeker i sitt innspill via Idrettsrådet i Bergen et behov for flere permanente arealer til fotball i området. Det er nødvendig å gjennomføre et tomtesøk for å identifisere egnet tomt til en ny permanent fotballbane av god kvalitet i området Kristianborg og Minde. Tomtesøket løses innenfor rammen.

Haukelandshallen har behov for rehabilitering av både bygget og tekniske anlegg. Det er blant annet nødvendig å rehabilitere tak og garderober, lakke gulv og skifte ventilasjonsanlegg. Prosjektering for videre prosess pågår, og oppstart av arbeidet er satt til 2023. Det er ønskelig å holde hallen i bruk mens prosjektet pågår, noe som vil resultere i en lengre byggetid. Rehabilitering av Haukelandshallen er foreslått i handlings- og økonomiplan 2023-2026 innenfor sekkeposten *Mindre bygginvesteringer*. En videreutvikling av Haukelandshallen utover den planlagte rehabiliteringen vil bli vurdert på nytt ved neste rullering av idrettsplanen.

De pågår omfattende byutvikling på Mindemyren hvor det tidligere industriområdet planlegges utviklet med boliger, kontorer, kommunale tjenester som skoler, barnehager med mer, parker og rekreasjonsområder. Vedtatt områdeplan fra 2014 legger til rette for 550.000 m² ny bebyggelse. Bergen kommune har ervervet den tidligere postterminalen på Mindemyren for å imøtekomme behov for kommunale tjenester i den nye bydelen. Det er gjennomført en konseptvalgutredning for et **flerbruksbygg med idrettshall på Mindemyren** som skal inneholde omsorgsboliger, skole, arealer for kultur, frivillighetssentral og idrettsarealer. Bystyret har vedtatt et konsept for tomten (se sak [209/21](#)) og Bergen kommune gjennomfører en offentlig detaljreguleringsplan for to delområder med felles torg der flerbruksbygget inngår i søndre del (S16). Det er i handlings- og økonomiplan 2023–2026 avsatt midler til en konseptutvikling. Det er avsatt midler til realisering i sekkepost *Idrett - Rehabilitering og nybygg* for et flerbruksbygg i Mindemyren.

I forbindelse med behandling av Idrettsplanen 2017–2027 fattet bystyret vedtak om at **Landåshallen** og tilhørende opplæringsbasseng skal avvikles til idrettsformål, og at det skal utredes hvilke alternative bruksmuligheter bygningsmassen kan ha. Det ble videre vedtatt at anlegget bør drives videre til svømmehallen i Bergen Inkluderingsssenter er tatt i bruk, og til erstatningsarealer i bydelen for idrettshallen er sikret. Erstatningsarealer til idrettshallen i bydelen er per i dag ikke sikret. En avvikling av Landåshallen vil også utløse behov for nye garderober til Landåsbanen. Tiltak for å løse dette behovet vil bli omtalt ved neste rullering av idrettsplanen. Vedtaket i *Idrettsplan 2017–2027* om **avvikling av svømmebasseng i Landåshallen** når Bergen inkluderingsssenter står ferdig, opprettholdes.

Krohnsminde idrettsplass ligger sentralt ved Danmarks plass, og består i dag av en 11er-kunstgressbane som er tilrettelagt for rugby, en 7er-kunstgressbane og et delanlegg for friidrett. Dagens anlegg brukes av ulike lokale idrettslag til fotball, men også mindre idretter som rugby og lacrosse. Fotballbanene brukes også til egenorganisert idrett. **F2-tomten ved Krohnsminde idrettsplass** ble i 2017 ferdig regulert til idretts- og kontorformål. Detaljreguleringen viser en mulig løsning for et fleridrettsbygg for mindre arealkrevende idretter som kampsport, klatring, dans med mer på rundt 9000 m². Som del av bygget er det planlagt et tribuneanlegg og en større åpen plass eller terrasse som vil fungere som møteplass for nærområdet.

Krohnsmindealliansen⁸ har via Idrettsrådet i Bergen spilt inn et forslag til rullering av idrettsplanens anleggsdel om å realisere Krohnsminde stadion som et fleridrettsbygg med arealer for idrett, blant annet en basketballhall og flere aktivitetsflater for kampsport, kontorer

---

⁸ Krohnsmindealliansen består av representanter fra Bergen Kickboksing Klubb, Ny-Krohnborg idrettslag og Vestland Rugbykrets.

og tribunefasiliteter for kunstgressbanen. Planene til Krohnsmindealliansen er sammenfallende med skissert løsning i reguleringsplanen.

TIF Viking har gjennom innspill til rullering av idrettsplanens anleggsdel gjennom Idrettsrådet i Bergen lagt frem et alternativt forslag for utvikling av F2-tomten ved Krohnsminde idrettsplass. Forslaget deres viser et idrettsanlegg som inneholder et fotballstadion med 6000-7000 sitteplasser og et bygg med håndballhall, volleyballhall, arealer for kampsport, treningssenter og fysioterapi.

En utvikling av Krohnsminde idrettsplass vurderes som positivt for å skape bedre tilgang til idrettsarealer i Bergen sentrum. Med sin nærhet til områdene Solheim nord og Solheim sør, som henholdsvis er og skal bli del av områdesatsingen til Bergen kommune, vil en utvikling av idrettsanlegget ha potensiale til positive effekter for å bedre levekår i området og bidra til bedre folkehelse. Av de innkomne innspill vurderes Krohnsmindealliansen sitt forslag om å bygge et fleridrettsbygg for mindre arealkrevende idretter, samt et noe mindre tribuneanlegg til kunstgressbanen som mest hensiktsmessig å realisere. I vurderingen er det lagt spesiell vekt på at gjennomføringen av Krohnsmindealliansen sitt forslag vil være mindre inngripende i det eksisterende idrettsanlegget. Forslaget vil samtidig på en god måte ivareta interessene til dagens brukere av idrettsbanen. Arealet tilfaller også idrettslagene sitt nærområde. Det anbefales at F2-tomten ved Krohnsminde idrettsplass utvikles videre med Krohnsmindealliansens forslag som beskrevet ovenfor. Det forutsettes at prosjektet bygges og driftes som klubbeid anlegg. Bergen kommune vil bidra med en vederlagsfri festeavtale, og bystyret har i behandling av budsjett 2023 stilt seg positiv til en kommunal garanti for Krohnsmindealliansens planer for idrettsanlegg på Krohnsminde dersom den oppfyller lovkravene (jf. sak [343/22](#), merknad 5). Eventuelle økonomiske konsekvenser for Bergen kommune må søkes innarbeidet ved fremtidig rullering av handlings- og økonomiplanen. Tiltaket prioriteres.

11.5.2. Behov for anleggsutvikling – tiltak med middels høy prioritet

Bergen Taekwon-Do klubb har via Idrettsrådet i Bergen spilt inn et ønske til Rullering av anleggsdelen om støtte fra Bergen kommune til å realisere et **klubbeid kampsportanlegg i Årstad bydel**. Klubben har inngått en intensjonsavtale med utbyggeren Selvaag Bolig om å kjøpe arealer på Mindemyren for å kunne etablere et eget anlegg til taekwondo. Klubben ber om en bankgaranti over 3,4 millioner kroner fra Bergen kommune som sammen med egenkapital og spillemidler vil muliggjøre utviklingen av et eget kampsportanlegg på Kronstad. Tiltaket vurderes som positivt under forutsetningen om at prosjektet gjennomføres som et klubbeid anlegg. Vurdering av kommunal garanti til tiltaket må fremmes som egen sak til bystyret.

Bergen idrettsråd har via referansegruppen spilt inn et behov til rullering av idrettsplanens anleggsdel om nye **arealer til para-bordtennis** fordi arealene som brukes i dag ikke kan benyttes videre. Det vurderes som viktig at idretten i Bergen legges til rette for alle, og at behovet for paraidretter vurderes i alle prosjekter. Etablering av nye lokaler for para-bordtennis vil vurderes inn i konkrete prosjekt som er under planlegging som for eksempel et tilbygg til bordtennis og styrketrening ved Fyllingsdalen idrettshall og utvikling av Slettebakken idrettsby. Midler til tiltaket må søkes innarbeidet ved fremtidig rullering av handlings- og økonomiplanen.

I Idrettsplanen 2017–2027 anbefaler byrådet at det gjennomføres **tomtesøk for nærmiljøanlegg og mindre kunstgressbaner** på Løvstakksiden, på Storetveit, ved Kristianborgvannet og i området Mindemyren. Anbefalingen opprettholdes, og må sees i

sammenheng med behovet for areal til idrettsformål i fortetningsområdene i Fana og Årstad bydeler.

Hordaland friidrettskrets har til rullering av idrettsplanens anleggsdel spilt inn behov for **oppgradering av friidrettsanlegget på Krohnsminde** slik at det er mulig å drive sprint og tresteg- og lengdehopp. Oppgradering av delanlegget for friidrett på Krohnsminde idrettsplass bør sees i sammenheng med utviklingen av F2-tomten på Krohnsminde idrettsplass (se ovenfor).

11.5.3. Annen anleggsutvikling – ikke prioritert i resterende planperiode

Det er gjennom referansegruppemøter blitt påpekt inn et behov for innvendig **oppgradering av Gyldenpris garderobebygg**. Rehabiliteringen forventes løst innenfor porteføljen for rehabilitering av idrettsanlegg.

Til Idrettsplanen 2017–2027 ble det spilt inn et behov for større og mer moderne **lokaler for vektløfting og styrkeløft** til Atlet Klubb Bjørgvin. Klubben holder per i dag til i Bergenshallen. Det anbefales at behovet til klubben ivaretas i forbindelse med i F2-prosjektet på Krohnsminde eller i arbeidet med områdeplan for Slettebakken.

SK Baune har til rullering av idrettsplanens anleggsdel gjennom Idrettsrådet i Bergen spilt inn et ønske om et nærmiljøanlegg med **hoppbakker på Montanamarken**. Innspillet skisserer hvordan idrettslaget ser for seg at hoppbakker med plastunderlag til helårsbruk kan plasseres på Montanamarken. Det spilles også inn et ønske om tilhørende fasiliteter som servicebygg og grillhytter. Området som er ønsket utviklet med hoppbakker er per i dag avsatt til grønnstruktur, og må omreguleres til idrettsformål. Gjennomføringen av tiltaket vil i tillegg kreve inngrep i grønnstrukturen tett opp mot byfjellsgrensen og vurderes derfor som vanskelig å gjennomføre. Etableringen av hoppbakker på Montana prioriteres ikke.

Årstad IL har til rullering av idrettsplanens anleggsdel gjennom Idrettsrådet i Bergen spilt inn behov for et **klubbhus med garderobeanlegg ved Rautjern fotballbane**. Idrettslaget disponerer per i dag et mindre klubbhus med garderober i samme bygg som Minde barnehage. Klubben påpeker i sitt innspill at klubblokalene ikke tilfredsstillt krav til garderobefasiliteter, og at andre lag enn Årstad IL og gjester ikke har tilgang til garderobene. Dette fører til at Rautjern fotballbane er lite funksjonell som fotballbane i ligasystemet. Idrettslaget viser til tidligere dialog med Bergen kommune at det er behov for en forlengelse av nåværende festeavtale eller en mulighet for å etablere et nytt klubbhus i området. En mulighetsstudie fra 2019 gjennomført fra Etat for utbygging i Byrådsavdeling for finans, næring og eiendom konkluderer med at det er mulig å utvikle et nytt klubbhus ved Rautjern fotballbane, men at utbyggingen vil kreve en regulering av tomten til idrettsformål. En utvikling av garderobefasiliteter og klubbhus ved Rautjern fotballbane vurderes i utgangspunktet som positivt, men prioriteres ikke i resterende planperiode. Bergen kommune vil inngå en ny festeavtale med Årstad IL for å gi klubben forutsigbarhet knyttet til bruk av garderober og klubbhus. Regulering og etablering av nye garderobefasiliteter og eventuelt nytt klubbhus i nordenden av Rautjernbanen kan vurderes på nytt ved neste rullering av idrettsplanen.

Det er kommet inn innspill til byrådsavdelingen fra Bergen Squashklubb med ønske om å etablere et **klubbeid anlegg for squash i søndre del av Bergen**, fortrinnsvis mellom Danmarks plass i nord og Paradis i sør. Klubben ser for seg et anlegg med åtte til ti squashbaner, samt arealer for garderober og toaletter, styrketrening, oppvarming og sosial aktivitet. En utvikling av et nytt squashanlegg som ikke er av kommersiell karakter vurderes som positivt under forutsetningen om at anlegget bygges og driftes som klubbeid anlegg.

11.6. Oppsummering – prioritert anleggsutvikling i Årstad bydel resterende planperiode (2023–2027)

Andel aktive i Årstad bydel ligger noe under tilsvarende tall for Bergen samlet.

Statusanalysen viser at bydelen har lavere antall anleggspoeng per aktiv enn mange andre bydeler.

For Årstad bydel vil det i resterende planperiode prioriteres å arbeide videre med å sikre areal til videreutviklingen av Slettebakken idrettsby i det pågående planarbeidet og å utvikle Nymark-området til fotball med ny kunstgressbane og arrangementsfasiliteter til lavere nivåer. Det skal også jobbes videre med å opprettholde og utvide hallkapasiteten i Årstad bydel ved å utvikle konsepter til idrettshaller på Mindemyren og Minde skole, samt rehabilitere Haukelandshallen.

Utover tiltak som er beskrevet i dette kapittelet, vil det i resterende planperiode jobbes med å etablere en ny ishall med to isflater på Slettebakken (jf. avsnitt 4.1.6) og videreutvikling av luftsportanlegget til paragliding på Ulriken og Nymark (jf. avsnitt 4.1.11)

Tiltakene er også satt som høyt prioriterte prosjekter av referansegruppen til *Idrettsplan 2023–2027 – Rullering av anleggsdelen*.

Nedenfor følger en oppsummering av tiltak for idrettsanlegg i bydelen. Tabellen viser også om det er avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023–2026, eller om det må avsettes midler i kommende rullinger av handlings- og økonomiplaner. Tiltak som prioriteres høyest ved rullering av handlings- og økonomiplaner er merket i tabellen.

Anlegg	Tiltak	Eierskap	Økonomiske konsekvenser
Slettebakken idrettsby	Realisering	Kommunal	Arbeidet prioriteres i resterende planperiode.
Klubbeid idrettshall i Slettebakken idrettsby	Realisering	Ikke-kommunal	Ikke avklart.
Tennisarena på Slettebakken	Utvidelse	Ikke-kommunal	Tiltaket forventes ikke å ha økonomiske konsekvenser for Bergen kommune.
Nymark-området	Oppgradering	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023–2026. Sekkepost Oppgradering utendørsanlegg
Idrettshall ved Minde skole	Konseptutvikling og realisering	Kommunal	Avsatt midler til konseptutvikling i handlings- og økonomiplan 2023-2026, tjenesteområde skole. Avsatt midler til realisering i sekkepost Skole – Rehabilitering og nybygg
Haukelandshallen	Rehabilitering	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023–2026. Mindre bygginvesteringer – sekkepost.

i flerbruksbygg med idrettshall på Mindemyren	Konseptutvikling og realisering	Kommunal	Avsatt midler til konseptutvikling i handlings- og økonomiplan 2023-2026, over flere tjenesteområder. Avsatt midler til realisering i sekkepost Idrett - Rehabilitering og nybygg.
Erstatningsareal for fotballbanen ved Kristianborgvannet	Tomtesøk	Kommunal	Prioritert. Løses innenfor rammen.
Fleridrettsbygg på Krohnsminde idrettsplass (F2-tomten)	Vederlagsfri festeavtale	Ikke-kommunal	Tiltaket prioriteres gjennomført i resterende planperiode. Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Kampsportanlegg for taekwondo	Realisering	Ikke-kommunal	Tiltaket forventes ikke å ha økonomiske konsekvenser for Bergen kommune.
Arealer til para-bordtennis	Realisering	Kommunal	Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.

12. Åsane bydel

	38 627		73		12 433		32,2 %
Befolkning i bydelen, eldre enn 6 år		Antall idrettslag		Antall medlemmer		Andel aktive i forhold til befolkningen over 6 år	

Idrettsanlegg Åsane bydel

Fotballanlegg: 22
Friidrettsanlegg: 6
Svømme- og stupeanlegg: 2
Idrettshaller og aktivitetshaller: 10
Gymsaler: 22
Hestesportanlegg: 4
Skyteanlegg: 3
Racketsportanlegg: 2
Motorsportanlegg: 1
Fysak-bygg: 1

12.1. Innledning

I Åsane bydel er det størst aktivitet innen fotball, gymnastikk og turn, klatring og håndball, men det finnes aktive miljøer i mange flere idretter som for eksempel golf, svømming og vannsport.

Det er gode fjellområder og tilgang til sjø i Åsane bydel som gir mange aktivitetsmuligheter. Den nye turløypen rundt Liavannet er et viktig bidrag til lavterskelaktivitet i sentrale deler av bydelen.

Åsane bydel er i større grad enn andre bydeler preget av spredt bebyggelse som fører til mye bilbasert transport. Utviklingen av idretts- og aktivitetstilbud i bydelen bør derfor ta spesielt hensyn til tilgjengelighet for barn og unge uten å være avhengig av bil.

I 2022 utgjør barn og unge mellom 6 og 19 år 17 % av befolkningen i Åsane bydel.

12.2. Hva har skjedd første planperiode (2017–2022)?

I første del av planperioden for [Idrettsplan 2017–2027](#) er det gjennomført følgende anleggsutvikling i Åsane bydel:

- **Mjølkeråen skole møteplass** ble ferdigstilt som nærmiljøanlegg i 2017
- **Flaktveit idrettspark nærmiljøanlegg** ble ferdigstilt 2017
- Det ble etablert en kunstgressbane på **Myrdal stadion** i 2017 som erstatter den tidligere gressbanen.
- **Et nærmiljøanlegg ved Myrdal stadion** ferdigstilt 2017.
- **Eidsvåg fotballbane** fikk nytt kunstgress i 2017.
- **Kunstgressbanen til Åstveit idrettspark ble** rehabilitert i 2017.
- Rehabiliteringen av **klubbhuset ved Storøen vannsportanlegg** ble ferdigstilt 2017.
- **Breimyra idrettsplass** ble oppgradert fra grus til kunstgress i 2017.
- Bergen kommune har i 2018 avgitt tomt til Vestland fylkeskommune for en **ny basketballhall ved Tertnes videregående skole**.
- **Kastfelt ved Åstveit idrettspark** ble ferdigstilt i 2018
- **Kunstgressbanen til Flaktveit idrettspark** ble rehabilitert i 2019

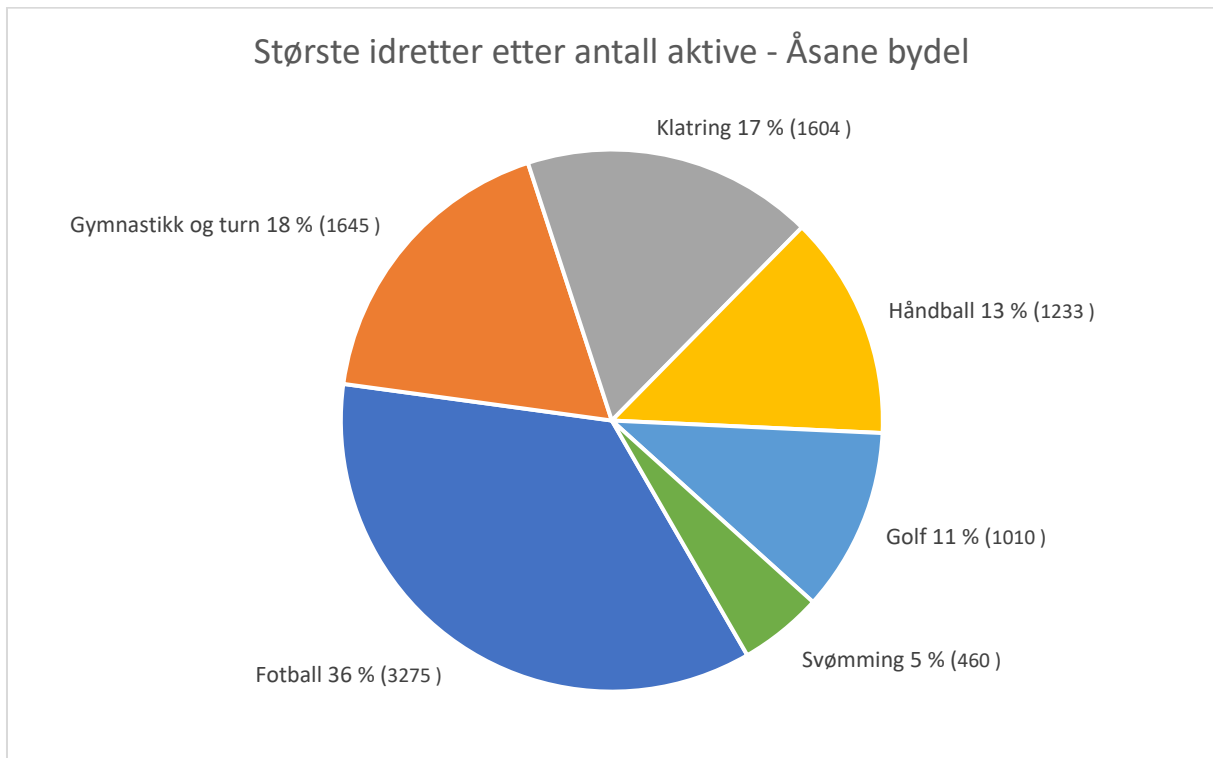

- Det ble utført rehabiliteringsarbeid i **Åstveithallen** i 2019 der takstoler ble forsterket og anlegget ble koblet på BKK sitt flisfyringsanlegg.
- Et anlegg for **frisbeegolf ved Flaktveit idrettspark** ble ferdigstilt i 2020
- **Jonahola skytebaner** ble utvidet i 2020 med tilbygg på klubbhuset med innendørs skytebaner. I forbindelse med dette ble klubbhuset/garderobebygget rehabilitert og anlegget ble tilrettelagt med universell utforming.
- **BUA Åstveit** ble åpnet i 2020
- Et **nærmiljøanlegg ved Haukedalen skole** stod ferdig 2021.
- Det ble utført rehabiliteringsarbeid i **Flaktveit idrettshall** i 2021 der det ble lagt nytt gulv og oppgradert belysning.
- **Åsane Arena** ble ferdigstilt som klubbeid anlegg i 2021/22 med flere ulike idrettsanlegg og drifts- og servicefasiliteter under ett tak.
- **Rekkefølgekrav for Åsane Arena, inkludert flere nærmiljøanlegg** i reguleringsplan for Åsane Arena ble ferdigstilt i 2022.
- Et **nærmiljøanlegg ved Åsane idrettspark** med ballbane og sandvolleyballbaner ble ferdigstilt i 2022.
- **Lysanlegg og løpedekke i Leikvang friidrettshall** ble oppgradert i 2022.
- **Salhus Garderobebygg og klubbhus** ble ferdigstilt i 2022 i regi av FK Bergen Nord.
- Leieavtalen med grunneiere for areal til **Eikås motorsportanlegg** ble forlenget til 2024.

12.3. Statusanalyse for anleggsdekning i bydelen

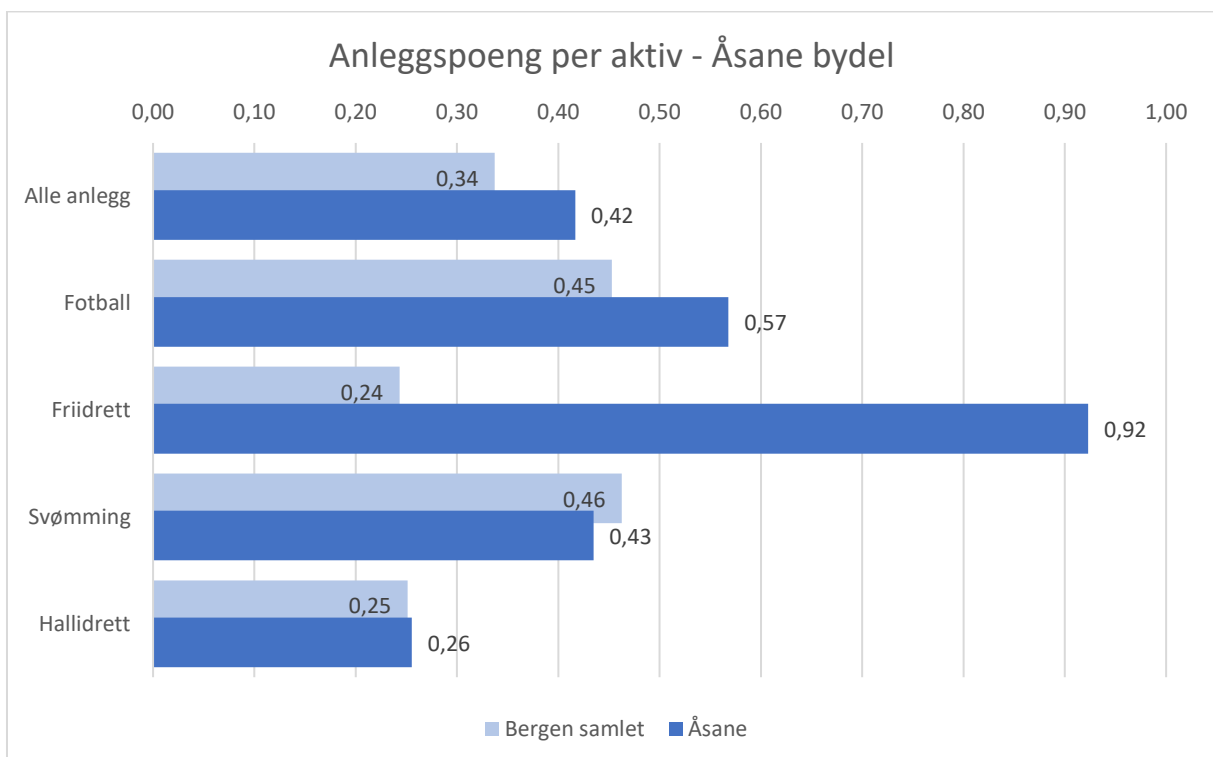
I Åsane bydel er det 86 idrettslag med til sammen 12433 aktive. Dette gir en aktivitetsandel på 32,2 %, noe som ligger over tilsvarende tall for Bergen samlet. Aktivitetsandelen for barn i alderen seks til 12 år er på 111,3 %, mens den er på 65,3 % for ungdommer i alderen 13 til 19 år. Disse tallene er lavere enn tilsvarende tall for Bergen samlet.

Aktiviteten i idrettslagene fordeler seg som følger mellom de ulike idrettstypene som vist i figur 29.

Figur 29 - Største idretter etter antall aktive

Figur 30 viser anleggspoeng fordelt på antall aktive i Åsane bydel sammenlignet med Bergen og de andre bydelene.

Figur 30 - Anleggspoeng per aktiv - Åsane bydel

I Åsane bydel er det gjennomsnittlig 0,42 anleggspoeng per aktiv for de utvalgte anleggene i denne analysen. Tilsvarende tall for Bergen kommune er 0,34 anleggspoeng per aktiv. Denne kategorien rangerer Åsane bydel nest øverst blant bydelene i Bergen kommune.

I Åsane bydel er det en gjennomgående god anleggsdekning for alle anleggstyper. Anleggspoeng per aktiv ligger på omtrent samme nivå som for Bergen samlet, og Åsane bydel ligger i toppsjiktet blant alle bydeler for alle anleggs kategorier.

Analysen viser en spesielt god anleggsdekning for friidrett. Funnene kan forklares med at mange friidrettsanlegg av god kvalitet og størrelse er plassert i Åsane bydel, blant annet for friidrettsstadion og en friidrettshall. Samtidig kan en gå ut ifra at disse anleggene i større omfang blir brukt av aktive fra andre bydeler, og at spesielt friidrettshallen fanger opp mye av aktiviteten i andre bydeler. Dette er nærmere omtalt i kapittel 3 Byovergripende anlegg.

12.4. Planlagt byutvikling i bydelen på lengre sikt

Det pågår arbeid med to større arealplaner for bydelen: Strategisk planprogram (SPP) for Åsane sentrale deler og Områdeplan for Nyborg.

Strategisk planprogram (SPP) for Åsane sentrale deler skal danne grunnlag for videre utvikling av sentrale deler i Åsane rundt Åsane senter og Horisont med fokus på grønnstruktur og trafikk. Eventuell boligbygging må reguleres i detaljreguleringsplaner. Planen legges ut på høring i løpet av 2022.

Områdeplanen for Nyborg legger opp til utvikling av næring og boliger på Nyborg som også ligger i mulig fremtidig bybanetrase. Planarbeidet som startes opp på nytt høsten 2022 vil vise hvor mange boliger som forventes bygget i området. Byrådet anbefaler at det skal arbeides inn i områdeplanen forslag til nytt basseng, Fysakbygg, idrettshall, skole og kabelpark i nær tilknytning til bybanestopp.

Det forventes stort omfang av boligbygging i Kyrkjekrinsen skolekrets i fra 2026, der antall boliger antas økt med rundt 2000. Det forventes også betydelig byggeaktivitet i Li og Ulsetskogen skolekretser med mellom 650 og 700 boliger i hver av disse.

12.5. Vurdering av behov for anleggsutvikling i Åsane bydel resterende planperiode (2023–2027)

I dette avsnittet vil det presenteres anleggsprosjekter for idretten som er i prosess eller som har blitt spilt inn av ulike aktører under arbeidet med denne planen.

I prosessen for rullering av idrettsplanens anleggsdel har en tatt hensyn til medvirkning av ulike interessenter. En mer detaljerte beskrivelse av prosessen og hvilke innspill som har blitt mottatt er å finne i avsnitt 1.3.

12.5.1. Anleggsutvikling i resterende planperiode – tiltak med høy prioritet

Åsanehallen har etter at Åsane Arena åpnet blitt benyttet som vaksinestasjon under koronapandemien. Hallen innredes nå som midlertidig Fysak-hall, og Bergen kommune har i denne sammenhengen mottatt midler fra Bufdir som sikrer driften av Fysak-hallen i minimum to år.

Det er i sammenheng med rehabiliteringen av Eidsvåg skole vedtatt i bystyret (sak [31/2019](#)) at det skal oppføres en **ny idrettshall ved Eidsvåg skole**. Bygging av hallen pågår, og den forventes ferdigstilt i løpet av 2023. Midler til tiltaket er satt av i handlings- og økonomiplan 2023–2026 under tjenesteområde skole.

Det er gjennomført en mulighetsstudie med kostnadskalkyle og usikkerhetsanalyse for en **ny idrettshall ved Mjølkeråen skole**. En idrettshall på Mjølkeråen vil gi den organiserte

idretten, nærmiljøet og skolen et samlingspunkt og møteplass som vil være et positivt bidrag i nærmiljøet. I tillegg vil idrettshallen gi skolen tiltrengte og tilstrekkelige arealer til kroppsøvingsfaget. Midler for en konseptutvikling for tiltaket er satt av i handlings- og økonomiplan 2023–2026. Midler til realisering av prosjektet inngår i sekkeposten *Idrett – Rehabilitering og nybygg*.

I bystyresak om fremtidig bassengstruktur (sak [19/21](#)), der det er vedtatt eiendomssøk etter **tomt til nytt basseng i Åsane bydel**. Et tomtesøk har blitt gjennomført av Etat for bygg og eiendom på oppdrag fra Byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett, og følgende eiendommer har blitt løftet frem som egnet:

- Tomten til Åsanehallen (gnr. 189, bnr. 216) er på 4286 m², og har tidligere vært regulert til idrettsformål før den i sammenheng med planer om å selge tomten for å finansiere rekkefølgekrav til Åsane Arena har blitt omregulert til forretning og bolig. Åsanehallen skal brukes som midlertidig Fysak-bygg fra februar 2023. Tomten ligger svært sentralt i umiddelbar nærhet til eksisterende idrettsanlegg og planlagt bybanestopp i Åsane sentrum.
- En eiendom på Ulset Vest (gnr. 189, bnr. 425) er regulert til skoleformål. Tomten er på 39 263 m², og ligger i nærhet til eksisterende idrettsanlegg rundt Åsane Arena, og i kort avstand fra det planlagt bybanestoppet Åsane sentrum. En samlokalisering av ny skole og ny svømmehall på denne tomten antas å være mulig. Etablering av en ny barneskole på Ulset Vest er i Skolebruksplan 2021–2030 utsatt grunnet stor usikkerhet knyttet til planer og omfang an boligbygging i området.
- To eiendommer på Haukås ved Leikvang stadion (gnr. 170, bnr. 360 og 361) ble ervervet av Bergen kommune i 2014 som skoletomt. Eiendommene er på til sammen 23 100 m².
- Bergen kommune eier i også store areal nord for Haukås gård som på grunn av sin manglende nærhet til Åsane sentrum og kollektivtransport vurderes som uegnet for utvikling til idrettsformål.

Det vurderes som viktig at **realiseringen av nytt svømmebasseng og permanent Fysak-bygg i Åsane** skjer sentralt i Åsane og i nærhet til med eksisterende infrastruktur som skoler, idrettsanlegg, kollektivforbindelser og andre servicefunksjoner i Åsane sentrum. Dette vil gjøre anleggene lett tilgjengelig sentralt i bydelen for brukere i alle aldersgrupper og da spesielt barn og unge, samtidig som en slik plassering gir gode muligheter til samarbeid mellom organisert og egenorganisert aktivitet og til å utløse gode synergier. [Strategisk planprogram for Åsane sentrale deler](#) peker på området ved Åsane videregående skole som prinsipplassering for nytt Fysak-bygg og svømmehall. Tomten til tidligere Åsanehallen som per i dag rommer et midlertidig Fysak-bygg, fremstår eksempelvis som en egnet plassering for nytt svømmebasseng og et permanent Fysak-bygg i Åsane bydel. Arbeidet med et konseptvalgnotat for etablering av nytt svømmebasseng og fullverdig Fysakbygg prioriteres, og midler for tiltaket må søkes innarbeidet ved kommende rulleringer av handlings- og økonomiplanen.

Sak om fremtidig bassengstruktur (sak 19/21) konstaterer at **Åstveithallen svømmehall** har et stort behov for utvendig og innvendig rehabilitering. Totalrehabilitering eller rivning og nybygg foreslås i saken. Samtidig har både referansegruppen og idrettslag gjennom Idrettsrådet i Bergen spilt inn behov for tiltak i **Åstveithallen idrettshall**, da håndballflaten ikke lenger er godkjent til avvikling av håndballkamper for ungdom over 15 år på grunn av manglende sikkerhetssoner. Dette skaper utfordringer for idrettslagene med tanke på tilstrekkelig hallkapasitet til kampavvikling. Det pågår et arbeid for å se om sikkerhetssonen i håndballhallen er mulig å utvide gjennom en enkel ombygging for å tilfredsstille dagens krav

til spilleflater. Hvis en utvidelse gjennom enkel ombygging ikke er mulig å gjennomføre i eksisterende hall, vil etat for idrett i dialog med Idrettsrådet i Bergen og de berørte idrettslag prøve å finne alternative hjemmebaner til kamper for lag eldre enn 15 år. Utover det anbefales det at nødvendig vedlikehold av Åstveithallen basseng og idrettshall gjennomføres gjennom resterende planperiode, og en totalrehabilitering eller rivning og nybygg av anlegget vurderes på nytt i arbeidet med ny idrettsplan etter 2027.

12.5.2. Behov for anleggsutvikling – tiltak med middels høy prioritet

Friidrettsanlegget ved Åstveit idrettspark har behov for rehabilitering. Midler for tiltaket må søkes innarbeidet ved kommende rulleringer av handlings- og økonomiplanen.

Kunstgressbanen ved Leikvang stadion er per i dag regulert til skoleformål. Det er et ønske om at arealet tilbakeføres til idrettsformål gjennom en reguleringsendring. Midler til gjennomføring av reguleringsarbeid må søkes innarbeidet ved rullering av handlings- og økonomiplanen.

12.5.3. Annen anleggsutvikling – ikke prioritert i resterende planperiode

I bystyresak om fremtidig bassengstruktur (sak 19/21) ble det vedtatt å rehabilitere og modernisere **opplæringsbassenget på Rolland skole** etter at nytt basseng står klart i Åsane bydel. Rehabiliteringen av opplæringsbassenget på Rolland skole prioriteres ikke i resterende planperiode. Nødvendig vedlikehold av anlegget gjennomføres i resterende planperiode vil for å ivareta anleggets funksjonalitet.

I forbindelse med *Idrettsplan 2017–2027* ble det behandlet et innspill fra privatpersoner om å etablere en **vannskitrekk/kabelpark på deler av Liavannet**. Tiltak for å øke attraktiviteten av vannbaserte aktiviteter i sentrale deler av Åsane bydel vurderes som positivt, og det foreslås at innspillet vurderes nærmere i sammenheng med rullering av områdeplanen for Åsane sentrale deler i 2023/24 ettersom anlegget vil kreve regulering for både vannbaserte og landbaserte elementer som for eksempel startanlegg.

I behandlingen av *Idrettsplan 2017–2027* ble det gjort vedtak om at Bergen kommune, i dialog med idretten, skal vurdere mulighetene for en **ny idrettshall ved Leikvang friidrettshall**. Utviklingen av en ny idrettshall i tilknytning til det eksisterende idrettsanlegget vurderes som positivt under forutsetningen om at anlegget bygges og driftes som klubbeid anlegg. Bergen kommune vil eventuelt kunne bidra med en vederlagsfri festeavtale dersom nødvendige godkjenninger til utviklingen av anlegget blir gitt.

Et arbeid med å oppgradere **fotballbanen ved Hordvik skole** fra grus til kunstgress er igangsatt og forventes ferdigstilt i løpet av 2023. Rehabiliteringen forventes løst innenfor porteføljen til rehabilitering av idrettsanlegg.

Ballbanen ved Tellevik idrettsplass har behov for oppgraderinger for å løse utfordringer knyttet til overvann på banen. Arbeidet gjennomføres i sammenheng med utskifting av kunstgresset på banen. Prosjektering av tiltaket er igangsatt, og forventes ferdigstilt i løpet av 2023. Rehabiliteringen forventes løst innenfor porteføljen til rehabilitering av idrettsanlegg.

12.6. Oppsummering – prioritert anleggsutvikling i Åsane bydel resterende planperiode (2023–2027)

Åsane bydel har en noe høyere andel aktive i idretten enn tilsvarende tall for Bergen samlet, og bydelen rangerer i øvre del blant alle bydeler i Bergen. Statusanalysen viser et noe høyere antall anleggspong for alle anlegg samlet enn de fleste andre bydeler.

I resterende planperiode prioriteres Mjølkeråen idrettshall og Eidsvåg idrettshall og sikring og regulering av tomt til ny svømmehall og Fysak-bygg sentralt i Åsane. Nødvendige rehabiliteringer av eksisterende idrettsanlegg forventes løst innenfor porteføljen for rehabilitering av idrettsanlegg.

Utover tiltak som er beskrevet i dette kapittelet, er det også prioritert å sikre areal til motorsportanlegget på Eikås (jf. avsnitt 4.1.7), samt oppgraderingen av Leikvang stadion (jf. avsnitt 4.1.4).

Nedenfor følger en oppsummering av tiltak for idrettsanlegg i bydelen. Tabellen viser også om det er avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023–2026, eller om det må avsettes midler i kommende rullinger av handlings- og økonomiplaner. Tiltak som prioriteres høyest ved rullering av handlings- og økonomiplaner er merket i tabellen.

Anlegg	Tiltak	Eierskap	Økonomiske konsekvenser
Ny idrettshall ved Eidsvåg skole	Realisering	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023–2026. Tjenesteområde skole.
Ny idrettshall ved Mjølkeråen skole	Konseptutvikling og realisering	Kommunal	Avsatt midler til konseptutvikling i handlings- og økonomiplan 2023-2026. Avsatt midler til realisering i sekkepost Idrett - Rehabilitering og nybygg.
Nytt basseng og Fysakbygg sentralt i Åsane bydel	Konseptvalgnote	Kommunal	Tiltaket prioriteres gjennomført i resterende planperiode. Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Åstveithallen, idrettshall	Mindre ombygging	Kommunal	Tiltaket prioriteres gjennomført i resterende planperiode. Løses innenfor rammen
Åstveithallen, svømmebasseng	Rehabilitering	Kommunal	Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Leikvang stadion, kunstgressbane	Omregulering til idrettsformål	Kommunal	Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Åstveit idrettspark, friidrettsanlegget	Rehabilitering	Kommunal	Realisering av tiltaket er avhengig av at midler innarbeides i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Tabell 9 - Oppsummering av tiltak i Åsane bydel

Referanser

- Bergen kommune: [Bergen – en god by for alle.](#)
- Bergen kommune: [Bergen 2030 – Kommuneplanen samfunnsdel.](#)
- Bergen kommune: [Bergarhus, Gnr. 166, Bnr. 955 mfl., Nygårdstangen, Fastsetting av planprogram for privat detaljregulering med konsekvensutgreiing.](#)
- Bergen kommune: [Bestemmelser til kommuneplanens arealdel.](#)
- Bergen kommune: [Videreutvikleing av Nymark idrettsanlegg.](#) Byrådssak.
- Bergen kommune: [Folkehelseoversikten i Bergen kommune 2019.](#)
- Bergen kommune: [Byarena på Nygårdstangen. Forpliktelse til salg av eiendom.](#) Bystyresak.
- Bergen kommune: [Fremtidig bassengstruktur. Rehabilitering av basseng. Nye basseng og endringer i bruks- og driftskonseptet.](#)
- Bergen kommune: [Handlings- og økonomiplan 2032-2026.](#)
- Bergen kommune: [Barnehagebruksplan 2021–2035. Høringsutkast.](#)
- Bergen kommune: [Idrettsplan 2017–2027 – Idrettsbyen Bergen – aktiv og attraktiv for alle.](#)
- Bergen kommune: Innbyggerforslag: [Bygging av pumtrack \(sykkelbane\) i Arna.](#)
- Bergen kommune: Innbyggerforslag: [Bevar Helgeplass-banen.](#)
- Bergen kommune: Innbyggerforslag: [Stemmemyren nærmiljøpark.](#)
- Bergen kommune: Innbyggerforslag: [Ja til utendørs skatepark.](#)
- Bergen kommune: Innbyggerforslag: [Fysak-hall på Petedalsmyra for barn og ungdom i Bergen Sør/Ytrebygda.](#)
- Bergen kommune: [Klima- og miljøplan for Bergen kommunes virksomhet 2017–2020.](#)
- Bergen kommune: [Kommuneplanens arealdel.](#)
- Bergen kommune: [Konseptvalg for prosjektet Mindemyren flerbruksbygg.](#) Bystyresak.
- Bergen kommune: [Oppstart av arbeidet med rullering av anleggsdel av idrettsplan.](#) Byrådssak.
- Bergen kommune: [Planprogram for områdereguleringen for Slettebakken idrettsby.](#)
- Bergen kommune: [Plan for områdesatsing 2020-2024](#)
- Bergen kommune: [Planstrategien for Bergen kommune.](#)
- Bergen kommune: [Prinsipielle avklaringer rundt utbygging av klubbeide idrettsanlegg.](#)
- Bergen kommune: Representantforslag: [Innendørs ishall på Slåtthaug.](#)
- Bergen kommune: [Skolebruksplan for Bergen 2021–2030: Rom for læring og fellesskap.](#)
- Bergen kommune: [Skyfritt. Plan for inkluderende oppvekstmiljø for barn og unge i Bergen.](#)
- Bergen kommune: [Strategi for sjøfronten i Bergen sentrale deler.](#)
- Bergen kommune: [Strategisk planprogram for Åsane sentrale deler.](#)
- Bergen kommune: [U2580 Eidsvåg skole - Rehabilitering og nybygg.](#) Gjennomføringsvedtak.
- Bergen kommune: [Ungdomsplan.](#)
- Bergen kommune: [Vederlagsfri festeavtale med IL Gneist til friidrettshall ved Fana stadion.](#) Byrådssak

Kultur- og likestillingsdepartementet: [Anleggsregisteret.no](https://anleggsregisteret.no)

Kultur- og likestillingsdepartementet: [Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet – 2022.](#)

Miljødirektoratet: [Veileder til forurensningsforskriften for utforming og drift av kunstgressbaner.](#)

Oslo Economics: [Idrett for mennesker med funksjonsnedsettelse.](#)

Statistisk sentralbyrå: [Statistikkbanken.](#)

Telemarksforskning: [Norsk idrettsindeks.](#)

Telemarksforskning: [Norsk idrettsindeks. Rapport for Bergen kommune.](#)

Vedlegg 1. Oversikt over gjennomførte og pågående anleggsprosjekter i kommunal regi i perioden 2017–2022

Bergen kommune har i gjeldende planperiode har det fra 2019 til 2022 blitt investert rundt 1,34 milliarder kroner i utvikling og rehabilitering av idrettsanlegg. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig investering på rundt 335 millioner kroner årlig.

Prosjekter som har blitt gjennomført fremgår av tabellen under.

Bydel	Anlegg	Tiltak	Ferdigstilt	Eierskap
Arna	Arna idrettspark	Oppgradering til kunstgress og vannligsanlegg	2019	kommunal
Arna	Arna idrettspark	Nytt kastfelt for friidrett	2022	kommunal
Arna	Ridesti, ridehall og ridebane	Realisering	2022	ikke-kommunal v/ Epona rideklubb
Bergenhus	Skansemyren idrettsplass nærmiljøanlegg	Nybygg	2017	kommunal
Bergenhus	Stemmemyren idrettsanlegg	Ferdigstillelse av arrangementsbygg for toppfotball	2017	kommunal
Bergenhus	Stemmemyren idrettspark	Oppgraderinger, bl.a. grus til kunstgress, nytt vanningsanlegg på hovedbane og bygging av tribune	2017	kommunal
Bergenhus	Haukeland skole ballbane	Oppgradert til kunstgress uten gummigranulat	2019	kommunal
Bergenhus	Skansemyren friidrettsanlegg	Oppgradering fra grus- til tartandekke	2019	kommunal
Bergenhus	Varmestue ved Skomakerdiket	Nybygg	2019	ikke-kommunal
Bergenhus	Nordnes ballbane	Rehabilitering	2020	kommunal
Bergenhus	Nordnes sjøbad	Oppgradering	2020	kommunal
Bergenhus	Dumpen kunstgressbane v/ Stemmemyren idrettspark	Rehabilitering	2021	kommunal
Bergenhus	Mulen flerbrukshall	Reguleringsplan	2021	kommunal
Bergenhus	Nordnes sjøbad	Utvidelse av åpningstider i vinterperioden	2021	kommunal
Bergenhus	Sandviken sjøbad	Oppgradering	2021	kommunal
Bergenhus	ADO arena	Teknisk oppgradering av anlegget og vedlikehold av bygget	2022	kommunal

Bergenhus	Møhlenpris idrettsplass, garderobehus	Vedlikehold, innvendig	2022	kommunal
Bergenhus	Skiløyper Fløyen	Utbedringer på løypetrasé og lysanlegg	2019	kommunal
Fana	Fana Arena dobbelhall	Nybygg	2018	ikke-kommunal
Fana	Nesttun idrettspark, garderobehus	Nybygg	2018	kommunal
Fana	11er-kunstgressbane i Sædalen	Reguleringsplanen	2019	kommunal
Fana	7er-kunstgressbanen ved Nattland skole	Nybygg	2019	kommunal
Fana	Nattland skole volleyballhall	Nybygg	2019	kommunal
Fana	Ulsmåg ballbane, kunstgress	Nybygg	2019	kommunal
Fana	Stavollen kunstgressbane 1	Rehabilitering	2020	kommunal
Fana	KIL-hallen	Erverv av eiendom	2021	kommunal
Fana	Slåtthaug idrettspark: parkeringsplass, gang-, sykkel og turvei	Rekkefølgekrav	2021	kommunal
Fana	Bjarghallen	Oppgraderinger med bl.a. nytt gulv og belysning, samt oppgradering av fasaden	2022	kommunal
Fana	KIL-hallen	Oppgradering med ny sportsbelysning og nytt sportsgulv; delvis rehabilitering av garderobes	2022	kommunal
Fana	Paradisbanen	Oppgraderinger	2022	kommunal
Fana	Slåtthaug idrettshall og svømmebasseng	Rehabilitering	2022	kommunal
Fana	Slåtthaug kunstisbane	Oppgraderinger og nytt, midlertidig garderobehus	2022	kommunal
Fyllingsdalen	Midlertidig pumptrack ved Varden	Nybygg	2017	kommunal
Fyllingsdalen	Klubbhus på Varden	Ombygging til kampsportareal	2018	kommunal
Fyllingsdalen	Ro- og padleanlegg på Nordåsvannet, vannbasert anlegg	Nybygg	2018	kommunal
Fyllingsdalen	Skytebanene på Krohnegården	Oppgradering	2018	kommunal
Fyllingsdalen	Varden idrettspark, garderobebygg	Ombygging	2018	kommunal
Fyllingsdalen	Kunstgressbanen ved Varden Amfi	Rehabilitering	2019	kommunal
Fyllingsdalen	Bøneshallen	Rehabilitering av gulv	2019	kommunal
Fyllingsdalen	Fyllingsdalen idrettshall	Rehabilitering av gulv og lysanlegg	2019	kommunal
Fyllingsdalen	Grusbanen ved Varden idrettspark	Oppgradering til kunstgress	2019	kommunal

Fyllingsdalen	Grusbanen v/ Bønes skole	Oppgradering til kunstgress	2020	kommunal
Fyllingsdalen	Lynghaug betongskatepark	Nybygg	2021	kommunal
Fyllingsdalen	Varden Amfi	Oppgradering av lysanlegg	2021	kommunal
Fyllingsdalen	Ortun svømmeanlegg, 25m-basseng og opplæringsbasseng	Nybygg	2022	kommunal
Fyllingsdalen	Varden nærmiljøanlegg	Nybygg	2022	kommunal
Laksevåg	Basketballhall v/ Tjønne idrettsplass	Nybygg	2018	ikke-kommunal
Laksevåg	Alvøen idrettspark, ski- og turløyper	Rehabilitering av lysanlegg	2019	ikke-kommunal v/ Loddefjord IL
Laksevåg	Fysak Melkeplassen, inkl. BUA utlåssentral	Nybygg	2019	kommunal
Laksevåg	Tjønne idrettsplass nærmiljøanlegg	Nybygg	2019	kommunal
Laksevåg	Laksevåg idrettshall	Oppgradering av lysanlegg m.m.	2021	kommunal
Laksevåg	Ny idrettshall v/ Holen skole	Nybygg	2021	kommunal
Laksevåg	Nærmiljøanlegget <i>Friplassen</i> ved Alvøen skole	Nybygg	2021	kommunal
Laksevåg	Gravdal idrettspark, 11er-fotballbane	Nytt kunstgress	2022	kommunal
Laksevåg	Mathopen idrettshall	Oppgradering med nytt lysanlegg og ventilasjonsanlegg	2022	kommunal
Laksevåg	Mindre fotballhall v/ Tjønne idrettsplass	Nybygg	2022	ikke-kommunal
Laksevåg	Olsvik kunstgressbane	Rehabilitering	2022	kommunal
Laksevåg	Vadmyra idrettshall	Oppgradering med nytt lysanlegg og ventilasjonsanlegg	2023	kommunal
Ytrebygda	Ballbanen v/ Søråshøgda skole	Ombygging til 7er-bane	2017	ikke-kommunal v/ IL Bjarg
Ytrebygda	Fana stadion, friidrettsanlegg	Rehabilitering og utvidelse med flere hoppfelt og oppvarmingsfelt	2019	kommunal
Ytrebygda	Zinken Hopp idrettshall	Nybygg	2019	kommunal
Ytrebygda	7er-fotballbanen på Søreide «Essobanen»	Oppgradering til kunstgress	2021	kommunal
Ytrebygda	Sandslihallen	Rehabiliteringen med bl.a. nytt ventilasjonsanlegg,	2021	kommunal

		nytt lysanlegg og delvis utskifting av tak		
Ytrebygda	Fana Golfklubb, ny driving-range, putte-green og chippe-green	Nybygg	2022	ikke-kommunal v/ Fana Golfklubb
Ytrebygda	Fana stadion, friidrettsanlegg	Oppgraderinger av Fana stadion, bl.a. av medieområdet og ny garasje for driftsmateriell	2022	kommunal
Årstad	F2-tomten på Krohnsminde idrettsplass	Omregulering til idrettsformål	2017	kommunal
Årstad	Rautjernbanen	Oppgradering til kunstgress	2019	kommunal
Årstad	Lægdebanen	Utvidelse til 11er-fotballbane med garderobeanlegg	2020	kommunal
Årstad	Nymark fotballbaner	Rehabilitering	2020	kommunal
Årstad	Haukelandshallen	Rehabilitering med bl.a. oppgradering av lysanlegg, nye dører/porter med adgangskontrollsystem og asbestsanering	2021	kommunal
Årstad	Landåshallen	Rehabilitering med bl.a. oppgradering av gulv, belysning og ventilasjon	2021	kommunal
Årstad	Slettebakken skole nærmiljøanlegg	Nybygg	2021	kommunal
Årstad	Solheim ballbane, nærmiljøanlegg	Nybygg	2021	kommunal
Årstad	Bergenshallen	Oppgradering med bl.a. ny vant rundt ishockeybanen og nødvendig teknisk vedlikehold, rehabilitering av deler av fasade m.m.	2022	kommunal
Årstad	Fridalen skole ballbane og basketballbane, nærmiljøanlegg	Nybygg	2022	kommunal
Årstad	Opplæringsbasseng på Kronstad oppvekstun	Nybygg	2022	kommunal
Årstad	Kristianborgbanen	Oppgradering til kunstgress	pågående	kommunal
Åsane	Breimyra idrettsplass	Oppgradering til kunstgress	2017	kommunal
Åsane	Eidsvåg fotballbane	Ny kunstgress	2017	kommunal
Åsane	Flaktveit idrettspark nærmiljøanlegg	Nybygg	2017	kommunal
Åsane	Mjølkeråen skole møteplass, nærmiljøanlegg	Nybygg	2017	kommunal
Åsane	Myrdal stadion fotballbane	Oppgradering til kunstgress	2017	kommunal

Åsane	Myrdal stadion, nærmiljøanlegg	Nybygg	2017	kommunal
Åsane	Storøen vannsportanlegg, klubbhus	Rehabilitering	2017	kommunal
Åsane	Åstveit idrettspark, kunstgressbane	Rehabilitering	2017	kommunal
Åsane	Tomt til ny basketballhall v/ Tertnes videregående skole	Avståelse av tomt til Vestland fylkeskommune	2018	kommunal
Åsane	Åstveit idrettspark, kastfelt	Nybygg	2018	kommunal
Åsane	Flaktveit idrettspark, kunstgressbane	Rehabilitering	2019	kommunal
Åsane	Åstveithallen	Rehabilitering av tak og varmeanlegg	2019	kommunal
Åsane	BUA utlånsentral på Åstveit	Etablering	2020	kommunal
Åsane	Flaktveit idrettspark, frisbeegolf	Nybygg	2020	kommunal
Åsane	Jonahola skytebaner	Utvidelse med tilbygg for innendørs skytebaner, og rehabilitering av klubbhus og garderobebygg	2020	kommunal
Åsane	Flaktveit idrettshall	Rehabilitering med nytt gulv og oppgradering av lysanlegg	2021	kommunal
Åsane	Haukedalen skole, nærmiljøanlegg	Nybygg	2021	kommunal
Åsane	Eikås motorsportanlegg	Forlengelse av leieavtale	2022	kommunal
Åsane	Leikvang friidrettshall	Oppgradering av lysanlegg og løpedekke	2022	kommunal
Åsane	Salhusbanen, garderobebygg og klubbhus	Nybygg	2022	ikke-kommunal v/ FK Bergen Nord
Åsane	Åsane Arena	Nybygg	2022	ikke-kommunal v/ Åsane IL
Åsane	Åsane Arena, nærmiljøanlegg	Rekkefølgekrav	2022	kommunal
Åsane	Åsane idrettspark, ballbane og sandvolleybaner (nærmiljøanlegg)	Nybygg	2022	kommunal

Vedlegg 2. Prioriteringsliste for rehabilitering og utbygging av idrettsanlegg i resterende planperiode 2023-2027

Tiltak med midler avsatt i handlings- og økonomiplan 2023–2026

Tiltak i følgende tabell har avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023-2026, og forventes å være i prosess eller realisert i resterende planperiode.

Bydel	Navn	Tiltak	Eierskap	Økonomiske konsekvenser
Arna	Arna stadion, garderobebygg	Rehabilitering	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023-2026. Mindre bygginvesteringer – sekkepost.
Arna	Bjørnarhallen, ny dobbelthall	Konseptutvikling og realisering	Kommunal	Avsatt midler til konseptutvikling i handlings- og økonomiplan 2023-2026. Avsatt midler til realisering i sekkepost Idrett - Rehabilitering og nybygg.
Arna	Svømmebasseng og idrettsbygg ved Garnes ungdomsskule	Rehabilitering	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023-2026. Tjenesteområde skole.
Arna	Svømmebasseng ved Ytre Arna skule	Rehabilitering	Kommunal	Avsatt midler til konseptutvikling i handlings- og økonomiplan 2023-2026, tjenesteområde skole. Avsatt midler til realisering i sekkepost Skole – Rehabilitering og nybygg.
Bergenus	Bystrand ved Store Lungegårdsvann	Realisering	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023-2026. Tjenesteområde Naturforvaltning og parkdrift.
Bergenus	Rekkefølgekrav idrettshall i Mulen	Konseptutvikling rekkefølgekrav	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023-2026. Sekkepost Rekkefølgekrav idrettsanlegg
Bergenus	Stemmemyren nærmiljøpark	Realisering	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023-2026. Sekkepost

				Nærmiljøanlegg nyinvestering
Fana	Rekkefølgekrav til 11er-fotballbane og idrettshall i Sædalen	Konseptutvikling rekkefølgekrav	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023-2026. Sekkepost Rekkefølgekrav idrettsanlegg
Fana	Basketballhall ved Storetveit skole	Konseptutvikling og realisering	Kommunal	Avsatt midler til konseptutvikling i handlings- og økonomiplan 2023-2026, tjenesteområde skole. Avsatt midler til realisering i sekkepost Skole – Rehabilitering og nybygg
Fana	Rulleskianlegg ved Stavollen idrettspark	Realisering	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023-2026. Sekkepost ski- og joggeløyper.
Fyllingsdalen	Fyllingsdalen idrettshall – Tilbygg til bordtennis og styrketrening	Konseptutvikling og realisering	Kommunal	Avsatt midler til konseptutvikling i handlings- og økonomiplan 2023-2026. Avsatt midler til realisering i sekkepost Idrett - Rehabilitering og nybygg.
Fyllingsdalen	Garderobebygg ved Varden stadion	Realisering	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023-2026.
Fyllingsdalen	Basketballhall ved Varden skole	Konseptutvikling og realisering	Kommunal	Avsatt midler til konseptutvikling i handlings- og økonomiplan 2023-2026, tjenesteområde skole. Avsatt midler til realisering i sekkepost Skole – Rehabilitering og nybygg
Laksevåg	BMX-bane	Realisering	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023-2026.
Laksevåg	Fysak-bygg i Loddefjord	Skisseprosjekt	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023-2026. Tjenesteområde Kultur.
Laksevåg	Idrettshall ved Alvøen idrettspark	Realisering	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023-2026.
Laksevåg	Laksevåghallen	Konseptutvikling og realisering	Kommunal	Avsatt midler til konseptutvikling i handlings- og økonomiplan 2023-2026. Avsatt midler til realisering i sekkepost Idrett - Rehabilitering og

				nybygg.
Laksevåg	Mathopen idrettshall, garderobebygg	Realisering	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023-2026.
Laksevåg	Olsvikhallen	Rehabilitering	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023-2026. Mindre bygginvesteringer – sekkepost.
Laksevåg	Opplæringsbasseng ved Loddefjord skole	Rehabilitering	Kommunal	Avsatt midler til konseptutvikling i handlings- og økonomiplan 2023-2026, tjenesteområde skole. Avsatt midler til realisering i sekkepost Skole – Rehabilitering og nybygg
Ytrebygda	Basketballhall ved Søreide ungdomsskole, inkl. areal til e-sport	Konseptutvikling og realisering	Kommunal	Avsatt midler til konseptutvikling i handlings- og økonomiplan 2023-2026, tjenesteområde skole. Avsatt midler til realisering i sekkepost Skole – Rehabilitering og nybygg
Ytrebygda	Basketballhall ved Rå skole	Konseptutvikling og realisering	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023-2026. Tjenesteområde skole.
Ytrebygda	Rekkefølgekrav til ny friidrettshall ved Fana stadion	Konseptutvikling rekkefølgekrav	Ikke-kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023-2026. Sekkepost Rekkefølgekrav idrettsanlegg
Årstad	Erstatningsareal for fotballbanen ved Kristianborgvannet	Tomtesøk	Kommunal	Prioritert. Løses innenfor rammen.
Årstad	Flerbruksbygg med idrettshall på Mindemyren	Konseptutvikling og realisering	Kommunal	Avsatt midler til konseptutvikling i handlings- og økonomiplan 2023-2026, over flere tjenesteområder. Avsatt midler til realisering i sekkepost Idrett - Rehabilitering og nybygg.
Årstad	Haukelandshallen	Rehabilitering	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023-2026. Mindre bygginvesteringer – sekkepost.
Årstad	Idrettshall ved Minde skole	Konseptutvikling og realisering	Kommunal	Avsatt midler til konseptutvikling i handlings- og økonomiplan 2023-

				2026, tjenesteområde skole. Avsatt midler til realisering i sekkepost Skole – Rehabilitering og nybygg
Årstad	Nymark-området	Oppgradering	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023-2026. Sekkepost Oppgradering utendørsanlegg
Åsane	Ny idrettshall ved Eidsvåg skole	Realisering	Kommunal	Avsatt midler i handlings- og økonomiplan 2023-2026. Tjenesteområde skole.
Åsane	Ny idrettshall ved Mjølkeråen skole	Konseptutvikling og realisering	Kommunal	Avsatt midler til konseptutvikling i handlings- og økonomiplan 2023-2026. Avsatt midler til realisering i sekkepost Idrett - Rehabilitering og nybygg.

Prioriterte tiltak i resterende planperiode 2023–2027 som må vurderes ifm. fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplaner

Innarbeiding av midler i handlings- og økonomiplanen er en forutsetning for at tiltakene kan realiseres.

Bydel	Navn	Tiltak	Eierskap	Økonomiske konsekvenser
Arna	Fysakbygg i Arna bydel	Avsetting av areal i områdeplan	Kommunal	Prioritert. Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Arna	Gullbotn skianlegg	Avklaring av driftsopplegg	Kommunal	Prioritert. Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Arna	Pumptrack (sykkelbane) sentralt i Arna	Tomtesøk	Kommunal	Prioritert. Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Arna	Videreutvikling av Arna stadion	Konseptvalgotat	Kommunal	Prioritert. Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Bergenhus	Skansemyren idrettsanlegg, bygg og garasje	Konseptvalgotat	Kommunal	Prioritert. Tiltaket må søkes

				innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Bergenhus	Skiløyper på Fløyen	Videreutvikling	Kommunal	Prioritert. Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Bergenhus	Stemmemyren idrettshall, garderober	Rehabilitering	Kommunal	Prioritert. Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Fana	Bjarg Arena	Kommunal garanti	Ikke-kommunal	Prioritert. Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Fana	Ny isarena på Slåtthaug	Vederlagsfri festeavtale	Ikke-kommunal	Prioritert. Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Fana	Totland og Frotveit skiløyper og skianlegg	Konseptvalgnotat	Kommunal	Prioritert. Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Fyllingsdalen	Garderober ved Fjellsdalen kunstgressbane	Rehabilitering	Kommunal eller ikke-kommunal	Prioritert. Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Fyllingsdalen	Ro- og padleanlegg	Konseptvalgnotat	Kommunal eller inter-kommunal	Prioritert. Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Fyllingsdalen	Tennisbaner i Fjellsdalen	Rehabilitering	Kommunal	Prioritert. Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Laksevåg	Arealer for kampsport	Tomtesøk	Kommunal	Prioritert. Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Laksevåg	Nærmiljøanlegg ved Olsvik skole	Realisering	Kommunal	Prioritert. Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Laksevåg	Turstier med mindre tilrettelegging for stisykling i Olsvikskogen	Realisering	Kommunal	Prioritert. Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Ytrebygda	11er-fotballbane på Søreide	Konseptvalgnotat	Kommunal	Prioritert. Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Ytrebygda	Fana stadion	Oppgradering	Kommunal	Prioritert. Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Ytrebygda	Fysak-bygg i Ytrebygda	Konseptvalgnotat	Kommunal	Prioritert. Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Ytrebygda	Nytt svømmebasseng i Ytrebygda bydel	Konseptvalgnotat	Kommunal	Prioritert. Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Årstad	Fleridrettsbygg på Krohnsminde idrettsplass/F2-tomt	Vederlagsfri festeavtale	Ikke-kommunal	Prioritert. Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Årstad	Landingsplass til paragliding på Nymark	Videreutvikling	Ikke-kommunal	Prioritert. Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Årstad	Ny ishall med to isflater på Slettebakken	Reguleringsarbeid	Kommunal	Prioritert. Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Årstad	Slettebakken idrettsby	Områderegulering og realisering av idrettsanlegg	Kommunal	Prioritert.
Åsane	Eikås motorsportanlegg	Regulering og evt. erverv av areal	Kommunal	Prioritert. Midler for tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Åsane	Friidrettsanlegget ved Åstveit idrettspark	Rehabilitering	Kommunal	Prioritert. Midler for tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Åsane	Leikvang stadion	Oppgradering	Kommunal	Prioritert. Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.

Åsane	Nytt svømmebasseng i Åsane bydel	Konseptvalgnotat	Kommunal	Prioritert. Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Åsane	Permanent Fysak i Åsane bydel	Konseptvalgnotat	Kommunal	Prioritert. Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Åsane	Utendørs sykkelanlegg ved Flaktveit idrettspark	Videreutvikling	Kommunal	Prioritert. Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Åsane	Åsanehallen	Omregulering av areal til idrettsformål	Kommunal	Prioritert. Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.

Øvrige behov for anleggsutvikling

Tiltak i tabellen under prioriteres ikke ved rulleringer av handlings- og økonomiplanen i resterende planperiode.

Bydel	Navn	Tiltak	Eierskap	Økonomiske konsekvenser
Arna	Idrettsareal på Storanaset	Avsetting av areal i områdeplan	Kommunal	Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Bergenus	Etablering av større utendørs skatepark i sentrum	Realisering	Kommunal	Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Bergenus	Utvikling av idrettsanlegg på Dokken	Avsetting av areal i områdeplan	Kommunal	Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Fana	Kalandseid friidrettsanlegg	Oppgradering		Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Fana	Kringlebotn fotballbane, garderobebygg	Realisering	Kommunal	Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings- og økonomiplanen.
Fana	Storetveit fotballbane, kunstgress og lyssetting	Videreutvikling	Kommunal	Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rulleringer av handlings-

				og økonomiplanen.
Fana	Treningstid til bueskyting i større kommunale anlegg	Tildeling av halltid	Kommunal	Tiltaket forventes ikke å ha økonomiske konsekvenser for Bergen kommune.
Fyllingsdalen	Idrettsareal i Indre Laksevåg og på Laksevågneset	Avsetting av areal	Kommunal	Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Fyllingsdalen	Fyllingsdalen idrettshall, garderober	Rehabilitering	Kommunal	Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Fyllingsdalen	Varden idrettspark nærmiljøanlegg	Videreutvikling	Kommunal	Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Laksevåg	Alvøen idrettspark, tennisbane og friidrettsanlegg	Rehabilitering	Kommunal	Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Laksevåg	Opplæringsbassenget ved Kjøkkelvik skole	Konseptvalgnotat for fremtidig bruk	Kommunal	Midler for tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Ytrebygda	Areal til trial på Kokstad	Regulering av areal til idrettsformål	Kommunal	Midler for tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Ytrebygda	Fana Golfklubb	Videreutvikling	Ikke-kommunal	Midler for tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Ytrebygda	Fana stadion, arrangementsbygg og tribuner	Konseptutvikling	Kommunal	Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Ytrebygda	Innendørs velodrom	Konseptvalgnotat	Kommunal	Midler for tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Ytrebygda	Treninghall turn (basishall)	Realisering	Ikke-kommunal	Tiltaket forventes ikke å ha økonomiske konsekvenser for Bergen kommune.

Årstad	Arealer til para-bordtennis	Realisering	Kommunal	Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Årstad	Krohnsminde idrettsplass, delanlegg friidrett	Oppgradering	Kommunal	Midler for tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Årstad	Nærmiljøanlegg og mindre fotballbaner	Tomtesøk	Kommunal	Midler for tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Åsane	Jonahola skyteanlegg	Videreutvikling	Kommunal	Tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Åsane	Leikvang stadion, kunstgressbane	Regulering av areal til idrettsformål	Kommunal	Midler for tiltaket må søkes innarbeidet i fremtidige rullinger av handlings- og økonomiplanen.
Åsane	Åstveithallen, idrettshall	Ombygging	Kommunal	Prioritert. Løses innenfor rammen.
Åsane	Åstveithallen, svømmebasseng	Vedlikehold	Kommunal	Løses innenfor rammen.

Annen anleggsutvikling som ikke prioriteres i resterende planperiode 2023–2027

Tiltak i følgende tabell prioriteres ikke i resterende planperiode. Tiltak vil vurderes på nytt ved kommende rullering av idrettsplanen.

Bydel	Navn	Tiltak	Eierskap
Arna	Ballbanen ved Garnes idrettsanlegg	Vurdering av fremtidig bruk	Kommunal
Arna	Klubblokaler, garderober og treningsbygg ved idrettsanlegg i Arna bydel	Realisering	Ikke-kommunal
Arna	Ny idrettshall ved Arna stadion	Realisering	
Bergenus	Ny idrettshall i Bergenus nord	Realisering	Ikke-kommunal
Fana	Areal for baseball på Storetveit	Realisering	
Fana	Fysakbygg i Fana bydel	Tomtesøk	Kommunal
Fana	Hop ballbane, lyssetting	Videreutvikling	Ikke-kommunal
Fana	Kringlebotn fotballbane, klubbhus	Realisering	Ikke-kommunal
Fana	Mindre fotballhall på Slåtthaug	Realisering	Ikke-kommunal

Fana	Ny baskethall ved Kirkevoll skole	Realisering	
Fana	Nytt svømmebasseng i Fana bydel	Tomtesøk	Kommunal
Fana	Paradisbanen, garderobes og klubbhus	Videreutvikling	Ikke-kommunal
Fana	Slåtthaug kunstgressbane, tribune og utstyrsboder	Realisering	Ikke-kommunal
Fyllingsdalen	Bøneshallen nærmiljøanlegg	Realisering	
Fyllingsdalen	Fyllingsdalen stadion friidrettsanlegg	Rehabilitering	
Fyllingsdalen	Garderobes i drifts- og arrangementsbygg til Varden Amfi	Rehabilitering	
Fyllingsdalen	Garderobes ved Bøneshallen	Oppgradering	
Fyllingsdalen	Ny tennishall i Fjellsdalen	Realisering	Ikke-kommunal
Fyllingsdalen	Svømmebasseng på Løvås skole	Avvikling	Kommunal
Fyllingsdalen	Texacobanen	Oppgradering	
Fyllingsdalen	Utstyrsbod ved Bønes skole idrettsplass	Realisering	Ikke-kommunal
Laksevåg	Alvøen idrettspark, friidrettsanlegg	Videreutvikling	
Laksevåg	Mathopen balløkke, nærmiljøanlegg	Realisering	Kommunal
Laksevåg	Ny fotballbane ved Gravdal idrettsplass,	Realisering	
Laksevåg	Ny kunstgressbane ved Alvøen skole	Realisering	
Laksevåg	Nygårdsmyrten idrettsplass	Oppgradering	Kommunal
Laksevåg	Rulleskianlegg ved Alvøen idrettspark	Realisering	
Laksevåg	Sandvolleyballanlegg i Kjøkkelvik	Oppgradering	
Laksevåg	Sandvolleyballhall i Kjøkkelvik	Realisering	Kommunal
Laksevåg	Skileik- og aktivitetsområde ved Alvøen idrettspark.	Realisering	Ikke-kommunal
Laksevåg	Trialbanen bak Sandgotna skole	Sikring av areal	Kommunal
Ytrebygda	Flyhangar på Flesland Flystasjon	Realisering	Ikke-kommunal
Ytrebygda	Håndballflater i Ytrebygda bydel	Realisering	
Ytrebygda	Idrettshall med tillat klisterbruk	Bruksendring	
Ytrebygda	Lille fotballbane Sandsli, lyssetting	Oppgradering	Kommunal
Ytrebygda	Sandslihallen	Rehabilitering	
Ytrebygda	Sandvolleyballhall ved Sandslihallen	Realisering	Ikke-kommunal
Årstad	Bergenshallen	Avvikling av idrettsformål	Kommunal
Årstad	Gyldenpris fotballbane, garderobeanlegg	Rehabilitering	Kommunal

Årstad	Hoppbakker på Montanamarken	Realisering	
Årstad	Kampsportanlegg for taekwondo	Realisering	Ikke-kommunal
Årstad	Landåshallen opplæringsbasseng	Avvikling	Kommunal
Årstad	Nymark idrettspark	Videreutvikling	
Årstad	Rautjern fotballbane, garderobes og klubbhus	Realisering	
Årstad	Startpunkt til paragliding på Ulriken	Videreutvikling	Ikke-kommunal
Åsane	Idrettshall ved Leikvang stadion	Realisering	
Åsane	Rolland skole opplæringsbasseng	Rehabilitering	Kommunal
Åsane	Vannskitrekk på Liavannet	Realisering	Ikke-kommunal
Åsane	Åstveit idrettspark friidrettsanlegg	Rehabilitering	Kommunal

Vedlegg 3. Innspill til nye nærmiljøanlegg – Idrettsplan 2013–2027 – Rullering av anleggsdelen

Vedtak om nærmiljøanlegg

Anlegg	Type anlegg	Bydel	Eierskap/kommentar
Stemmemyren nærmiljøanlegg	Nærmiljøpark	Bergenus	Vedtak i sak 308/22.
Helgeplassbanen nærmiljøanlegg	Nærmiljøanlegg	Fyllingsdalen	Vedtak i sak 7/22.

Innspill fra referansegruppen

Anlegg	Type anlegg	Bydel	Eierskap/kommentar
Dokken		Bergenus	I sammenheng med utbygging av området
Storetveit skole		Fana	I sammenheng med regulering til Storetveit skole
Varden idrettspark		Fyllingsdalen	I samarbeid med BKMB
Helgeplassbanen		Fyllingsdalen	I samarbeid med BKMB
Bøneshallen	Frisbeegolf, skatepark, trampolinepark, klatreanlegg m.m.	Fyllingsdalen	
Laksevåghallen		Laksevåg	I sammenheng med regulering av området til nye Laksevåghallen.
Mathopen ballbane i Hillerenveien		Laksevåg	I samarbeid med BKMB
Tomtesøk i Årstad bydel	Nærmiljøanlegg og mindre fotballbaner	Årstad	
Montana	Hoppbakker	Årstad	
Nærmiljøanlegg Olsvik skole		Laksevåg	
Fridalen skole		Årstad	

nærmiljøanlegg ballbane			
----------------------------	--	--	--

Innspill fra Bymiljøetaten

Anlegg	Type anlegg	Bydel	Eierskap/kommentar
Fanatorget	Nærmiljøanlegg med multisporthflater, belysning	Ytrebygda	Tidligst mulig ferdigstilt i 2023
Skjoldstølen	Nærmiljøanlegg med multisporthflater, belysning	Fana	Tidligst mulig ferdigstilt i 2023
Sudmannsvei	Turveianlegg med tilhørende publikumstolett og belysning	Bergenhus	Tidligst mulig ferdigstilt i 2023
Sandgotna uterom, Loddefjord (gnr. 124, bnr. 180)	Nærmiljøanlegg med multisportsflater, trenings- og hinderløyper, belysning	Laksevåg	forventes etablert som godkjent permanent anlegg i 2024
Aktiv Tollbodkai – permanent utbygging (gnr. 165, bnr. 363)	Nærmiljøanlegg med multisporthflater, egenvektstrening, badeanlegg og urbant friluftsliv / vannsport med tilhørende publikumstolett, belysning	Bergenhus	Tidligst mulig ferdigstilt i 2025
Rollandsparken, Åsane 208/217	Bydelspark og nærmiljøanlegg med turvei med tilhørende publikumstolett, trenings- og hinderløype, klatreanlegg og tilhørende belysning	Åsane	Tidligst mulig ferdigstilt i 2026
Brønndalen Olsvikskjenet 123/309	Nærmiljøanlegg; kobling til turveg over Grønntua, trenings- og hinderløype, klatreanlegg og belysning.	Laksevåg	Områdesastingstiltak; tidligst mulig ferdigstilt i 2026
Fremtidige anlegg innenfor prosjektporteføljen Barnas Byrom spesifiseres fortløpende, og i tråd med bla. rullering av HØP, innbyggerinnspill m.m.			Tidligst mulig ferdigstilt mellom 2025–2027

Innspill fra Bergen og omegn friluftsråd

Anlegg	Type anlegg	Bydel	Eierskap/kommentar
Gullbotn friluftsområde	Skiløyper	Arna	Kommunal Full rehabilitering
Tufteparken på Garnes	Sandbane	Arna	BOF. I regi av Arna-Bjørnar Allianse Idrettslag
Notabuneset friluftsområde	Gapahuk	Fana	Kommunal
Krohnegården friluftsområde	Universell utforming av padleanlegg	Fyllingsdalen	Kommunal
Kyrkjjetangen friluftsområde	Universell utforming av tilkomst til sjø m/ bryggeanlegg	Fyllingsdalen	Kommunal
Søndre Hetlevik friluftsområde	Gapahuk	Laksevåg	BOF
Sætrevik friluftsområde	Universell utforming av brygge/padleanlegg og gapahuk	Laksevåg	Kommunal
Litlevågen friluftsområde	Gapahuk på Kvarven	Laksevåg	Forsvarsbygg
Tennebekktjørna friluftsområde	Utetoaletter på Tennebekk og i Nipedalen, samt rehabilitere eksisterende utetoalett	Laksevåg	Kommunal
Ægirs vei friluftsområde	Gapahuk, flerbruksanlegg og universell utforming av brygge/padleanlegg	Laksevåg	Kommunal
Brunestykket friluftsområde	Gapahuk	Åsane	Kommunal
Sandviksbatteriet friluftsområde	Gapahuk	Bergenuhus	Kommunal

Grønskjeret friluftsområde	Gapahuk	Åsane	Kommunal
Helleneset friluftsområde	Stupetårn og badeanlegg	Åsane	Kommunal
Storøen friluftsområde	Universell utforming av brygge/padleanlegg	Åsane	Kommunal
Tømmervågen friluftsområde	Gapahuk	Åsane	BOF
Grønevika friluftsområde	Gapahuk	Ytrebygda	Kommunal
Store Milde friluftsområde	Rehabilitering av universell turvei	Ytrebygda	Statlig

Vedlegg 4. Liste over idrettsanlegg i Bergen kommune

Arna

Innendørsanlegg

Anleggskategori	Anleggsnavn	Anleggstype	Spesifikasjon	Mål/spilleflate	Eier
Idrettshaller og aktivitetshaller	Bjørnarhallen	Fleridrettshall	idrettshall	44x23	Kommunal
	Lonehallen, volleyballhall	Fleridrettshall	volleyballhall	33x24	Kommunal
Gymsaler	Arna gymnas	Fleraktivitetssal			Kommunal
	Arna gymnas	Fleraktivitetssal			Kommunal
	Espelandshallen	Fleraktivitetssal			Fylket
	Espelandshallen	Fleraktivitetssal			kommunal
	Garnes ungdomskole, gymsal	Fleraktivitetssal		20x10	kommunal
	Garnes ungdomsskole	Fleraktivitetssal			kommunal
	Haugland skole	Fleraktivitetssal		20x10	Kommunal
	Indre Arna skole/barnehage	Fleraktivitetssal			kommunal
	Trengereid Forsamlingshus	Fleraktivitetssal			Kommunal
	Ytre Arna skole	Fleraktivitetssal		20x10	Privat
	Ytre Arna skole	Fleraktivitetssal			Kommunal
	Ådnamarka skole	Fleraktivitetssal		20x10	kommunal
Svømme- og stupeanlegg	Garnes ungdomskole, svømmehall	Trenings-/konkurranserbasseng (inne)	Basseng 25m	25x8	Kommunal
	Ytre Arna skole	Opplæringsbasseng (inne)		16,5x8,5	Kommunal

Klatreanlegg	Lonehallen, klatrevegg	Klatre/buldrevegg (inne)			Kommunal
--------------	------------------------	--------------------------	--	--	----------

Utendørsanlegg

Anleggskategori	Anleggsnavn	Anleggstype	Spesifikasjon	Mål/spilleflate	Eier
Fotballanlegg	Arna idrettspark	Fotballbane kunstgress	11er-bane	105x68	kommunal
	Arna Stadion, fotballbane gressbane stor 107 x 65	Fotballbane gress	11er-bane	107x65	Kommunal
	Arna Stadion, fotballbane kunstgress liten bane	Fotballbane kunstgress	annet	40x20	Kommunal
	Arna Stadion, fotballbane kunstgress stor bane	Fotballbane kunstgress	11er-bane	106x64	Kommunal
	Espeland Idrettsbane, Espeland kunstgressbane liten	Fotballbane kunstgress		30x20	Kommunal
	Espeland Idrettsbane, kunstgressbane stor	Fotballbane kunstgress	11er-bane	100x50	Kommunal
	Garneshøyden, kunstgressbane	Fotballbane kunstgress	11er-bane	105x68	Kommunal
	Skulstad fotballbane, grus	Fotballbane grus	7er-bane	60x40	Kommunal
	Ådnemarka skole, fotballbane	Fotballbane kunstgress	7er-bane	60x40	Kommunal
Friidrettsanlegg	Arna idrettspark	Friidrettsstadion kunststoff		400x8	Kommunal
	Arna idrettspark kastfelt	Friidrett treningsanlegg (ute)			kommunal
	Arna Stadion, friidrett	Friidrettsstadion grus		400x6	Kommunal
Hestesportanlegg	Epona Rideanlegg Unneland, ridehall	Ridehall			Privat
Racketsportanlegg	Garnes tennisbane	Tennisbane (ute)			Kommunal

	Garneshøyden idrettsplass	Tennisbane (ute)			Kommunal
Ski- og alpinanlegg	Gullbotn skianlegg	Skiløype			idretten
	Gullbotn skianlegg skiløype mot Gullfjellstoppen	Skiløype			andre organisasjoner
	Gullbotn skileikeanlegg	Skileikeanlegg			andre organisasjoner
Luftsportanlegg	Tverrmeisa/Unneland, hanggliding og paragliding	Paragliding			Privat

Bergenhus

Innendørsanlegg

Anleggskategori	Anleggsnavn	Anleggstype	Spesifikasjon	Mål/spilleflate	Eier
Idrettshaller og aktiviteteshaller	Amalie Skram videregående skole, flerbrukshall	Fleridrettshall	idrettshall	44x23	Fylket
	Lehmkuhlhallen NHH	Fleridrettshall	idrettshall	44x23	Statlig
	Nordneshallen	Fleridrettshall	idrettshall	44x22	Privat
	Stemmemyren idrettshall	Fleridrettshall	idrettshall	45x25	Kommunal
	Studentsenteret idrettshall	Fleridrettshall	idrettshall	43x22,5	Statlig
	Vikinghallen	Fleridrettshall	idrettshall	29x14	Privat
	Vitalitetssenteret	Fleridrettshall	idrettshall	44x22	Kommunal
Gymsaler	Bergen Handelsgymnasium	Fleraktivitetssal		20x12	Statlig
	Bergen katedralskole, sal 1	Fleraktivitetssal		20x11	Fylket
	Bergen katedralskole, sal 2	Fleraktivitetssal		20x11	Fylket

	Bergen maritime videregående skole	Fleraktivitetssal		20x10	Fylket
	Haukeland skole	Fleraktivitetssal		20x10	Kommunal
	Hellen skole	Fleraktivitetssal		20x10	Kommunal
	KFUK KFUM Ynglingen Storsalen	Fleraktivitetssal			Privat
	Krohnengen skole	Fleraktivitetssal		16x8	Kommunal
	Lønborg videregående skole	Fleraktivitetssal		16x8	Fylket
	Nordnes skole	Fleraktivitetssal		20x10	Kommunal
	Norrønahallen	Fleraktivitetssal		16x8	Statlig
	Rothaugen skole	Fleraktivitetssal			kommunal
	Rothaugen skole	Fleraktivitetssal		16x8	Kommunal
	St. Paul skole	Fleraktivitetssal		xxx	Privat
Svømme- og stupeanlegg	ADO arena, hovedbasseng	Trenings-/konkurranserbasseng (inne)	Basseng 50m	50x25	Kommunal AS
	ADO arena, opplæringsbasseng	Opplæringsbasseng (inne)		16,7x12,5	Kommunal AS
	ADO arena, stupebasseng	Stupebasseng (inne)	Stupeanlegg	25x18,5	Kommunal AS
	Stemmemyren	Trenings-/konkurranserbasseng (inne)	Basseng 25m	25x12,5	Kommunal
	Studentsenteret	Trenings-/konkurranserbasseng (inne)	Basseng 25m	25x12,5	Statlig
Kampsportanlegg	Bergen Karate Klubb	Kampidrettsanlegg	300m ²		Privat
	Bjærgvin Karateklubb	Kampidrettsanlegg			Privat

	Fjellsiden Karateklubb	Kampidrettsanlegg			Privat
	Sentrum Ju Jitsuklubb	Kampidrettsanlegg			Privat
	Skansen treningssenter/Bergen Sparta bokseklubb	Kampidrettsanlegg			Privat
Skyteanlegg	BNS minitayrskytebane	Skytebane (inne)			Privat
	Stemmemyren idrettsanlegg, skytebane(inne)	Skytebane (inne)			Kommunal

Utendørsanlegg

Anleggskategori	Anleggsnavn	Anleggstype	Spesifikasjon	Mål/spilleflate	Eier
Fotballanlegg	Mulebanen/Christinegård treningsbane	Fotballbane kunstgress	7er-bane	40x58	Privat
	Møhlenpris idrettsplass "Småleken"	Fotballbane kunstgress	7er-bane	60x30	Kommunal
	Møhlenpris idrettsplass, kunstgressbane	Fotballbane kunstgress	11er-bane	103x56	Kommunal
	Nordnesbanen, kunstgressbane	Fotballbane kunstgress	7er-bane	44x23	Kommunal
	Stemmemyren fotballanlegg, "Dumpen"	Fotballbane kunstgress	7er-bane	60x47	Kommunal
	Stemmemyren fotballanlegg, bane 1	Fotballbane kunstgress	11er-bane	102x63	Kommunal
	Stemmemyren fotballanlegg, bane 2	Fotballbane kunstgress	11er-bane	90x45	Kommunal
	Stemmemyren fotballanlegg, liten bane	Fotballbane kunstgress	7er-bane	75x45	Kommunal

Friidrettsanlegg	Skansemyren friidrettsbane	Friidrettsstadion kunststoff		400x8	Kommunal
Mindre utendørsanlegg	Sandviken sjøbad	Sjøbad			Kommunal
Racketsportanlegg	Stemmemyren idrettsanlegg, asfaltbane x2	Tennisbane (ute)		36x36	Kommunal
Ski- og alpinanlegg	Brunestykket akebakke	Akebakke			andre organisasjoner
	Fløien skianlegg	Skiløype		5 km	Kommunal
Svømme- og stupeanlegg	Nordnes sjøbad	Trenings-/konkurranserbasseng (ute)	Basseng 25m	25x7,5	Kommunal

Fana

Innendørsanlegg

Anleggskategori	Anleggsnavn	Anleggstype	Spesifikasjon	Mål/spilleflate	Eier
Idrettshaller og aktivitetshaller	Apeltun skole, volleyballhall	Fleridrettshall	volleyballhall	24x17	Kommunal
	Bjarghallen, idretthall	Fleridrettshall	idretthall	44x22	Kommunal
	Fana arena, Slåtthaug idrettspark	Fleridrettshall	trippelhall	70x50	privat
	Fantoft idrettshall	Fleridrettshall	idretthall	44x22	Statlig
	Hop skole, basketballhall	Fleridrettshall	basketballhall	32x18	Kommunal
	KIL-hallen	Fleridrettshall	idretthall	44x23	Kommunal
	Kringlebotnen skole, basketballhall	Fleridrettshall	basketballhall	32x19	Kommunal
	Krokeide skole, volleyballhall	Fleridrettshall	volleyballhall	24x16,5	kommunal
	Rådalslien skole, volleyballhall	Fleridrettshall	volleyballhall		Kommunal

	Skjold skole, volleyballhall	Fleridrettshall	volleyballhall	24x18,5	Kommunal
	Slåtthaughallen, idrettshall	Fleridrettshall	idrettshall	45x23	Kommunal
	Sædalen skole flerbrukshall	Fleridrettshall	idrettshall	44x23	Kommunal
	Ulsmåg skole, volleyballhall	Fleridrettshall	volleyballhall	24x16,5	Kommunal
Gymsaler	Bjarghallen, aktivitetssal	Fleraktivitetssal			Kommunal
	Fana gymnas, sal G	Fleraktivitetssal			Fylket
	Fana gymnas, sal J	Fleraktivitetssal			Fylket
	Fana stadion gymsal	Fleraktivitetssal			kommunal
	Kaland skole	Fleraktivitetssal		16x8	Kommunal
	Kirkevoll skole gymsal 1	Fleraktivitetssal		x17x8	Kommunal
	Kirkevoll skole gymsal 2	Fleraktivitetssal			Kommunal
	Krokeide videregående skole, gymsal	Fleraktivitetssal			Kommunal
	Midtun skole	Fleraktivitetssal		18x9	Kommunal
	Nesttun idrettsplass aktivitetssal	Fleraktivitetssal			Kommunal
	Paradis skole	Fleraktivitetssal			kommunal
	Smørås skole	Fleraktivitetssal			kommunal
	Smørås skole	Fleraktivitetssal		16x7	Kommunal
	Stend videregående skole	Fleraktivitetssal			Fylket
	Storetveit skole	Fleraktivitetssal		20x10	Kommunal
	Tveiterås skole	Fleraktivitetssal			kommunal
Tveiterås skole	Fleraktivitetssal		17x10	Kommunal	
Klatreanlegg	Fantoft klatrehall	Klatre/buldrevegg (inne)		12x20	Statlig

Racketsportanlegg	Bergen Tennisarena, tennisbaner x6	Tennisbaner (inne)			Privat
	Paradis Sports Senter	Squashanlegg			Privat
	Paradis Sports Senter	Tennishall			Privat
Skyteanlegg	Fana skytebane innendørs, flere baner	Skytebane (inne)			Privat

Utendørsanlegg

Anleggskategori	Anleggsnavn	Anleggstype	Spesifikasjon	Mål/spilleflate	Eier
Fotballanlegg	Apeltun skole, ballbane kunstgress	Fotballbane kunstgress	7er-bane	60x40	Kommunal
	Hop fotballbane	Fotballbane kunstgress	5er-bane	50x30	Privat
	Kalandseid idrettspark kunstgress	Fotballbane kunstgress	7er-bane	60x40	Kommunal
	Kringlebotn kunstgressbane	Fotballbane kunstgress	11er-bane	92x50	Kommunal
	Krokeide skole, ballbane	Fotballbane kunstgress	7er-bane	60x40	Kommunal
	Midtun skole, ballbane kunstgress	Fotballbane kunstgress	5er-bane	42x20	Kommunal
	Nattland skole, fotballbane	Fotballbane kunstgress	7er-bane	60x40	Kommunal
	Nesttun idrettsplass, fotballbane 1	Fotballbane kunstgress	11er-bane	105x68	Kommunal
	Nesttun idrettsplass, fotballbane 2	Fotballbane kunstgress	11er-bane	103x60	Kommunal
	Nesttun idrettsplass, fotballbane liten	Fotballbane kunstgress	7er-bane	60x40	Kommunal
Paradis skole, fotballbane	Fotballbane kunstgress	11er-bane	100x56	Kommunal	

	Slåtthaug idrettsanlegg, fotballbane liten	Fotballbane kunstgress	5er-bane	50x30	Kommunal
	Slåtthaug idrettsanlegg, fotballbane stor	Fotballbane kunstgress	11er-bane	100x64	Kommunal
	Stavollen idrettsplass, ballbane	Fotballbane kunstgress	9er-bane	90x50	kommunal
	Stavollen idrettsplass, fotballbane 1	Fotballbane kunstgress	11er-bane	100x64	Kommunal
	Stavollen idrettsplass, fotballbane 2	Fotballbane kunstgress	11er-bane	104x68	Kommunal
	Storetveit skole, fotballbane	Fotballbane grus	9er-bane	80x50	Kommunal
	Sædalen treningsbane	Fotballbane kunstgress	7er-bane	56x35	Kommunal
	Ulsmåg skole, fotballbane	Fotballbane kunstgress	7er-bane	62x40	Kommunal
	Øvre Apeltun ballbane	Fotballbane kunstgress	7er-bane	60x40	Privat
Friidrettsanlegg	Kalandseid idrettspark friidrettsareal	Friidrett treningsanlegg (ute)		70x3	kommunal
Hestesportanlegg	Roligheten ridesenter	Ridebane			Privat
	Skjold ridesenter	Ridebane			Privat
	Stend jordbruksskole, ridehall	Ridehall			fylket
	Stend jordbruksskole, kjørebane	Ridebane			fylket
	Stend videregående skole, ridebane	Ridebane			fylket
Is- og skøyteanlegg	Slåtthaug kunstisbane	Hurtigløpsbane (ute)		400x10	Kommunal
Klatreanlegg	Klatreparken Høyt og lavt	Klatre/buldrevegg (ute)			Privat
Racketsportanlegg	Fana Tennisklubb, tennisbaner x3	Tennisbane (ute)		2400	Privat

	Fanastøl	Tennisbane (ute)			ukjent
	Stemmemyren idrettsanlegg, tennisbaner 2x	Tennisbane (ute)			#I/T
Ski- og alpinanlegg	Frotveit skianlegg	Skiløype			idretten
	Frotveit skianlegg, skiskytterarena	Skiskytteranlegg			#I/T
	Riple	Skiløype			kommunal
	Totland skiløype lysløype	Skiløype			kommunal
	Totland-Frotveit skianlegg, Grindåsvegen	Skiløype		4 km	Kommunal
Skyteanlegg	Fana skytebane 100 og 200m	Riflebane (ute)			Privat
	Kismul Skyte- og Friluftssenter, flere baner	Skytebane (ute)			Privat
	Riple skytebane, flere baner	Riflebane (ute)			Privat
	Stend skytebane, flere baner	Riflebane (ute)			Privat
	Stend skytebane, pistolbane	Pistolbane (ute)			Privat
Vannsportanlegg	Bergens Roklubb, båthus	Båthus			Privat
	Fana Kajakklubb Fanahammeren	Båthus			Privat

Fyllingsdalen

Innendørsanlegg

Anleggskategori	Anleggsnavn	Anleggstype	Spesifikasjon	Mål/spilleflate	Eier
Idrettshaller og	Bergen Racketsenter	Fleridrettshall	trippelhall	100x50	privat

aktivitetshaller	Bønes Arena/Bønes skole	Fleridrettshall	idrettshall	44x23	Kommunal
	Bøneshallen, Fjellsdalen	Fleridrettshall	idrettshall	44X22	Kommunal
	Framohallen	Fleridrettshall	dobbelhall	49x48	Privat
	Fyllingsdalen idrettshall	Fleridrettshall	idrettshall	44x24	Kommunal
Gymsaler	Fysak Melkeplassen	Fleraktivitetssal			Kommunal
	Lynghaug skole	Fleraktivitetssal			kommunal
	Lynghaug skole, sal 1	Fleraktivitetssal			Kommunal
	Lynghaug skole, sal 2	Fleraktivitetssal		20x10	Kommunal
	Lyshovden skole	Fleraktivitetssal		17x8	Kommunal
	Lyshovden skole	Fleraktivitetssal			kommunal
	Løvås skole	Fleraktivitetssal		20x10	Kommunal
	Løvås skole	Fleraktivitetssal			kommunal
	Ortun skole	Fleraktivitetssal		20x10	Kommunal
	Seljedalen skole	Fleraktivitetssal		18x12	Kommunal
	Sælen skole	Fleraktivitetssal		16x8	Kommunal
	Varden skole	Fleraktivitetssal		16x8	Kommunal
Svømme- og stupeanlegg	Løvås oppvekststun	Trenings-/konkurranserbasseng (inne)	Basseng 12,5	12,5x8,5	Kommunal
	Ortun skole	Trenings-/konkurranserbasseng (inne)	Basseng 25m	25x12,5	Kommunal
	Ortun skole opplæringsbasseng	Opplæringsbasseng (inne)	Basseng med heve- og senk bunn	16,75x10,6	kommunal
Kampsportanlegg	Kampsport Varden idrettspark	Kampidrettsanlegg			Kommunal

Racketsportanlegg	Bergen Racketsenter	Tennisbane (inne)	100X50		Privat
Skyteanlegg	Bergen Pistolklubb Krohnegården innendørs luftpistolbane	Skytebane (inne)			Privat

Utendørsanlegg

Anleggskategori	Anleggsnavn	Anleggstype	Spesifikasjon	Mål/spilleflate	Eier
Fotballanlegg	Bønes Fjellsdalen, kunstgressbane	Fotballbane kunstgress	11er-bane		Kommunal
	Bønes skole idrettsplass kunstgress 55 x 100	Fotballbane kunstgress	11er-bane		kommunal
	Bønsparken grusbane (Bråtet)	Fotballbane grus			Kommunal
	Fyllingsdalen stadion, fotballbane liten	Fotballbane kunstgress	7er-bane	59x30	Kommunal
	Fyllingsdalen stadion, fotballbane stor	Fotballbane kunstgress	11er-bane	105x68	Kommunal
	Kråkenesbanen	Fotballbane grus	7er-bane	50x30	Privat
	Lynghaugparken grusbane	Fotballbane grus	9er-bane	75x50	Kommunal
	Nordnesdalen	Fotballbane grus	9er-bane	83x50	Kommunal
	Varden idrettspark pilotbane 100 x 60	Fotballbane kunstgress	11er-bane	100x60	kommunal
	Varden idrettspark, "Stripebanen"	Fotballbane kunstgress	11er-bane	102x64	kommunal
	Varden idrettspark, kunstgress 2	Fotballbane kunstgress	11er-bane	105x68	Kommunal
Varden idrettspark, Varden Amfi	Fotballbane kunstgress	11er-bane	104x68	Kommunal	

Friddrettsanlegg	Fyllingsdalen stadion	Friddrettsstadion kunststoff		400x8	Kommunal
Mindre utendørsanlegg	Bønes kirke	Sandvolleyballbaner			Privat
	Fyllingsdalen stadion, sandvolleybane	Sandvolleyballbaner			Kommunal
Racketsportanlegg	Bergen Tennisklubb Bønes/Fjellisdalen bane 1	Tennisbane (ute)			Privat
	Tjernet	Tennisbane (ute)			ukjent
	Varden idrettspark, tennisbane	Tennisbane (ute)		36x18	Kommunal
Skyteanlegg	Bergen Pistolklubb Krohnegården skytebane	Pistolbane (ute)			Privat
Vannsportanlegg	Fana Roklubb, Fjøsanger	Båthus			Privat
	Langeholmen klubbhus	Båthus			idretten
	Nordåsvannet vannsportanlegg	Ro-/Padleanlegg			kommunal

Laksevåg

Innendørsanlegg

Anleggskategori	Anleggsnavn	Anleggstype	Spesifikasjon	Mål/spilleflate	Eier
Idrettshaller og aktivitetshaller	Alvøen skole volleyballhall	Fleridrettshall	volleyballhall	22x13	Kommunal
	Frøyahallen basketballhall 1	Fleridrettshall	basketballhall	40X25	Privat
	Frøyahallen basketballhall 2	Fleridrettshall	basketballhall	40X26	Privat
	Laksevåghallen idrettshall	Fleridrettshall	dobbelhall	49x23	Kommunal
	Laksevåghallen styrkerom	Styrkerom			Kommunal
	Mathopen idrettshall	Fleridrettshall	idrettshall	44x23	Kommunal
	Nygårdslie skole, volleyballhall	Fleridrettshall	idrettshall	25x15	Kommunal

	Olsvikhallen idrettshall	Fleridrettshall	idrettshall	44x23	Kommunal
	Olsvikhallen, vektrom	Styrkerom			Kommunal
	Olsvikåsen videregående skole, basketballhall	Fleridrettshall	basketballhall	35x30	Fylket
	Vadmyrahallen/Vadmyra idrettshall	Fleridrettshall	idrettshall	44x23	Kommunal
Gymsaler	Bjørndalsskogen skole	Fleraktivitetssal		18x9	Kommunal
	Damsgård skole	Fleraktivitetssal			kommunal
	Holen skole	Fleraktivitetssal		20x10	Kommunal
	Kjøkkelvik skole	Fleraktivitetssal		XXX	Kommunal
	Laksevåg Bordtennishall	Fleraktivitetssal			Privat
	Loddefjord skole	Fleraktivitetssal		18x10	Kommunal
	Mathopen skole	Fleraktivitetssal		20x10	Kommunal
	Nybø skole	Fleraktivitetssal		18x9	kommunal
	Sandgotna skole	Fleraktivitetssal		20x10	Kommunal
	Vadmyra skole	Fleraktivitetssal		20x10	Kommunal
	Vadmyra skole	Fleraktivitetssal			kommunal
Svømme- og stupeanlegg	Kjøkkelvik skole	Opplæringsbasseng (inne)		16,5x8,5	Kommunal
	Loddefjord skole	Opplæringsbasseng (inne)		12,5x8	Kommunal
	Sandgotna skole	Trenings-/konkurranserbasseng (inne)	Basseng 25m	25x8,5	Kommunal
Is- og skøyteanlegg	Iskanten	Ishall		60X30	privat
	Iskanten curlingbane	Curlinghall		45X14	privat
Racketsportanlegg	Bergen Squash Senter	Squashanlegg			Privat

	SATS/Elixia Squashbane x 4	Squashanlegg			Privat
Skyteanlegg	Laksevåg skytebane Krohnegården Skytebane (inne)	Skytebane (inne)			Privat

Utendørsanlegg

Anleggskategori	Anleggsnavn	Anleggstype	Spesifikasjon	Mål/spilleflate	Eier
Fotballanlegg	Alvøen idrettspark gressbane stor	Fotballbane gress	11er-bane	105x67	Kommunal
	Alvøen idrettspark kunstgressbane liten	Fotballbane kunstgress	7er-bane	60x37	Privat
	Alvøen idrettspark kunstgressbane stor	Fotballbane kunstgress	11er-bane	103x64	Kommunal
	Alvøen skole	Fotballbane grus	7er-bane	50x30	Privat
	Gravdal idrettspark (Lyngbø) kunstgressbane stor	Fotballbane kunstgress	11er-bane	104x66	Komm/privat
	Gravdal idrettspark (Lyngbø) kunstgressbane liten	Fotballbane kunstgress	7er-bane	48x20	Privat
	Kjøkkelvik idrettsplass kunstgress	Fotballbane kunstgress	11er-bane	100x60	#I/T
	Kjøkkelvik skole kunstgress	Fotballbane kunstgress	5er-bane	50x30	kommunal
	Laksevåg idrettsanlegg grusbane 60 x 50	Fotballbane grus	7er-bane		kommunal
	Laksevåg idrettsanlegg	Fotballbane grus	7er-bane	60x50	Kommunal
	Mathopen idrettsplass, Kongsmyren kunstgressbane	Fotballbane kunstgress	11er-bane	90 x54	Kommunal
Nygårdsmøyren idrettsplass	Fotballbane grus	7er-bane		kommunal	

	minibane				
	Nygårdsmyrren idrettsplass, kunstgressbane stor	Fotballbane kunstgress	11er-bane	100x60	Kommunal
	Olsvik kunstgressbane	Fotballbane kunstgress	11er-bane	104x60	kommunal
	Tjønnen idrettsplass kunstgressbane stor	Fotballbane kunstgress	11er-bane	100x58	Kommunal
	Tjønnen idrettsplass kunstgressbane liten	Fotballbane kunstgress	5er-bane	50x30	Kommunal
	Vadmyra idrettspark kunstgressbane stor	Fotballbane kunstgress	11er-bane		kommunal
	Vadmyra idrettspark kunstgressbane liten	Fotballbane kunstgress	7er-bane	56x29	kommunal
	Vadmyra idrettspark kunstgressbane mini	Fotballbane kunstgress	5er-bane	49x33	kommunal
Friidrettsanlegg	Alvøen Idrettspark	Friidrettsstadion grus		400x8	Kommunal
	Nygårdsmyrren idrettsplass	Friidrettsstadion kunststoff		360x7	Kommunal
	Olsvik friidrett sprintbaner/hoppegrop	Friidrett treningsanlegg (ute)		130m	kommunal
Hestesportanlegg	Alvøen Rideklubb, ridebane	Ridebane			privat
	Alvøen Rideklubb, ridehall	Ridehall			privat
Motorsportanlegg	Trialanlegg (bak Sandgotna skole)	Motorsport			Komm/privat
Racketsportanlegg	Alvøen idrettspark, tennisbane	Tennisbane (ute)		3000x3	Kommunal
Ski- og alpinanlegg	Alvøen idrettspark skiløype	Skiløype			kommunal
Skyteanlegg	Laksevåg skytebane, flere baner	Skytebane (ute)			Privat

Vannsportanlegg	Alvøen Roklubb Klubbhus/naust	Båthus			Privat
	Gravdal båthus	Båthus			idretten
	Krohnegården friluftsområde Handicap brygge	Motorbåtanlegg			kommunal
	Laksevåg kajakklubb/Gravdalsvannet	Ro-/Padleanlegg			Privat

Ytrebygda

Innendørsanlegg

Anleggskategori	Anleggsnavn	Anleggstype	Spesifikasjon	Mål/spilleflate	Eier
Idrettshaller og aktiviteteshaller	Nordahl Grieg videregående skole, basketballhall	Fleridrettshall	basketballhall	32x19	Fylket
	Sandslihallen, idrettshall 1	Fleridrettshall	idrettshall	45x25	Kommunal
	Sandslihallen, idrettshall 2	Fleridrettshall	idrettshall	45x25	Kommunal
	Sandslihallen, turnareal	Turnhall		53X5	Kommunal
	Sandslihallen, vektrom	Styrkerom			Kommunal
	Søreide idrettshall	Fleridrettshall	basketballhall	44x23	kommunal
	Tunesflaten Zinken Hopp idrettshall	Fleridrettshall	basketballhall	45x25	Kommunal
Gymsaler	Aurdalslia skole	Fleraktivitetssal			Kommunal
	Fana Stadion	Fleraktivitetssal		20x10	Kommunal
	Hjellestad skole	Fleraktivitetssal		17x10	Kommunal
	Liland skole	Fleraktivitetssal		18x9	Kommunal

	Rå skole	Fleraktivitetssal		21x11	Kommunal
	Sandsli Sportsenter	Fleraktivitetssal		41x22	Privat
	Skeie skole	Fleraktivitetssal		20x10	Kommunal
	Ytrebygda skole	Fleraktivitetssal		20x10	Kommunal
Svømme- og stupeanlegg	Ytrebygda skole	Trenings-/konkurrans basseng (inne)	Basseng 25m	25x8,5	Kommunal
Friidrettsanlegg	Høiehallen	Friidrettshall		128	kommunal
Klatreanlegg	Sandsli idrettshall, klatrehall og buldrerom	Klatre/buldrevegg (inne)			kommunal
Klatreanlegg	Sandslihallen, klatre og buldrehall	Klatre/buldrevegg (inne)		12X5	Kommunal
Racketsportanlegg	Sandsli Sportsenter Squashbane x 4	Squashanlegg			Privat
Diverse anlegg	Sandsli bowling	Bowling			Privat

Utendørsanlegg

Anleggskategori	Anleggsnavn	Anleggstype	Spesifikasjon	Mål/spilleflate	Eier
Fotballanlegg	Aurdalslia skole fotballbane 5	Fotballbane kunstgress	5er-bane	35x20	Komm/privat
	Barkedalen balløkke	Fotballbane grus	7er-bane	7er-bane	Kommunal
	Fana stadion 7er	Fotballbane gress	7er-bane	60x50	kommunal
	Hjellestad idrettspark kunstgressbane	Fotballbane kunstgress	11er-bane	90x57	kommunal
	Hjellestad idrettspark, fotballbane	Fotballbane kunstgress	11er-bane	90x57	Kommunal
	Liland idrettsplass, fotballbane	Fotballbane kunstgress	11er-bane	105x65	Kommunal

	1				
	Liland idrettsplass, fotballbane 2	Fotballbane kunstgress	11er-bane	90x60	Kommunal
	Nordahl Grieg videregående skole, fotballbane	Fotballbane kunstgress	7er-bane	60x40	Fylket
	Sandsli idrettspark, fotballbane	Fotballbane kunstgress	11er-bane	98x55	Kommunal
	Sandsli Petedalsmyra 9er	Fotballbane kunstgress	7er-bane	75x45	Komm/privat
	Søreide Essobanen kunstgress 60 x 40	Fotballbane kunstgress	7er-bane	60x40	kommunal
	Søreide skole kunstgressbane	Fotballbane kunstgress	5er-bane	50x30	kommunal
	Søråshøgda skole, ballbane	Fotballbane grus	7er-bane	60x40	Kommunal
	Søvik tjernet	Fotballbane kunstgress	7er-bane	50x30	privat? Kommunal?
Friidrettsanlegg	Fana stadion, friidrettsbane	Friidrettsstadion kunststoff		400x10	Kommunal
	Fana Stadion, gressfelt	Friidrettsstadion gress		105x67	Kommunal
	Fana stadion, kastfelt	Friidrettsstadion grus			Kommunal
	Fana stadion, styrkerom/vektrom	Annet idrettsanlegg			Kommunal
	Nordahl Grieg videregående skole, delanlegg friidrett	Friidrett treningsanlegg (ute)		60x4	Fylket
Golfanlegg	Fana Golfklubb, golfanlegg	Golfbane	9 hullsbane		Privat
Hestesportanlegg	Sletten ridesenter, ridebane ute	Ridebane			Privat
	Sletten ridesenter, ridehall	Ridehall			Privat
	Sletten ridesenter, rubbhall ombygges til stålhall i 2018	Ridehall			Privat

Mindre utendørsanlegg	Nordahl Grieg videregående skole, sandvolleyballbane	Sandvolleyballbaner		60x40	Fylket
	Sandsli, sandvolleyball x2	Sandvolleyballbaner			Kommunal
Skyteanlegg	Flesland flystasjon skytebane ute	Riflebane (ute)			Statlig
Vannsportanlegg	Bergen roklubb båthall og garderober	Båthus			idretten
	Bergen Seilforening, seilsportanlegg	Seilanlegg			Privat
	Bergens Seilforening Kviturspollen	Båthus			#I/T
	Milde Båtlag, seilsportanlegg	Seilanlegg			Privat

Årstad

Innendørsanlegg

Anleggskategori	Anleggsnavn	Anleggstype	Spesifikasjon	Mål/spilleflate	Eier
Idrettshaller og aktivitetshaller	Gimlehallen, baskethall	Fleridrettshall	basketballhall	32x19	Privat
	Haukelandshallen, idrettshall	Fleridrettshall	trippehall	71x46	Kommunal
	Haukelandshallen, vektrom	Styrkerom			Kommunal
	Høgskulen på Vestlandet (HVL), styrkerom	Styrkerom			Statlig
	Høgskulen på Vestlandet (HVL), volleyballhall	Fleridrettshall	volleyballhall		Statlig
	Landåshallen	Fleridrettshall	idrettshall	43x22	Kommunal

	Nattland skole volleyballhall	Fleridrettshall	volleyballhall	24x16	Kommunal
	Ny-Krohnborg senter for oppvekst, idrett og kultur, flerbrukshall	Fleridrettshall	idrettshall	44x23	Kommunal
	Ny-Krohnborg senter for oppvekst, idrett og kultur, styrkerom	Styrkerom			Kommunal
	Turnhallen, idrettshall	Fleridrettshall	idrettshall	45x25	Privat
	Turnkassen	Turnhall		29x29	Privat
Gymsaler	Bergen yrkesskole	Fleraktivitetssal		20x20	Fylket
	Bergenshallen, styrkeløftrom	Fleraktivitetssal			kommunal
	Fridalen skole, sal 1	Fleraktivitetssal		16x8	Kommunal
	Fridalen skole, sal 2	Fleraktivitetssal		16x8	Kommunal
	Fysak Slettebakken	Fleraktivitetssal			Kommunal
	Gamle lærerhøyskole, gymsal 1	Fleraktivitetssal		20x10	Kommunal
	Gamle lærerhøyskole, gymsal 2	Fleraktivitetssal		20x10	Kommunal
	Gamle lærerhøyskole, gymsal 3	Fleraktivitetssal		20x10	Kommunal
	Haukelandshallen, sal 1	Fleraktivitetssal			Kommunal
	Haukelandshallen, sal 2	Fleraktivitetssal			Kommunal
	Haukelandshallen, sal 3	Fleraktivitetssal			Kommunal
	Kronstad oppveksttun (tidl. Kronstad skole), sal 1	Fleraktivitetssal		16x8	Kommunal
	Kronstad oppveksttun (tidl. Kronstad skole), sal 2	Fleraktivitetssal			Kommunal
Landåshallen, sal 5	Fleraktivitetssal			Kommunal	

	Langhaugen videregående skole, sal 1	Fleraktivitetssal			Fylket
	Langhaugen videregående skole, sal 2	Fleraktivitetssal		20x10	Fylket
	Minde skole	Fleraktivitetssal			kommunal
	Minde skole	Fleraktivitetssal		21,5x9	Kommunal
	Slettebakken skole	Fleraktivitetssal			kommunal
	Slettebakken skole	Fleraktivitetssal		16x8	Kommunal
	Storetveit skole	Fleraktivitetssal			kommunal
	Årstad videregående skole	Fleraktivitetssal		20x20	Fylket
Svømme- og stupeanlegg	Gamle Lærerhøyskolen (Landås)	Opplæringsbasseng (inne)		12,5x8,5	Kommunal
	Haukeland sykehus, Barnas Energisenter	Trenings-/konkurranserbasseng (inne)	Basseng 25m	25x12,5	Statlig
	Kronstad skole	Opplæringsbasseng (inne)		12,5x6,5	Kommunal
	Landåshallen	Opplæringsbasseng (inne)		12,5x8,5	Kommunal
	Ny Krohnborg skole	Opplæringsbasseng (inne)		11x4,8	Kommunal
Is- og skøyteanlegg	Bergenshallen	Ishall		60x30	Kommunal
Kampsportanlegg	Bergen Kampsport Senter	Kampidrettsanlegg			Privat
Klatreanlegg	Bergenshallen, klatrehall	Klatre/buldrevegg (inne)		15x25	Kommunal
Klatreanlegg	Høgskulen på Vestlandet (HVL), klatrevegg	Klatre/buldrevegg (inne)			Statlig
Racketsportanlegg	Fantoft idrettshall, squashbaner	Squashanlegg			Privat
Skyteanlegg	Bergen Sportskytterklubb, flere baner	Skytebane (inne)			Privat

	Fridalen skole skytebane inne	Skytebane (inne)			Kommunal
--	-------------------------------	------------------	--	--	----------

Utendørsanlegg

Anleggskategori	Anleggsnavn	Anleggstype	Spesifikasjon	Mål/spilleflate	Eier
Fotballanlegg	Brann Stadion	Fotballbane gress	11er-bane	11er-bane	Privat
	Fridalsbanen ballbane grus 60 x 28	Fotballbane grus	annet	60x28	kommunal
	Gyldenpris fotballbane, kunstgressbane	Fotballbane kunstgress	7er-bane	60x40	Kommunal
	Høgskulen på Vestlandet (HVL), fotballbane	Fotballbane kunstgress	annet		Statlig
	Kristianborgbanen, grusbane	Fotballbane grus	7er-bane	60x30	Kommunal
	Krohnsminde idrettsplass, kunstgress stor bane	Fotballbane kunstgress	11er-bane	100x65	Kommunal
	Krohnsminde idrettsplass, liten bane	Fotballbane kunstgress	7er-bane	54x40	Kommunal
	Landåsbanen	Fotballbane kunstgress	11er-bane	85x55	Kommunal
	Lægdebanen	Fotballbane kunstgress	11er-bane	110x72	Kommunal
	Lægdebanen	Fotballbane kunstgress	11er-bane	100x60	Kommunal
	Nymark treningsfelt	Fotballbane gress	11er-bane	100x60	Kommunal
	Nymark, kunstgress 1	Fotballbane kunstgress	11er-bane	100x60	Kommunal
	Nymark, gressbane	Fotballbane gress	11er-bane	105x66	Kommunal
	Nymark, grusbane	Fotballbane grus	11er-bane	100x60	Kommunal
	Nymark, kunstgress 2	Fotballbane kunstgress	11er-bane	100x64	Kommunal
Rautjern, fotballbane	Fotballbane kunstgress	11er-bane	100x60	Kommunal	

	Slettebakken fotballbane 1 kunstgress	Fotballbane kunstgress	11er-bane	100x60	Kommunal
	Slettebakken fotballbane 2, grusbane	Fotballbane grus	11er-bane	100x60	Kommunal
	Slettebakken fotballbane 4, grusbane	Fotballbane grus	11er-bane	100x60	kommunal
	Slettebakken fotballbaner, grusbane liten	Fotballbane grus	9er-bane	80x50	Kommunal
Friidrettsanlegg	Høgskulen på Vestlandet (HVL), Campus Kronstad	Friidrettsstadion kunststoff		100	Statlig
	Krohnsminde idrettsplass, delanlegg friidrett	Friidrett treningsanlegg (ute)		120x7	Kommunal
Mindre utendørsanlegg	Fysak Slettebakken, sandvolleyball x3	Sandvolleyballbaner			Kommunal
Racketsportanlegg	Slettebakken	Tennisbane (ute)			Kommunal
	Årstad tennisanlegg	Tennisbane (ute)			privat
Ski- og alpinanlegg	Landåsfjellet (Bjørneseths løype)	Skiløype			#I/T
Skyteanlegg	Fysak luftgeværbane	Riflebane (ute)			Kommunal
Sykkelanlegg	Fysak Slettebakken, BMX	BMX-anlegg			Kommunal
	Ulriken mountainbike	BMX-anlegg			Privat

Åsane

Innendørsanlegg

Anleggskategori	Anleggsnavn	Anleggstype	Spesifikasjon	Mål/spilleflate	Eier
Idrettshaller og aktivitetshaller	Flaktveithallen/ Flaktveit idrettshall	Fleridrettshall	idrettshall	45x23	Kommunal

	Tertnes videregående skole, basishall turn	Turnhall			Fylket
	Tertnes videregående skole, idrettsanlegg	Fleridrettshall	basketballhall	32x19	Fylket
	Åsane Arena, dobbelhall	Fleridrettshall	doppelhall		Privat
	Åsane Arena, idrettshall	Fleridrettshall	idrettshall	45x25	Privat
	Åsane Arena, sandvolleyballhall	Sandvolleyball	sandvolleyballhall		
	Åsane Arena, turnhall	Turnhall			Privat
	Åstveithallen, Buehallen badmintonhall	Fleridrettshall	basketballhall	38x22	Privat
	Åstveithallen, vektløfterrom	Styrkerom			kommunal
	Åstveithallen/Åstveit idrettshall	Fleridrettshall	idrettshall	45x21	kommunal
Gymsaler	Blokkhaugen skole	Fleraktivitetssal			kommunal
	Flaktveit skole	Fleraktivitetssal		20x10	Kommunal
	Flaktveit skole	Fleraktivitetssal			kommunal
	Flaktveithallen, vektløfterrom	Fleraktivitetssal			Kommunal
	Haukedalen skole	Fleraktivitetssal		20x10	Kommunal
	Haukås skole	Fleraktivitetssal		20x10	Kommunal
	Hordvik skole	Fleraktivitetssal		20x10	Kommunal
	Kalvatræet skole	Fleraktivitetssal		16x10	Kommunal
	Kyrkjekrinsen skole	Fleraktivitetssal		20x10	Kommunal
	Li skole	Fleraktivitetssal		20x10	Kommunal
	Marikollen skole	Fleraktivitetssal		20x10	Kommunal
	Mjølkeråen skole	Fleraktivitetssal		20x10	Kommunal

	Mjølkeråen ungdomsskole	Fleraktivitetssal			kommunal
	Rolland skole	Fleraktivitetssal			kommunal
	Rolland skole, gymsal 1	Fleraktivitetssal		20x10	Kommunal
	Rolland skole, gymsal 2	Fleraktivitetssal		25x12	Kommunal
	Salhus skole	Fleraktivitetssal		20x10	Kommunal
	Salhushallen	Fleraktivitetssal			Kommunal
	Tertnes skole	Fleraktivitetssal		18x9	Kommunal
	Ulsetskogen skole	Fleraktivitetssal		16x10	Kommunal
	Åsane Arena, aktivitetssal liten	Fleraktivitetssal			Privat
	Åsane Arena, aktivitetssal stor	Fleraktivitetssal			Privat
Svømme- og stupeanlegg	Rolland skole	Opplæringsbasseng (inne)		17,8x8,5	Kommunal
	Åstveithallen, hovedbasseng + 12,5x6,5 (småbasseng)	Trenings-/konkurranserbasseng (inne)	Basseng 25m Småbasseng	25x12,5 12,5x 6,5	Kommunal
Fotballanlegg	Vestlandshallen, fotballhall	Fotballhall	11er-bane	105x68	privat
Friidrettsanlegg	Leikvang friidrettshall	Friidrettshall		95	kommunal
	Åsane idrettspark, løpebane Vestlandshallen	Friidrett treningsanlegg (inne)		110m	kommunal
Klatreanlegg	Åsane Arena, klatrehall	Klatrehall			#I/T
Racketsportanlegg	Åsane Arena, squashhall	Squashanlegg			#I/T
Skyteanlegg	Jonahola skytebane, flere baner	Skytebane (inne)			Kommunal
	Åstveit idrettshall luftskytebane inne	Skytebane (inne)			Kommunal

Utendørsanlegg

Anleggskategori	Anleggsnavn	Anleggstype	Spesifikasjon	Mål/spilleflate	Eier
Fotballanlegg	Breimyra/Flaktveit kunstgress 100 x 60	Fotballbane kunstgress	11er-bane		Kommunal
	Eidsvåg fotballbane kunstgress 95 x 54	Fotballbane kunstgress	11er-bane	95x54	kommunal
	Flaktveit idrettspark, fotballbane grus	Fotballbane grus	11er-bane	100x60	Kommunal
	Flaktveit idrettspark, kunstgressbane	Fotballbane kunstgress	11er-bane	105x64	Kommunal
	Flaktveit skole, kunstgress	Fotballbane kunstgress	5er-bane	50x30	Kommunal
	Hordvik skole, ballbane	Fotballbane grus	7er-bane	60x40	Kommunal
	Leikvang stadion, fotballbane grus	Fotballbane grus	7er-bane	55x35	Kommunal
	Leikvang stadion, gressbane	Fotballbane gress	11er-bane	105x68	Kommunal
	Leikvang stadion, kunstgressbane 1	Fotballbane kunstgress	11er-bane	100x60	Kommunal
	Li skole, ballbane	Fotballbane grus	7er-bane	50x40	Kommunal
	Marikollen fotballbane	Fotballbane kunstgress	11er-bane	90x55	Kommunal
	Mjølkeråen skole fotballbane kunstgress 92 x 55	Fotballbane kunstgress	11er-bane	92x55	kommunal
	Rolland idrettsplass, kunstgressbane	Fotballbane kunstgress	11er-bane	100x60	Kommunal
	Salhus idrettsplass, kunstgressbane	Fotballbane kunstgress	11er-bane	100x60	Kommunal
Tellevik idrettspark, ballbane	Fotballbane kunstgress	7er-bane	62x45	Kommunal	

	Tertnes skole, ballbane	Fotballbane kunstgress	7er-bane	48x28	Kommunal
	Åsane Arena Fotballstadion	Fotballbane kunstgress	11er-bane		privat
	Åsane idrettspark, Myrdal stadion kunstgress	Fotballbane kunstgress	11er-bane	104x64	Kommunal
	Åsane idrettspark/Myrdal kunstgress 60 x 40	Fotballbane kunstgress	5er-bane	60x40	kommunal
	Åsane stadion/Åstveit idrettspark, kunstgressbane 1	Fotballbane kunstgress	11er-bane	105x67	Kommunal
	Åsane stadion/Åstveit idrettspark, kunstgressbane 2	Fotballbane kunstgress	11er-bane	100x64	Kommunal
Friidrettsanlegg	Flaktveitparken Breimyra delanlegg friidrett	Friidrett treningsanlegg (ute)			kommunal
	Leikvang stadion	Friidrettsstadion kunststoff		400x8	Kommunal
	Salhus idrettsplass	Friidrett treningsanlegg (ute)			kommunal
	Åsane stadion/Åstveit idrettspark, friidrett	Friidrettsstadion kunststoff		400x8	Kommunal
Golfanlegg	Åstveit Golfbane	Golfbane		9 hullsbane	Privat
Hestesportanlegg	Bergen Travpark	Travbane			Privat
	Særegården rideanlegg	Ridebane			Privat
	Åsane Ridesenter, ridebane	Ridebane			privat
	Åsane Ridesenter, ridehall	Ridehall			privat
Mindre utendørsanlegg	Flaktveit (Breimyra)	Sandvolleyballbaner		60x100	Kommunal
	Marikollen skole, sandvolleyballbane	Sandvolleyballbaner			Kommunal
Motorsportanlegg	Eikås Motorsportsenter	Motorsport			Kommunal

Racketsportanlegg	Flaktveitparken, tennis	Tennisbane (ute)			Kommunal
Ski- og alpinanlegg	Hjortland skiløype	Skiløype			Privat
Skyteanlegg	Jonahola skytebane, flere baner	Skytebane (ute og inne)			Privat/kommunal
Vannsportanlegg	Njørørd ro- og kajakkanlegg, båthus	Båthus			Privat

